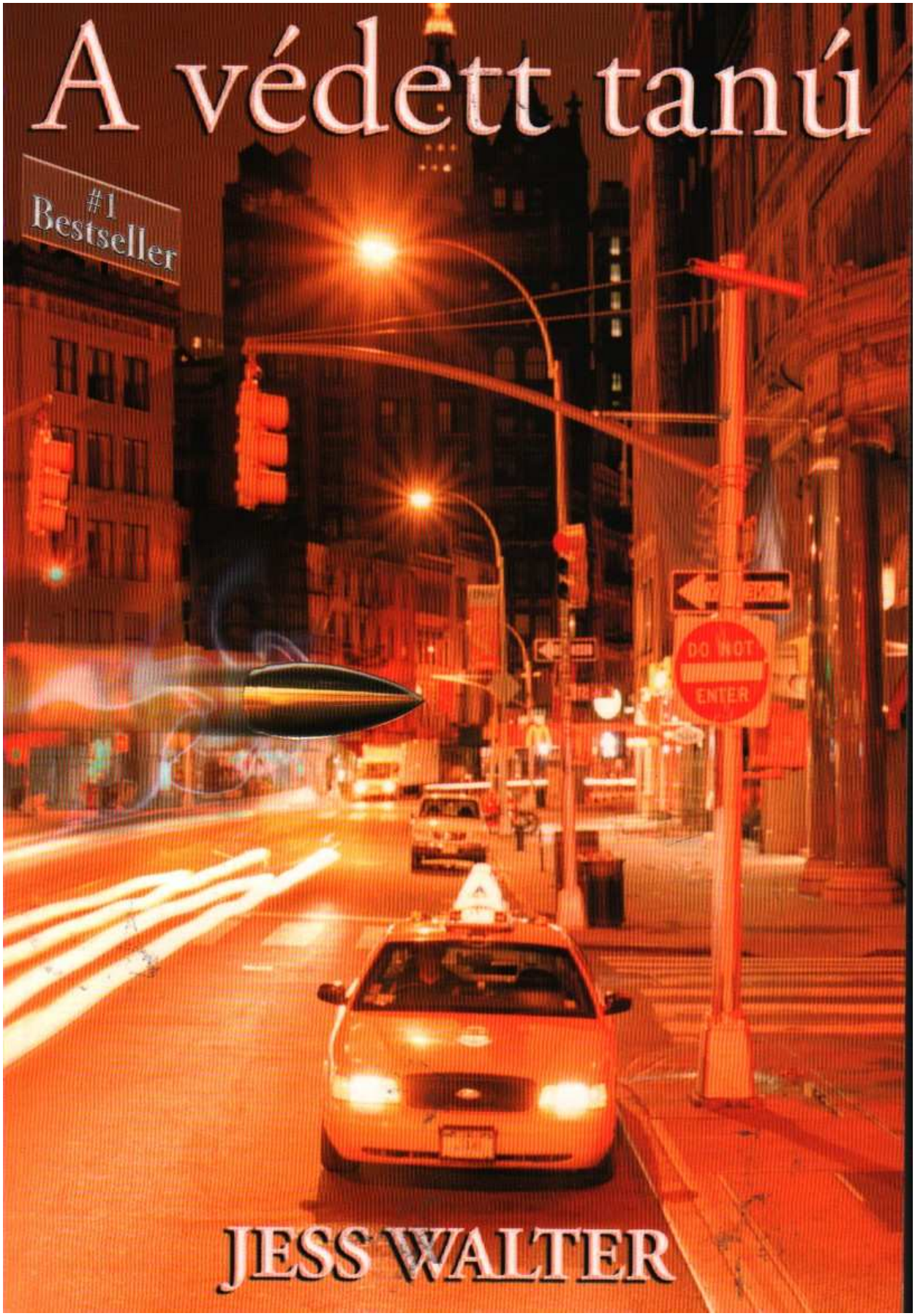
A védett tanú
#1 Bestseller
JESS WALTER

JESS WALTER

A védett tanú

KELLY

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
Jess Walter: Citizen Vince
ReganBooks 2005 HarperCollins Publishers Inc.

Fordította: ILLÉS RÓBERT
Szerkesztette ÖRDOGH CSILLA
Kiadványmenedzser KELLY KATA
Borító PICASSO STÚDIÓ
Tördelés GOSLER LENKE
ISBN 978 963 9667 49 5
Minden jog fenntartva! ©2005
Jess Walter © Hungarian edition Kelly Kft.

Kiadja a Kelly Kft. Telefon 06 30 948 1080
Felelős kiadó Kelly Juli
Nyomtatta és kötötte a Kaposvári Nyomda Kft. – 280497
Felelős vezető: Pogány Zoltán igazgató

Anne-nek

Egy nagy nemzet olyan, mint egy nagy ember… Ellenségére
úgy gondol, mint az árnyékra, melyet önmaga vet.”

Tao Te King

I

Spokane, Washington
1980 október28. (kedd) 1 óra59perc

Első fejezet

Eljön a nap, mikor több halott embert ismersz, mint élőt. Mikor eszébe ötlik ez a gondolat, Vince Camden felül az ágyban, vadul körülnéz, hátha sikerül bizonyítékot találnia önnön létezésére, de csak kellékeket lát maga körül: éjjeliszekrény, ruhásszekrény, hamutartó, ébresztőóra. Vince zihálva veszi a levegőt. Izzad a hűvös éjszakai levegőben. Megdörzsöli a szemét, hogy megszabaduljon ettől az álom és ébrenlét határán született gondolattól – ettől a papírvékony üvegpohártól, amely pörögve-forogva zuhan le, és törik darabokra, ahogy ráfúj az ébrenlét szele.

Vince Camden megropogtatja az állkapcsát, előrehajol, és lenyomja az ébresztőóra gombját, még mielőtt az egyes, az ötös és a kilences átfordulhatna. Minden hajnalban 1.59-kor felül az ágyában, és lenyomja az ébresztőórát egy pillanattal az előtt, hogy kettőkor megszólalna a fülsiketítő ciripelés. Eltűnődik: Hogyan lehetséges ez? És mégis… ha képes erre – hogy minden hajnalban néhány pillanattal az ébresztőóra *előtt* felébredjen – akkor miért ne volna képes arra, hogy megszámolja, hány halott embert ismer?

Kezdjük a nagyszülőkkel. Kétszer kettő. Az egyik nagyapja kétszer nősült. Az öt. Vince végigfuttatja a fogkefét a zápfogain. Apa és anya. Hét. Egy halva született testvér az beleszámít? Nem. Ahhoz, hogy valaki halott lehessen, előbb élnie kell. Mire végez a zuhanyozással, a hajszárítással és az öltözködéssel – szürke nadrág, hosszú ujjú fekete ing, a két legfelső gomb nyitva – végigveszi a családot, a szomszédokat és az egykori ismerősöket: már harmincnégynél jár. Azon tűnődik, hogy ez a szám vajon magas-e, hogy normális-e az, ha valakinek ilyen sok halott ismerőse van.

Normális. Ez a szó legtöbbször messze elkerüli. Kihúzza a fiókot, és kivesz belőle egy csomag hamis hitelkártyát. Megnézi a kártyákon szereplő neveket: Thomas A. Spaulding. Lane Bailey. Margaret Gold. Maga elé képzeli Margaret Gold *normális* életét, kanapéján egy kézzel horgolt gyapjúterítő. Margaret Gold hány halottat ismerhet?

Vince tíz hitelkártyát számol össze – köztük Margaret Goldét – és a széldzsekije zsebébe teszi őket. A másik zsebét megtölti marihuánával teli nylon tasakokkal. 2.16 van, amikor Vince felhúzza a csuklójára a karóráját, óvatosan, nehogy odacsípje az alkarját borító sűrű szőrt. Óh, igen, Davie Lincoln – az a fogyatékos srác, aki mindig a szájában vitte a pénzt, ha Coletti megbízta, hogy intézzen el valamit a környéken. Megfulladt egy féldollárostól. Harmincöt.

Vince parányi házának parányi előszobájában áll, már ha egy fogast és egy levélnyílást előszobának lehet nevezni. Felhúzza a széldzseki cipzárját, és felhajtja a mandzsettáját, ahogy a vegasi osztók szokták. Kilép a világba.

Néhány szó Vince Camdenről: harminchat éves, fehérbőrű. Egyedülálló. Száznyolcvanhárom centiméter magas, hetvenkét kilogramm, széles vállú és vékony, mint egy martinis pohár. Barna és kék: a rendőrségi jegyzőkönyvekben így szerepel a haja és a szeme színe. A szája jobb sarka felfelé görbül, vastag szemöldöke önálló életet él, és ez olyan kifejezést kölcsönöz az arcának, mintha állandóan mosolyogna, ezért az összes nő, akivel valaha kapcsolatba került, eljut egyszer arra a pontra, amikor csípőre tett kézzel és felemelt fejjel azt mondja: *Kérlek. Viselkedj komolyan!*

Vince egy középvállalkozás alkalmazottja, élelmiszeripar, sütő részleg – fánkok. Fánkot

sütni alapvetően sokkal könnyebb, mint azt az ember gondolná. De Vince szereti ezt a munkát, szereti, hogy hajnali fél ötkor kezd dolgozni, és ebéd előtt végez. Úgy érzi, mintha túljárna a világ eszén, elmegy ebédelni, és egyszerűen nem jön vissza. Tudja, hogy ez a személyisége része, a vágy, hogy túljárjon a világ eszén. Talán a génjeiben hordozza.

Odakint felhajtja a gallérját. Hideg a reggel: október vége van. Fagy – lehelete apró felhőben hagyja el a száját, amiről eszébe jut egy általános iskolai élménye a szárazjéggel, ami pedig Mr. Harlow-t, az ötödikes tanárát juttatja eszébe. Felakasztotta magát, mikor kiderült, hogy a fiú diákjait túlságosan is kedveli. Harminchat.

Hajnali 2.20-kor békésnek tűnik a világ a küszöbről: halvány lámpák fénye világítja meg a sötétbe burkolózó házak tornácát, járdák szelik ketté a sötét, deres pázsitokat. Az éjszaka azonban zordabb fogást talál Vince képzeletén, és kirázza a hideg a gondolatai közé belopakodó sejtéstől – hiába emlékezteti magát, hogy ez teljes képtelenség – miszerint ma este őrá is sor kerül.

– Most akkor mi van… akarod, hogy megtegyem vagy ne?

A két férfi egy bordó Cadillac Seville első ülésén ül. A sofőr azt kérdezi: – Mennyibe kerülne ez?

A nagyobb termetű férfi, aki az anyósülésen ül, türelmetlenül fészkelődik, de most elgondolkodik. Korrekt kérdés. Végtére is 1980-at írnak, és a szolgáltatóiparra is hatással van a stagnáló gazdaság. Vajon a bűnözők ugyanazoknak a piaci erőknek az áldozatai: infláció, defláció, stagfláció? Gazdasági visszaesés? Vajon a gengsztereket is érinti a növekvő munkanélküliség? Vajon egy bűnözőnek lehet rossz közérzete?

– Gratis – feleli az anyósülésen ülő férfi.

– Gratis? – ismétli a sofőr kényelmetlenül fészkelődve.

– Igen. – Majd egy kis szünet után: – Azt jelenti, ingyen.

– Tudom, mit jelent. Csak meglepődtem Ennyi az egész. Azt mondod, ingyen kisegítesz ezzel a fickóval kapcsolatban?

– Azt mondom, majd elintézzük valahogy.

– De nem kerül nekem semmibe?

– Majd elintézzük.

És ebből az is kiderül, hogy a Cadillac-et vezető férfi nem csak *a gratis szó* jelentését nem ismeri, de azzal sincs tisztában, hogy semmi sincs ingyen.

Spokane-ben hetvennyolc bár jut háromszázezer lakosra. Egyetlen taxitársaság van: nyolc taxi. Ezért egy átlagos kedd hajnalon, valamivel két óra után a képlet egyszerű: több részeg van, mint amennyit elbír a piac. Kizúdulnak a járdákra, és ásítozva tántorognak az autóik felé – persze csak azok, akiknek van, és emlékeznek rá, hol parkolták le. A többiek kirajzanak a belvárosból a szélrózsa minden irányába, hidakon keresztül, aluljárókon át, állványzatok alatt igyekeznek a külvárosi lakónegyedek felé, magányos figurák cigarettafüstből és meleg leheletből gyúlt gondolatbuborékok alatt. Ezredszer is elismételt hazugságok.

Vince Camden a saját gondolataira koncentrál, miközben józanul és kipihenten sétál a fáradt részegek között. A masszív belvárosi téglaházakat és jómódú villákat felváltják az olcsó bérházak és a még olcsóbb vállalkozások – karateklubok, víz-ágy-üzletek, erotikus könyvesboltok, zálogházak és ázsiai masszázsszalonok – majd egy üres raktárépületekkel teli környék következik, vasúti sínek, üres telkek és egy magányos, kétemeletes viktoriánus stílusú ház, kései kártyacsaták és bordasültek kétes hírű lebuja, a SamGödör. Legtöbbször itt lóg Vince, mielőtt elkezdődik a műszakja a fánkboltban.

Vince még csak egy pár hónapja volt a városban, amikor Sam meghalt. Harminchét Az új

tulaj neve Eddie, de mindenki Samnek hívja – egyszerűbb valakinek a nevét Samre változtatni, mint a kifakult Pepsi-táblán kicserélni a SAM szót EDDIE-re. A régi Samhez hasonlóan új Sam is akkor nyitja ki a SamGödröt, amikor a város többi kocsmája bezár, az Utolsó Figyelmeztetés után. A Gödör mintha a város szennyvízelvezetője lenne. Minden hajnalban, amikor a bárokban záróra van, a részegek, a kurvák, az ügyvédek, a kurvapecérek, a kábszeresek, a tolvajok, a zsaruk és a kártyások – régi Sam szavajárásával „Mindenfaszomki” – itt gyülekeznek. A zsaruk ezért nem törődnek a hazárdjátékkal és a pult alól mért szeszes itallal. Jó tudni, hogy hajnali háromkor mindenki egy helyre gyűlik össze, mint a gyanúsítottak egy brit szalonban.

A Gödör egy magas, elburjánzott sövény mögül világít, mint egy utolsó fog. Az összes környező telek üres. Az épület mögött egy ledöngölt földterület, ami egyszerre szolgál parkolóként és bemutatóteremként a minden éjszaka itt gyülekező hivatásos nők számára, akik itt szedik fel az utolsó kuncsaftokat. A stricik odabent kártyáznak, és várják a sápot.

Murva csikorog Vince lába alatt, ahogy a Gödör felé veszi az irányt. Hat autó parkol véletlenszerűen a gazzal benőtt területen, a lányok párosával űzik az ipart. Ötven méterre Vince-től kivágódik egy kocsi ajtaja, és egy női hang szeli át a parkolót: – Engedj el!

Vince egyenesen előre néz. *Nem rád tartozik.*

– Vince! Mondd meg ennek a fickónak, hogy eresszen el!

Beth hangja. Az ajtóban Vince megfordul, és átvág a parkolón egy rozsdabarna Plymouth Duster felé. A kocsiban Beth Sherman birkózik egy fickóval, aki fehér garbót és tengerészkék sportzakót visel. Ahogy közelebb ér, Vince látja, hogy a fickó slicce nyitva, és azt próbálja megakadályozni, hogy Beth kiszálljon a kocsiból. A lány jobb alkarjával és rajta piszkos, foszladozó gipszével a fickó felé sújt. Alig véti el.

Vince lehajol, és kinyitja a kocsi ajtaját.

– Hello, Beth. Mi folyik itt?

A fickó elengedi, a lány pedig kimászik a kocsiból, és Vince mögé áll. Ismét lenyűgözi Beth szépsége, a háromszög alakú arc, a kerek szemek, a hosszúra hagyott frufru. Ötven kilót sem nyomhat. Ebben a szakmában ritka, ha egy nő fiatalabbnak látszik a koránál, de Beth úgy néz ki, mint egy tinédzser – legalábbis egy bizonyos távolságból. Közelről – nos, ezt az életmódot nehéz eltitkolni. Beth begipszelt karjával a kocsiban ülő fickóra mutat: – Megfogta a seggem.

– De hát kurva vagy! – mondja a fickó hitetlenkedve.

– Az ingatlan bizniszben dolgozom!

– A farkamat szoptad!

Beth Vince háta mögül kiabál.

– A vízvezeték-szerelőnek is megfogod a seggét, miközben dolgozik?

Vince Beth és a kuncsaftja közé lép, és lefegyverzően rámosolyog.

– Nézze, úgy tűnik, nem szereti, ha fogdossák.

– Miféle kurva az, aki nem szereti, ha fogdossák?

Vince ezzel nem tud vitába szállni. De azt kívánja, bárcsak a fickó befogta volna a száját. Tudja, mi következik, és Beth elő is lép mögüle, beletúr a zsebébe, és az arcába vág egy húszdolláros bankjegyet.

A fickó felemeli a húszast.

– Negyvenet adtam!

– A felét megkaptad – mondja. – A másik felét visszakapod.

– A felét? Ilyen a világon nincs! – Vincié néz. – Létezik ilyen, hogy a fele?

Vince Beth-ről a fickóra néz, majd kinyitja a száját, de fogalma sincs, mit kellene mondania. Újra Beth-re pillant, elkapja a tekintetét, és a kelleténél valamivel hosszabb ideig nézik egymást.

Néhány szó Beth Shermanről: harminchárom éves, már túl azon, hogy „bájos” legyen, a

haja barna, akárcsak a szeme, amiből csak úgy süt az érdeklődés. Annak ellenére, hogy nem szereti, ha hozzáérnek, Beth népszerűnek számít a Samnél dolgozó lányok között. Ennek jórészt egy fontos oka van: Beth leszokott a heroinról, méghozzá methadon nélkül, és tiszta, mint a hó, pontosan tizenkilenc hónapja és két hete, mióta rájött, hogy terhes. A fia, Kenyon valamivel több, mint egy éves, és úgy tűnik, jól van, de mindenki tudja, hogy Beth lélegzetvisszafojtva figyeli, és állandóan hasonlítgatja a többi gyerekhez a játszótéren és a bölcsődében, nem lassabb-e vagy nincs-e visszamaradva hozzájuk képest. Retteg, hogy beigazolódik a legszörnyűbb félelme, és az anyag a kisfiút is tönkretette. És ugyan fél lábbal már kifelé van ebből az életből – a stricijének *írásban* adta ki az útját – Beth azért tovább űzi az ipart, talán mert olyan valakinek, aki a középiskolát sem végezte el, nem sok más lehetősége van, hogy eltartsa saját magát meg a fiát. Egyébként nem ő az egyetlen prosti Samnél, aki másnak adja ki magát. Ez a hely tele van színésznőkkel, masszázs terapeutákkal, modellekkel, egyetemistákkal és szociális munkásokkal, de amikor Beth azt mondja, hogy az ingatlan bizniszben dolgozik, az emberek mintha hinnének neki.

Érkezése után Vince fizetett Beth szolgálataiért (kipróbált néhányat a lányok közül), és felcsigázta Beth hűvös távolságtartása, ahogy megmakacsolta magát, mikor hozzáért. Aztán egy éjjel, hat hónappal ezelőtt ő és Vince megittak két üveg bort, majd együtt töltötték az éjszakát *anélkül*, hogy pénz gazdát cserélt volna. Az teljesen másmilyen volt – ijesztő és intim. Semmi makacskodás. Azóta azonban semmi sincs rendben – Beth nem akar pénzt elfogadni tőle, Vince pedig nem akar ily módon a lekötelezettje lenni egy gyerekes nőnek. Szóval három hónapja nem feküdtek le egymással. A legrosszabb az egészben az, hogy ha más nővel van, úgy érzi, mintha megcsalná Beth-t, ezért Vince jelenleg élete leghosszabb cölibátusának közepén jár, ha nem számítjuk a sitten töltött időt. Az egész szituáció csak a hivatásosok régi aranyszabályának igazságát bizonyítja: *Az ingyen szex mindent tönkretesz.*

A parkolóban Beth sarkon fordul, és faképnél hagyja a dühös, kielégítetlen fickót. Feszes farmernadrágot visel, és derékig érő kabátot. Vince figyeli, ahogy elmegy, majd elővesz egy nylon tasakot a zsebéből, lehajol, és benyújtja az ablakon. A Biblia is azt mondja, hogy aki békét teremt, annak jutalom jár. Vagy valami ilyesmit.

Egy másodpercnyi habozás után a fickó vállat von, és átnyújtja a húszast.

– Egye fene – mondja. Miközben kicserélik a pénzt és a kábítószert, a fickó megrázza a fejét.

– Ki hallott már olyan kurváról, aki nem akarja, hogy hozzáérjenek?

Vince bólint, bár a saját megítélése szerint a világ ilyen emberekkel van tele: füvet szívó zsarukkal, egyházi adót fizető tolvajokkal, harisnyatartót viselő nagyvilági hölgyekkel, plüssmacival alvó csavargókkal, fánksütő bűnözőkkel, ingatlanban utazó kurvákkal. Eszébe jut egy tűzoltó a régi környékről, Alvin Dunphy, aki klausztrofóbiás volt Meghalt, amikor ráomlott egy kigyulladt társasház. Harmincnyolc.

– Olyan nincs, hogy a fele. Vagy leszopnak, vagy nem.

– Egy dolcsi. Szerintem Jacksnek igaza van. Mit ér az egész, ha végül nem mész el?

– Nem tudom. Azt hiszem, nekem először csak félig volt meg.

– Hány éves voltál, Petey?

– Először? Tizenhárom. Emelem egy dolcsival.

– Tizenhárom? Nem szívatsz? Bárcsak nekem is lett volna egy húgom!

– A *te* húgod volt az.

– És te mit gondolsz, Vince?

Egész este alig szólalt meg, a gondolataiba merül, még mindig másnaposan a nyugtalanító álmoktól. Teljesen mozdulatlanul ül, előredőlve, keze a térdén, egyenesen maga elé néz, lapjai előtte az asztalon. A SamGödör sötét egy hely, a padlót szőnyegek borítják – a viktoriánus ház

egykori étkezőjének és nappalijának falán széles csípőjű nőket kefélő négereket és bajuszos férfiakat ábrázoló bársonytapéta. Fény csak a mennyezetről lógó néhány csupasz izzóból és a bárpult mögötti lámpából árad. Hat asztal van a két fő teremben – kettőn pókereznek, a többi négynél bordasültet esznek. Négy nő, köztük Beth és a legjobb barátnője, Angela, a bárpultnál ülnek, és Eddie a pult alatt tartott üvegekből önt nekik.

Vince kihúzza magát ültében, és félretolja a haját a szeméből.

– Tartom.

Egy ötöst dob a bankba anélkül, hogy megnézte volna a lapjait. Mindannyian tudják, hogy Vince hamarosan kinyilatkoztat.

– Hogy én mit gondolok? Azt gondolom, hogy az ember kaphat felet. Őszintén, az eleje a legjobb, vannak, akik egyenesen azt mondják, hogy a vége tönkreteszi az egészet. Vagy legalábbis ront rajta. Nem, szerintem a legjobb rész az első néhány perc, amikor valaki teljesen rád figyel.

A játékosok előbb a saját lapjukra néznek, majd Vince-ére, ami még mindig ott hever előtte az asztalon, és próbálják felidézni, hogy vajon megnézte-e őket vagy sem. Vince a bárpult felé pillant, ahonnan Beth őt bámulja A nő elmosolyodik, majd a mennyezetre néz, mintha épp most engedett volna szabadjára egy szép gondolatot, és figyelné, mint egy gyerek a léggömbjét.

A játéknak vége, Vince tele van zsetonnal, akkora köteg bankjegyet tesz zsebre, mint egy összetekert zokni. A többiek összenéznek. Mindenki hallotta, mit suttognak Vince-ről – a váratlan felbukkanás, a New York-i akcentus, a profizmus, ahogy a kártyákkal, a nőkkel és a sötét ügyletekkel bánik. Ezt a hírnevet sikerül úgy fenntartania, hogy még csak tudomást sem vesz róla – a múltja kacsintásokból és biccentésekből áll.

– Hol tanultál meg így játszani? – kérdezi Petey.

– A cukrásziskolában.

A többiek nevetnek. Vince két ötöst dob az asztalra az italokért. Feláll. Négy harminc, kezd túljutni azon, ami reggel óta emészti, bármi is legyen az.

– Srácok – mondja, és megpaskolja a köteg bankjegyet.

Miután megették a bordasültjüket és elszámoltak a stricijükkel, a kurvák az ajtó mellett csoportosulnak. Tudják, hogy Vince-t addig nem szabad zavarniuk, amíg be nem fejezte a játékot, akár nyert, akár veszített, de mivel ma este nyert, keményen rámozdulnak. Kezek kapaszkodnak a karjába, kilakkozott körmök túrnak a hajába. Vince úgy megy el köztük, mint egy öregedő szexszimbólum.

– Tudsz adni egy kicsit, Vince?

– Nekünk is van egy-két kártyád, Vinnie?

– Elvarázsollak, bébi.

– Cigi? Van egy cigid?

Az ajtónál lopott hitelkártyák és füves zacskók cserélnek gazdát készpénzért és ölelésekért. Az ingyen kamatyolásra szóló felajánlásokat ugyan visszautasítja, de hazudna, ha nem ismerné el, hogy ez a nap legjobb része, egy kis üzlet Sam lebuja előtt, amikor a srácok odabent sárgulnak az irigységtől, a nők pedig neki teszik magukat a meglovasított hitelkártyákért és a beszerzési áron továbbadott kábítószerért.

Mikor a fű és a kártyák elfogynak, Vince kilép az ajtón. Már odakint jár, mikor valaki a nevén szólítja. Odafordul. Beth az, a cipőjét nézi. Vince-re emeli hatalmas szemeit, miközben az álla még mindig lefelé mutat. Kislányosan bájos mozdulat, és a tény, hogy öntudatlanul csinálja, még bájosabbá teszi.

– Kösz az előbbiért, Vince – mondja. – Nem tudom, miért lettem olyan…

– Semmi gond – mondja Vince. – Tanulsz?

Mióta Vince ismeri, Beth egyfolytában tanul, hogy letegye a/ ingatlanügynöki vizsgát. Tanul, de soha nem jut el odáig, hogy ténylegesen levizsgázzon.

– Igen. – Vállat von. – Jövő héten árulni fogok egy házat. Ez egyfajta beugró feladat. Larry most hármat visz, és szüksége van valakire, aki az egyiket árulja helyette. Ha sikerül eladnom, a százaléka felét nekem adja.

– Tényleg? – kérdezi Vince. – Elmegyek, megnézem en is.

– Igazán?

– Igen. Talán még meg is veszem.

– Nagyon vicces.

Beth megszorítja a férfi karját, közben a szemével megint ugyanazt műveli – föl és le, egy megkönnyebbült villanás – majd megfordul, és elindul befelé.

Autók fényei villannak fel Vince mögött, fényszórók fürkészik a hátát. Hogy is hívták azt a lányt a gimiben? Berúgott néhány idősebb kölyökkel. és lelépett egy autó elé. Angié Wolfe. Harminckilenc.

Vince zsebre dugja a kezét, és behúzza a nyakát a vállai közé. A fánkbolt csak hat háztömbnyire van, és szeret sétálni a metsző hajnali hidegben, amikor a nap még mindig nem látszik az idahói határszélen. Az árnyéka szép lassan zsugorodik, ahogy közeledik a következő utcai lámpához. És mi van az öreg Danellóval, akinek a teste soha nem került elő? Nem számít. Negyven.

A fánkboltot sajnálatos módon Fánkoldának nevezték el a tulajdonosok, Ted és Marcié, egy idős, ősz házaspár, akik mindennap benéznek néhány percre, hogy elszívjanak egy cigarettát és megigyanak egy kávét az ősz barátaikkal Vince-nek ez tökéletesen megfelel, ő viszi a boltot, Ted és Marcié pedig mindenben szabadkezet adnak neki Már látja az épületet – lázszínű stukkó egy forgalmas kereszteződés sarkán, egymérföldnyire a belvárostól. Odabent ég a villany. Ez jó jel. Vince besétál a sikátorba, felveszi a reggeli újságot, letekeri róla a gumit, és megáll a pislákoló utcai lámpa alatt, hogy ki tudja betűzni a címlapot: Carter és Reagan vitája ma este. Az iráni parlament ülésezik, hogy megoldja a túszügyet. Átfutja a főcímeket, de nem olvassa el a cikkeket, inkább a sportoldalra lapoz. Az Alabama tizenöt ponttal verte a Mississippit. Az igen. Vince összehajtja az újságot, és elindul a bejárati ajtó felé, amikor oldalról valami mozgást észlel.

Oldalra billenti a fejét, és tesz egy lépést befelé a sikátorba, az újságot a melléhez szorítja. Egy autó az. Cadillac. Kigyullad a fényszórója, és Vince önkéntelenül is a szeme elé kapja a kezét, miközben a régi hangok azt mondják neki, rohanjon. De itt nincs hová rohanni, ebben a sikátorban nem lehet elrejtőzni, ezért vár.

A bordó Cadillac Seville odaaraszol mellé, és a vezetőülés ablaka halk surrogással letekeredik.

Vince lehajol.

– Jézusom, Len. Mit keresel itt?

Len Huggins arca minden, csak nem bizalomgerjesztő: apró sárga fogak, vékony ajkak, törött orr, ragyás arc, kétoldalt pedig nagy L-t formázó pofaszakáll („L, mint Len! Érted? Len.”). Lennek van egy műszaki boltja, ahol Vince a hamis hitelkártyákkal szokott vásárolni, és készpénzelőleget kap. Len leveszi a napszemüvegét, ami éjszaka is állandóan rajta van, és az ingzsebébe süllyeszti.

– Vincikém!

Kidugja a kezét az ablakon.

– Mit keresel itt, Lenny? – ismétli Vince.

– A hitelkártyáimért jöttem, ember.

– Kedd reggel van.

– Tudom.

– Pénteken szoktunk találkozni.

– Azt is tudom.

– Akkor mit keresel itt kedden?

Len végül visszahúzza meg nem rázott kezét.

– Szóval azt mondod, hogy nincsenek nálad a hitelkártyáim?

– Azt mondom, nem érdekes, hogy mi van nálam. Ezt pénteken szoktuk intézni. Nem értem, mit keresel itt.

– Csak azt gondoltam, hátha már ma nálad vannak.

– Nos, nincsenek.

– Oké. – Len bólint, és belenéz a visszapillantóba. – Ez király.

Vince felegyenesedik, kinyújtja a nyakát, és benéz a sikátorba.

– Ezt miért csinálod?

– Mit csinálok?

– Miért nézed a sikátort?

– Ezt meg hogy érted?

– Van ott valaki?

– Hol?

Vince a sikátorra mutat.

– Ott hátul. Egyfolytában a visszapillantót nézed. Len visszarakja az orrára a napszemüveget.

– Te paranoiás vagy, Vince.

– Igen. Paranoiás vagyok. – Vince megfordul, hogy faképnél hagyja. – Pénteken találkozunk.

– Nem leszek ott pénteken. Azért jöttem, hogy ezt elmondjam. Egy új fiút küldök magam helyett.

Vince megfordul – kővé dermedve.

– Hogy érted azt, hogy egy új fiút?

– Úgy értem, hogy egy fickót, aki új, a réginek az ellentéte.

– Igen, ezt felfogtam. Ki az?

– Egy fickó, aki segít nekem. A neve Ray. Tetszeni fog neked. Vince visszasétál a lehúzott kocsiablakhoz.

– Mióta kell neked segítség, Lenny? Vásárolsz a hitelkártyáimmal. Mióta kell ehhez segítség?

– Hé, haver, mi van veled? Csak annyit kérek, hogy találkozz vele, Vince. Nyugi. – Len megnyomja a gombot, és az ablak feljebb kúszik. – Te teljesen meghibbantál, ember.

Ez az utolsó dolog, amit Vince hall, mielőtt a Cadillac elhajt. Az autó megáll a sarkon – a féklámpák felvillannak – majd elkanyarodik. Vince egyedül áll a sikátorban, a saját leheletét figyeli. Még egyszer végigpillant a sikátoron, majd elindul a fánkbolt felé.

Vince utálja a sikátorokat. Jimmy Plumsot egy sikátorban csinálták ki, egy sztriptizbár mögött, amikor kiment vizelni. Rablógyilkosságnak álcázták, de mindenki tudta, hogy Jimmyt valami Howard Beach-i balhé miatt intézték el. Akkor ez menynyi? Negyvenegy? Negyvenkettő? Nagyszerű. Eltévesztetted a számolást.

Na és a mi van a fánkokkal? A dolog a következőképpen működik: Vince 4.45-kor érkezik meg a Fánkoldába. Először lemegy az alagsorba, és beteszi a mellékes jövedelmét egy páncéldobozba, amit itt rejteget. Odafent a segédje, Tic már egy órája dolgozik, felkapcsolja a lámpákat, kikeveri a fánktésztát Vince receptje szerint, begyújtja a kemencét és az olajsütőt, kiveszi a cukormázat a hűtőből, hogy megolvadjon. Tic tizennyolc vagy tizenkilenc éves –

Vince nem tudja pontosan – hosszú haja van, amit állandóan hátradob – Vince soha nem látta még, hogy használta volna a farzsebéből kikandikáló fésűt – bágyadt a tekintete, és látszólag kimeríthetetlen energiatartalékokkal rendelkezik. Tic minden este hajnali háromig iszik és füvezik, akkor megreggelizik, bejön dolgozni, majd hatkor, amikor lejár a műszak, lefekszik aludni. Délután hatkor felkel, és kezdi az egészet elölről.

Abban a pillanatban, ahogy Vince belép az ajtón, Tic elkezd beszélni.

– Imádom a juharszirupos szeletet, Mr. Vince. Úgy imádom, mintha a csajom lenne.

Vince-nek van egy szekrénye hátul. Benne a munkaruhája és a könyv, amit a szünetekben olvas – jelenleg egy *Dante Poklának rendszere* című regénnyel birkózik. Kinyitja, elolvas belőle néhány titokzatos mondatot, majd visszateszi a helyére. Kibújik a nadrágjából és a fekete ingéből, és felveszi a fehér kezeslábasát.

– Járni akarok egy juharszirupos szelettel – mondja Tic. – Ki akarok menni vele a korzóra. Haza akarom vinni, bemutatni a szüleimnek.

Vince kezet mos.

– El akarom venni feleségül, és pici juharbébiket nemzeni neki, kijárni a kis fánkliga baseballmeccseire, ott alvós bulikat akarok a kis fahéjas barátaiknál…

Vince eleinte megpróbálta követni Tic fecsegését, sőt még hozzá is szólt, de az megzavarja és idegesíti Ticet, ha másvalaki is beszél, ezért Vince megtanult úgy tekinteni fiatal segédjére, mint valami disszonáns háttérzenére.

– Utálom a bundás almát. Utálom az egész kibaszott bundás famíliát. Nem akarok gyomirtót a kertembe, és nem akarok gyümölcsöt a fánkomba.

Négy évvel ezelőtt, ha valaki azt mondja Vince-nek, hogy élvezni fog egy ilyen munkát, mint ez, betegre röhögi magát. Életed első harminchat évét azzal töltöd, hogy elkerüld az efféle életet. Aztán hirtelen belecsöppensz a közepébe, és kiderül, hogy több mint elviselhető – olyan módon izgalmas, amit sosem leszel képes elmagyarázni régi önmagadnak. És Vince még azon is eltűnődik, hogy egy ilyen ember, mint ő, vajon képes-e megváltozni – képes-e valódi, alapvető változásra, a vágyak és a hajlamok szintjén.

Mire eljön a reggel, a bolt bemelegszik, és tíz perccel hat előtt megérkezik Nancy, a felszolgáló, szó nélkül bejön, tíz percet tölt a mosdóban, majd felszolgáló egyenruhában kijön, kezében egy meggyújtott Virginia Slim, és nekiáll hamisan dúdolni. Ezek ketten a világ leginitálóbb zenekara. Tic Vince elé tol egy tálca fahéjas rudat, amit Vince csendben ellenőriz, nem szakítva félbe Tic legújabb előadását egy kormányprogramról, amely…

– … kísérleteket végez majmokkal és emberekkel valahol a picsába a föld alatt valószínűleg az Északi-sarkon vagy Kanadában vagy Grönlandon ami sokkal kisebb mint amekkorának a térképeken látszik ezt magyarázza meg nekem Mr. Vince miért csinálják úgy a térképeket hogy Grönland mindig nagyobbnak tűnjön ha nincs valami céljuk vele szóval cukormázat tegyek a lyukakba vagy porcukrot?

– Porcukrot.

– A hullákkal óvatosnak kell lenniük ezért elégetik őket hogy ne lehessen lenyomozni milyen betegségben haltak meg mit ültettek beléjük a picsába de tudja mit csinálnak a majmokkal, Mr. Vince? He? He? Tudja?

Vince tartja a száját – A majmokat ledarálják és becsempészik a húsba úgy, hogy nem is tudunk róla. Bemegy rendel egy tacót valamelyik étteremben és tudja mit raknak maga elé?

Vince-nek több esze van annál, mintsem hogy válaszoljon.

– Majmot, ember. Kibebaszott. Kurva. Majmot.

Szóval felépítesz magadnak egy életet abból, ami van. Szokások alakulnak ki – megsütni, cukormázzal bevonni és lekvárral megtölteni – és a rendszeresség megnyugtat, különösen egy olyan napon, amikor nem tudod abbahagyni a halottak számlálását. (Ardo Ginelli.

Negyvennyolc.) Megsütni, bevonni, megtölteni. Miért lenne ez a sorozat kevésbé kielégítő, mint bármelyik másik? Mondjuk szike, szívás, összevarrás. Megtölteni a dobozokat, lepecsételni a csomagokat, és üdvözölni a fickót, aki a furgonnal jön a nagykerből, és aki mindig, *mindig* megjegyzi, hogy milyen jó illat van odabent, mintha tegnap óta elfelejtette volna.

A „Nyitva” neon egy villanással életre kel, az étterem részt pedig fehér fény önti el. Az első hullámban férfiak jönnek: kukások, zsaruk, özvegyek, alkoholisták – a kezüket fújják, leveszik a kötött kesztyűket és a citromfacsaró sapkákat. Vince meleg fánkokkal, juharszirupos szeletekkel és gőzölgő feketekávéval fogadja őket, és közben várja a törzsvendégek következő hullámát – a tovább alvókat: a nős férfiakat, a nyugdíjasokat, a hivatali dolgozókat, akik a szokásos fánkjukat kérik a szokásos kávéjukhoz, amit szokásos adag tejszínnel és cukorral isznak, a szokásos helyükön ülnek, és a szokásos cigarettájukat szívják. Vince szereti, hogy mindig ugyanarról beszélnek, még ha nem is figyel oda a tartalmára, ezt a trükköt még a régi barátnőjétől, Tinától tanulta, aki színésznőként dolgozott, ha éppen nem a bátyja, Benny ügyvédi irodájában segédkezett. Tina legtöbb fellépésére lepukkant mulatókban került sor a Village-ben és a SoHo-ban, de egyszer sikerült kapnia egy kis szerepet egy nagy off-Broadway produkcióban. Néhány jelenetben feltűnt a háttérben. Vince olyan büszke volt rá, hogy minden este elment megnézni. Minél többször látta, annál jobban tetszett neki a darab, imádta a kiszámíthatóságát és a kis eltéréseket az azonosságban – egy színész szünetet tart valamelyik mondata előtt, vagy megváltoztatja a hanghordozását, egy másodperccel előbb vagy később jön be. Egyik alkalommal az egyik szereplő egy csésze kávéval a kezében lépett be. Ilyen egyszerűen! Kávéval! És miközben a cselekmény kibontakozott az előtérben (a darab egy családi vállalkozásban működtetett étteremről szólt, volt benne egy homokos fivér, egy másik testvér, aki papnak készült, meg egy nővér, akinek férje nem volt, de terhes lett), a statiszták csak beszéltek, beszéltek ájulásig. Vince megkérdezte Tinát, miről beszélgetnek a többi statisztával abban a különösen mozgalmas éttermi jelenetben. A lány azt felelte, hogy csak az a feladatuk, hogy beszéljenek, mert háttérzajra van szükség, és arra, hogy mozogjon a szájuk. Vince barátnője végig ugyanazt ismételgette: *Banán, málna, ribizli.* Esetleg megcserélte a sorrendet: *Ribizli, málna, banán.*

Emiatt kezdte azt képzelni Vince, hogy az emberek az utcán mindig ugyanazt mondogatják. Banán, málna, ribizli. Ez megerősítette abban a hitében, amit amúgy is mindig sejtett: miszerint a normális emberek, az átlagemberek – a tanárok, a tűzoltók, a könyvelők – egyszerűen csak statiszták a hozzá hasonló fickók életében. A tisztességes élet mindig értelmetlen szavak és feladatok gyűjteményének látszott számára: munka, házasság, jelzálog, fogszabályzó, szülői értekezlet, lakókocsi. Hogy vagy? Jól. Hogy vagy? Jól. Szép időnk van. Banán, málna, ribizli. Megsütni, bevonni, megtölteni. Banán, málna, ribizli.

Ma azonban *odafigyel* a törzsvendégek beszélgetésére – két fickó, akik a szeméttelepre mennek mosógépért; egy férfi, aki azt tanácsolja egy nőnek, hogy fektesse a pénzét aranyba; egy asszony, aki az unokái képét mutogatja – és arra gondol, hogy talán vannak használható mosógépek a szeméttelepen, hogy az asszony unokái biztosan elbűvölőek, hogy az arany remek befektetés. A nyugodt élethez is kell egyfajta bátorság.

A Rikers-ben volt egy poszter a könyvtár ajtaján. A csillagos éjszakai égbolt látszott rajta, az alján pedig a következő mondat: *A társadalom megannyi apró fényből áll.*

A társadalom… egy éjszaka a sitten (az alvás a börtönben olyan, mint a morfium, álomtalan és hideg) Vince maga elé képzelt egy valódi helyet, egy kisvárost, olyat, mint az 50-es évek filmsorozatában, az *Ozzie és Harriet*-ben, ahol mindig két szülő van, a házaknak léckerítésük van, és ahol a rendőr mosolyogva megböki a kalapját.

És most… itt van. Spokane, Washington állam.

Tic befejezte a mosogatást, és az edényeket pakolja. Vince a szekrényéhez megy, és kiveszi a könyvet – mindig a kávészünetben olvas – most azonban odalép a mosogatóhoz,

lerakja a könyvét, egyik lábát ráteszi egy sámlira, és rágyújt. Fiatal segédjére néz.

– Kérdezhetek valamit, Tic?

Az érdeklődés nyugtalanná teszi Ticet.

– Hány halott embert ismersz?

A fiatalember tesz egy lépést hátrafelé.

Vince áthelyezi a súlypontját. Nem ezt akarta kérdezni, természetesen. Leveszi a lábát a sámliról.

– Nem úgy értem, hogy konkrétan hány halottat. Igazából arra gondolok, hogy szoktak-e ilyen őrült gondolataid támadni – ma például egyfolytában azon agyalok, hogy hány halott embert ismerek. Történt már veled ilyesmi?

Tic közelebb hajol hozzá, és komoly arccal azt feleli: – Minden egyes kibaszott napon, ember.

***

Soha ne hagyd, hogy a munkád a pénzkereset útjába álljon. Ez lehetne Vince mottója, ha hinne a mottókban. Délben végez a Fánkoldában, és bezárja maga után a boltot. Odakint a hűvös, kék ég alatt jobban érzi magát – bár még mindig nem tudja abbahagyni a számolást. Az egész arra emlékezteti, mint amikor egy slágert nem tud kiverni a fejéből. Ötvenhétnél tart (Ann Mahoney apja). Dél felé halad, átmegy a hídon, és még egyszer hátrapillant a válla felett. Végül belép egy kis földszinti üzlethelyiségbe, amelynek kirakatán egy stencilezett felirat látható: DOUG IGAZOLVÁNYKÉP ÉS AJÁNDÉK.

Egy középiskolás srác ül a fényképezőgép előtt. Vince leül a pultnál, felkap egy magazint, és megvárja, míg Doug – kövér, fehérszakállú, vörös képű fickó, úgy néz ki, mint a Mikulás zabigyereke – elkészíti a kölyök hamis igazolványát.

– Hogy ityeg, Vince?

Vince elengedi a füle mellett a kérdést, és az új Ford Escortról olvas inkább, ami egy gallon[1] benzinnel negyvenhat mérföldet is elmegy, de tágasabb, mint a Chevette. A kocsik mind olyan kicsik és dobozszerűek lettek. Mikor történt ez? Úgy néznek ki, mint a cipősdobozok. Nehéz lehet az autótolvajoknak. Hogy ad el az ember egy négyhengeres cipősdobozt?

Doug lepecsételi a kölyök jogosítványát, meglengeti, hogy gyorsabban száradjon, majd odaadja neki. Húsz dolcsit kóstál a fáradozása.

– Ha egy csapos kiszúrja valahol, azt mondod neki, hogy Seattle-ben szerezted, világos?

A srác föl se néz az új igazolványából. Végül elvigyorodik – fogszabályzó és gödröcskék. Mikor végre elmegy, Vince lerakja az újságot a pultra.

– Hoztál nekem számokat? – kérdezi Doug. Hatalmas sonkáit ráigazítja egy székre a pult mögött. Vince átnyújt neki egy darab papírt, amin nevek és számok vannak. A legújabb eresztés lopott hitelkártyákból.

Doug végigfuttatja az ujját a listán.

– Hétfőre jó lesz?

– Remek.

Doug megmozdítja tekintélyes méretű testét, kihúz egy fiókot, és elővesz egy maroknyi hamis hitelkártyát – ezek Vince legutóbb leadott számai alapján készültek.

– Honnan szerzed ezeket? Nem lophatod mindegyiket a fánkboltban.

Vince nem felel.

– Így csinálják a keleti parton?

Vince nem felel.

[1] 1 gallon - 3,78 liter

Doug sértődötten nézi a számokat.

– A picsába, miért vagy ilyen morcos?

– Nem vagyok morcos.

– Akkor miért nem mondod meg, honnan szerzed a számokat?

Hangjában egy árnyalatnyi erőltetett közömbösség. Vince elveszi a hamis hitelkártyákat, és átnyújt Dougnak egy kis köteg bankjegyet.

– Ugyan már – mondja Doug, miközben megszámolja, – Jogom van tudni.

Vince zsebre rakja a kártyákat.

– Úgy éltem, van róla elképzelésem, hogy csinálod – mondja Doug. – Hat hónapja nem alszom, ha tudni akarod.

– Oké – mondja Vince. – Akkor mondd el, hogy csinálom.

– Nos, ellopod ezeket a kártyákat *valahonnan*. Leírod a számukat, aztán visszaadod őket a tulajdonosoknak, így nem jelentik az eltűnését. Én másolatot készítek róluk. Elviszed, amit csináltam, veszel vele ezt-azt, eladod őket, aztán eladod a kártyákat is. Így duplán nyersz rajta. Jól mondom?

Vince nem felel. Az ajtó felé indul.

– Ugyan már, – Doug nevet, – társak vagyunk, vagy nem? Csak nem gondolod, hogy ellened fordulok?

Vince megáll, lassan hátrafordul.

– Valaki azt akarja, hogy fordulj ellenem?

Doug megdermed.

– Miről beszélsz?

– Te miről beszélsz?

– Én semmiről nem beszélek. Uramisten! Nyugi, Vince. Ne légy már ilyen paranoiás!

Már megint ez a szó. Vince egy pillanatig csak bámul rá, aztán kisétál az ajtón. A kirakaton keresztül visszanéz. Doug szája ismét a *paranoiás* szót formálja.

Ott volt az az öreg fószer, Meyers, akinek volt egy autóbontója még a régi világban. Ez a Meyers csak újonnan érkezett vietnámi bevándorlókkal dolgoztatott, mert azoknak kevesebbet fizethetett, és Meyers szerint még nem voltak annyira amerikaiak, hogy hátba szúrják. Ült naphosszat a hintaszékében, miközben a vietnámi gyerekek kocsikat loptak neki, szétszedték őket, és darabonként árulták őket New Jersey minden szegletében. És szarért-húgyért dolgoztatta őket. Aztán egy napon az öreg Meyers egyszer csak eltűnt. Másnap már egy öreg vietnámi fószer vitte a daraboló műhelyt, és ő ült a hintaszékben. Van ebben valami tanulság – valami a lekezelésről. Vagy a hintaszékekről. Mennyi is ez? Ötvennyolc?

Vince Camden mindenhová gyalog megy. Két év alatt még mindig nem szokott hozzá ehhez a sok autóhoz. Mindenki kocsival jár mindenhová, még a nők is. Ebben a városban öt fickó öt kocsival megy el egy kocsmába, megisznak egy sört, majd beszáll mindenki a saját kocsijába, és áthajt a következő sarkon lévő kocsmába. Ez nem egyszerűen pazarlás. Ez civilizálatlanság. Azt mondják, azért mert Spokane-ben kemények a telek, átmenet valahol New York és a Plútó között. De Floridán és Kalifornián kívül az időjárás mindenhol szar. Minden egyes hely vagy túl meleg, vagy túl hideg, vagy túl párás, vagy túl valami. Nem, Vince még ebben a hidegben is jobban szeret inkább sétálni – mint most. Doug üzletéből elindul a belváros felé, ahol néhány új építésű, húszemeletes üveg-és-acél épület meredezik az alacsony tégla-és-beton házak között. Szereti ilyen távolságból nézni a házakat – ahonnan csak sejteni lehet a párkányok és az oszlopok vonalát, a hiányzó részeket pedig a fantáziája tölti ki.

Vince betér egy kis kávéházba, rendel egy kávét, és egyedül leül egy asztalhoz A körmét rágva bámul ki az ablakon. Egy nap kétszer: ugyanaz a szó. *Paranoiás*. Hogy tudnád eldönteni, hogy paranoiás vagy-e vagy sem, ha a paranoia miatti aggódás a paranoia egyik tünete? Nem arról van szó, természetesen, hogy Doug rákérdez, honnan szerzi a

hitelkártyákat, vagy hogy Lenny két nappal előbb bukkan fel a sikátorban – bár ezek közül az egyik is elegendő lett volna, hogy felkeltse a gyanakvását. Inkább az az érzés, ami azóta kerülgeti, hogy felébredt – mintha valahová oda akarnák terelni, mintha eljött volna az ideje. Mi van, ha a halál egyszerűen *odakint* van, egy bizonyos helyen, és arra vár, hogy elmenjen alatta, mint egy járda fölé függesztett zongora? Úgy érzi magát, mint egy sakkfigura, mint egy huszár, ami kijött a fedezék mögül, és most végigkergetik a táblán a másik oldal gyalogjai Ki tudja cselezni a gyalogokat, de érzi, hogy nagyobb, félelmetesebb figurák fenik rá a fogukat – egy, két, három lépés múlva. Egy perccel később Vince a kávéház előterében álló nyilvános telefonhoz lép, és bedob egy negyeddollárost a készülékbe. Tárcsáz.

– Halló. Ott van?

Vár.

– Vince vagyok. Mit szólna egy sakkpartihoz?

Hallgat.

– Ugyan már. Miért kell ez az egész cirkusz?

Hallgat – Uramisten. Oké, oké… Huszonnégy-tizennégy. Be kell mennem. Ott. Hogyhogy?

Hallgat.

– Találkoznunk kell. Még ma.

Hallgat.

– Persze, hogy vészhelyzet. Mégis mit gondolt?

Leteszi a kagylót, visszamegy az asztalához, és megissza a kávét. Felhúzza a széldzseki cipzárját, és kilép az utcára. Előre hajtott fejjel megy a belváros felé. Hideg, napos idő van, és ez a kombináció izgalommal tölti el. Vesz egy mély lélegzetet az orrán keresztül, és nekivág a belvárosba vezető piszkos sugárútnak, amit csupasz, lombtalan fák szegélyeznek. Tényleg gyönyörű ez a város a maga módján. Nem is annyira építészeti szempontból, mint inkább a kontrasztok miatt: a stílus csillogása és a fákkal benőtt domboldalak, meg a várost kettészelő folyó – egy szinte érintetlen ősvadon, ahol néhány tonna beton, aszfalt és tégla jelenti a civilizációt. Valódi város. Rá nem jellemző módon nem néz hátra menet közben.

Pedig ha hátranézne, nem örülne annak, amit lát. Két háztömbbel mögötte Len Huggins bordó Cadillac-je Doug Igazolványkép és Ajándék üzlete előtt áll.

Doug megdörzsöli az állkapcsát.

– Mennyiért?

– Azt mondta, gratis. – Lenny leveszi a napszemüvegét. – Azt jelenti, hogy ingyen.

– Tudom, mit jelent. Ki ez a fickó?

– Csak egy fickó. Raynek hívják.

– Hová valósi ez a Ray?

– A keleti partra, mint Vince. Nemrég érkezett a városba.

– Mit csinál itt?

– Nem tudom, ember. Nem mondta.

– De ebből él?

– Igen. Gombokat nyom meg.

– Gombokat?

– Így hívja.

– Gombokat?

– Igen, ezt mondta. Valami nagykutyának dolgozik odaát.

– És biztos vagy benne, hogy nem zsaru?

– Nem zsaru, Doug. Ez a fickó biztosan nem.

– Nem is tudom – Nézd. Ez a fickó gratisért elintézi nekünk. Hogy mondhatnánk erre

nemet?

– Nem *gratisért*, Len. Csak gratis.

– Tökmindegy. Nézd, ez a Ray azt mondja, hogy a keleti parton ez az egész hitelkártya biznisz máshogy működik. Vince sokkal több pénzt keres annál, mint amennyit nekünk fizet. Ez nem helyes. És nem mondja meg nekünk, honnan szerzi a kártyákat. Ez sem helyes. Úgy volt, hogy társak vagyunk, ő meg átbasz minket, ember.

– Csak… én kedvelem Vince-t.

– Én is kedvelem Vince-t. Mindenki kedveli Vince-t. Ennek semmi köze Vince-hez.

– És mit kellene tennünk?

– Semmit.

– Semmit?

– Csak meg kell mutatnunk, hová irányítsa a fegyvert.

Spokane-ben sétálgatva azonnal látni lehet, hogyan jött létre a város – lassan, mintegy 150 év alatt a házak először a folyómedret töltötték meg, majd nyugatról keletre haladva felkapaszkodtak a dombokra is: kifelé terjeszkedve, mindig csak előre, északi, déli, keleti irányban, és általában felfelé. A belvárost alkotó hétszer tizenöt háztömbnyi tégla és terrakotta épület jelenti a központot, e mögött terülnek el viktoriánus, Tudor illetve Craftsman-stílusú házak, majd az Art Deco, a rusztikus és a bungalószerű otthonok, utánuk jönnek a farmházak, a tanyák és az osztott szintű lakások, ám ezek a környékek már átbuknak a domb túloldalára.

Ennek a szétterült épülethalmaznak a közepén találhatók a vízesések, amelyek köré az egész város épült, mint egy kagyló a gyöngy köré, két háztömbnyire tőlük pedig a Szövetségi Bíróság vadonatúj tízemeletes épülete áll. A hatodik emelet egyik irodájában, egy sakktábla két oldalán Vince Camden és egy nagydarab rendőrbíró ül, akit David Bestnek hívnak. Vince kilép az egyik gyaloggal, Best rendőrbíró pedig megfogja a vezérhez közelebb eső huszárt, és azt fontolgatja, hogy megtámadja Vince gyalogját. Végignéz a táblán, a karja alatt és felett, minden egyes figurát alaposan megvizsgál.

– Lépni is fog azzal a lóval, vagy csak simogatja?

– Egy másodperc – mondja David. Ötven éves, és annyinak is látszik – túlsúlyos, a haja őszül, az arca és az orra véreres, a feje búbján egy kopasz folt. Gyűrött nadrágot, halszálkamintás zakót és vastag nyakkendőt visel, ami olyan szoros csomóban van megkötve a nyakán, hogy még azt a lovat is meg lehetne vele fojtani, aminek a mozgatásán gondolkodik. Végül David kilép a huszárral, és megtámadja Vince gyalogját.

Vince gyorsan lép a saját huszárával, hogy megvédje az előző húzását. Kezével lenyomja a képzeletbeli sakkóra gombját.

– Mit szól a Christensenhez?

– Vince Christensen?

– Carver?

– Vince Carver?

– Claypool?

David ezúttal egy gyalogon nyugtatja a kezét, és ismét szemügyre veszi az egész táblát, néz a karja alatt és felett minden irányba, miközben gondolkodik.

– Nézze, nem változtathatja meg a nevét félévente. Ez nem így működik.

– Jobban működik, ha megölnek?

– Ugyan már. Ki akarja megölni magát, Vince?

– Már mondtam. Camden egy város New Jersey-ben. Érti? Vince *Camden?* Ennyi erővel hívhatnának Vince Caponénak is. Azt hiszi, nem fognak rájönni?

David felnéz a sakktábláról.

– Ki?

– Tessék?

– *Ki* fog erre rájönni? Eljön hozzám minden hatodik hónapban, mert azt hiszi, hogy valaki el akarja intézni. Legutóbb…

– Igen, de most…

– Legutóbb majdnem megölte azt a szerencsétlen fickót a telefontársaságtól.

– Negyven percig lógott a telefonpóznán a házam előtt! Mondja meg nekem, mit művel valaki negyven percig egy telefonpóznán!

– Javítja a telefont?

– Csak annyit mondok, hogy ezúttal…

– Ezúttal! – David széttárja a karját. – Kik azok, akik el akarják kapni, Vince? Utánanéztem az ügyének. Senki nincs a nyomában.

Vince csak bámul rá szótlanul.

– A banda, akik ellen tanúskodott, már nem is létezik. Bailey halott. Crapo halott. És az öreg, aki még benne volt… hogy is hívják? Az öreg fószer, Coletti? Ő egy senki volt – egy katona. Egy öregember. Alig egy évet kapott. És azóta visszavonult. Őszintén megmondom, hogy fogalmam sincs, maga hogy került a programba. Nem értem, kitől kellene megvédenie a tanúvédelemnek.

David Vince-t nézi, vastag gilisztaujjai a gyalogon pihennek.

– Addig masszírozza azt a parasztot, míg a végén futó les/ belőle – mondja Vince.

David végül lép a gyaloggal. Hátradől, és feljebb tolja a szemüvegét az orrán.

Vince lép az egyik huszárral.

– Csak vegye elő a kis noteszét, és írja bele, hogy itt jártam – mondja. – Így legalább, ha kicsinálnak, meg tudja majd magyarázni a feletteseinek, hogy miért nem tett semmit.

Ez végre felpaprikázza Dávidét. Az arca bíborvörös lesz. Hátradől, és boldogtalan arckifejezéssel mered a sakktáblára. Egy pillanattal később hátratolja a székét, némi erőlködés árán feláll, egy iratszekrényhez lép, kihúzza az egyik fiókot, és egy mappával a kezében visszatér. A mappán a TANÚVÉD-felirat látható.

– Háromezer-kétszáz ember van ebben a programban, Vince. Tudja, hányat veszítettünk el? Hány tanút öltek meg az után, hogy elhelyeztük őket?

Vince felnéz.

– Zéró. Egyet sem. – David kinyitja a mappát. – Minden hónapban megkapjuk a titkosszolgálati jelentéseket az informátoroktól, a beépített emberektől és a lehallgatásokról. Ha fenyegetésről kapunk hírt, vagy ha kiszivárog, hogy valakinek vérdíjat tűztek ki a fejére, feljegyezzük. Minden egyes alkalommal, amikor egy tanúnk neve felmerül, azt rögzítjük, és jelentést küldünk a helyi irodába. Minden tanúnak van egy hozzárendelt értéke, egytől-ötig, amely a rá leselkedő veszély nagyságára utal. Tudja, hányas szám van a maga neve mellett, Vince?

Vállat von.

– Zéró. Nincs fenyegetés. Tudja, hányszor bukkant fel a neve a titkosszolgálati jelentésekben, mióta bekerült a programba?

Körülnéz az irodában.

– Zéró. Nulla. Négy év alatt egyetlen egyszer sem. Senki nem beszél magáról. Még annyit sem, hogy *Az a fickó aztán tudott inni.* Vince, senki nem akarja megölni magát, mert senki nem is emlékszik már magára. Senkit nem érdekel. Őszintén szólva, nem éri meg nekik magával foglalkozni. Nagyobb halakra vadásznak.

David hátradől. A széke megreccsen, David nehezen veszi a levegőt.

A szoba elcsendesedik.

– Nézze – mondja David. – Sajnálom.

Vince vállat von.

– Talán igaza van. Talán csak… – Felemel egy gyalogot, hogy lépjen vele, majd megfogja,

és rábámul. – Ma egész nap úgy érzem, mintha valaki figyelne, manipulálna. Volt már ilyen érzése, David? – Félrebillenti a fejét. – Mintha már az előtt tudnák, hogy mit fog tenni, mielőtt megtenné?

– Nem. Soha nincs ilyen érzésem. Normális emberek nem érzik így magukat, Vince. Normális emberek nem változtatják meg a nevüket, mert rossz napjuk van.

David egy ideig Vince arcát tanulmányozza, aztán feljebb tolja a szemüvegét, és előrehajol.

– Talán jobb lenne, ha ismét felkeresné Dr. Welstromöt. Csak mondja el neki…

– Nem.

– Úgy tűnik, mintha megint ugyanaz lenne a gond, mint korábban: irracionális félelem, nyugtalanság…

– David…

– Nem könnyű beleszokni egy új életbe…

– Nem.

– Különösen nem akkor, ha mindent maga mögött hagy az ember. Életmódot. Barátokat. Barátnőt. Hogy is hívták? Színésznő volt, igaz? Tina?

– Muszáj ezt? – Vince az égre emeli a kezét. – Nem lehetne, hogy csak sakkozzunk?

– Oké – bólint David. – Ne haragudjon. – Körülnéz a táblán. – Na és, hogy megy a munka?

– Jól.

– Mert néha nem könnyű feladni egy izgalmasabb életet, érti, mire gondolok… fánkokért. Érti, mit akarok mondani?

– Hogy úgy sakkozik, mint a nagyanyám?

David önkéntelenül is elmosolyodik, ráteszi a kezét a futójára, és ismét elkezd körülnézni a táblán.

– Talán szüksége volna valami hobbira, Vince. Meg kellene tanulnia golfozni. Tényleg, mit csinál a szabadidejében?

– Kártyázok. Olvasok.

– Mit olvas?

– Regények elejét.

David felnéz.

– Miért nem fejezi be őket?

– Nem tudom – feleli Vince.

Hátradől a székben, és elnéz David feje felett, a nagydarab rendőrbíró mögötti falra, ahol egy arckép lóg. A képről Jimmy Carter, az elnök tekint le komoran Vince-re szürke öltönyében. Az elnök szőke haja megőszült, ajka szorosan összeszorítva, elnyomva sokat gúnyolt mosolyát – arca puhaságot, engedékenységet árul el, ami nem volt rajta négy évvel ezelőtt. *A világ leghatalmasabb embere?*

Vince nem tudja levenni róla a tekintetét. Van valami Jimmy Carter arcában a kívülállóból, aki eltévedt a másik oldalon, valami ismerős, amit Vince korábban soha nem vett észre – valami az elnökről, a hatalom korlátairól és a felelősség súlyáról – de még mielőtt meg tudná fogalmazni a gondolatot, az kiesik Vince fejéből, és meghallja David hangját: *Senkit nem érdekel.*

Bailey és Crapo halott. Természetesen. Még mindig látja maga előtt őket a bíróságon, szinte unott arccal állnak, meg sem lepődnek, hogy Vince tanúskodik ellenük. Még csak nem is dühösek. Csak fáradtak. Az ügyész: Látja itt a tárgyalóteremben azokat az embereket, akik a bűntársai voltak a lopott hitelkártyákkal vásárolt termékek értékesítésében? Vince Bailey-re mutat, aztán Crapóra. Jézusom, és most mindketten halottak. Bailey szívrohamot kapott. Crapót pedig megkéselték egy verekedésben. Hogyan feledkezhetett meg róluk? Hatvan. És hatvanegy.

Vince a sakktáblára néz, ahol David keze még mindig a futón nyugszik.
– El is veszi azt a futót, vagy csak összeköltöznek?

Vince öt után, már szürkületben ér haza a Szövetségi Bíróságról, miután egy levest is elfogyasztott az egyik vendéglőben. Kinyitja az ajtót, és meglátja az aznapi postát a levélnyílás alatt, az előszobában. Köztük egy nagy barna boríték feladó nélkül. A postástól. Épp időben. Hála Istennek, legalább ez működik. A ház, amit bérel, kicsi és meleg, egy 1930-as években épült egyszintes épület nyeregtetővel és egy koporsó méretű, fedett tornáccal. Négy fenyőfapilléren áll. Az egész hely maga a megtestesült leszállított igény. A nappaliban padlószőnyeg van, Vince kilép a cipőjéből, és bekapcsolja a tévét. Carter elnök arca jelenik meg a képernyőn, egy szószék mögött áll, kimerült, a szeme beesett: *A legjobb fegyver az, amit soha nem sütnek, el harc közben, a legjobb katona az, akinek soha nem kell az életét áldoznia a csatamezőn. Az erő elengedhetetlen a békéhez, de a kettőnek kéz a kézben kell járnia.*

Óh, igen. A vita. Király. Vince felhangosítja a készüléket, és kimegy a konyhába. A leveleket leteszi az asztalra, és kivesz egy Oly sört a hűtőből. Kinyitja, elolvassa a feladványt – *Gond ól kód Ohm teát vad jók* – és meghúzza az üveget. Azután leteszi a sört a kisméretű konyhaasztalra a posta mellé, és kinyitja a szekrényt a mosogató alatt. Elővesz egy farekeszt, és leteszi a sör mellé az asztalra.

A rekeszben a legújabb projektje van, a legjobb ötlete, ami valaha támadt; ennek segítségével örökre kiszállhat a hitelkártya bizniszből. Vince elővesz hat Kerr lekváros üveget, egy mérleget, egy nagy vödör hamut és egy marihuána levelekkel teli szivarosdobozt. Kimér két uncia füvet, és beleteszi az egyik üvegbe. Azután fog egy merőkanalat, és feltölti az üveget szürke hamuval, hogy teljesen ellepje a marihuánát. Amikor tele van, rátekeri a fedelét, és leragasztja egy lila-fehér címkével, amin ez áll:

MOUNT ST. JELLY

Valódi vulkanikus hamu a Mount St. Helens kráteréből Dekoratív üvegben
Származási hely: Spokane, WA

Alatta, kisebb betűkkel:

Emberi fogyasztásra alkalmatlan.
Csak ajándékozás céljából forgalmazható.

Hajóval elszállíttatja a vulkanikus hamut Boise-ba és Portlandbe, ahol két ismerőse átrostálja, kiszedi belőle a füvet, összetöri, és eladja. És ami a legszebb az egészben: a hamut tényleg eladják a turistáknak! Ezt soha nem tudja megállni mosolygás nélkül. Általában az embernek futárokat kell fogadnia, hogy szállítani tudja az anyagot, akik aztán állandóan átverik – egy részét eladják, nagyobb részét elszívják. És mindig fennáll a veszély, hogy lebuknak, és feldobják az embert. Ha viszont az Egyesült Államok kormánya vállalja a futár szerepét, az körülbelül unciánként nyolc centre csökkenti a szállítási költségeket, amit bőven fedez a hamu eladásából befolyó pénz. Vince eredetileg arra gondolt, hogy füstölt lazacban fogja szállítani, ez azonban sokkal olcsóbb és egyszerűbb, ráadásul a kuncsaftok sem panaszkodhatnak, hogy halszagú a dzsoint. Az egészben az a legjobb, hogy szinte végtelen mennyiségű hamu hever az út mentén. Még most, öt hónappal a kitörés után is minden koszos kis boltban hamuval töltött golyóstollakat, Coke-os dobozokat és hamutartókat árulnak. Miért ne árulhatná akkor lekváros üvegekben?

Mikor végez két üveg Mount St. Jelly-vel és a sörével, Vince feláll, és kivesz még egy sört a hűtőből.

Visszaül az asztalhoz, és a tévére pillant. Most Reagan beszél, sötét öltönyben van, zihálva és színpadiasan mondja a szövegét, mintha olvasná: *Dél-Bronxban ugyanazon a helyen álltam, ahol Carter elnök állt 1977-ben… egy kibombázott városban – hatalmas, elhagyatott épületek csontvázai között. Betört ablakok, az egyikre a következő szavakat festették: „Be nem tartott ígéretek”, egy másikra csak annyit: „Kétségbeesés.” Most már ott tartanak, hogy pénzt kérnek a turistáktól, akik látni akarják ezt a szörnyű pusztulást. Váltottam ott néhány szót egy férfival, akinek csak egyetlen kérdése volt: Van okom azt remélni, hogy egy nap újra képes leszek gondoskodni a családomról?*

Van okom azt remélni?Ez jó. Megpróbál maga elé képzelni valami szomorú figurát Bronxban, aki szó szerint ezt mondja: „Van okom azt remélni” – nincs az az Isten. Vince átnézi a postáját: a nagy barna boríték a postástól, két számla, két meghívó kampánygyűlésekre és egy kis boríték a megyei jegyzőtől. Vince ezt bontja ki elsőként. Csak egy kis, névjegykártya nagyságú papírlap van benne. Az egyik oldalán ez olvasható: *Regisztrációs igazolás.* Vince megfordítja:

Igazolás arról, hogy Vincent J. Camden a Washington megyei Spokane 100342.00 számú szavazókerületének regisztrált *szavazója.*

A kártyán rajta van még a cím is, ahol szavazhat, egy kis katolikus iskola a háza közelében.

Szóval ilyen egyszerűen elmehet szavazni. Vagy legalábbis *Vince Camden* elmehet szavazni. Leteszi a kártyát, azután újra felveszi. A zsaruk mintha tényleg mondtak volna valamit arról, hogy eltüntetik Vince priuszát, és visszakapja a szavazati jogát is, ha együttműködik a kormánnyal. De olyan sok szarság történt akkor, és annyira aggódott, hogy kicsinálják, hogy rögtön el is felejtette. Mit számít a szavazati jog egy olyan fickónak, mint ő, aki csak menteni akarja az irháját? De most mégis itt van, majd' három évvel később, és megkapja postán a regisztrált szavazó kártyáját.

Nem tehet róla, de azon gondolkodik, mit is jelent ez, nem ez is valami ómen-e.

Vince kinyitja a tárcáját, és becsúsztatja a szavazókártyát ropogós társadalombiztosítási kártyája mellé.

Azután kinyitja a postás nagy barna borítékját. Az egyezség a következő: a postás figyeli a leveleket, hogy melyikben van új hitelkártya, beleteszi őket egy borítékba, és bedobja Vince-nek, aki felgőzöli a leveleket, leírja a számokat, azután visszarakja a kártyákat, és leragasztja újra a borítékokat. A tulajdonosok megkapják a kártyájukat, és általában egy-két hónap is beletelik, mire rájönnek, hogy valaki más is megcsapolja a számlájukat. Addigra Vince már rég túlad a kártyákon.

Ez a csomag könnyű: hat felbontatlan MasterCard és American Express boríték csusszan ki belőle. Érzi a kemény kártyákat bennük. Akkor egy fehér, félbehajtott papírlap esik ki a borítékok közül, és az asztalra hullik, majdnem ugyanakkora, mint a szavazókártyája. Egy ideig csak bámul a postás üzenetére. Nem, itt valami nem stimmel.

A rettegés a legkisebb lyukon is képes beszivárogni.

Vince lenéz az üzenetre. Erős a késztetés, hogy ne olvassa el. Nincs erre szüksége. Főleg nem egy ilyen nap után, mint a mai. Végül kinyitja, és elolvassa.

Találkoznunk kell. Holnap. Háromkor. Szokott helyen. Fontos.

Nem. Semmi nem stimmel. Vince *hétfőnként* találkozik a postással. Tegnap találkoztak. Kifizette, és adott neki néhány kártyát, hogy tegye vissza őket a levelek közé. Hétfőnként.

Soha nem találkoztak másik napon. Holnap szerda. Ez nem stimmel. És ezzel a rossz előérzet, a félelem, a paranoia – vagy akármi is legyen az – visszatért.

Talán csak amiatt, hogy újra a házában van, ahol ez a nap ilyen nyugtalanító gondolatokkal kezdődött, vagy talán azért, mert egyszerre kapta meg a szavazókártyáját és a postás üzenetét, de Vince úgy érzi, mindent elnyel a sötétség körülötte, és a szájában újra ott van a reggeli félelem íze, és most már biztos benne: megtalálták. Meg fogják ölni.

Ha meghalsz, a világ nélküled megy tovább, elnyel, mint egy kavicsot a fekete folyóvíz. Így megy ez.

Felpillant, és Barbara Walterst látja a moderátor székében. A másik kettő szótlanul figyeli hatalmas, félrebillentett fejét, amint komolyan azt mondja: *Elnök úr, az ország szeme ma este az iráni túszokon van. Tudom, hogy ez nagyon kényes terület, de a kérdés, hogy hogyan reagálunk az effajta terrorista cselekményekre, messze túlmutat a jelenlegi helyzeten.*

Vince Lennyre gondol – *Te paranoiás vagy, ember – és* Dougra – *Gondolod, hogy ellened fordulok – és* Davidre – *Senki nem törődik már magával.* Igazuk van. Mindegyiküknek. Paranoiás. És ellene fordulnak. És senki nem törődik vele. Hideg borzongás indul a bokájától a vádlija felé. Jimmy Carter beharapja az alsó ajkát, és együttérzően félrebillenti a fejét.

Barbara, világunk egyik mételye a terroristák cselekedetei és a fenyegetés, amelyet jelentenek… elkötelezettek vagyunk amellett, hogy keményen fellépjünk a terrorizmus ellen. A repülőgép eltérítések alapvető részét képezték ennek az elkötelezettségnek. A legkomolyabb terroristafenyegetést azonban az olyan radikális nemzetek jelentik, mint Líbia vagy Irak, akik hisznek a terrorizmusban, és atomfegyvereket szeretnének maguknak.

Amíg a kis történéseket figyeljük, a nagy mozgások elkerülik a figyelmünket. Annyira lekötnek minket a véletlenszerű hírek és emlékek, hogy nem vesszük észre a történelem nagyobb hullámait.

Vince feláll, és érzi, ahogy a vére a fülében dobol. Oké. Gondolkodj! *Gondolkodj!* Ki állhat az egész mögött? Ki nyerheti vele a legnagyobbat? Az összeesküvésekkel az a gond, hogy csak az őrültek jönnek rá. Ezért működnek az összeesküvések, men szilánkokra törik az igazságot, és csak egy őrült tudja a szilánkokban meglátni az egészet. És amúgy is: ki hinne egy őrültnek? Világos, vagy nem? Vince megdörzsöli a halántékát. Ugye, hogy nem világos?

Ronald Reagan alig várja, hogy válaszolhasson: *Másodszor teszi fel ugyanazt a kérdést. Azt hiszem, legalább egy választ illik adnom rá. Nemrégiben azzal vádoltak meg, hogy van egy titkos tervem a túszokat illetően… Az Ön kérdésére nem könnyű válaszolni, mert a jelen helyzetben senki nem szeretne olyasmit mondani, ami bármi módon késleltethetné a túszok kiszabadulását.*

Oké, tegyük fel, hogy Davidnek igaza van, és nem a régi bandából akarja valaki elintézni Vince-t. Lehetséges lenne, hogy Vince saját emberei próbálnak nagyobb szelethez jutni, vagy növelni akarják a játékban szereplő hitelkártyák számát? A postás? Kizárt dolog. Sose jutna eszébe ilyen. Akkor csak Doug és Lenny marad. Amennyire ismeri őket, Lennek agya, Dougnak pedig bátorsága nincs hozzá. Mindketten ártalmatlannak tűnnek. Ott van az a régi szicíliai közmondás, amit Coletti idézett mindig: *A mosolygó ellenfél az, amelyiktől félni kell.*

Carter elnöknek ezt nem kell mondani: *Ez a hozzáállás rendkívül veszélyes és harcias hangnemű, annak ellenére, hogy halk hangon hangzott el.* És talán ez az utolsó félmondat az – *halk hangon* – ami végül kiszakítja Vince-t a saját gondolatai közül, és felfigyel arra a halk zúgásra, amit már vagy fél perce hall. Egy autó várakozik odakint.

Bizonyos csoportokban – politikusok, bűnbandák, középiskolás lányok között – minden lélegzetvétel összeesküvés Ezért nem kellene senkinek sem meglepődnie, ha kiderülne, hogy Reagan emberei megkaparintották Jimmy Carter vitára készült jegyzeteit, és azok alapján irányították jelöltjüket. Vagy hogy Reagan a színfalak mögött azon ügyködik, hogy a túszokat csak a választás *után* engedjék szabadon.

És mi a helyzet Vince-szel – aki a kétrészes függöny mögött kucorogva körülnéz valami

fegyver után? Miféle tervek rajzanak körülötte, miféle rosszindulatú, kapzsi és sötét áramlatok? És ami még fontosabb: ki várakozik az autóban odakint a háza előtt?

* * *

Vince négykézláb kúszik a zúzmarás pázsiton. Nem ismeri az autót – egy Impala, az 1970-es évek elején gyárthatták. Szorosan markol egy vékony vascsövet, érzi a kezén a fém hűvös tapintását. A mosogató alatt találta. Ropog a fű a lába alatt. Vince elfele kúszik a kocsitól, a szomszéd ház irányába, aztán végig a sövény mellett, és közvetlenül a kocsi mögött bukkan fel, belélegzi a szénmonoxidot. A lökhárítón egy matrica: NYOMJAD NEKI, VALAKI MÁR VÁRJA A VESÉDET! Vince lekuporodik, oldalra lép, a vascső súlyát latolgatja, rövideket lélegzik. Oké. Oké.

Sikerül eljutnia a kocsi mögé anélkül, hogy a sofőr észrevenné. Oké. Lekuporodik a csomagtartó mögött. A sofőr dohányzik, a házat nézi. Vince becsukja a szemét, háromig számol, majd odaugrik a vezetőülés felőli ajtóhoz, kinyitja, kirántja a fickót a hajánál fogva, ledobja a fűre, cigarettája szikrázva repül át a pázsiton, miközben a hátán fekve, rákjárásban menekül előle.

Csak egy kölyök, talán tizennyolc éves, hosszú, kócos, vörös haj, kék iskolai válogatott dzseki egy nagy sárga M-mel.

– Ne bántson! – mondja, és a fejét védi.

Vince feltartja a vascsövet, de nem lengeti meg.

– Egyedül vagy?

– Igen. Jézusom. Ne üssön meg!

– Valaki azt mondta, állj a házam előtt?

– Igen. Azt mondta, itt várakozzak.

– Hogy hívnak?

– Everett.

– Everett, szét fogom verni a fejed, ha nem mondod el, ki küldött.

– Nicky. Nicky mondta, hogy itt várjak.

– Ki az a Nicky?

– Tessék?

– Nicky Ki a franc az a Nicky?

– Kérem, uram. Ne csinálja ezt. Elmegyek.

– Ki… az a Nicky?

– Azt hittem, hogy az Ön lánya, uram.

Vince akkor látja meg. Az egyik környékbeli lány. Tizenöttizenhat éves maximum Az egyik alagsori ablakon mászik ki három házzal odébb. Letörli a füvet a farmerjáról, és elindul Vince meg a fiú felé. De meglátja Vince-t kezében a vascsővel, amint a földön fekvő srác felett áll, megtorpan, majd szó nélkül sarkon fordul, és visszamászik az ablakon.

Egy pillanattal később Vince felsegíti a kölyköt, és együtt figyelik, ahogy a lány becsukja maga után az alagsori ablakot.

Majdnem négy éve vagyok az elnök. Több ezer döntést kellett meghoznom ez alatt az idő alatt Láttam, hogy milyen erős ez a nemzet, és láttam a válságokat is, amelyek felé haladt. És ezeket a válságokat nekem kellett megoldanom a legjobb tudásom szerint.

Vince a sötét lakásban áll kezében egy újabb sörrel, fél méterre a televíziótól, és Jimmy Carter táskás szemeit bámulja, miközben az elnök a zárszót mondja: *Nekem egyedül kellett eldöntenem, mi az érdeke az országomnak, és hogy milyen szinten keveredjünk bele valamibe.*

Megfontoltan, gondosan és körültekintően hoztam meg ezeket a döntéseket.

Néha az ember egyszerűen csak elfárad. És néha talán összefognak ellene, talán ellopják a vitára készített jegyzeteit, és talán még a terroristákkal is lepaktálnak, és talán abban a pillanatban, ahogy leköszön, a túszok hazatérhetnek. De az is lehet, hogy nem. Lehet, hogy egyszerűen csak túl fáradt, hogy tovább folytassa. És talán *ez* az igazi vereség, amikor az ember végül… egyszerűen csak feladja. Talán semmivel sem rosszabb, mint lefeküdni aludni.

Igen, ez az, mondja az elnök. *Ez egy magányos feladat. Jövő kedden az amerikai embereknek egy magányos döntéssel kell szembenézniük. Azok fogják meghatározni ennek az országnak a jövőjét, akik most hallják, amit mondok. És azt hiszem, nem árt emlékeztetnem őket, hogy egyetlen szavazat is sok mindenről dönthet. Ha választókerületenként egy ember máshogyan szavazott volna 1960-ban, akkor John Kennedy soha nem lett volna az Egyesült Államok elnöke.*

Egyetlen szavazat… Látod, nem is Lennytől félsz. Vagy Dougtól. Vagy a postástól. Vagy akar hármuktól együtt. Maga az összeesküvés az, ami megrémít: *a gondolat, hogy összeesküdtek ellened.* Az ismeretlen. Nem egyetlen hópehely, egyetlen szavazat; hanem egy földcsuszamlás. Ez az, ami annyira ijesztő. Hányszor gondoltad azt, hogy az élet mennyivel könnyebb volna, ha ismernéd a jövőt? Nos, ismered a jövőt. Mindannyian két lábon járó hullák vagyunk.

A nap egyszer fel fog robbanni… és akkor ne keljünk fel az ágyból? Tizenöt milliárd év vagy tizenöt perc… mit számít? Mit számít bármi is?

És akkor, az összes ember közül, Ronald Reagan az, aki megadja a választ: *Jövő kedden választás van. Jövő kedden mindenki elmegy szavazni, belép a szavazófülkébe, és hoz egy döntést. Azt hiszem, megkönnyíti majd a döntését, ha előtte felteszi magának a kérdést…*

Jobban él, mint négy évvel ezelőtt?

Vince elejti a sörét. Kiömlik a szőnyegre. Habot vérzik.

Egyetlen gondolat nem jelent semmit. Az a sok ezer különálló, elektrokémiai, szinaptikus szikra, amely ennek a mondatnak a megalkotásához kellett, együtt nem tudna meggyújtani egy tíz wattos izzót. És mégis: itt van Vince Camden, a technológia és a fejlődés csúcsán, figyelemreméltó emberi teljesítmények sorozatának végeredményeként, egy olyan világban, amelyet az évezredek során az ilyen magányos gondolatok vittek előbbre és tartottak egyben – itt van Vince Camden, egy technológiai és jogi teremtmény, egymagában áll a fűtött, árammal ellátott, szigetelt búvóhelyén, és egy harminckét centiméteres képátmérőjű dobozt figyel, amely egy kusza elektronfelhőből két férfi arcképét dekódolja, akik a világtörténelem leghatalmasabb pozíciójáért versengenek egy olyan világban, ahol egyetlen gombnyomás egy egész civilizáció végét jelentheti. Itt van Vince Camden, akit egyszerre temet maga alá önnön jelentősége, a vágy a változásra, a történelem láthatatlan áramlatai és a döntések súlya. Tehetetlenül áll a létezés csodája előtt, és ez a sok vékony szál egyetlen gondolatcérnává áll össze a fejében: *Melyik faszfejre szavazzon kettőjük közül?*

II

Spokane, Washington
1980. október 29. (szerda) 2 óra 25perc

Második fejezet

Kurvák vitatkoznak a melltartókról.

Ha tudta volna, Vince egyszerűen továbbsétál. Tele volt a feje a választással, és valami miatt ettől jobban érezte magát – vagy legalábbis elterelte a gondolatait – de most ott áll a SamGödör előtt, és Beth meg a barátnője, Angela neki integetnek a hidegben, szájukból apró párafelhők csapnak ki.

– Majd Vince eldönti – mondja Angela, és odatipeg hozzá a magas sarkújában, amitől veszélyesen dülöngél előre-hátra, a segge pedig úgy fel van polcolva, hogy megállna rajta a sör. – Beth azt mondja, hogy a pasik szeretik a melltartót, de szerintem csak a csupasz cickókra kíváncsiak.

Vince Angélára pillant, barna, hullámos hajára, majd Beth sovány, sápadt arcára – kopott gipsze a háta mögött.

– Nem hiszem, hogy én vagyok a megfelelő ember ennek a kérdésnek a megválaszolására.

Angela megfogja Vince karját, és nekinyomja a melleit. Megrezegteti a szempilláját, és Vince érzi, ahogy a hosszú pillák az arcát súrolják.

– Ugyan már, Vince. Melyiket látnád szívesebben? Beth melltartóját… vagy inkább ezeket?

– Hát, ezek nagyon szépek. – Vince belenéz Angela dekoltázsába. – A melltartóban azonban van egyfajta… érzékiség.

Angela eltolja magától.

– Ha Beth-nek farka lenne, neked az is tetszene!

Beth zavartan felnevet.

– Angela!

Vince bemenekül Sam zsúfolt, füstös, pókerjátszmáktól, sült bordától és pult alatti piától bűzlő gödrébe. Eddie jön fel az alagsori konyhából egy rántott csirkeszárnyakkal teli serpenyővel.

– Vince Camden. A legkeményebben dolgozó fánkos. Hogy vagy, Vince?

– Jól. És te hogy vagy, Sam?

– Kövéren, fáradtan és cukorbetegen. – Eddie hatvan éves, fekete, ősz a szakálla, és fekete keretes szemüveget visel.

Vince megtorpan, és felé fordul.

– Hé, kérdezhetek valamit?

Eddie vállat von.

– Mi a gond, Vince?

– Csak arra vagyok kíváncsi, hogy szerinted ki nyerte a vitát.

– Két kurva, akik a melltartókról vitatkoznak? Az ilyennek nincsen győztese.

– Nem. Nem. Én az elnökjelöltek vitájára gondoltam.

Eddie rámered.

– Tudod. Carter és Reagan. Tegnap este a tévében?

Eddie egy pillanatra elgondolkodik, majd vállat von.

– Ahogy mondtam, Vince: két kurva vitájában sosincs győztes.

– Sok függ a színtől. Egy dolcsi.

– Úgy érted, hogy fekete vagy piros?

– Igen, azok jók. Vagy még a fehér is. Csak azokat a hússzínűeket utálom.

– A szín nem számít, amíg nincs benne merevítő. Tartom.

– Nem, a merevítővel nincs semmi gond, sőt, azok a legjobbak. Egy kis merevítés a ketrecen, azt jelenti, hogy jó nagy mellike van benne.

– Mellike? Azt mondtad, *mellike?*

– A merevítőseket nehezebb kikapcsolni. Emelek egy dolcsival.

– Akkor nem kellene olyat hordanod.

– Mármint nehezebb levenni a nőről.

– Próbáld olyankor, amikor ébren van. Tartom.

– Az elől kapcsossal semmi bajom, de hátul kapcsosak… a francba velük.

– Igazad van. Tiszta vakrepülés a hátsó kapcsot megtalálni.

– Te mit gondolsz, Vince?

Felnéz. Mindig ez a vége – neki kell igazságot tennie. A többiek őt nézik, úgy tartják a kezükben a kártyákat, mint egy csapat kisfiú, akik Fekete Pétert játszanak. Mögöttük Angela ül a stricije ölében, és egy csirkecombot esznek ketten. Mellettük egy szolgálaton kívüli zsaru épp Beth gipszét írja alá. Vince az órájára néz. Háromnegyed négy.

– Rendben – mondja Vince, és kiegyenesedik. – Elmondom, miről szól ez az egész, de aztán lezárjuk ezt a témát. Oké? A változatosság kedvéért beszéljünk valami értelmes témáról. Mondjuk politikáról. Rendben?

Bólintanak, és lélegzetvisszafojtva figyelik. Jacks pezsgőt vedel egy ölében tartott üvegből.

– Oké. Először is fel kell ismernetek, hogy a melltartó a férfiak szorongásának szimbóluma. Nagyjából a csiklónak a megfelelője. Értitek? A félelem, hogy kétbalkezes barmok vagyunk – minden olyan sötét és zavaros, és nem tudjuk pontosan, mit csinálunk odalent. Néha szerencsénk van, de még olyankor sem tudnánk megmondani, pontosan mit is csináltunk. Tíztől nyolcvanéves korunkig másra sem gondolunk, mint a nőkre – aztán mikor végre arra kerül a sor, kiderül, hogy szart se tudunk róluk. – Vállat von. – Ugyanez a helyzet a melltartóval is – egy újabb női dolog, amiről fogalmunk sincs, hogyan működik.

Az asztalnál ülők szótlanul merednek rá.

– De túljutunk valaha ezen a szorongáson? Nos… Van egy pont az előjáték közepén, még mielőtt az igazi móka elkezdődne. Félig már le vagytok vetkőzve… még bármi lehet. Meg is gondolhatja magát. Te meg majd' megveszel érte. Csókolgatod, harapdálod a nyakát. Átöleled, és megpróbálsz rájönni, hogy a melltartója kapcsos-e vagy akasztós. És akkor, abban a pillanatban – megállít. Eltolja a kezed. Feláll Rád mosolyog. Aztán lassan, amilyen lassan csak tudja… közben le nem veszi a tekintetét rólad… lehúzza a pántot a válláról, kikapcsolja a melltartót .. és hagyja, hogy leessen a földre.

Egy pisszenés sem hallatszik. Angela és a stricije némán bámulnak rá. Beth is. Az egész terem.

– Egyszóval igen. Szerintem a melltartó szexi. Most pedig, – azzal Vince egy ötdollárost hajít a bankba, – én vagyok az egyetlen, aki nézte tegnap azt a kurva vitát?

Négy harminc van. A lányok megrohanják Vince-t az ajtóban, de ma nem áll le velük. Nincsenek nála hitelkártyák, a füvet pedig mindenféle ceremónia nélkül adja el nekik, még mielőtt elhalmozhatnák ölelésekkel és ajánlatokkal. Ezúttal Beth is ott van, az alsó ajkát harapdálja, arra vár, hogy eltűnjön a többi lány.

– Tetszett, amit a melltartókról mondtál, Vince.

– Hogy vagy, Beth?

Beth áthelyezi a testsúlyát a másik lábára – Olyan ideges vagyok, hogy aludni sem tudok.

– Miért?

Úgy néz rá, mintha tudnia kellene.

– A ház miatt. Emlékszel? Tegnap beszéltem róla. Árulni fogok egy házat Larrynek.

– Persze, persze. – Vince-nek teljesen kiment a fejéből. – Mikor is van az?

– Szombaton, vasárnap és hétfőn. Eljössz, ugye?

– Persze, hogy elmegyek.

– Csak… állandóan attól rettegek, hogy valami balul sül el, vagy hogy letartóztatnak a rendőrök, vagy mondok valami oltári nagy marhaságot – Beth…

– Csak mondd meg őszintén! Kinevetnek az emberek?

– Kinevetnek?

– Amiért meg akarom szerezni az ingatlanközvetítői képesítést? Hülyeség, ugye?

– Nem – feleli. – Nem hülyeség.

– Mondd meg az igazat!

– Nem hülyeség.

– Tudod, hogy minden sztriptízbárban dolgozó lány azt mondja, hogy az egyetemre gyűjt? De ezt csak azért mondják, hogy a pasik jobban érezzék magukat, amiért egy vetkőző lányt néznek – mintha a merevedésük valahogy hozzájárulna a világ jobbá tételéhez. Néha azt gondolom, velem is ugyanez a helyzet. Csak azért mondom, mert szeretem hallani: „Ingatlanügynöknek tanulok.” – Odahajol Vince-hez, és szinte suttogja. – De most… Itt a nagy lehetőség, Vince – úgy értem, lehet, hogy tényleg megengedik, hogy ezt csináljam. És mi van, ha nem megy? Mi van, ha nem vagyok elég okos hozzá?

– Beth…

– Annyit gondolkodom rajta, hogy már belefájdul a fejem Hülyeség, de annyira akarom.

Vince végül megragadja Beth törött karját.

– Jól figyelj rám: soha nem hülyeség, ha jobbat akarsz annál, ami van!

Mindkettőjüket meglepi kissé az indulatos válasz, és Vince tudja, hogy ezt legalább annyira önmagának is mondja. Néhány pillanatig csak állnak, és nézik egymást, mígnem Vince elengedi Beth begipszelt kezét, és zavartan elfordítja a tekintetét – Mesélj arról a házról!

Talán nem helyes, hogy így fellelkesíti az ingatlanozással kapcsolatban („Egy olyan negyvenes években épült ház, aminek nincsen se udvara, se garázsa, se bája”), főleg azért, mert gyanítja, hogy az ingatlanügynök, akinek dolgozik, ez a Larry, csak meg akarja dugni („Harminckettőt kérnek érte, de ha huszonötöt ad érte valaki, még süteményt is sütök hozzá”), és valószínűleg soha nem fog házak eladásából élni („Ha megadják rá a jelzálog-hitelt, esküszöm, leszopom az értékbecslőt… Na jó, nem biztos”), mindezek ellenére mégis hisz abban, amit mondott, hogy az embernek nem kell bocsánatot kérnie, ha valami jobbat akar.

És kezd rájönni valami másra is, valamire, amin tegnapig soha nem gondolkodott.

– Kenyon hogy van? – kérdezi.

– Remekül van, Vince – mondja Beth, és lesüti a szemét. – Köszönöm.

Megszorítja a férfi karját, tesz egy lépést a SamGödör felé, megfordul, mint aki mondani akar még valamit, majd elmosolyodik, és belép az ajtón Jacks épp kifelé jön, és megfogja az ajtót, amíg Beth belép. Vince rágyújt egy cigarettára. Jacks hideg kezét lehelgeti.

– Kérdezhetek valamit, Jacks?

Jacks közelebb lép hozzá, kétszáz kilogramm egy műszálas szabadidőruhába csomagolva, mint egy nylonba kötözött sonka.

– Mi a helyzet?

– Jobban élsz, mint négy évvel ezelőtt?

– Négy évvel ezelőtt? – Jacks a talajt tanulmányozza. – Négy évvel ezelőtt a Sátánnal éltem együtt. Szóval mindent egybevetve jobban élek. És te? Te jobban élsz?

Vince megvonja a vállát.

– Tudod, tegnap este előtt soha nem gondolkodtam ezen. De most azt gondolom, hogy valaki átköltözhet az ország másik felére, megváltoztathatja a nevét, a munkáját, a barátait –

megváltoztathat mindent ..

Egy autó gurul el mellettük lassan, és Vince követi a tekintetével.

– … anélkül, hogy bármin is változtatna.

Vince szerelmes. Jó, lehet, hogy ez egy kicsit erős kifejezés, hiszen soha nem beszélt néhány szónál többet ezzel a nővel, és akkor is csak két téma került szóba – a fánkok és a könyvek – és csak a keresztnevét tudja, Kelly, és csak hetente egyszer találkoznak, amikor vesz nála egy tucat fánkot, amit az anyjának visz a szeretetotthonba.

De ha Vince szerelmes volna, az ilyen lenne. Kelly egy ügyvédi irodában dolgozik, és minden szerdán 10.50-kor, útban az anyjához betér ide fánkért. Ennek megfelelően Vince minden szerdán 10.40-kor kimegy a mosdóba, és megigazítja a haját a tükör előtt. Leveszi a kötényét, és leül az egyik asztalhoz egy csésze kávé és egy könyv társaságában – minden héten más könyvvel. Akkor is egy könyvet olvasott, amikor négy hónappal ezelőtt megismerkedett Kellyvel. Épp kávészünete volt, és *A milagrói babháború*t olvasta, amit valaki ottfelejtett a boltban. Vince mindig is szeretett olvasni. A sitten napi egy könyv volt az átlaga: Lewis és Clark, görög mitológia, építészet. A regényekre azonban évekkel korábban ráunt, és hosszú idő után az volt az első, *A milagrói babháború*, amit egy széken talált.

A tizenhatodik oldalon járt, épp valami öreg mexikói fickó hányattatott életét taglaló leírás kellős közepén, amikor felnézett, és meglátott két tökéletes lábat, egy rövidnadrágot és egy gyönyörű szempárt.

– Hát nem nagyszerű regény?

Vince a kezében tartott könyvre nézett, és nagy nehezen kinyögte: – De.

– Ugye, milyen remek karakterek vannak benne?

– Igen.

– Sokat olvas?

– Igen.

– Regényeket?

– Igen – mondta a lábaknak és a szempárnak.

– Én is – felelte a nő. – Semmit sem szeretek jobban, mint odakucorodni a kandalló elé egy jó könyvvel a kezemben.

Ennyi volt. Vince szerelmes lett. Abban a pillanatban megfogadta, hogy ő is szeretni fogja a regényeket, hátha egy nap ott találja magát a kandalló előtt Kellyvel. Ezért minden szerdán munka után elmegy egy antikváriumba, és becseréli az aktuális könyvét egy újra. Hét közben a szekrényében tartja a könyvet, és csak a kávészünetekben veszi elő, így épp annyit halad vele, hogy a következő szerdán intelligensen el tud beszélgetni róla Kellyvel. Ritkán jut el a feléig, de ennyi is elegendő ahhoz, hogy megértse, miről szól, elegendő ahhoz, hogy tudjon róla beszélgetni. Azután becseréli egy újra.

Némelyiket szeretné befejezni, de minden héten muszáj újat beszereznie – így van miről beszélgetniük, de közben babonásan hisz abban is, hogy rátalál a könyvre, amitől majd Kelly beleszeret. De ha őszinte akar lenni saját magához, akkor van egy másik oka is annak, hogy soha nem fejez be egyetlen regényt sem. Fél, hogy csalódást okoz a befejezés, ezért is hagyott fel a kitalált történetek olvasásával. A Rikers-ben olvasta a *Szép remények*et, és nagyon tetszett neki – egy bűnözőről szól, aki titokban támogat egy szegény fiút – míg a börtön könyvtárosa fel nem világosította, hogy Dickens két befejezést is írt hozzá. Mikor megtudta az eredeti befejezést, Vince úgy érezte, hogy átverték, csalódott az egész regényírásban. Ennek a történetnek, amit ő elképzelt magában, két befejezése van? Egy könyvnek, csakúgy mint egy életnek, csak egyetlen befejezése lehet. Pip és Estella vagy elsétálnak a végén kéz a kézben, vagy nem. Számára ez a két befejezés az egész könyvet vitathatóvá, kétségessé tette, mind az ötszáz oldalát. Az összes regényt.

Szóval mostanában csak a könyvek elejét olvassa el. És ez nem is olyan rossz. Sőt kezdi egyenesen azt gondolni, hogy ez egy sokkal hatékonyabb megközelítési mód, belekóstolni a dolgok elejébe. Végül is egy könyv csak kétféleképpen érhet véget: valóságosan vagy művészien. Ha művészien ér véget, akkor mindig erőltetettnek tűnik. Ha valóságosan, akkor a történet mindig rosszul végződik, halállal. Ez az oka annak, hogy a legtöbb vallás vagy gazdasági rendszer megbukik, mielőtt az ember túlságosan beleélhetné magát – ez az oka annak, hogy a buddhizmus és a Beach Boys képes megérinteni a tizenéveseket, túl fiatalok még ahhoz, hogy tudják, milyen az élet valójában: elkeseredett küzdelem, ami mindig ugyanúgy ér véget. Az egyetlen változó benne az eleje és a közepe. Az élet mindig rosszul végződik. Ha láttál már valakit meghalni, nem kell könyveket olvasnod ahhoz, hogy ezt megtanuld.

Vince olvasási módszere kiválóan működött egészen néhány héttel ezelőttig, amikor Kelly elmulasztotta megkérdezni, mit olvas (a *Rákosztály*t Szolzsenyicintől), és Vince pánikba esve rohant az antikvárium hóbortos, öreg eladónőjéhez segítségért. Az eladónő, Margaret úgy okoskodott, hogy Vince olvasmánylistája talán túl prózai és lineáris („Túl cselekményközpontú”) ahhoz, hogy lenyűgözzön egy huszonhat éves nőt 1980-ban. Azóta Margaret olyan különös irányokba küldi Vince-t, mint a modernizmus, a metafikció és az avantgárd. Vince-nek pedig kellemesen kellett csalódnia. Múlt héten a *Zenék és dallamok* című könyvet olvasta, Róbert Coover rövid „történeteit”, és látszólag sikerült ismét felkeltenie Kelly érdeklődését, amikor elmagyarázta, hogy Coover a világot nem egyszerűen különböző nézőpontokra bontja, hanem különböző valóságokra. („Mintha az összes darab ott heverne a földön, és bármelyiket felemelhetnénk, hogy létrehozzuk a saját világunkat.”) Megborzongott az örömtől, amikor a nő arcán érdeklődés jelent meg, és elhalmozta kérdésekkel.

Így hát most még mélyebbre ásta magát a kísérleti próza rejtelmeibe ezzel a *Dante Poklának rendszere* című könyvvel, egy dühös, körkörösen felépített, metaforikus, költői útikönyvvel a pokolba, amit a harcias, fekete szerző, LeRoi Jones írt. Vince nem biztos benne, hogy érti, de élvezi a nyelvezetét és egy-két képet, amivel a pokol negyedik körének elején találkozik – *„Halott nevek nyara. A házak mögött a korai szürkület madarai…”*, és akkor is ezt olvassa, amikor Kelly belép, és egyenesen az ő asztalához sétál.

Néhány szó Kellyről: százhetvennyolc centiméter magas, a középiskolában röplabdázott, huszonhat éves, fehér. Puha, tiszta bőr. Ráncokat vasal feszes, kék farmerjába, szőke haját középen elválasztva hordja, mint két angyalszárnyat. Tic Farrah-nak hívja.

– Óh, itt jön Farrah – mondja.

Még a legöregebb férfiak is felnéznek a fánkjukból.

– Hello, Vince. – Mosolyog. – Ne mondja, hogy megint egy új könyv!

Vince bólint.

– Maga elképesztő!

Elmosolyodik.

– Mi a mai téma?

Vince felmutatja a könyv címlapját, és igyekszik úgy mondani, mintha nem betanult szöveg volna.

– Arról szól, hogyan teremtjük meg a saját poklunkat itt a földön.

– Huh – mondja Kelly diplomatikusan, mire Vince folytatja.

– Ennek a fickónak a pokol a New Jersey-i Newark. Volt már valaha Newarkban, Kelly?

– Nem – mondja. Jól látja, hogy nem itt járnak a gondolatai? – Azt hiszem, nem.

Vince feláll.

– Hát igen, Newark tényleg szörnyű hely, de az én számomra Paterson közelebb áll a pokolhoz. Patersonhoz képest Newark maga Disneyland.

Igen, kétségkívül máshol jár: elmosolyodik, és bólint, de nem nevet a viccen.

– Huh – mondja ismét, és a fánkos pult felé fordul. Ennyi? Ennyit kap ma összesen? Vince

összetörve követi, felveszi a kötényét, és megkerüli a pultot. LeRoi Jones. Seggfej. Vince önmagát átkozza és az eladónőt. Túl messzire mentem, gondolja, és azon tűnődik, nem kellene-e visszatérnie John Nicholshoz. A *Milagro* mintha egy trilógia része lenne. Ez okos gondolatnak tűnik: ha elbizonytalanodsz, fogj egy trilógiát.

– Kérek… – azzal Kelly elsorolja, milyen fajtákból álljon a tizenkét fánkja, van köztük öt lekváros.

– Ez több lekváros, mint a szokásos – mondja Vince halkan, miközben megtölti a dobozt. Lehajol, és a pult üvegén keresztül nézi Kellyt, tökéletes lábainak szimmetriáját. *Istenem.* Miközben rakosgatja a fánkokat a dobozba, egy fehér politikai kitűzőre lesz figyelmes Kelly kabátján. Piros-fehér csíkos, és kék betűkkel az áll rajta: *Grebbe és GOP*[2].

Felegyenesedik, és Kellyre néz.

– Gre-e-e-e-b?

– Greb-eee. Aaron Grebbe. Jogász annál a cégnél, ahol dolgozom… és jó barátom. Indul a helyi parlamenti választásokon.

– Rá fog szavazni?

Elmosolyodik.

– Igen. Rá fogok. Nagyon jó ember. – Lenéz a fánkokra.

Vince bólint, leragasztja a dobozt, és a pultra teszi.

– Akkor maga republikánus?

A nő hátrahőköl.

– Nem. Vagyis, talán. Fiatalkoromban elszánt demokrata voltam. Mindenki az volt. De most… szerintem az ország akkora szarban van, hogy változásra van szükség. Aaron kampánya is erről szól. *Vezessük vissza Amerikát a dicsőség útjára!* – Megvonja a vállát, kicsit zavarban van. – Legalábbis Aaron mindig ezt mondja.

– Mit gondol a túszokról?

– Azt mondja, ez nem az állami parlamentre tartozik.

Vince bólint.

– De biztos vagyok benne, hogy ő is azt akarja, hogy hazatérjenek.

– Csak ne neki kelljen hazahoznia őket, mi?

Kelly felnevet.

– Magának is Aaronra kellene szavaznia Kedvelné. Ő is sokat olvas. Mint maga.

– Tényleg?

– Igen, de ő nem szereti a regényeket. Most jut eszembe, nem jön el meghallgatni Reagan fiát ma este? – kérdezi Kelly. – Aaron is ott lesz. Megismerkedhetne vele.

– Remek – mondja Vince. – Amúgy is gondolkodtam rajta, hogy elmegyek megnézni Reagan fiát A nő ismét elmosolyodik, és Vince gyerekeket, nyaralásokat és a saját farmerjába vasalt ráncokat lát ebben a mosolyban.

– Akkor ott találkozunk – mondja Kelly.

– Oké – feleli, és a tekintetével követi, ahogy kimegy a boltból Hátrarohan, bedobja a könyvet a szekrényébe, felkapja az aznapi lapokat, és átlapozza őket, hátha ír valamelyik Ronald Reagan fiának látogatásáról.

– Olvastam egyszer egy könyvet – mondja Tic, miközben egy nagy tálca juharszirupos szeletet cipel – Az volt a címe, hogy *1984*, és kötelező volt a suliban és az a francia muksó írta, Harwell. Valamikor az 1500-as években írta, és megjósolta benne, hogy mi lesz 1984-ben, hogy nem lesz foci meg kosárlabda meg semmi ilyesmi. Az egyetlen sport a BMX-ezés lesz. Ezért megyek mindenhova bringával. Mert amikor '84-ben megint mehetünk az olimpiára, ez a faszság biztosan olimpiai sportág lesz, én pedig kurva biztos, hogy nyerek egy

[2] GOP Grand Old Party - az amerikai Republikánus Párt elnevezése

aranyérmet. És amikor visszatérünk az aranyvalutához, az az aranyérem a saját súlyát fogja érni aranyban. Az van ebben a könyvben, hogy a biciklizést úgy fogják tanítani, mint a karatét, edzőtermekben. Én leszek a saját BMX-termem feketeöves mestere, ember. Ott fogunk aludni, meditálni, szívni, baszni… és mindezt a nyeregben ülve. Mérföldekről fognak zarándokolni hozzánk az emberek, hogy tanulhassanak a különböző mesterektől. Néhány havonta eltűnök majd, járom a vidéket, tanítok.

Vince félbeszakítja.

– Hé, Tic? Hány éves vagy?

Vállat von.

– Én nem úgy tartom számon az időt, mint mások, Mr. Vince.

– De elég idős vagy ahhoz, hogy szavazhass?

– Igen…

Vince felemeli az összehajtott újságot.

– Szükségem van valakire, aki eljön velem meghallgatni Reagan fiát, és…

– Álljon meg a menet! – Tic úgy lép hátra az újságtól, mintha az egy bomba lenne. – Én nem szavazok, Mr. Vince. Pontosan ezt akarják… hogy regisztráltassam magam. Aztán mikor gebasz van, csak fellapozzák a listát, aha, Maxwell Ticman, 2718 West Sherwood Avenue, Spokane, Washington, és *bumm.* Másnap reggel arra ébredek, hogy szájbakúr egy kibaszott föld-levegő rakéta.

Otthagyja Vince-t, aki tanácstalanul mered a kezében tartott újságra.

David Best megbízott rendőrbíró paprikavörös arccal ront ki az előcsarnokba.

– Először is, *sohane* jöjjön ide úgy, hogy nem hív fel előtte! – David még öregebbnek látszik, amikor dühös, és Vince szinte látja maga előtt, ahogy túlterhelt szíve pumpálja a vért a kövér végtagokba.

Vince felemelt kézzel ismeri el a bűnösségét David és a recepciósa előtt.

– Elnézést.

– Mi az? Carlisle? Carson? Mi a mai ötlete?

– Nem, nem. Nem akarom megváltoztatni a nevem. Semmi ilyesmi.

– Akkor mi van?

Vince Dávidról a recepciósra néz, aztán vissza.

– Nem mehetnénk be az irodájába megbeszélni ezt, David?

David sarkon fordul, és visszamegy az irodába. Meg kell emelnie a vállát, hogy mozgatni tudja oszlopszerű lábait. Megkerüli az íróasztalát, és leül.

– Ne jöjjön be csak úgy az irodámba! Világosan megmondtam. Felhív, megad egy számot, és találkozunk valahol. Ahol csak akarja. És ha mégis be kell jönnie valami vészhelyzet miatt, akkor is hívjon fel előbb! Fogalma sincs, kivel futhat össze az irodámban.

– Mintha azt mondta volna, hogy nem számít – mondja Vince. – Hogy engem nem éri meg megölni.

David felsóhajt.

– Sajnálom, nem akartam megbántani.

– Tudom. Egy kicsit megzakkantam tegnap. – Vince felnevet. – Rátámadtam arra a kölyökre a házam előtt.

– Az Isten szerelmére, Vince…

– Nem, nincs semmi baj Nem bántottam. Csak egy srác volt. A barátnőjére várt, aki megpróbált kisurranni otthonról. De arra jó volt, hogy rájöjjek, igaza van. Tényleg úgy viselkedek, mint egy paranoiás, mintha még mindig a régi életemet élném. De nem ott vagyok, hanem itt. Van új nevem, új életem. Jobban… jobban kellene éreznem magam, mint négy évvel ezelőtt.

David szó nélkül hallgatja.

– Úgy értem, semmi okom nincs rá, hogy… érti, hogy ne vegyek részt a dolgokban. Esetleg visszamehetnék tanulni. Vagy megnősülhetnék. Lehetnének gyerekeim. Beléphetnék egy klubba. Efféle dolgok. Okos vagyok. Bármit meg tudok tenni, amit elhatározok, nem?

David elmosolyodik.

– És választott már magának klubot?

Vince a David széke felett lógó bekeretezett képre néz. Jimmy Carter még reményvesztettebbnek tűnik rajta, mint tegnap. Vince a kép felé bök a fejével.

– Magának mindig az aktuális elnökkel kell tartania, mi?

– Miről beszél?

– Az elnökről. Gondolom, bajba kerülne, ha eljönne velem ma este meghallgatni Reagan fiát.

David megfordul, és úgy néz Carter arcképére, mintha most látná először.

– Arra szavazok, akire akarok, Vince.

Vince egy újságkivágást helyez David tölgyfa íróasztalára. Az egyik főcím így szól: REAGAN FIA SPOKANE-BEN.

– Ma este lesz, kilenckor, Casey éttermében, a Monroe-n.

David visszatolja az újságkivágást.

– Nem mehetek el magával, Vince.

– Persze, gondoltam. – Vince bólint, összehajtja a papírt, és visszateszi a zsebébe.

– Sajnálom, de ez túl…

– Nem, semmi gond.

– De örülök, hogy érdeklődik a politika iránt.

Vince közelebb hajol hozzá.

– Erről nem beszéltek a programban. Az ember visszakapja a szavazati jogát, de mi van, ha soha… – Vince zavartan fészkelődik. – Mifelénk csak a hülyék foglalkoztak ezzel. A politikusok lefizették a szakszervezeteket és az egyházakat, hogy hozzák a szavazókat, és a városi tanácstagok meg a többi elöljáró ugyanúgy a zsebükben voltak. Senki nem szavazott. Minek? De most… – Vince érzi, hogy kezdi elveszíteni a gondolatmenetet. – Érti, mit akarok mondani? – Előrehajol. – David, maga honnét tudja, hogy kire szavazzon?

David egyszerre nagyon fáradtnak látszik.

– Menjen haza, Vince!

Vince lerakja *Dante Poklának rendszerét* a pultra Margaret, a Könyvvilág teliholdszemű eladónője a hatvanas éveiben jár, ősz hajú és madárcsontú, népviseletet hord, és a szemüvege egy nyakába akasztott láncon lóg. A pult mögött áll – ami könyvborítókkal és házi készítésű könyvjelzőkkel van tele – mögötte egy hosszú terem, ahol a könyvek két sorban állnak a polcokon, padlótól a plafonig, a földön pedig mindenfelé további könyvkupacok. Margaret Vince szemébe néz, és azonnal látja, hogy valami baj van. A szívére teszi a kezét.

– Óh, ne. Mi történt, Mr. Camden? Túl sok volt az afro-amerikai irodalom?

– Nem tudom, mi volt túl sok, Margaret. Csak azt tudom, hogy ez egyáltalán nem tetszett neki.

Margaret leveszi nagy, kerek szemüvegét, és megrázza a fejét.

– Fel a fejjel, Mr. Camden! Még nincs veszve minden. Ne feledje: Ha az észt megnyered, a szív követni fogja. – Kijön a pult mögül. – Vagy fordítva?

Vince követi az ábécésorrendbe rakott ponyvákhoz.

– A jó hír az, hogy vannak újabb könyvek, – mondja Margaret, – mindig vannak újabb könyvek. Kezdjük a tetején, rendben? – Nyelvével csettintget, miközben a bifokális lencsén keresztül nézi a könyveket. – Talán a kísérleti próza kicsit túl sok volt, Mr. Camden. Tudom,

mi kell nekünk – valami romantikus és magával ragadó. Egy hőskölteményt!

– Igazából, – Vince odalép mögé, – valami politikai témájút szeretnék. Van valami olyan könyve?

Margaret nem fordul meg.

– Óh, egy politikai regényt. Kiváló. Esetleg Robert Penn Warren?

– Nem regényre gondoltam.

Erre már megfordul Margaret.

– De a kis barátnője azt mondta, hogy a regényeket szereti.

– Kiderült, hogy egy fickónak segít a választási kampányában, és azt gondoltam…

– Választási kampány? – Margaret arca felderül. – Egy aktivista? Helyes. Egy lány, akiben van társadalmi elkötelezettség. Remek, Mr. Camden. Úgy hallom, ez a lány két lábbal áll a földön.

– Méghozzá milyenen.

Margaret elengedi a viccet a füle mellett, és a szakkönyvek felé fordul.

– Valami esetleg a kormányzás elméletéről? Választási politika? Vagy tudósítások? Esszék?

– Van valami az elnökválasztásokról?

– Ah, igen. Aktuális. Remek beszédtéma. Tökéletes nyitány egy komoly beszélgetéshez. Nagyon jó, Mr. Camden. Nagyon ravasz. – Margaret nincs százötven centi magas, és egy zsámolyt tol maga előtt, amire mindig fel kell állnia, hogy elérje a legfelső könyveket. Vince követi, Margaret pedig könyveket adogat neki: *Félelem és reszketés az 1972-es kampányidőszakban, Elnökcsinálók I960, Hogyan adjuk el az elnököt? 1968.*

Vince a könyvekre pillant.

– És azt melyik mondja meg, hogy kire szavazzak?

Margaret ezúttal sem hallja meg a viccet, összpontosít, nem felel, csak adogatja neki egyik könyvet a másik után. Vince szemmel tartja, nehogy leessen a zsámolyról.

– Margaret, van programja ma estére? – Mivel válasz nem érkezik, folytatja. – Elmegyek meghallgatni Reagan fiát ma este. Nincs kedve velem tartani?

Margaret megáll, megfordul, lelép a zsámolyról, és Vince kezébe nyomja Arthur Schlesinger *Ezer nap* című vaskos munkáját. Aztán kedvesen rámosolyog.

– Reagan? Óh, nem, Isten őrizz, Mr. Camden. Azoktól a nyavalyás republikánusoktól a hideg is kiráz.

Néhány szó a postásról: a neve Clay Gainer. Negyvennyolc éves, fekete, magas, izmos férfi a texasi Lamarból, arcát szürkülő oldalszakáll keretezi. Őstermelők fia, az első a családban, aki eljött Lamarból. Clay tizenhat évesen megnősült, beállt a hadseregbe, és végül a spokane-i Fairchild Légitámaszponton kötött ki. Itt telepedett le, ment nyugdíjba, és kezdett új karriert a postánál. Vince a fánkboltban ismerkedett meg vele, és néhány hetes ismeretség után elmagyarázta neki, hogy működik a dolog – Clay nyitva tartja a szemét, ha új hitelkártyákat lát, kiveszi őket a többi levél közül, odaadja Vince nek, aki húsz dollárt fizet neki kártyánként, felnyitja a borítékokat, leírja a kártyaszámot és a nevet, leragasztja a borítékokat, és visszaadja Claynek, hogy kézbesítse őket. Régi életében is volt egy ugyanilyen vállalkozása, ezért tudta, melyik kártyákat érdemes ellopni. Először Clay nem akart részt venni benne, de Vince látta, hogy izgatja a dolog, mert folyamatosan kérdéseket tett fel, és Vince lassan és érthetően elmagyarázta neki, hogy nem az *emberektől* lopnak, hanem a *bankoktól*. Ha jól csinálják, a bankok azt fogják hinni, hogy a számokat az után lopták el az ügyfeleiktől, *miután* kézbesítették a kártyákat, amikor használták valamelyik étteremben vagy üzletben. Clay óvatosan kezdte, egy hitelkártya az egyik seggfejtől az útvonalán, majd egy másik fickóé, aki télen nem volt hajlandó elsöpörni a havat a háza előtt. Aztán Clayt

áthelyezték a központi elosztó irodába, és hozzáférése nyílt az összes levélhez, az összes új hitelkártyához, amit kiküldtek az embereknek. És bumm, máris benne voltak a buliban.

– Óvatos vagy? – kérdezi Vince a postást.

– Ahogy megbeszéltük.

– Mondd el, mennyire!

– Ugyan már, Vince.

– Hallani akarom.

Felsóhajt, aztán felmondja: – Csak az állami bankoktól lopunk. Soha nem veszek el kettőnél többet ugyanarról az irányítószámról. Hetente maximum öt darab Ugyanarról az irányítószámról hetente maximum egy. Ügyelek rá, hogy visszakerüljenek a levelek közé. Ha úgy látom, hogy valaki figyel, egy hónapra leállók.

– Beszéltél erről valakinek a postán?

– Nem. Persze, hogy nem.

– Beszéltél róla bárkinek?

– Mit gondolsz, börtönbe akarok kerülni?

Amilyen biztos volt tegnap Vince abban, hogy összeesküvést szőnek ellene, olyan tisztán látja ma, hogy Clay igazat mond. És Vince kicsiny vállalkozásában – Clay, Len és Doug – Clay az egyeden, akiben van némi spiritusz. Talán mégis minden rendben van.

Egy Dicks nevű hamburgeres kinti asztalkájánál ülnek, és mindketten egy Whammy szendvicset szorongatnak – két szürke húspogácsa, egy papírvékony sajtszelet, egy uborka és egy hagymakarika. Apró madarak egész raja nyüzsög a parkolóban és az üres asztaloknál sült krumplira vadásznak, de délután háromkor Vince és Clay az egyetlen vendégek, akik odakint esznek. A madarak türelmetlenek.

Vince odatolja elé az üzenetet.

– Oké, – mondja, – akkor mi ez? Miért akartál látni?

Clay egy brosúrát csúsztat elé. Vince egy pillanatig csak bámul rá, aztán felnéz. A brosúrán egy 1981-es Nissan 300ZX van. Személy szerint Vince nincs túl jó véleménnyel a japán autókról.

– Mindig is akartam egy ilyet – mondja Clay. – És az a fickó bevenné a Caprice-omat. Csak kell hozzá…

– Ugyan már, Clay. Ezerszer elmondtam. Nem kezdhetjük el szórni a pénzt.

– De, Vince. Nekem tényleg kell ez a kocsi.

– Megengedheted magadnak?

– Még nem. De azt gondoltam, fizethetnél egy kicsit többet. Tudom, hogy megérted, Vince. Esetleg adhatnál némi előleget a kártyákra, amiket el fogok lopni, vagy egy kicsit nagyobb százalékot.

Vince megdörgöli a halántékát.

– Tudod, egy ilyen dolog felhívná rád a figyelmet. A kollégáid a postán vadonatúj sportkocsikkal furikáznak?

– Mondhatnám azt, hogy örököltem egy kis pénzt. Vagy lejárt az életbiztosításom.

– Clay, erre rengeteg időnk van még…

– Kérlek, Vince.

– Beszéljünk inkább valami másról. Kire fogsz szavazni?

– Nem is járnék vele dolgozni. Többnyire úgyis gyalog megyek.

– Carterre vagy Reaganre?

– Csak hétvégén hajtanám.

– Mert ha nincs jobb dolgod ma este, én elmegyek meghallgatni Reagan fiát – Vince. Figyelj rám! Ez nem egy Ferrari vagy egy Porsche.

– Clay. Ez nem jó ötlet.

– Kérlek, Vince. Csak ezt az egy dolgot kérem. Mi értelme van különben? Mire föl az a

sok pénz, ha nem veszünk belőle semmit?

Még valamit tudni kell Clayről: a felesége két évvel ezelőtt meghalt. Aneurizma. Váratlan dolog. Felkelt reggelit készíteni Claynek, aki úgy találta meg a konyha sarkában összeesve, kezében egy tojással. Ezért kezdett Clay a fánkboltba járni reggelente, és így elegyedtek szóba először. Volt benne valami, amit Vince úgy fogalmazott meg magában, hogy mintha tudta volna, hogy az élete jobbik része véget ért.

Vince elnéz a belváros felé. Egy pillanattal később visszacsúsztatja a brosúrát Clay elé.

– Nézd, Clay, ez nem a megfelelő időpont. Térjünk vissza rá egy-két hónap múlva. Oké?

Clay nem szól semmit, csak fogja a brosúrát, és közben néhány szem sült krumplit pöcköl a földre. Szinte még le sem értek, amikor a madarak már rávetik magukat, és egymással veszekedve megeszik őket Clay lába mellett.

Reagan fia úgy néz ki, mint egy középkorú könyvelő, pont annyira látszik tiszteletreméltónak, hiába a zakó és a nyakkendő. Az étterem nagytermében felállított pódiumon áll, talán nyolcvan ember ülhet az asztaloknál, mintha valami showműsorra várnának – egy humoristára vagy egy Sinatra-imitátorra. És Reagan fia pontosan ezt nyújtja nekik, egy showműsort. Vince belegondol, hogy a fickó valószínűleg hetek óta ezt csinálja, egyik városból a másikba repülve kampányol, és Spokane-hez hasonló városokban nyomja a kemény konzervatív rizsát, miközben az apja igyekszik mérsékeltnek tűnni a tévében. Nyilvánvalóan azért küldték, hogy fegyverbe szólítsa az örege híveit.

… eljött az idő, hogy visszavegyük az országunkat a liberális, engedékeny, Amerika-ellenes erőktől, amelyek irányítják. Itt az ideje, hogy visszatérjünk a világ vezető pozíciójába. Itt az ideje, hogy legyen egy emberünk a Fehér Házban, aki szembe mer szállni a kommunistákkal, a szocialistákkal, az abortuszhívőkkel, az erőszaktevőkkel és a Khomeini ajatollahokkal. Itt az idő!

A teremben ülők tapsviharban törnek ki, fütyülnek, éljeneznek. Vince végighordozza a tekintetét a lelkes, fehér arcokon. A túlsó sarokban ül a gyönyörű, szőke Kelly egy fiatalos külsejű, rövid hajú fickó mellett, akinek szögletes állkapcsa és sűrű pofa-szakálla van – egy férfi, aki teljes harmóniában van önmagával – Vince azt gyanítja, hogy ez nem lehet más, mint Aaron Grebbe, aki Washington állam parlamentjébe igyekszik. Nem fogják egymás kezét meg semmi ilyesmi, és Vince nem tudja eldönteni, hogy van-e köztük valami. Amikor Grebbe tapsol, Vince kiszúrja, hogy egy nagy jegygyűrű virít a gyűrűsujján. A tekintete találkozik Kellyével, aki összeráncolja a homlokát, mintha Michael Reagan nem egészen olyan lenne, mint amilyenre számított. Aztán a Vince balján ülő nőre néz, és felvonja a szemöldökét, mintha azt mondaná, *Hajrá, Vince! Csinos.*

Vince Beth-re pillant, aki mosolyogva ül mellette, és azóta mosolyog folyamatosan, mióta Vince kinyomozta, hogy hol lakik, és felajánlotta neki, hogy kifizeti, ha eljön vele Reagan fiát megnézni. És tényleg csinos, feszes kék ruhában van – ez az ingatlanos ruhája – ami felül nyitott, az ujja pedig hosszú és csipkés, ez fedi el a legjobban begipszelt karját. A köpenye a szék támláján.

… büszkék Amerikára. Büszkék az iparunkra, a fegyveres erőinkre, a farmereinkre és a gyári munkásainkra. Büszkék az Istenünkre. És egyformán megvetjük az elveikből engedőket, a harcos környezetvédőket, az ateistákat…

Két lelkes tapsvihar között Grebbe odahajol Kellyhez, és súg neki valamit, aki kurtán bólint. Kelly vörös pulóvert és fekete szoknyát visel, és amikor keresztbe veti a lábát, Vince a szöveten keresztül is látja az izmokat a combján, és azon tűnődik, vajon meghallotta-e valaki, ahogy halkan felnyögött.

… dédelgetik és becézgetik a bűnözőket, városainkban a félelem az úr. Nos, hadd üzenjek valamit az erőszaktevőknek, a hamisítóknak, a hippiknek, a szocialistáknak, a

szeméremsértőknek és mindazoknak, akik gyűlölik ezt az országot: meg vannak számlálva a napjaitok! Ti, akik a többség jóakaratát kihasználva élősködtök ezen az országon, akik visszaéltek Amerika ígéretével…

Grebbe maga mellé teszi a kezét, és Vince-nek feltűnik, hogy Kelly is leengedi a sajátját, és látni ugyan nem látja, de el tudja képzelni, hogy ujjaik titokban egymásra találnak. Egy másodperccel később Grebbe előrehajol, és ismét Kelly fülébe súg valamit. Kelly megrázza a fejét, elhúzza a kezét, és ismét összeráncolja a homlokát.

… balos egyetemi tanárok, agitátorok, liberális gyülekezetek és újságíró ölebeik, korrupt szakszervezeti vezetők és hivatásos tüntetők, drogosok, komcsik, hippik, meztelenkedők, segélyért szülők, kurvák, tolvajok, magzatgyilkosok…

Mindenfaszomki. Vince egy kezet érez a sajátján, és amikor lenéz, látja, hogy a kéz Beth sértetlen karjához tartozik. Tudja, hogy Beth utálja, ha megfogják a kezét. Felnéz kicsi, háromszög alakú arcára: hosszú, karcsú nyakát kinyújtva, nyugodtan figyeli az eseményeket, szája sarkában egy csendes mosoly, begipszelt karja az ölében, másik keze Vince ölében, és a férfi ujjait szorongatja.

– Tudod, mitől akadtam ki teljesen? – kérdezi Beth, miközben állnak a sorban. – Hogy Jimmy Carter azt mondta, vágy van a szívében. Tudod, a *Playboy*ban. Azelőtt sose gondoltam így az elnökre. Hogy lehet ilyen is, ilyen… fickós.

– Biztos vagyok benne, hogy mindannyian ilyenek – mondja Vince.

– Feltehetően – mondja Beth. Csalódottnak tűnik.

Lassan araszolnak előre a sorban, hogy találkozhassanak Michael Reagannel. Közelről fiatalabbnak látszik, mint a színpadon.

– Köszönöm, hogy eljöttek – mondja Michael Reagan enyhén leereszkedően. – Remélem, apám számíthat a támogatásukra.

Vince kinyújtja a kezét.

– Maga szerint le fogja bombázni Iránt?

A Reagan kölyök megrázza Vince kezét.

– Megmondom, mi a helyzet. Az iráni szélsőségesek majd' összeszarják magukat a gondolatra, hogy Reagan lesz az elnök, csakúgy mint az amerikai liberálisok. Ezt megígérhetem, uram. Köszönöm, hogy eljött. – Azzal a szabad kezével továbbtolná Vince-t, és már nyúl, hogy megragadja Beth kezét, de Vince nem mozdul.

– De mégis mit jelent ez? Hogy az örege odaküldi a tengerészgyalogosokat?

– Annyit mondhatok, hogy Ronald Reagan Amerikája olyan ország lesz, amely előrelátóan és határozottan cselekszik. És ha kell, az erejét sem fél használni. Köszönöm a támogatását.

Vince csak bámul rá szótlanul.

– De mit jelent ez?

Mielőtt azonban választ kaphatna, valaki megragadja Vince-t a könyökénél fogva, és továbblendíti.

Eközben Michael Reagan tanácstalanul néz körbe, amikor egy kékruhás nő a begipszelt karját és egy tollat nyújt felé.

– Aláírná, kérem?

Odakint a járdán egy kisebb csoport helyi republikánus jelölt – öt, harmincas-negyvenes éveikben járó fehér férfi – dörzsölgeti a tenyerét, és topog a hidegben kitűzőket és brosúrákat osztogatva a Michael Reagan beszéde után távozóknak. Vince elvesz egy Grebbe-kitűzőt. Aaron Grebbe az 1980-as évek férfiideáljának megtestesítője, a szögletesség netovábbja – szögletes váll, szögletes állkapocs, rövid szögletes haj, szögletes becsületes arc, mint egy tévébemondóé. Pontosan az a fajta fickó, akivel Kellynek viszonya lehetne, ha nem volna az a jegygyűrű a bal kezén, az egyetlen dolog, ami nem szögletes ezen a férfin. Csillogó új

cowboycsizma van rajta. Vince soha nem járt még ilyen városban, ahol az ügyvédek és a politikusok cowboycsizmát vesznek fel az öltönyhöz.

Kelly egy fél méterre áll tőle, karja összekulcsolva maga előtt.

– Aaron, hadd mutassam be Vince Camdent a fánkboltból, ő az a fickó, akiről meséltem, aki mindent elolvas.

A fickó, aki mindent elolvas. Vince elrejti a mosolyát.

– Örvendek.

Grebbe kézszorítása gyors és határozott, mint egy üzletemberé.

– Örülök, hogy megismerhettem. Remélem, számíthatok a támogatására jövő kedden.

Amint elengedik egymás kezét, Grebbe jobb keze azonnal a jegygyűrűje után nyúl. Csavar egyet rajta, mintha le akarná húzni az ujjáról.

– Vince olvasta a *Garp szerint a világ*ot néhány hónappal ezelőtt. – Kelly megérinti Grebbe karját. – Az Aaron kedvenc könyve.

– Mi a véleménye róla? – kérdezi Grebbe. Egyik cowboy-csizmás lábáról a másikra áll.

– Tetszett az eleje – feleli Vince.

Kelly Vince-ről Beth-re pillant, aki mögötte áll.

– Óh, elnézést – mondja Vince, és ellép előle. – A barátom, Beth.

– Ingatlan – bukik ki Bethből, mintha ezt ismételgette volna magában, és csak az alkalomra várt, hogy kimondhassa.

Kelly és Grebbe rámerednek.

– Beth ingatlanok értékesítésével foglalkozik – magyarázza Vince.

Beth elvörösödik.

– Most készülök a vizsgámra.

Mindannyian zavartan téblábolnak, és egyetértenek abban, hogy ez csodálatos. Beth betegesen csenevésznek látszik a magas, szőke Kelly mellett állva.

– Gyönyörű a haja – mondja Beth bocsánatkérően, szinte súgva Kellynek.

– Óh, de kedves. – Kelly félrebillenti a fejét, és elmosolyodik, mintha egy beteg kutyakölyökre vagy egy tolószékes gyerekre mosolyogna. – Köszönöm. Ma egyébként szörnyen áll. Úgy fúj a szél. De azért köszönöm. – Beth vékonyszálú hajára pillant, majd lejjebb siklik a tekintete. – Mi történt a karjával?

Beth felemeli begipszelt karját, és rábámul, nem tudja, mit is mondjon.

– Hát… eltört.

– Értem – mondja Kelly, és amikor senki nem szól semmit, bejelenti, hogy sokat biciklizett, és tegnap éjjel későn feküdt le, holnap pedig hétkor kezd dolgozni, és késő van, és kimerült, és mindent egybevetve sokkal több információval szolgál, mint amennyi ahhoz szükségeltetne, hogy meggyőzze a többieket, neki mennie kell.

– Holnap találkozunk, – mondja Aaron Grebbe, majd hozzáteszi, – odabent.

A tekintetük egy pillanatra elidőzik a másikében, majd Kelly Vince-hez fordul.

– Nagyon köszönöm, hogy eljött, Vince.

– Igazán örülök, hogy találkoztunk – mondja Kelly Beth-nek.

– Leestem – mondja Beth, és ismét felemeli begipszelt karját.

– Egy lépcsőről.

– Óh – feleli Kelly.

– Ez történt a karommal.

– Óh. – Kelly udvariasan elmosolyodik, előveszi a kocsikulcsot a táskájából, elköszön tőlük, és elindul a parkoló felé.

Vince és Grebbe követik a tekintetükkel. Beth a cipőjét nézi.

– Nagyszerű volt Michael Reagan, nem igaz? – kérdezi Grebbe.

– Úgy gondolja? – kérdez vissza Vince.

– Annyira izgalmas, hogy a végén eljött ide is. Érezni a változást a levegőben. Valami

nagyon fontos történik ebben az országban. Szinte kézzelfogható, nem gondolja?

Vince azonnal rájön, hogy előre betanult, konzervszöveget kap, de nem tudja megállni, hogy ne feleljen rá.

– Megmondom én, hogy mit gondolok – feleli Vince. – Ültem odabent, és közben az járt a fejemben, hogyha én lennék Ronald Reagan kampányfőnöke, és egy ekkora pöcsfej lenne a fia, hat nappal a választás előtt igyekeznék elküldeni valahová az Isten háta mögé, nehogy mindent elcsesszen nekem.

Aaron Grebbe egy pillanatra hátrahőköl, aztán keményen Vince szemébe néz.

– Ne haragudjon. Mit is mondott, hogy hívják?

– Csak azt mondom… – Vince túlkiabálja a bár vendégseregének ricsaját. – Csak azt mondom, hogy figyelem egy pár napja a két oldalt, és vannak persze különbségek, de azt még senkitől nem hallottam, hogy ténylegesen mi fog megváltozni.

– Mi fog megváltozni? – Aaron Grebbe a homlokára csap.

– Mi fog megváltozni? Minden. Minden meg fog változni. Az 1980-as évek egy új korszak kezdetét jelentik majd – visszatérést az amerikai eszményképhez és felsőbbrendűséghez. Ez egy forradalom. A kormány ismét az emberek szolgálatába áll, és nem fordítva. Megállítjuk az ország ötven éve tartó liberális mélyrepülését.

– Pontosan erről beszélek. Olyan, mintha a szerencsesütikben található cédulákat olvasnám. Mi a fenét jelent ez az egész?

– Azt jelenti, amit jelent…

– Igen, de azt nem mondta meg, mi fog megváltozni…

– *Most mondom,* megreformáljuk a segélyrendszert, visszaállítjuk a jogot a fegyverviselésre, felülvizsgáljuk az elmúlt évtizedek hibás adópolitikáját. Ha figyelne rám…

– *Én* figyelek! De maga nem mond semmit…

– Valami gond van? – hajol oda a csapos.

Mindketten megrázzák a fejüket.

– Elnézést – mondja Aaron. Hátradől a bokszban, Beth csukott szemmel ül.

– Nézze – mondja Vince. – Csak azt mondom, hogy ezek után nem hibáztathatja az embereket, amiért cinikusak. Ez csak rizsa. Ugyanaz, mintha autót akarna eladni. Vagy vécépapírt.

Aaron Grebbe arcába vér szökik.

– Az elmúlt nyolc hónapban végigcaplattam az egész választókerületet, és azon igyekeztem, hogy az emberek egy pillanatra elszakítsák a tekintetüket a tévéről, és elmondhassam nekik, mit fogok tenni, ha megválasztanak. – Az órájára néz. – Százhuszonnégy óra múlva a város lakóinak a fele elmegy szavazni. Azoknak a fele csak azért megy, mert elnökválasztás van. Fogalmuk sem lesz róla, hogy ki vagyok, és azért fognak valaki másra szavazni, mert a nevem nem lesz szimpatikus nekik. Semmit sem tudnak a gazdasági fellendülést előidéző terveimről, a közmunkát, az iskolákat vagy az autópályát érintő szándékaimról. Fogalmuk sincs róla, mi lesz az első teendőm a megválasztásom után, pedig hónapok óta másról sem beszélek. Senkit nem érdekel.

Vince-nek eszébe jut, hogy David ugyanezt mondta: *Senkit nem érdekel.*

– És most jön egy *fánksütő,* és kioktat, hogy az egyszerű emberek szomjúhozzák a politikai felvilágosítást? Oké. Hol vannak ezek a kiéheztetett szavazók? Állok elébük! Menjünk! Mutasson nekem öt embert, akit tényleg érdekel ez az egész, és egész éjjel válaszolgatok a kérdéseikre. De kíméljen meg az olyanok megfoghatatlan gyalázkodásától, akik még azt sem tudják, kik a jelöltek, ha nem látnak egy politikai hirdetést valamelyik sorozat szünetében.

A két férfi farkasszemet néz a kis asztal felett.

– Maga járt Vietnamban – mondja Vince.

Grebbe hátradől, és gyanakvóan nézi Vince-t.

– Tessék?

– Azt mondta, végigcaplatta az egész választókerületet.

Grebbe nem szól semmit.

– Volt egy barátom, aki járt odaát – folytatja Vince. – Neki volt ez a szavajárása.

Grebbe a szájához emeli a poharát, és hűvösen azt mondja: – És a barátja sértetlenül hazatért?

– Igen. Többé-kevésbé. – Vince felemeli a *Szavazzon Grebbe*-re szórólapot. – Ebben nem említi Vietnamot.

Grebbe szótlanul méregeti.

– Na és mit fog csinálni? – kérdezi Vince.

– Tessék?

– Azt mondta, megvan, hogy mi lesz az első teendője. Micsoda?

– Az állatkert. Jobb állatkertet akarok Spokane-nek.

– Értem – mondja Vince. – Igen. Jártam már abban az állatkertben. Tényleg elég szörnyű.

– És nem tetszett a házimacska-kiállítás?

Vince elmosolyodik.

– Északkelet hörcsögei?

– A kivasalt állatok háza.

– Dugja Kellyt?

Grebbe-nek egy arcizma sem rándul, csak egy pillanatig habozik.

– Nem… nem hiszem, hogy ez magára tartozik.

– Nem. – Vince felsóhajt. – Nem tartozik rám. – Hátradől, kezébe veszi Beth köpenyét, odahajol hozzá, és a vállára teríti.

Beth-nek kipattan a szeme, vesz egy mély lélegzetet, körülnéz, sörösüvegek erdeje, cigarettacsikkek kertje. – Mmm. Megyünk?

Grebbe is a kabátjáért nyúl, mikor Vince ránéz.

– Komolyan gondolta?

– Komolyan mit?

– Hogy találkozna a szavazókkal.

Grebbe az órájára néz.

– Úgy érti, most? Mindjárt éjfél.

– Igen – feleli Vince. – Korán van még. De odamehetünk, és megvárhatjuk őket.

Néha nem tudod megállni, és azon tűnődsz, mi történhet odakint, a kivilágított ablakok mögött. Néha úgy érzed, az élet egyetlen pillanatba sűrűsödik össze, egymásra rakódnak az események, és magad elé képzelsz egy várost, amelyet a megbánás tart össze – a vágyak kerületeit. Még egy ekkora városban is, ahol alig párszázezer ember lakik, még itt is hihetetlen, hogy hány házassági ajánlat és ökölharc történik, hány gyerek lop cigit a szüleitől, és hány feleség imádkozik, hogy feküdjön már le a részeges férje. Látod őket magad előtt, ahogy átvágsz a városon Aaron Grebbe vadonatúj Dodge furgonjával, Beth a válladra hajtott fejjel alszik, miközben te egy fickóval politizálsz, aki azt a lányt keféli, akiről azt hitted, szerelmes vagy belé.

Talán így viselkednek a normális emberek, egyenesen előre néznek, és nem törődnek azzal, amit a szemük sarkából látnak, ami azok mögött az ajtók mögött történik. Legalábbis ezt próbálod beadni magadnak. Ezért amikor Aaron Grebbe csillogóvillogó új furgonja elhúz Doug Igazolványkép és Ajándék üzlete mellett, szándékosan nem nézel oda, megpróbálsz tudomást sem venni azokról a dolgokról, amelyek általában érdekelnek, a kiszűrődő

fényekről, a szélvédők mögött látott és az utcasarkokon álló arcokról. Most az egyszer nem kezdesz el elmélkedni viszonyokról és szakításokról – az ablakok mögött zajló hazugságokról, a gonoszságról, az unalomról és a hűtlenségről.

Pedig ha odanéztél *volna*…

Doug üzletében ég a villany. Doug egy széken ül a pult mögött, vele szemben pedig Len Huggins és egy harmadik férfi a pult a másik oldalán, tökéletes háromszög. Lenny épp most mutatta be az új embert, befejezte rövid kis beszédét, és visszatolta a napszemüvegét ragyás, beesett arcára.

– Szóval mit gondolsz, Doug? Benne vagy?

– Nem is tudom. – Doug a szája szélét rágja, kövér teste körülöleli a széket, vastag karja olyan hatást kelt hájas hasán, mint egy heveder. – Mikor akarjátok nyélbe ütni?

Len az órájára néz.

– Egy óra múlva találkozunk vele Samnél.

Doug bólint.

– És mit fogtok csinálni?

Lenny is bólint.

– Először is, – a harmadik férfira sandít, – rávesszük Vince-t, hogy adja oda a pénzt, amit eddig összeszedett. Aztán megkérdezzük tőle a postás nevét. Aztán meg… nos, azt majd meglátjuk.

– Nem is tudom. – Doug tovább csócsálja a szája szélét. – Mi van, ha nem mondja meg a postás nevét?

Len a harmadik férfira néz.

– Meg fogja.

– Nem is tudom – mondja Doug.

– Nézd, ez nem a te problémád. Csak döntsd el. Benne vagy, vagy sem?

Doug felsóhajt.

– Nem is tudom.

Lenny leveszi a napszemüvegét, és megpróbálja kimereszteni kis fekete szemeit, de azok nem hajlandók kitágulni.

– Mit nem lehet ezen tudni? Nem beszéltünk meg mindent?

A harmadik férfi nyugodtan ül, ügyet sem vet Lenre.

– Csak egy kicsit drasztikusnak tűnik nekem. Nem is…

Hármuk közül csak Len ugrik fel a pukkanásra. Doug egyszerűen lecsúszik a székről a padlóra, a homlokán lévő lyuk egy pillanatig füstöl, majd vér kezd bugyogni belőle, az arca kifejezéstelen, mint amit tisztára töröltek. A szeme nyitva, de az egyik fennakad, becsúszik arcának gumimaszkja alá.

– Uramisten! – Len Doug testére mered a pult túloldaláról. – Mit csináltál?

A harmadik férfi, Ray, magától értetődő mozdulattal visszateszi a fegyvert az övébe, és elkezd a pénztárgépben kutatni. Kivesz két húszast, az egyiket odaadja Lennek, a másikat zsebre teszi. Az ötösök és az egyesek elosztásával nem vacakol, csak begyűri őket a nadrágzsebébe. Aztán kiveszi Doug tárcáját a férfi zsebéből, és elrakja a kabátjába. Kihúzza a fiókokat, és a földre önti a tartalmukat, felrúg egy kupac kinyomtatott szórólapot.

– Mi a… – hebegi Len, – mi a lófasz?

– Mi van?

– Mit csinálsz?

Ray felnéz.

– Azt akarom, hogy rablásnak látsszon.

– Nem, úgy értem, azt miért csináltad?

– Azt? – Ray Doug felé int a fejével. A hangja nyugodt, rezzenéstelen, csak egy kis philadelphiai akcentus hallatszik rajta. – Nem ezt akartad?

Len képtelen levenni a szemét a hulláról. Valami megváltozik benne, eddig ismeretlen mennyiségű adrenalin és tesztoszteron szabadul fel a testében, a hatalom új perspektívái nyílnak meg előtte. – Nem… nem is tudom.

Ray úgy néz a hullára, mint egy kocsira, aminek a megvásárlását fontolgatja.

– Nézd, nincs szükségünk erre a kövér faszra. Első szabály: csak annyi ember kell, ahány kell.

Len közelebb lép, és figyeli, ahogy a vér még mindig szivárog a fejsebből, eltűnődik, hogy Doug szíve vajon meddig pumpálja még. Aztán azt mondja: – De így nem lesz, aki elkészítse a hamis hitelkártyákat.

Ray előbb Lenre néz, majd a hullára.

– Tényleg. Igazad van. – Megvakarja a fülét. – Őszintén? Egyszerűen nem bírtam már tovább hallgatni, ahogy azt mondogatja, *nem is tudom.*

Lenny leveszi a napszemüvegét, lekuporodik, és belebámul Doug fennakadt szemébe. Ilyen egyszerű. Ennyi az egész, leoltották a villanyt, és kész. Neki reszeltek. A mutatóujj egy apró mozdulata, és már le is főtt a kávé… A picsába. A picsába.

Ray felsóhajt, és odalép a guggoló Len mögé.

– Igen, néha túl messzire megyek. – Len úgy érzi, mintha Ray tekintete lyukat égetne a hátába. – Mindig van mit tanulni.

Len megfordul, felnéz, szemében kíváncsiság.

– Mindig így megy? – kérdezi.

– Többnyire – mondja Ray. – Igen.

– A picsába – mondja Len tiszteletteljesen.

Ray megragadja Len karját, és elhúzza a padlón heverő hústömegtől.

– Gyerünk, főnök. Látogassuk meg a barátodat!

III

Spokane, Washington

1980. október 30. (csütörtök) 2 óra 58perc

Harmadik fejezet

– Öntsünk tiszta vizet a pohárba. – Jacks az asztalra teszi a pezsgősüveget, és rátámaszkodik, mint egy sétapálcára. – Azt mondja, hogy az ajatollah azért ejtette túszul a mieinket, mert Amerikában túl sok lusta nő él segélyből?

Aaron Grebbe felnevet, és elismerően rázza a fejét.

– Nem. Természetesen nem. De azt sem gondolom, hogy a két dolog között ne volna semmiféle összefüggés. Ugyanannak a nagy eróziónak a részei, annak az önbizalomvesztésnek, amely megfertőzte Amerikát. Bűnözés. Infláció. Negyven év elhibázott liberális politika. És igen, a nagyhatalmi státusz elveszítése külföldön. Mintha eltévedtünk volna. – Háttal a bárpultnak ül, szögletes, becsületes arcával a pókerasztal felé, ahol Vince minden este kártyázni szokott, a játékosok félrebillentett fejjel hallgatják, amint Aaron Grebbe azt magyarázza nekik, miért is szavazzanak rá. – Egy ország olyan, mint egy nő. Ki fogja tisztelni, ha ő sem tiszteli önmagát?

A kurvák a szemüket forgatják. A férfiak bólogatnak, és az orruk alatt mormognak.

– Mi a helyzet az állatkerttel? – kérdezi Petey. – Mi a baj az állatkertünkkel?

Grebbe iszik még egy kortyot a whiskyjéből, és a pohárral a kérdezőre mutat, mintha kiváló volna az észrevétele.

– Nos, Petey, kezdjük a nevével. *Séta a vadonban?* Ez nem egy állatkert neve. Egy állatkertet hívjanak állatkertnek. Spokane-i állatkert. Mi a lófasz az, hogy Séta a vadonban? Ez a név inkább *erre* a helyre illene.

Grebbe megigazítja a haját, de Vince szerint teljesen feleslegesen, mert a haja hat órája egy millimétert sem mozdult el a helyéről. Kis karatemozdulatokat tesz a kezével, így támasztva alá a mondanivalóját.

– A mi állatkertünk *alulfinanszírozott* – suhintás – *alultámogatott* – suhintás – és *rossz helyen* van – nagy suhintás. – De itt nem csak az állatkertről van szó. Hanem a térség gazdasági fejlődéséről. A mi szakadt kis állatkertünk egy változástól félő város és egy egész térség szimbóluma.

Vince elszakítja a tekintetét Aaron Grebbe-ről, végignéz az elragadtatott arccal ülő pókerjátékosokon és kurvákon, és csak akkor veszi észre, hogy Beth már nincs itt. Angélához hajol, aki egy csirkecombot rágcsál.

– Nem tudod, Beth hová ment?

Angela vállat von.

– Gondolom, haza.

– A francba. Mikor?

– Tizenöt perce.

Vince az ajtóra pillant, majd Grebbe-re, akinek Eddie épp most töltötte újra a poharát. Grebbe rátér az igazságszolgáltatás megreformálására, gesztikuláló kezével apró nyolcasokat ír le a levegőben.

– Az ellenfeleim azt mondják, hogy a fegyverviselés megszigorítása csökkenteni fogja a bűnözést, de ez egyszerűen nem igaz. A fegyverhez jutás megnehezítése a törvénytisztelő polgárokat sújtja, nem a bűnözőket. Egy becsületes állampolgár számára könnyebbé kellene tenni az önvédelmi fegyverhez jutást, nem nehezebbé. Meg kellene könnyíteni, hogy megvédhessük a családunkat, a tulajdonunkat és saját magunkat, nem pedig nehezebbé tenni.

Néhányan egyetértően bólintanak.

– Ha tényleg megálljt akarunk parancsolni a bűnözésnek, fel kell turbóznunk az igazságszolgáltatási rendszert. A bűnözők igenis töltsék le a büntetésüket! Vissza kell szereznünk a bíróságok tekintélyét! Több börtönre van szükség!

A SamGödör összes vendége vagy összerezzen, vagy a fejét csóválja, de Grebbe szemmel láthatóan nem veszi észre. Vince feláll, és Grebbe-hez hajol, aki majdnem letaglózza egy karatemozdulattal.

– … több börtönt, *több* ügyészt, *több* zsarut!

– Hé, – mondja Vince. – Szerintem nem ez lesz itt a legnépszerűbb kijelentése. Induljunk.

– Én még maradok – mondja Grebbe, a szeme és az ajka már furcsán csillog. – Ez a legjobb közönség, akik előtt valaha beszéltem. Menjen nyugodtan.

– Nem szeretném itt hagyni.

Grebbe Vince felé fordul.

– Nem értett meg. Pontosan ezért kezdtem politizálni, Vince. Most tényleg sikerült megérintenem ezeket az embereket. Úgy érzem, mintha újjászülettem volna. Életemben először sikerült valódi kapcsolatba kerülnöm velük.

Vince hátralép, és elkiáltja magát.

– Hé! Tegye fel a kezét, aki regisztrált szavazó!

Grebbe felnéz, és ugyanazt látja, amit Vince. Egyetlen kéz sincs a magasban.

Odakint a hideg úgy üti meg őket, mint a másnaposság. Köd kavarog a lábuknál. Grebbe felhajtja a kabátja gallérját, és az utcai lámpa felé pislog.

– Idő?

Vince az órájára néz.

– Három múlt.

– Jézusom.

Vince arra gondol, hogy biztosan nem ez az első alkalom, hogy Aaron Grebbe későn megy haza. Erről Kelly jut eszébe. Kinyitja a száját, hogy kérdezzen valamit róla, amikor kocsiajtó csapódását hallja a háta mögül. Grebbe és ő a parkoló közepén járnak, és Vince eltűnődik, vajon miért nem nézett a háta mögé. Kezd elpuhulni.

– Lassabban, főnök – hallja hátulról.

Nem is annyira a hang, mint inkább a hang egy bizonyos minősége az, amit felismer, valami közös előismeret – egy szabályrendszer. Más vidék. Talán Jersey. Nem… inkább Philly. És nem csak arról van szó, hogy keleti parti az akcentusa, olyat Spokane-ben is gyakran hallani. Nem, ez valami más, valami alvilági.

Lassan megfordul. Egyetlen pillanat kell csak hozzá, hogy megértse, Lenny az, aki ellene fordult, és szinte még büszke is magára, hogy kitalálta, amikor tekintete a másik fickóra siklik, és azonnal tudja: nem Lennytől kell félnie. Ez a fickó odakintről jött.

Tizenöt méterre vannak, és egyre közelednek, Len leveszi a napszemüvegét.

– Hello, Vincikém! Beszélnünk kell. Ray és én feltennénk néhány kérdést.

Grebbe megáll, és a két férfi felé fordul, a tekintete Rayre szegeződik – minden szempár Rayre szegeződik – a férfi természetes gravitációja.

– Minden rendben, Vince?

Vince gyorsan végigméri az új jövevényt, ezt a Rayt. Egy pár centivel alacsonyabb, mint Vince, de egy pár centivel szélesebb is, hatalmas fekete szemöldöke van, hátranyalt, csillogó fekete haja és sötét szeme – unott arckifejezéssel mered maga elé. Fekete nadrágot visel, mint Vince, inget nyakkendő nélkül, és szénfekete felöltőt. A jobb keze a kabát jobb zsebében.

– Most nem igazán érek rá – mondja Vince. Nem tetszik a bizonytalanság a saját hangjában, úgy beszél, mintha most tanulná a nyelvet.

Öt méterre állnak meg tőlük, a távolság önmagában árulkodó: túl nagy ahhoz, hogy baráti

csevejről legyen szó.

– Nem fog sokáig tartani – mondja Len.

Noha Len beszél, Vince az új fickónak címzi a szavait.

– Mit szólnátok a holnapi naphoz?

– Nem, azt hiszem, jobb, ha ma este elintézzük – mondja Len. Az új fickó szív egyet az orrán, és megrándul a felső ajka. Közel ülő szemei mozdulatlanul nézik Vince-t, nem pislog.

Vince Grebbe-re pillant, aki mintha észrevette volna, hogy valami nem stimmel.

– De itt a barátom… – kezdi Vince.

– Hozd őt is – szólal meg Ray. Tesz egy lépést előre, murva csikorog a lába alatt.

– Nem. – Vince nem tudja levenni róla a tekintetét. – Rendben. Egyedül megyek. – Grebbe-hez fordul. Érzi, hogy kiveri a víz a homlokát. – El… ööö… elmegyek egy körre ezekkel srácokkal. Minden jót.

Grebbe nem szól semmit. Vince megveregeti a vállát, és elindul Len felé. Ray tesz egy lépést hátra, előreengedi Vince-t és Lent, majd három méter távolságból követi őket, ahogy keresztülvágnak a parkolón az egyik mellékutca felé, ahol Len parkol.

– Nem fog sokáig tartani – mondja ismét Len, és megpróbál elmosolyodni. – Ne aggódj!

Vince bólint. A szája ki van száradva. Nem látja Rayt, aki a háta mögött van, de hallja, ahogy csikorog a lába alatt a murva. Árnyékuk messze előrevetődik, ahogy távolodnak a lámpától.

– Nyertél ma este? – kérdezi Len.

– Nem játszottam – mondja Vince. Valami megváltozott Lenben, magabiztosabb lett, harciasabb.

– Nagy kár – mondja Len. Mikor odaérnek a Cadillachez, Vince Ray kezét érzi a vállán, majd a derekán – rutinszerű motozás. – Az első ülésre, főnök – mondja Ray, mintha Vince-nek mondani kellene. Soha nem látta még ezt a részt személyesen, de sokszor elképzelte már, és pontosan így képzelte. Abból a hatvanból, akit tegnap összeszámolt, jó néhányan hallhatták ezt közvetlenül a haláluk előtt: *az első ülésre.*

Ahogy bemászik a kocsiba, Vince Grebbe felé pillant, de a jelölt már a kocsijában van. Látja, ahogy a piros furgon elindul. Hát, akkor ennyi. Vince Len mellett ül a széles műbőr ülésen. Ray Vince mögött a sötétben. Ajtók bezárva. Len beindítja a motort, és a kezére lehel.

– Kurva hideg van, mi?

Ülnek a sötétben.

– Nézd, Len. Nem tudom, miről van szó, de…

– Már megmondtam. Beszélnünk kell. Ne kezdd megint a párát, Vince.

– Rendben. Oké. – Vince kinéz a parkolóra. Az utca sötét oldalán állnak, jó negyven méterre a Gödörtől, nagyon messze a többi autótól. Egy harminc-negyven méteres körön belül semmi nincs körülöttük. Még ha ki is tudná nyitni az ajtót, akkor sem jutna tíz méternél messzebb…

Len hátrafordul.

– Látod, Ray, nem megmondtam, hogy Vince halálnyugis lesz? Nyugis, mint egy adóellenőr.

Ray nem szól semmit.

Vince szótlanul mered maga elé.

– Nyugis, mint egy vízágy.

Vince és Ray némán ülnek.

– Nyugis, mint…

– Miről van szó? – fordul hátra Vince, és Ray szemébe néz.

Len visszarakja az orrára a napszemüveget, és afölött néz Vince-re. Oldalszakálla az álla felé mutat.

– Oké, Vince. Megmondom, miről van szó. Kiszállsz.

Vince visszafordul, és Lenre néz.

– Kiszállok?

– Így van. Tudom, hogy átversz. A felét sem fizeted annak, ami jár nekem. Én vállalok minden kockázatot. Az én üzletemről van szó.

– Akkor kérj többet – mondja Vince. – Adok több pénzt.

– Nem, ezzel elkéstél. Ez már nem a te bizniszed. Kétféleképpen szállhatsz ki. Az én javaslatom: kifizeted nekem, amivel az utóbbi tíz hónapért tartozol. Ez olyan tizenötezer dollár lehet. Azután összehozol a postással, átadod a hitelkártyákat, amik nálad vannak, és szabad vagy. Elmehetsz. Akár el is hagyhatod a várost.

Ez is annyira tipikus. Elhagyni a várost. És vicces is egyben. Annyira szeretnél hinni benne: igen, odaadod nekik a pénzt meg a postást, aztán elhagyod a várost. Ők meg majd hagyják. De neked több eszed van ennél. Nem vagy már gyerek.

– Milyen postást? – kérdezi Vince érdes hangon. – Milyen pénzt?

Len megdörgöli az orrnyergét.

– A picsába, Vince. Ne próbálj hülyének nézni! Tudom, hogy van dugi pénzed. Dögöljek meg, ha nincs. Nem létezik, hogy mindet elköltötted. Na, ne szarozz már! Mondtam, hogy két lehetőség van. Ne akard, hogy Ray is előálljon a maga javaslatával. Bízz bennem…

Vince elkapja Ray tekintetét a visszapillantó tükörben, és látja, hogy oda sem figyel Lenre. A szeme azt mondja, hogy Lennek ehhez semmi köze, ez csak kettőjükre tartozik. Ekkor figyel fel Vince az autóra. Elnéz Len mellett, és egy furgont lát közeledni a vezetőülés felől. Három méterre tőlük a furgon megáll, kinyílik az ajtaja, és hirtelen elvakítja őket a fényszóró, a rádióból pedig üvölt a zene (*„I believe in miracles! Sinceya came along, you sexy thing!”).* Mindhárman ugranak egyet ültükben, ösztönösen a szemük elé kapják a kezüket, és a furgon lámpái felé fordulnak.

– Mi a… – kezdi Len.

Ray szólal meg a hátsó ülésen.

– Uh, Len…

Egy halk koppanás hallatszik Ray mellett az ablakon, fém az üvegen. Miközben mindannyian a fényszórókkal voltak elfoglalva, Aaron Grebbe kiugrott a furgonból, megkerülte a kocsit, és Len autójának túloldalára került. Kivörösödött arccal, izzadságtól csillogó homlokkal áll egy 22-es kaliberű puska vékony csöve mögött, amivel egyenesen Ray szeme közé céloz.

– Nyugi, főnök – mondja Ray. – Nyugi. – Vince hallja, ahogy valami puffan az autó padlóján, és Ray felemeli a kezét, hogy mutassa, nincs nála semmi. – Jól van – mondja a felhúzott ablaknak. – Nehogy valakinek bántódása essék. – Aztán Vince-nek: – Tudja a barátod, hogy kell bánni azzal az izével?

– Úgy fest. – Vince kinyitja az ajtót, és kiszáll a kocsiból. Hihetetlen, hogy milyen jól esik a torkának a hideg levegő. Mélyen beszívja. Grebbe a puska csövét nézi, vállszélességű terpeszben áll, mint azok, akiket megtanítottak lőni a katonaságnál. A keze rezzenéstelen. Vállával letörli a homlokáról az izzadtságot, de közben egy pillanatra sem veszi le a szemét a hátsó ülésen ülő Rayről, akit megvilágít a furgon fényszórója.

– Húzza le az ablakot! – szól Grebbe Lennek. Mind a négy ablak leereszkedik. – Most állítsa le az autót! – A motor elnémul. – Most dobja ide a kulcsokat!

Len kidobja a kulcsot az ablakon, pontosan Grebbe lába elé. Vince a hátsó ülés felé pillant, és látja, hogy Ray Grebbe-t nézi a fekete szemével, hogy lehajol-e a kulcsért. Nem hajol le.

– Vince – mondja Grebbe, de Vince már fel is vette Len kulcscsomóját. Messzire eldobja. Csörrenve ér földet.

Grebbe a puskával int nekik.

– Kezeket ki az ablakon. Mindketten. Amennyire csak tudják.

Szót fogadnak, könyékig kilógatják a kezüket az ablakon.

– Oké. Így maradni. – Vince-re pillant, és lassan elkezd a furgon felé hátrálni, de a puskát továbbra is rájuk szegezi. – Húzzunk el innét, mielőtt összecsinálom magam.

Vince-nek alig egy percébe kerül lebeszélni Grebbe-t arról, hogy hívja a rendőrséget. („Tényleg el akarja nekik magyarázni, hogy mit keresett hajnali háromig szerencsejátékosok és kurvák társaságában? És miért fogott fegyvert egy magát fegyvertelennek valló fickóra? És mindezt öt nappal a választás előtt?") Mikor Grebbe végre megadja magát, Vince hátradől a furgon anyósülésén, és megdörgöli a homlokát. Próbálja kitalálni, mi legyen a következő lépés.

– Vince, ugye jobban teszem, ha nem kérdezem meg, miből él?

– Fánkokat sütök – feleli Vince.

Grebbe mellékutakon hajt, és közben az állkapcsát masszírozza.

– Tudja, mi a legfurcsább az egészben?

– Mi? – kérdezi Vince.

– Hogy mennyire le akartam lőni a fickót. – Vince-re néz. – Ki volt ez?

– Nem tudom – mondja Vince. – Csak azt tudom, hogy nem idevalósi.

– Úgy tűnt, mintha megmotozta volna magát…

Vince hátranéz a puskára, teniszlabdák között pihen egy kosárban, hogy ne zörögjön.

– Szóval szokott vadászni?

– Nem igazán. Egy-két alkalommal voltam madarakra lőni.

– Meg tudta volna tenni?

Grebbe visszafordul az út felé.

– Ha egy félórával ezelőtt kérdezi, azt felelem, nem. De… a fenébe is, meg tudtam volna tenni. Meg *akartam* tenni.

– És Vietnamban? Ott…?

– Az más. Ott az ember csak fákat lát, egy kis füstöt, egy bemélyedést a talajon. Nem is annyira emberekre lövünk, mint mozgásra. Csak egyetlen tűzharcban vettem részt – teljes káosz volt, mindenhonnan lőttek, elölről, hátulról. Nyomjelző lövedékek és füst. Nem is olyan volt, mintha lőttünk volna valakire, inkább csak álltunk, mint a statiszták, statiszták egy viharban. Emberek hullottak, de nem olyan volt, mintha mások okozták volna. Mintha mindannyian ugyanabban a viharban lettünk volna, ugyanazon eső elől akartunk volna elbújni. – Megrázza a fejét, visszatér a jelenbe. – És maga? Maga…?

– Nem – mondja Vince. – Soha.

Némán mennek tovább, Vince az ablakon keresztül nézelődik. Haza nem mehet, ezért megkéri Grebbe-t, hogy vigye el Beth lakásához, a West Central kerületbe, nem messze a belvárostól Szótlanul ülnek egymás mellett, Grebbe néhány percenként megdörzsöli a homlokát. Megállnak Beth háza előtt, és Grebbe-ből kitör a nevetés.

– Van egy szörnyű balsejtelmem, hogy holnap felébredek, és rájövök, ez volt életem legjobb beszéde. – Elmosolyodik. – Egy csapat alvilági figurának.

– Nagy kár – mondja Vince. – Tényleg megérintette őket. – Grebbe felé fordul – Mondja, miért csinálja? Miniszteri széket akar magának?

Grebbe kibámul a szélvédőn.

– Azt hiszem, jórészt hiúságból. De tudja, mit? Én tényleg hiszek ebben. Érzelgősnek tűnhet, de néha felébredek reggel, és alig várom már, hogy hozzáláthassak megjavítani a dolgokat… mint például az állatkert. Valószínűleg hülyeségnek tartja, de egy jobb állatkert akkor is egy jobb állatkert, a fenébe is.

Vince elmosolyodik, és a tárcájába nyúl. Odaadja Grebbe-nek a ropogós, vadonatúj regisztrációs kártyáját. Az megnézi, megfordítja, majd visszaadja.

– Nos, – mondja Vince, – az én szavazatomat megszerezte.

– Igen? – mosolyodik el Grebbe kényszeredetten. – Jó sok meló egy szavazatért.

Halkan, a középső ujja bütykével kopogtat az ajtón. Beth lakása egy kovácsoltvas lépcső alján van, egy ötemeletes téglaépület alagsorában. Az ajtó résnyire kinyílik. Beth mosolyog ki rajta.

– Hello.

– Felkeltettelek.

– Nem. – Szélesebbre tárja az ajtót. Hosszú, fehér póló és skótkockás pizsama alsó van rajta. A haja lófarokban. A lábkörme vörösre festve.

Vince követi be a lakásba. Beth-nek egy kétszobás lakása van, de a hálószobában az anyja lakik, ezért ő és az egyéves Kenyon a nappaliban alszanak, Beth a kihajtható kanapén. Kenyon rugdalódzóban alszik egy járókában, kezében egy plüsskutya, mellette pedig egy szivacs kosárlabda. Az asztalon egy csésze tea, mellette egy ismertető füzet: *Hogyan kapj minél többet az otthonodért.*

Vince az alvó kisfiúra néz, aki egyenletesen szuszog, feje búbján göndör, fekete haj.

– Egyre nagyobb.

– Hetvenöt százalékos – mondja Beth.

– Használhatom a telefonodat, Beth?

A lány megfogja a teáját, Vince pedig követi a konyhába. Beth a falon lógó telefonra mutat a hűtő mellett, és leül a konyhaasztal mellé. Vince feltárcsázza a fánkboltot, még ha tudja is, hogy Tic soha nem veszi fel a telefont.

– Kérlek, Tic, vedd fel! Csak most az egyszer. – Lerakja, és újra tárcsázza. Semmi. Oda kell mennie.

Utána Doug otthoni számát próbálja. Semmi válasz. Újra megpróbálja. Nem veszik fel. Megnézi az óráját. Hajnali négy van. Lehetetlen, hogy Doug az üzletben legyen. De azért megpróbálja a Doug Igazolványkép és Ajándék üzlet számát. Semmi.

Vince lerakja. Beth őt nézi az asztal mellől, elnyomja a cigarettáját.

– Minden oké, Vince? – megkínálja egy szállal.

Vince-nek nem tetszik a saját ideges nevetése.

– Van egy… – Beletúr a hajába. – Van egy telefonkönyved, Beth? – Elveszi a cigarettát, és leszívja a füstöt.

Beth előhozza a telefonkönyvet, Vince pedig fellapozza a taxitársaságot. A diszpécser azt mondja, hogy mindkét kocsijuk foglalt, de harminc percen belül tud küldeni egyet.

Vince lerakja. *Mindkét kocsi.* Kibaszott egy falu. Megrázza a fejét, és leül az asztalhoz. Beth hoz neki egy pohár vizet.

– Jól vagy, Vince?

Vince megissza a vizet, és Beth nagy, kerek szemébe néz.

– Nézd, ne haragudj az estiért. Haza akartalak kísérni…

Beth lenéz a saját poharára.

– Semmi gond. Fáradt voltam, és úgy tűnt, hogy jól érzed magad.

– Attól még hazakísérhettelek volna.

– Nem akartam. Attól félteni, hogy ki akarsz majd fizetni.

Vince erre nem szól semmit.

– És én… én meg mindenkinek azt mondtam, hogy ez egy normális randi volt.

– Ez egy normális randi volt.

– Nem. – Félretol egy tincset az arcából. – Nem, nem az volt. Nem is a másik dolog, de nem is randevú. Tudod, mikor jöttem rá?

– Beth…

– Mikor megláttam azt a csajt. A szőkét.

– Beth…

– Nem hibáztatlak. Nagyon csinos.

– Beth, nincs köztünk semmi.

Beth bólint.

– Azzal a nős pasival kefél. A politikussal. Nem, inkább csak az, ahogy ránéztél…

– Beth…

– Rájöttem… hogy rám soha nem fogsz így nézni.

– Figyelj rám, Beth…

– Nem, nincs semmi baj. De én soha nem leszek olyan, amilyennek te szeretnél. Emlékszel, mit mondtál múlt éjjel – hogy az jó, ha az ember valami jobbat akar? Hát, én soha nem leszek valami jobb a számodra.

– Figyelj rám, Beth, – mondja Vince. – Egy időre elhagyom a várost.

Felvonja a szemöldökét, de más jelét nem adja, hogy megrázná a hír. – Mikor? – kérdezi. Vince érzi, ahogy lelohasztja a lány gyakorlatiassága. Nem mintha nem érdekelné, de ők olyan emberek – egyikük anyjának konyhájában ülve hajnali négykor – akik nem mutatják ki a csalódottságukat, főleg nem annak, aki számít rá.

– Most. Ma.

A hajtincs visszahullik a szem elé.

– Visszajössz? – kérdezi.

Vince odanyúl, hogy kifésülje a haját a szeméből, és Beth hagyja, figyeli, ahogy a férfi ujjai végigsimítanak a homlokán.

– Nem tudom.

Beth elhúzódik.

– Nem fogod látni a házamat. – Aztán, mielőtt Vince erre bármit is mondhatna: – Semmi baj. – Feláll, elmossa az edényeket, elmosolyodik, és csalódásokkal teli hangon, ingatlanban utazó kurvák és fánkot sütő bűnözők hangján azt mondja: – Akkor majd eljössz megnézni a következőt.

Vince elviteti magát a taxival a SamGödör előtt. Len Cadillac-je eltűnt. Aztán azt kéri a sofőrtől, hogy álljon meg a háza mögötti utcában, és valóban, Vince a házak között tisztán ki tudja venni a Cadillac-et, amint a kocsifelhajtóján áll. A taxi várakozik, amíg Vince végigsettenkedik a szomszéd sövénye mellett. A sötétítőfüggönyön keresztül árnyakat lát a lakásában, egyikük ruhákat hajigál ki a szekrényéből, a másik pedig épp a matracot emeli fel. Vince visszamegy a taxihoz, és kirakatja magát két háztömbnyire a fánkbolttól. Már elmúlt öt óra – kezd világosodni. Átvág a sikátoron, nem lát senkit. Beles a Fánkolda hátsó ajtaján lévő kis ablakon keresztül. Tic már befejezte az előkészületeket, most az asztalnál ül, magában beszél, és szemmel láthatóan nem tudja, mitévő legyen. Vince kinyitja az ajtót, és belép a konyhába. Tic háttal van neki. Vince rájön, hogy soha nem látta még Tic-et szótlanul ülni.

Felnéz, arcán megkönnyebbülés.

– Mr. Vince! Nem volt itt… és én nem tudtam megcsinálni a juharszirupos szeleteket és… én nem tudtam…

Vince-ben most tudatosul, hogy az elmúlt két évben, mióta elvégezte a szakácstanfolyamot, egyetlen napot sem hiányzott a Fánkoldából, hétfőtől szombatig mindig itt volt, két éven át. Úgy volt, hogy kiképezi Ticet, hogy hetente egy napot egyedül lásson el, de Vince mindig úgy gondolta, hogy nem áll még rá készen. Heti hat nap, napi hat óra, közel két éven keresztül, minden műszak minden percét végigdolgozta. Amikor felvették, a tulajdonosok említettek valami szabadságot, de Vince soha nem vette ki. Mégis hová ment volna?

Tic feláll.

– Akkor megcsináljuk a juharszirupos szeleteket?

– Nem – feleli Vince. – Ma nem dolgozom. Sajnálom, Tic. El kell utaznom. Temetésre megyek.

– Óh, az nem jó. Meghalt valaki?

Vince odamegy a tárolóhoz, ahol a tisztítószereket tartják, kinyitja, és megfordítja a felmosó vödröt.

– Általában olyankor szoktak temetéseket tartani, Tic.

Feláll a feje tetejére állított vödörre, és elmozdítja a tároló álmennyezetének egy darabját. Levesz onnét egy kulcsot és egy nagy üres borítékot.

– Válj meg itt – mondja. – Le kell mennem.

Hátul van egy csapóajtó. Vince felnyitja, és lemászik a létrán egy kicsi, sötét helyiségbe – átmenet az alagsor és a sírbolt között. Meghúz egy madzagot, mire kigyullad egy csupasz villanykörte, és bevilágítja a döngölt földpadlót és a kőalapzatot. A padlón rugós patkányfogók, cementes zsákok és régi kávésdobozok, a távolabbi sarokban pedig egy rakás üres olajoshordó, lisztes rekesz és cukros zsák. Vince félretolja a szemetet, és végül megtalálja alatta a régi széncsúszdát, kinyitja, mélyen belenyúl, és kivesz egy fémdobozt. Méretre akkora, mint egy cipősdoboz, és lakattal van lezárva. Hátrapillant a válla felett, majd kinyitja a lakatot a kulcsával. Ötvendolláros bankjegyek állnak felstószolva egymás mellett. Régóta nem számolta már meg őket… kit akar átverni: 30.550 dollár, folyamatosan észben tartja. Kivesz egy marék bankjegyet, és nekiáll számolni, húszasával csoportosítja őket, összegumizza, majd tíz ilyen kupacot – 10.000 dollárt – berak a borítékba, és az övébe teszi. Azután leszámol még tíz ötvenest, és zsebre rakja őket. Bezárja a dobozt, visszatolja a széncsúszdába, és rárakja újra az üres zsákokat. Odafönt Tic még mindig a konyhában áll, pontosan azon a helyen, ahol hagyta, a fánkokat és a mázzal teli edényt bámulja.

– Figyelj rám – mondja Vince, és egészen közel hajol hozzá. – Fontos. Ma neked kell elkészítened a fánkokat. Neked és Nancynek. Pár perc és megérkezik. Meg tudod csinálni. Ugye?

Tic bólint.

– Nemsokára megjelenik itt néhány fickó, – folytatja Vince, – engem fognak keresni. Ne hazudj nekik! Mondd meg, hogy itt voltam, de elmentem. Ne okoskodj velük. Ne mesélj történeteket. Csak egyszerűen: „Vince itt volt. Elment. Nem tudom, hová.” – Ne aggódj. – Tic elkezdi fel-le mozgatni a fejét. – Ha azok a rohadékok gecizni kezdenek… felhúzom a heréimet, és szétkaratézom a valagukat…

– Nem. Tic. Figyelj rám. Jól jegyezd meg, amit mondok. Semmi karate, semmi összeesküvés-elmélet, semmi hősködés. Ezt jól jegyezd meg.

Tic lehiggad, és komolyan bólint.

– Rendben. Menni fog.

– Tudom, hogy menni fog – mondja Vince, és megveregeti a fiatal fiú vállát. – Nézd, van itt még valami. – Vince előhúzza az utolsó kupac ötvenest, és lehámoz belőle kettőt. – Ez a tiéd – mondja.

– Nem!

– Ez pedig, – odaadja Ticnek a másik nyolc ötvenest, négyszáz dollárt, – egy barátomé. – Vince leírja egy papírra a címet.

– A neve Beth Sherman. Elviszed neki ezt a pénzt. Oké? De senkinek nem beszélhetsz róla.

Odasétál a hátsó ajtóhoz, kidugja rajta a fejét, és körülnéz mindkét irányba.

– Visszajön, Mr. Vince?

– Hát persze – mondja Vince. Aztán hátrapillant a válla felett, és kilép a sikátorba.

Az alváshiány nem szokta ennyire megviselni. Önmagában semmi, csak egy lyuk, egy hiány, mint a szex vagy a víz vagy bármi más hiánya. A mellékutcákban és sikátorokban Vince autótól autóig lopakodik, minden sarkon megáll, és előbb körülnéz. Azt kívánja, bárcsak megállhatna, és lehunyhatná a szemét. Aludni. Csak egy percet. Lenéz a fekete nadrágra és a piros ingre, ami előző éjszaka óta rajta van. Mióta is? Nehezebben forog az agya, mint kellene. Lássuk csak: utoljára kedd éjszaka feküdtél le, az elnökjelöltek vitája után. Szerda hajnalban kettőkor keltél. Most pedig… csütörtök reggel 6.40 van. Az annyi, mint huszonhét óra alvás nélkül.

Százszor megcsinálta már, hogy egy vagy két napig nem alszik. Akkor mitől olyan fáradt? Az adrenalintól. Vagy valami mástól? Vince Beth-re gondol, szándékosan csalódott hangjára – *Akkor majd eljössz megnézni a következőt* – majd kinyitja a szemét, és átverekszi magát a Sprague Avenue mögötti sikátoron. Végül kibukkan a sugárútra, és kővé dermed, amikor meglátja a Doug Igazolványkép és Ajándék üzlet parkolóját – két járőrkocsi és két rendőrségi nyomozó autó, a bolt előtere sárga műanyag szalaggal körülvéve. Közelebb lép, átbújik a szalag alatt, és benéz, a kirakat üvegén keresztül. Két nyomozó gesztikulál gumikesztyűben. Vince nekiről az egyik járőrkocsi hideg csomagtartójának.

Kinyílik a kocsi ajtaja.

– Visszatérünk a tett színhelyére?

Vince összerezzen. A járőrkocsiból egy vékony fiatal srác száll ki – ha tippelnie kellene, azt mondaná huszonnyolchuszonkilenc éves – pehelykabátban, alatta ing és nyakkendő, a kezében egy pohár kávé. Ezt könnyebb kiszámolnia- zsaru. Utcai ruha. Nyomozó. A haja a feje búbján ritkul, de hátul sűrű. Rálóg a gallérjára. Arcán barátságos, már-már pimasz mosoly.

– Hogy mondta? – kérdezi Vince.

A nyomozó hangosan rágózik.

– Tudja, a régi mondás – „A gyilkos mindig visszatér a tett színhelyére.” Hát nem hülyeség? El nem tudom képzelni, hogy tényleg így legyen. Ugyan miért jönne vissza? Nosztalgiázni?

– Fogalmam sincs.

– És maga?

– Én…?

– Ha maga ölte volna meg múlt éjjel ennek az üzletnek a tulajdonosát, visszajönne ide reggel? Mert én ugyan nem.

Vince érzi, hogy a fiatal zsaru árgus szemekkel figyeli, és igyekszik semmit sem elárulni a reakciójával, sem meglepetést, sem gyászt, sem a meglepetés vagy a gyász hiányát arra a hírre, hogy Dougot meggyilkolták. Vince visszagondol a hátsó ülésen ülő Rayre, és most már *tudja*, hogy mi történt volna vele múlt éjjel. És még valami eszébe jut: Doug halott. Vince miatt. Rosszul érzi magát miatta, de az agya közben folyamatosan számol: hatvankettő. Vince érzi, hogy a saját arckifejezésének a csapdájába esett – szomorúnak látszol, és ha ez a nyomozó megkérdezi, ismerted-e Dougot, nem mutatsz meglepetést, talán épp azért, mert te ölted meg. Egyszerre próbál aggodalmaskodó és nyugodt arcot vágni, mint olyasvalaki, akit aggaszt, hogy gyilkosság történt a környéken, ahol lakik – Esetleg akkor, ha itt felejtettem volna valamit.

A fiatal zsaru egy pillanatig csak néz, majd elismerően bólint egyet.

– Látja, erre nem is gondoltam. Hazamegy, és rájön, hogy nincs meg az egyik kesztyűje. És eszébe jut, hogy mi van, ha az áldozat mellett felejtette. Visszajön jó korán, hátha a rendőrök még nem találták meg a hullát, és összeszedheti a kesztyűjét.

– Igen, valahogy így.

– A picsába. Gondolhattam volna rá. – Elismerően felnevet. – Valószínűleg ezért szobrozok idekint ahelyett, hogy az irodában ülnék a többi okostojással, mi?

– Azt én nem tudhatom.

A zsaru vállat von, és rávillantja vidám zöld szemét.

– A járőröktől vezényeltek át. Néhány nyomozót áthelyeztek, mert kiderült, hogy ingyen kaját kapnak abban a kártyabarlangban. A fejesek három hónapig nem vehetnek fel helyettük senkit, így kerültem én ide… hogy legyen, aki kávét hoz. – Kezet nyújt. – Alan Dupree.

Vince megrázza a kinyújtott kezet.

– Szóval ismerte az áldozatot? Ezt a… – A kirakatba akasztott táblára pillant. – Ezt a Dougot?

– Nem – Vince egyre magabiztosabban hazudik ennek a zöldfülű nyomozónak. – Csak erre jártam, és megláttam a rendőrautókat.

Dupree bólint.

– Háromnegyed hét. Maga a legkorábban kelő bámészkodó, akivel valaha találkoztam, Mr…

– Épp reggelizni indultam.

– Igen. Hová?

– Chet vendéglőjébe.

– Oh, a belvárosba. Igen, sokszor elmentem már előtte, de még sosem ettem ott. Mit adnak ott, rostit vagy krokettet?

– A helyzet az, hogy nem tudom.

Dupree felnevet.

– Jókorát sétál, és még csak azt sem tudja, milyen krumplit fognak letenni maga elé, Mr…

– Mindkét fajtát szeretem. – Vince ismét az idősebb nyomozókra néz, akik a pult mögött mutogatnak, feltehetően Doug holttestére.

– Mi történt itt?

– Odabent? Fogalmam sincs. A fiúk szerint rablás. – Dupree belekortyol a kávéjába.

– És maga szerint?

– Kirabolták, addig rendben van. De nem ezért ölték meg.

– Ezt meg hogy érti?

– A fickó minden nap este hatkor zár, igaz? De mi úgy látjuk, hogy a gyilkosság éjfél és hajnali négy között történt. Ki az, aki hat órával záróra után akar kirabolni valakit?

– Lehet, hogy pillanatnyi ötlet volt – tűnődik Vince. – És meglepte a betörőt.

– Lehet. – Alan Dupree iszik a kávéjából. – De ha maga egy betörő, mégis mire számít, mit lehet elvinni egy igazolványkép üzletből? Záróra után? Készpénz nincs. Műszaki berendezések nincsenek. Akkor mit – itt furikázik, és egyszer csak eszébe jut: „Tyű, lopok magamnak egy hamis személyit”? Ennek semmi értelme. Hacsak Doug nem volt benne valami másban is – valamiben, ami nincs kiírva a táblára. Érti, mire gondolok?

Vince nem felel.

– Elmondom, én mit gondolok – mondja Dupree. – Csak úgy magunk között. – Rákönyököl az egyik járőrkocsi motorháztetejére, és a kezét kezdi melengetni. – Szerintem Dougnak éjfélkor találkozója volt itt valakivel. És bárki is volt az, Doug ismerte. Megbízott benne. Egy barát. Vagy egy bűntárs. Valaki, akivel együtt dolgozott – és feltehetően nem az útleveleken.

– Miért pont éjfélkor?

– Akkor látták utoljára élve. A felesége azt mondja, hogy 23.50-kor ment el otthonról.

Vince belebámul a fiatal rendőr arcába, aki talán mégsem olyan fiatal. Uramisten. Ez a fickó szórakozik vele. Gyakorlatilag kihallgatta ez a seggfej. Ügyvéd nélkül. *Maga visszajönne ide… Ismerte ezt a fickót… a legkorábban kelő bámészkodó, akivel valaha találkoztam… Jókorát sétál, és még csak azt sem tudja, milyen krumplit… a felesége azt mondja, 23 50-kor ment el otthonról.*

A helyzet az, hogy Dougnak nem volt felesége. A picsába. Vince-nek eszébe jut, amikor

egy hátsóudvarban egyszer egy dobermannal találta szemközt magát. Ne kapkodj! Ne ess pánikba! Együttérzően megrázza a fejét.

– Szegény fickó. Volt gyereke?

– Négy. – Dupree szomorúan csóválja a fejét.

– Ne! – Vince eltakarja a száját, és az égre emeli a tekintetét. – Négy! Jézusom, micsoda szörnyűség!

Dupree eltolja magát a kocsitól, amire eddig támaszkodott. Vince nyel egyet. Ezt totálisan elkúrta. Azt mondta, nem ismeri Dougot. Most meg itt áll tíz ronggyal a zsebében az üzlet előtt, ahol a hitelkártyákat hamisították, alig néhány órával a tulaj meggyilkolása után Dupree épp kérdezni akar még valamit, amikor kinyílik az igazolványkép üzlet ajtaja, és egy magas, sápadt zsaru – idősebb, rozmárbajuszos, gumikesztyűben – dugja ki a fejét rajta.

– Dupree! Mi a faszt csinál maga idekint?

Dupree megfordul.

A magas zsaru szűk kordbársony zakót visel, rávarrt könyökfoltokkal. Úgy néz ki, mint egy nyurga filozófiaprofesszor.

– Hol a kávém?

– Csak… csak kihallgattam egy szemtanút – mondja Dupree.

A *szemtanú* szó hallatán a rozmár morog valamit a bajusza alatt, és kilép az üzletből. – Kurva hideg van idekint. – Odasétál Vince mellé, és néhány centiméterről belebámul az arcába. Karján megfeszül a zakó ujja. Bajuszában egy ételdarabka, talán tojás? – Phelps nyomozó vagyok – mondja Vince-nek. – Elmondaná, mit látott, Mr .

– Semmit – vágja rá Vince talán túl gyorsan. Hol az egyik, hol a másik zsarura pillant. – Nem láttam semmit. Ahogy már mondtam Dupree biztos úrnak, épp reggelizni indultam, amikor megláttam a rendőrautókat. Semmit nem tudok az itt történtekről.

– Aha. – Phelps még egy pillanatig nézi, majd elvörösödő fejjel Dupree felé fordul. – Mi itt a rendőrségnél az olyan tanúkat szeretjük, akik láttak is valamit, Dupree.

A fiatal zsaru elmosolyodik, mint aki hozzászokott már, hogy efféle módon kell kivágnia magát a bajból.

– Igen, nos, idáig még nem jutottunk el.

Phelps visszafordítja vastag nyakát, és Vince-re mosolyog.

– Dupree biztos úr egy kicsit könnyen izgalomba jön. Sajnálom, hogy feltartotta.

– Semmi gond. – Vince kezd eltávolodni tőlük.

Dupree kinyitja a száját, hogy tiltakozzon, de Phelps azonnal rámászik.

– Hol a faszba' van a kávém, kopaszkám?

Dupree még egyszer Vince-re pillant, aztán benyúl a kocsiba, kivesz még egy pohár kávét, és átnyújtja Phelpsnek. Vince sarkon fordul, és elindul a járdán.

Tízlépésnyire járhat, mikor meghallja Dupree hangját: – Jó étvágyat a röstihez, Mr…

Vince visszaszól a válla felett:

– Meglesz.

A belvárosi Pan Am iroda pontban kilenckor nyit, és az első vevő egy magas, vékony férfi fekete nadrágban és piros ingben, rövid sörtehajjal, amit alig néhány perce vágtak az utca túloldalán lévő fodrásznál. Végighúzza a kezét a tarkóján. Nem tud visszaemlékezni, utoljára mikor volt ilyen rövid haja.

Az irodában dolgozó nőnek némi problémát okoz, hogy Vince igényeinek megfelelő járatot találjon. Ma akar utazni, de még van egy kis dolga, ezért délután szeretne indulni.

– Jobban járna, ha várna holnap reggelig – mondja a nő, és megvonja égszínkék Pan Am egyenruhába bújtatott vállát. – Úgy sehol nem kellene várakoznia.

– Nem, – mondja Vince, – még ma el kell indulnom.

Miközben a nő telefonál, Vince apró hajszálakat söpör le az ingéről. Némi intézkedés után sikerül: 16 30-kor megy egy repülő Seattle-be, onnan 18.20-kor van egy járat a chicagói O'Hare repülőtérre. Ott tölti az éjszakát, majd másnap egy korai géppel megy tovább. Vince készpénzzel fizet, hív egy taxit, és odabent vár, amíg meg nem érkezik.

– Köszönjük, hogy a Pan Amet választotta – szól utána a nő, amikor kilép az ajtón. – Érezze jól magát New Yorkban!

Vince Chet vendéglőjében ül, előtte két stósz negyeddolláros, egy toll és egy notesz. Megissza a kávéját, körülkémlel, majd fogja az egyik stószt, és a nyilvános telefonhoz lép. Egyenként bedobja őket, majd emlékezetből tárcsázza a számot.

– Banks, Murrow, DeVries. – Egy titkárnő.

Vince elmosolyodik. Leírja egy darab papírra: *Társ.* Benny üzlettárs lett az ügyvédi irodában. Nem vicc.

– Benny DeVriest legyen szíves.

– Megnézem, bent van-e.

Átkapcsolja a hívást.

– Benny DeVries.

Vince-t melegség tölti el a villámgyors válasz hallatán. Benny mondta egyszer neki, hogy szándékosan beszél ilyen gyorsan, hogy az ügyfelei többet kapjanak a pénzükéit: *ugyanannyi idő alatt több szótagot kapnak.*

– Olyan ügyvédet keresek, aki vállalja jó útra tért bűnözők védelmét.

Benny DeVries rá nem jellemző módon elnémul.

– Ki az? – kérdezi végül.

– Nem tudod, ki az?

Csend.

– Olyan sok barátod védelmét kell ellátnod, hogy nem tudod mindet számon tartani?

– Marty? Tényleg te…?

Régi neve olyan különösen hangzik, hogy Vince-nek szinte el kell gondolkodnia.

– Igen.

– Marty! Beszarás! Hogy a faszba'… hol vagy?

Vince körülnéz a csendes kis vendéglőben.

– El sem hinnéd.

– Beszarás! A szövetségiek jól bánnak veled?

– Mint egy királlyal.

– Tiszta vagy?

– Nem változtam. Akad ez-az.

– Megint hitelkártyázol? – Ja.

– A jó öreg Plasztikember.

– Neked meg, látom, felkerült a neved az ajtóra.

Benny felnevet.

– Ja. Néhány hónappal ezelőtt. Hihetetlen, mi? Az a jó abban, ha az ember nagy bűnügyeket vállal, hogy egyre gyakrabban jelenik meg a neve az újságban.

– Idehallgass, Benny. Kérdeznem kell valami fontosat. Nem hallottál valamit? Rólam? Nem jöttek rá, hol vagyok? Nem akarja valaki visszakapni a pénzt, amivel lógok neki?

– Mármint ki?

– Nem tudom. Ezért hívlak. Azt gondoltam, te talán tudsz valamit – nem érdeklődik-e valaki utánam.

– Jézusom, azt se tudom, hol kellene hozzá kezdenem. A banda, akik ellen tanúskodtál… senki nem maradt belőlük. Bailey-ről és Crapóról hallottál, szegény ördögök. Coletti meg –

fel se tud kelni az ágyból. Bay Ridge-ben lakik, a fia régi lakásában.

Vince felírja: *Bay Ridge.*

A többiek vagy halottak, vagy ülnek. Átvették a helyüket ezek a ficsúrok, akik úgy viselkednek, mint a filmeken. Őszintén? Ha letolt gatyával végigugrálnál Manhattanen, az sem tűnne fel senkinek.

Vince a körmét rágja. Valami nem stimmel. Valaki ideküldte ezt a fickót Spokane-be.

– Hogy van Tina? – kérdezi.

– Ezt meg hogy érted?

– Úgy értem, hogy van Tina. Szokott rólam kérdezősködni?

Egy pillanatnyi csend a vonal túlsó végén.

– Tudod, hogy férjhez ment, ugye, Marty?

Vince kinéz az ablakon. Leírja a papírra: *Férjhez ment.*

– Ott vagy?

– Itt vagyok.

– Három éve, Marty. Az élet megy tovább.

– Ki a fickó? – kérdezi Vince.

– A férje? Rendes fickó. Tiszta. Együtt softballozunk. Így ismerkedtek meg. Megnyertük a kerületi bajnokságot.

– Mit csinál?

– Elkapó – felei Benny.

– Nem az érdekel, seggfej. Mi a foglalkozása?

– Ja! Légiirányító a Kennedyn.

Vince eltartja a fülétől a kagylót néhány másodpercre, majd visszateszi.

– Nézd, Benny. Volt az a fickó Phillyből… Ray Valami. Zömök, fekete hajú. Bérgyilkos, igazi keményfiú. Ő intézte el Jimmy Plums-ot odaát Queensben. Emlékszel rá?

– Marty. Havi öt-hat ügyem van. Nem emlékezhetek mindenkire. Még azokat sem bírom fejben tartani, akik tartoznak nekem.

– Nem, erre a fickóra biztos emlékszel. Igazi keményköcsög. Vastag, fekete szemöldöke van, mint két hernyó. Mindenkit főnöknek szólít.

– Miért olyan fontos ez a fickó?

– Mert… – Vince körülnéz. – Mert itt van.

– Ezt meg hogy érted?

– Felbukkant a városomban. Múlt éjjel el akart vinni kocsikázni.

– Egy bérgyilkos? Biztos vagy benne?

– Igen. Teljesen biztos vagyok benne.

– Mit akar tőled?

– Szerinted mégis mit akar? Hogy legyünk barátok?

– Uramisten. Biztos vagy benne?

– Benny! A fickó el akart vinni kocsikázni!

– Oké. Megkérdezhetek egy-két embert, megpróbálom kideríteni, ki bérelte fel.

– Mi a neve? – kérdezi Vince.

– Kinek mi a neve?

– A fickónak, akihez Tina hozzáment. A sógorodnak.

– Ja! Jeny. Jerrynek hívják. Vince leírja a papírra – *Jerry.*

– Mi a vezetékneve?

– Ugyan már. Ne csináld ezt, Marty.

– Csak mondd meg a vezetéknevét. Felsóhajt.

– McGrath. Jeny és Tina McGrath. Vince leírja, hogy *Tina McGrath.*

– Ugyanazon a környéken laknak?

– Nem. Kiköltöztek Long Islandre. Vince leírja: *Long Island.*

– Kösz, Benny.

– Nézd, Marty…

– Hamarosan találkozunk, haver. – Vince leteszi. A papírlapra néz: *Társ. Bay Ridge. Férjhez ment. Jerry. Tina McGrath. Long Island.* Nem éppen ezt az információt kereste… vagy talán igen. Vince összegyűri a papírlapot, visszamegy az asztalához, és beledobja a papírgalacsint az üres kávéscsészébe. Ránéz a másik stósz negyeddollárosra, és tudja, hogy nem lesz rájuk szüksége.

Vince keresztüloson a szomszéd hátsóudvarán, átmászik a kerítésen, és lehuppan a saját háza mögött. Miután megbizonyosodott róla, hogy nincs senki odabent, a könyökével betöri az alagsori ablakot, a lábával kirugdossa az üvegszilánkokat a keretből, majd bemászik. Rálép a mosógépre, leugrik róla, felmegy a lépcsőn, és a konyhába jut – vagy legalábbis abba, ami maradt belőle.

Alapos munkát végeztek, a szekrények nyitva, élelmiszerek szanaszét A füves doboz eltűnt a mosogató alól Erre fel volt készülve. Vulkáni hamu mindenhol. Az a kis készpénz is eltűnt, amit a konyhában tartott Belép a nappaliba: magazinok és újságok mindenfelé. Még a tévének is letépték a hátulját. Ezért tartja a pénzét a fánkboltban, és ezért őrzi a postás nevét, címét és telefonszámát a fejében. A hálószobában Vince ruhái összevissza hevernek a szétdúlt ágyon, az éjjeliszekrény tartalma kiborítva. Vince fejre állítja az éjjeliszekrényt. A borítékon található összes információt kivágta egy FBI-os cenzor, kivéve a feladó nevét: *Tina DeVries.* Vince mindig is válaszolni akart rá, de nem tudta, mit írjon. Lerakja a levelet az éjjeliszekrényre, és leül az ágyra, végighordozza a tekintetét a ruhakupacokon.

Végül feláll, és elkezd bepakolni a táskájába. Épp behúzza a cipzárt, amikor megszólal a csengő. Jézusom. Pont ma. Körülnéz.” Előveszi a borítékot, amiben a tíz rongy van, és belegyömöszöli a táskába. Aztán fogja a vascsövet, amivel ráijesztett arra a szegény kölyökre az Impalával. Kinéz az ablakon, és egy magas nőt lát az ajtó előtt, kezében egy csomó szórólappal, a mellén egy kitűző: *Szavazzon Andersonra!*

Vince résnyire kinyitja az ajtót. A nő magas, szőke, kerek szemüveget visel, és lófogai vannak.

– Üdvözlöm, uram. A nevem Shirley Stafford. John Anderson nevében kampányolok. Volna egy kis ideje?

– Nem nagyon érek rá – mondja Vince.

– Megéltem. Tagja a két párt valamelyikének, Mr…

– Camden. Nem, nem vagyok tagja egyiknek sem.

– És ön regisztrált szavazó, Mr. Camden?

– Igen.

– Szóval úgy határozná meg magát, mint bizonytalan?

Vince szélesebbre nyitja az ajtót.

– Ami azt illeti, tényleg bizonytalan vagyok.

– Mr. Camden, egyetért azzal, hogy a republikánusok és a demokraták megfojtják az ország politikai életét?

– Hát…

A nő folytatja.

– Azzal, hogy John Andersont nem hívták meg az e heti vitára, noha a támogatottsága kétszámjegyű, Carter és Reagan akaratlanul is arra világítottak rá, mekkora szükségünk van egy olyan emberre, mint John Anderson. Mr. Camden, a mi rendszerünk nem alkalmas az igazi politikai párbeszédre. És John Anderson hisz abban – De nincs esélye.

– Pardon?

– Ott áll, mennyin is, tíz százalékon négy nappal a választás előtt? Nem értem, maga miért

van itt, miért csinálja ezt?

– Hát… John Andersonnak jó esélye van rá, hogy ő legyen minden idők legnagyobb támogatottságot szerzett harmadik pártbéli jelöltje…

– De nincs esélye.

A nő áthelyezi a testsúlyát a másik lábára, és beharapja az ajkát.

– Nos, valóban nincs. De John Anderson hisz abban, hogy…

– Nézze, én nem arról a fickóról beszélek, hanem magáról. Miért jár házról-házra egy olyan fickó zászlója alatt, akinek szemernyi esélye sincs?

A nő lenéz a kezében tartott szórólapokra. Teljesen elkedvetlenedik.

– Én… Csak erre a hétre vállaltam el, és…

Két sarokkal odébb Len Cadillac-je kanyarodik be az utcába. Magával húzza a nőt a házba.

– Kérem, jöjjön be.

Vince becsukja az ajtót, és körülnéz… de fogalma sincs, mit keres.

Shirley is körülnéz, látja a ruha- és ételkupacokat, a szétszedett tévét, a padlóra szórt, törött tárgyakat, és a mindent beborító vulkáni hamut. Vince kezében a vascső.

– Tényleg tovább kell mennem – mondja Shirley.

Vince körbemutat a vascsővel, amivel majdnem leütötte azt a srácot.

– Idebent hagytam a kutyámat, és egy egeret üldözött.

– Óh. Van kutyája? – Shirley elmosolyodik. – Imádom a kutyákat. Hol van?

Vince kiles a sötétítőfüggöny mögül. – Elütötte egy autó. – A Cadillac megáll a szemközti járda mellett. Picsába, picsába, picsába. Vince ellép az ablaktól, szemével vadul pásztázza a lakást, míg a tekintete végül a kezében tartott vascsövön állapodik meg.

Shirley nem nyugodott meg.

– Nekem tényleg mennem kéne.

Ostoba ötlet. Vince tudja, hogy ostoba, mégis ez foglalja le agya problémamegoldó részlegét, mert semmi más nem jut eszébe. Shirley kezébe adja a vascsövet, és a térdmagasságban lévő levélnyílásra mutat.

– Nézze, Shirley. Megtenne nekem egy szívességet? Ha megteszi, Andersonra fogok szavazni. Még egy kitűzőt is felveszek a kedvéért. – Miközben ezt mondja, Vince a saját szavait hallja visszhangozni a fejében: *Miért segít egy olyan fickónak, akinek szemernyi esélye sincs?*

Néhány másodperccel később Vince magabiztosan kilép az ajtón. Len és Ray kiszállnak a kocsiból. Felnéznek, és látják, hogy Vince feléjük közeledik. Len leveszi a napszemüvegét.

– Emlegetett öszvér.

– Emlegetett *szamár,* te faszfej. – Vince átvág a pázsiton. Az úttest közepén találkozik Lennel és Rayjel. Három méterre állnak egymástól, egy egyenlő szárú háromszög három csúcsaként.

– Hogy vagy, főnök?

Vince Rayre néz.

– Kicsit fáradtan.

– A haverod nagy ostobaságot csinált tegnap – mondja Len. – Elég a szarakodásból. Ide a pénzt, aztán gyerünk a postáshoz.

– Nem – mondja Vince Raynek.

Len forgatni kezdi a szemét.

– A fenébe is, Vince. Ne próbálj hülyét csinálni belőlem.

De Ray és Vince egymással vannak elfoglalva, ügyet sem vetnek Lenre. Ray tesz egy lépést felé.

– Én nem tenném a helyedben. – Vince megfordul, és az ajtóra mutat.

Ray és Len követik Vince tekintetét a ház bejárati ajtajára, ahol a levélnyílásból egy

puskacső bukkan ki, és egyenesen Ray mellkasára mutat. Ray tesz egy lépést oldalra, hogy jobban lássa. A puskacső követi.

Szép munka, Shirley. Először úgy nézett Vince-re, mintha az megőrült volna, de aztán kiderült, hogy a tréfákat legalább annyira kedveli, mint a kutyákat. Vince elmagyarázta neki, hogy mindössze annyi a feladata, hogy lekuporodjon az ajtó mögött, és figyelje azt a fickót a csövön keresztül. Vince gratulál saját magának. Nem a kártyákon múlik, hanem azon, hogyan játszod meg őket.

– Az egy vascső? – kérdezi Ray hunyorogva.

Len is hunyorog.

– Azt fegyvernek szántad, Vince?

Ray elvigyorodik.

– Körbevettek minket a vízvezeték-szerelők, főnök?

Mintegy végszóra a vascső visszahúzódik. Kinyílik az ajtó, és Shirley lép ki rajta széles mosollyal az arcán, és odaint a vascsővel. – Sikerült megviccelnünk a barátját, Mr. Camden?

Oké, néha *tényleg* a kártyákon múlik. Vince azonban még mindig meglepően nyugodt. Tizenöt perc vagy tizenöt milliárd év – mit számít az? Vagy egy óra? Mit kezdenél életed utolsó órájával? Megpróbálod felidézni, melyik volt életed legjobb órája. Egy remek szeretkezés, egy nagy nyerő sorozat, vagy amikor az öreged elvitt a Természettudományi Múzeumba? De nem lehet egyetlen órát kiválasztani. Mint ahogy egy festményről sem emlékezhetsz egyetlen ecsetvonásra. Minden egyszerre ugrik be, emlékeid és benyomásaid egymásra rakódnak, mint a festékrétegek. Az egészhez képest mi az az egy óra, vagy egy perc? Tizenöt perc vagy egy egész élet? Mi a különbség?

Vince önkéntelenül is elneveti magát. Először azt hiszi, hogy Len és Ray a nevetése miatt lép hátrébb. De aztán meglátja, hogy nem őt nézik, hanem mögötte valamit. Megfordul, hogy ő is lássa: egy jelzés nélküli rendőrautó közeledik feléjük. Vince visszalép a járdára, az autó pedig megáll közöttük, Vince az egyik oldalán, Len és Ray a másikon.

A fiatal zsaru száll ki belőle, akivel Doug Igazolványkép és Ajándék üzlete előtt találkozott – Alan Dupree – és Vince-re mosolyog.

Len és Ray a zsarura merednek. Vince látja, hogy Ray Dupree-t méregeti – talán száznyolcvan centi magas lehet és hetven kiló – és Vince tudja, hogy Raynek nem okozna gondot, ha arra kerülne a sor.

– Hello, Mr. Rösti, – mondja Dupree. – Micsoda véletlen.

Vince bólint.

– Levágatta a haját – mondja a zsaru.

– Nyári frizura. – Vince végigsimít lenyírt haján.

– Október vége van – mondja Dupree.

– Nyárvégi.

– Négy fok van.

– Nos, mindig van egy következő év.

Ray és Lenny tétován állnak egyik lábukról a másikra.

Vince megnyomja az elsütő gombot. – Szóval mit tehetek önért, *nyomozó?*

Lenny tesz egy lépést hátrafelé. Dupree félrebillenti a fejét, ahogy Vince megnyomja a *nyomozó* szót.

– Még mindig az igazolványképes ügyén dolgozom – mondja. – Az áldozat határidőnaplója ennél a névnél volt kinyitva… – Lenéz a jegyzetfüzetére, és lapozgatni kezd benne. – … Vince Camden. Ismerik ezt a Vince Camdent? A fickó notesza szerint ez a címe. – Dupree megmutatja a jegyzetfüzetét Vince-nek, mintha bizonyítania kellene az állítását.

Vince felemeli a kezét, mint egy bűvész a mutatvány végeztével.

– Én vagyok az. Én vagyok Vince.

– Valóban? – Dupree elmosolyodik. – Maga Vince Camden? Micsoda véletlen egybeesés.

Ray és Len bamba arccal állnak a járdán.

– Kik a barátai? – kérdezi Dupree.

– Bűnözők – feleli Vince.

A néhány másodperces feszült csendet Vince nevetése töri meg. Egymás után nevetnek fel, mint a sorban eldőlő dominók: Vince, aztán Dupree, majd Ray, és végül Len, aki úgy nyerít, mint egy ló a vágóhídon.

– Ha! Ha, ha. Ha! Ez nagyon jó, Vince – mondja Len. – Na, majd később találkozunk – azzal ő és Ray elindulnak Len Cadillac-je felé.

Vince látja, ahogy fiatal zsaru felírja a kocsi rendszámát. A Cadillac óvatosan elindul, majd állóra fékez, mielőtt befordulna a sarkon. Len keze tíz óra tíz percnél.

– Mr. Camden?

Vince és Dupree Shirley Stafford felé fordulnak, aki mostanáig türelmesen várakozott.

– Megvan a válaszom.

Dupree Vince-ről Shirleyre pillant.

Vince megdörzsöli a halántékát.

– Teljesen készületlenül ért, amikor megkérdezte, hogy miért kampányolok még mindig, amikor John Andersonnak semmi esélye a győzelemre.

– Nézze, Shirley…

– Nem, Mr. Camden – mondja Shirley. – Örülök, hogy megkérdezte. Tudom, hogy igaza van, ezúttal nem fogunk nyerni. De ha sikerül szereznünk tíz százalékot, a következő esélytelen jelölt talán szerez húszat. És talán egy nap, húsz év múlva, nem csak két jelölt közül választhatunk, és talán jön majd valaki, aki nem ennek a korrupt rendszernek a szülötte, és elnök lesz belőle. Nekem – a gyerekeimnek ezért éri meg. Az esélyért, hogy egy nap jobb lesz.

Átnyújt Vince-nek egy maréknyi szórólapot és egy kitűzőt, amin az áll, hogy *Szavazzon Andersonra!* Dupree zavartan figyeli, ahogy Vince kitűzi az ingére, és Shirley mosolya miatt furcsamód úgy érzi, hogy megérte.

– Ne haragudjon. – Dupree vállat von, miközben a belváros felé haladnak a kocsijában. – Próbálom megérteni. Tényleg. De be kell látnia… hogy ennek nem sok értelme van. – Vince-re pillant. – Egyszerűen nem értem, hogy négy nappal a választás előtt, hogy gondolhat még mindig arra, hogy Andersonra szavazzon.

Vince az anyósülésen ül.

– Azt mondja, elvesztegetném vele a voksomat?

– Egyetlen dologra épül az egész kampánya: hogy ő nem a másik kettő. Mint az a srác a sulinkban, aki csak azért akart diákelnök lenni, hogy eltörölje a diákelnökséget.

Dupree a folyó felé fordul.

– De ami ennél is hihetetlenebb, hogy még mindig nem tudja, kire fog szavazni. Hallom, hogy vannak ilyen emberek, bizonytalanok, de nem értem őket. Mire vár? Hogy az egyik elkezdjen a vízen járni?

Vince az ablakon keresztül nézi az elsuhanó épületeket. Átgurulnak a hatalmas Monroe Street Bridge-en, amelyet kétoldalt kifehérített bölénykoponyák díszítenek.

– Maga már tudja, hogy kire fog szavazni? – kérdezi Vince.

– Legalább egy éve.

– Biztos benne, hogy egyikük képes az ország vezetésére?

– Az ország vezetésére? – Dupree felnevet. – Ki mondta, hogy ők vezetik az országot? Ez nem erről szól. Ez sokkal inkább egy tiszteletbeli pozíció. Vagy mint a zsoké. Fontos, de a pénzt a lóra tesszük, nem a zsokéra. Ő csak az a kis fickó, akit visz magával.

Vince megpróbálja megfejteni a metaforát.

– És akkor… mi a ló? A Kongresszus?

– Nem. Nem. Mi vagyunk a ló. – Dupree befordul az autóval a Spokane Megyei Bíróság – Vince egyik kedvenc épülete a városban – gótikus tornyai mögé, és megáll a Közbiztonság Épülete mögötti parkolóban. Az épületegyüttes egy folyó fölé nyúló kiszögellésre épült, a belvárossal átellenben, deszkafalú házak és üres telkek közé. A rendőrség mögött van a megyei börtön – a négyszögletes épületet mélyen ülő, apró ablakok pöttyözik, pontosan olyan lehangoló, mint amilyen díszes a bíróság. Régi szokás: Vince mindig felderíti a börtönt egy városban.

– Van egy elméletem – mondja Dupree. – Az elnökválasztás egy nagy hangulatkeringő. Négy éve elégedettek voltunk magunkkal. Ezért megválasztottuk a legkedvesebb fickót, akit csak találtunk, egy igazi outsidert, mert már elegünk volt a Nixonhoz és Fordhoz hasonló dörzsölt gazemberekből. A huszadik század egyetlen reformer elnöke. De aztán azok az őrültek túszul ejtették a mieinket Iránban, a gazdaság meg mélyrepülésbe kezdett, és tudja, mi van? Kurva rossz a hangulatunk. És ezért csakis magunkat hibáztathatjuk. Mi akartuk. És már nem akarjuk a kedves fickót. Piszkos Harryt akarjuk. John Wayne-t. Ronald Reagant akarjuk, egy olyan figurát, aki négy évvel ezelőtt harminc százalékot sem kapott volna. Most meg már csak egy kedd választja el attól, hogy elnök legyen.

– Nézze. – Dupree leállítja a motort, és Vince felé fordul. – Ez igazából nem róluk szól. Hanem rólunk. A kormány nem változik. Ugyanaz az épület, ugyanazok az elképzelések, ugyanazok a papírok. Az történik, hogy nagyjából nyolcévente mi változunk meg.

Vince csak bámul a fiatal zsarura, és átvillan az agyán, hogy más körülmények között akár barátok is lehetnének.

– *És…* maga kire fog szavazni? – kérdezi halkan.

Mosoly. Dupree a Közbiztonság Épülete felé biccent a fejével.

– Ne haragudjon, Vince – mondja. – De most nekem kell feltennem néhány kérdést.

* * *

Négy cigarettával, két Fresca üdítővel, egy fánkkal és némi pirított kukoricával később Vince megvonja a vállát.

– Nézzék, ennél többet tényleg nem tudok mondani.

A rozmárbajszú detektív, Paul Phelps vele szemben ül egy kis asztal túloldalán, és az állkapcsát masszírozza. Nem sikerül zavarba hoznia Vince-t, aki ugyanazt az egyszerű történetet ismételgeti: Igen, ismerte Dougot. A fánkboltban találkoztak. Vince az ő boltján keresztül szerette volna eladni a Mount St. Helen vulkáni hamuját, de nem jutottak el odáig.

Dupree a falnak támaszkodva ül, és egy gúnyos félmosollyal hallgatja őket, tetszik neki Vince hidegvére.

És akkor miért hazudott Vince, és miért mondta azt, hogy nem ismeri Dougot? Mert megrázta Doug halála, a fiatal zsaru pedig meglepte. Úgy érezte, őt gyanúsítják. Ideges lett. Tényleg nem nagyon ismerte Dougot, és nem akart egy csomó kérdésre válaszolni, reggelizni akart. Éhes volt. Bizonyítékként megmutatja a Chetnél kapott számlát Akkor belép a szobába egy másik nyomozó, egy ősz hajú, szemüveges fickó, lehajol, és súg valamit Phelps fülébe. Aztán átnyújt neki egy darab papírt. A nagydarab nyomozó elolvassa, bólint, az öreg pedig kisurran a szobából. Phelps Dupree felé fordul, és vállat von.

– Sajnálom, Alan, de Mr. Camden alibije stimmel. – Lenéz a papírlapra. – Ez a… Beth Sherman azt mondja, hogy valóban elmentek meghallgatni Reagan fiát, és hogy utána hajnali háromig együtt voltak. – Phelps elmosolyodik, mintha valami bonyolult ügyet sikerült volna megoldania. Meglengeti a papírt, és Vince-re néz. – És mivel a sztorija rendben van, priusza pedig nincs, azt hiszem, végeztünk is. Köszönöm, hogy eljött, és tisztázta a dolgot.

Legközelebb ne hazudjon egy zsarunak.

– Nem fogok – mondja Vince.

Dupree még mindig mosolyogva nézi Vince-t, mintha bámulná a szakértelmét, ahogy kezelte a kihallgatást, sőt még egy uzsonnát is kihozott belőle.

Phelps feláll, és odaadja Dupree-nek a papírlapot, majd kifelé menet vállon veregeti. – Jó munka volt, kopaszkám. De ne bízza el magát! – Dupree eközben folyamatosan Vince-t bámulja, még akkor is, amikor a másik nyomozó kimegy a szobából.

Vince a Dupree feje fölött lógó órára néz. Negyed négy. A gépe l6.30-kor indul. Még akár el is csípheti.

Végül Dupree rápillant a papírra, amit Phelpstől kapott. Hosszú ideig tanulmányozza, majd félrebillenti a fejét, és elmosolyodik.

Vince már talpon van.

– Mi az?

Dupree felmutatja a szinte üres lapot.

– Mikor Paul azt mondta, hogy nincs priusza, nem viccelt. Magáról semmiféle adat nincsen. Még egy gyorshajtás sem, semmi. Se egy tilosban parkolás. De még jogsija sincs. Semmi az égvilágon, csak egy társadalombiztosítási azonosító. Hogyan lehetséges ez, Vince? Hogy lehet leélni egy életet válás nélkül? Vagy egy bírósági tárgyalás nélkül? Nem örökölt semmit. Soha nem kapott felfüggesztett büntetést. Mintha tegnap született volna. Mintha csak egy árnyék volna. – De a fiatal zsarunak nem tetszik a hasonlat. A tekintete most kevésbé vidám. Nem néz máshová. – Vagy egy szellem.

Az asztal túloldalán állva Vince megissza az utolsó üveg Frescát. Talán az a másik hatvankettő is azt hiszi, hogy él.

– Tudja, mi a furcsa abban, amit mond? Hogy néha pontosan úgy érzem magam.

Vince azt mondja, hív egy taxit, de Dupree ragaszkodik hozzá, hogy hazavigye, és Vince-nek több esze van annál, semhogy tiltakozzon. A gépe kicsivel több, mint egy óra múlva indul. Vince kimegy a mosdóba, odalép egy nyilvános készülékhez, és felhívja a taxitársaságot. Megadja a diszpécsernek a címet, egy háztömbnyire a saját házától, és megmondja, hogy a sofőr indítsa el az órát, és várja meg a kocsiban, ne kopogjon be az ajtón.

Csendben mennek hazafelé. Talán *tényleg* egy szellem vagy. Talán az a hatvankettő is ugyanígy futkos, tülekedik, rohan, és senki nem veszi észre őket. Senkit nem érdekel. Két nap, alvás nélkül.

– Van valaki gyanúsítottja rajtam kívül? – kérdezi Vince Dupree-től, hogy megtörje a csendet.

A lámpa sárgára vált, amikor Dupree átsuhan a kereszteződésen.

– Senki. Maga az.

– De nem én öltem meg.

Dupree Vince-re pillant. – Ez kétségkívül bonyolítja a dolgokat.

Megérkeznek Vince környékére – a South Hill felőli részére – és Dupree lelassít, amikor megpillant három férfit az egyik sarkon. Ketten háttal állnak az autónak, tekintetüket a földre szegezik, a harmadik pedig mozdulatlanul figyeli a rendőrautót. Miután elhaladtak mellettük, Dupree belenéz a visszapillantóba. Vince hátrafordul, és látja, hogy mindhárman felnéznek, ahogy a kocsi elment.

– Drog? – Vince a lassan eltűnő alakokat nézi a hátsó ablakon keresztül.

– Feltehetően – mondja Dupree. – Nyolc hónappal ezelőtt elkaptam az egyiket, mert speedet árult. Ilyen lehelettel még az életben nem találkoztam! Mintha hagymát evett volna macskaszarral. Kétszer is meggondolja az ember, hogy letartóztassa-e.

Vince visszafordul előre.

– Maga szerint egy ilyen fickó meg tud változni?

– Egy ilyen? Nem.

– Miért nem?

Dupree egy pillanatra elgondolkodik.

– Két évig jártam főiskolára. Bűnügyi igazságszolgáltatás szakra. Úgy volt, hogy pszichológiát is fel kell vennünk, de tele volt, ezért beraktak minket filozófiára. Kiderült, hogy ez is egyike azoknak a nagyszerű tévedéseknek. Emlékszem egy példázatra – Dupree bekanyarodik Vince utcájába, – egy csapat varjúról szól, igazi kemény madarak, egész nap repülnek, lopják a kukoricát és a gabonát, mindig a csillogó dolgokra vadásznak, tudja… élik a varjak életét. Egy nap ismét repülnek, nagyon elégedetten önmagukkal, amikor történetesen elszállnak egy tó felett, és meglátják a saját tükörképüket a tó mozdulatlan felszínén. Egész nap fel-le röpködnek, figyelik önmagukat a víztükörben, és csodálják saját erejüket és kecsességüket. Egy idő után azonban megunják, és elkezdik gúnyolni a tavat, amiért nincs saját egyénisége, csak arra képes, hogy visszatükrözze a világot. A tó azt feleli, hogy sokkal több mindenre képes, mint a varjak: szilárdra tud fagyni, méteres hullámokat képes vetni, el tud párologni, és eső képében eljutni a hegyekbe. „Hadd lássuk”, mondják a varjak. De meleg, tiszta idő van, és a tó csak ül a medrében csendesen, mozdulatlanul, míg a varjak végül továbbszállnak.

Vince a fiatal zsarura mered.

– Mit jelent ez?

– Elmondom, mit jelent. – Dupree előhúz egy névjegykártyát, és ráír valamit. – Amint készen áll rá, hogy elmondja nekem, mi történt Douggal, megmagyarázom a példázatot.

Vince elveszi a névjegykártyát.

– Az ott az irodai számom. A hátulján pedig az otthoni.

Vince kinyitja a kocsi ajtaját.

– A filmekben ilyenkor jön az, hogy a zsaru megkéri a rossz fiút, hogy ne hagyja el a várost anélkül, hogy értesítené róla.

– Ja, – feleli Vince, – mindig is szerettem azt a részt. – Gondolataiba merülve kiszáll a kocsiból. Elindul a ház felé, és kihalássza a zsebéből a kulcsot, miközben a hátában érzi Dupree tekintetét.

Vince kinyitja a bejárati ajtót, belép, becsukja maga mögött, és ráfordítja a kulcsot. Átvág a szétrombolt házon, felkapcsol egy-két villanyt, kinyitja a bepakolt táskát, megtapogatja a tíz rongyot a borítékban, aztán leragasztja, és visszahúzza a cipzárt. Kimegy a konyhába, majd kilép a hátsó ajtón.

A hátsó udvaron állva hallja, hogy egy autó várakozik a háza előtt, maga elé képzeli Dupree-t, amint az ablakát nézi. Soha nem találkozott még ilyen zsaruval, aki szellemekről, árnyakról és varjakról beszélt volna. Vince kényelmetlenül érzi magát tőle. Keresztülvág a hátsó udvaron, átugrik a léckerítésen, végigsprintel a szomszéd ház előtt, és már ott is van a következő háztömbnél. Becsusszan a várakozó taxi hátsó ülésére. Alighogy elhelyezkedik, Len Cadillac-jét látja elsuhanni a kereszteződésben.

A sofőr beindítja a motort.

– Repülőtér?

– Legyen szíves.

– Hová tart?

Mi történik a varjakkal, miután otthagyják a tavat? Hová mennek?

A taxis nem hagyja annyiban.

– Hé, haver, hová repül?

Vince hátradől az ülésen.

– Haza.

IV

New York, New York

1980. október 31. (péntek) 10 óra 43 perc

Negyedik fejezet

És újra itt vagy, ezen a helyen, egy másik repülőtéren, egy másik sofőr rasztahaját és taxis igazolványát bámulod a hátsó ülést elválasztó üveg mögül, miközben odakint autódudák és emberi hangok éneklik a végeérhetetlen New York-i kardalt: *Hé, húzzá' má' odébb a kúva kocsiddal, bazze'!*

És ekkor hasít beléd a gondolat: lehet, hogy te nem is a varjú vagy, aki repül a sok szemét – az emberek, a forgalom és a becsületes élet – felett, aki el van telve önmagától, és aki időről-időre képtelen ellenállni a földön csillogó, értéktelen dolgoknak.

– Hé! Megsüketült? – A sofőr hátrafordul. – Hová megyünk?

Nem, most, hogy újra itt vagy, rádöbbensz, hogy három évvel ezelőtt, amikor elhagytad a várost, bármit kezdhettél volna az életeddel, legalábbis elméletben, te azonban képtelen voltál kitörni azokból a sémákból, amelyeket nem tudtál irányítani. Lehet, hogy egy ember alapvetően nem tudja megváltoztatni a saját természetét, csak úgy, mint a tó, amelynek elpárolog a vize, hogy eső legyen belőle.

– Mi a fasz van má', haver? Hová?

– Greenwich Village-be – mondja Vince.

A taxis előrefordul.

– Címed van? Elég nagy hely.

Sémák, amelyekről nincs is tudomásod…

– Washington Square.

– Fű kell? Anyag? Tudok egy közelebbi helyet.

Talán soha nem is irányítottál semmit. Igazából semmit…

– A park jó lesz.

– Maga pénze. – A taxis bekapcsolja az órát, és elindul, Vince pedig hátradől az ülésen. Hullafáradt. Előző nap repült Spokane-ből Chicagóba, az éjszakát pedig az O'Hare repülőtér egyik műanyag székén virrasztotta át. Hogy kicsit kikapcsolja a gondolatait, vett egy puhafedeles könyvet a reptéri boltban, Philip Roth *A szellem árnyékában* című regényét, ami két zsidó íróról szól, egyikük fiatal és tehetséges, a másik öreg és híres. Vince-nek az volt az érzése, mintha egy sci-fit olvasna, amely egy olyan világról szól, amit soha nem tudott volna elképzelni, de elég valóságosnak tűnt. Aztán hajnali kettőkor, a 88. oldalon az idősebb író, E. I. Lonoff azt mondta: „Néha szeretem azt gondolni, hogy ez volt az utolsó könyv, amit elolvastam. És ez volt az utolsó alkalom, hogy az órámra néztem.” Azzal Vince letette a könyvet, és tudta, hogy soha többé nem fogja a kezébe venni. Reggel felszállt az első járatra a LaGuardia felé, és amikor a gép földet ért, érezte, hogy tele van jóleső izgatottsággal, várakozással.

A taxiban odébb csúszik az ülésen, és résnyire kinyitja az ablakot, hogy beengedjen egy kis levegőt. El-elbóbiskol, ettől az utazás álomszerű jelleget ölt – utánfutós kamionok, buszok (több dízelgőz van New York levegőjében, mint az összes többi városában együttvéve), és az emberek az utcasarkokon, várják a zöldet, kihajolnak az útra. Spokane-ben ilyet nem látni, a hullámzó embertömeg az utcán, ahogy a lámpaoszlopoknak dőlnek vagy a motorháztetőkön ülnek, mindenki az utcán, sorházak verandáján, Queens téglaépületei előtt, ahol minden egybeolvad, és beleömlik a Grand Central Parkwaybe, és a dudák – nem is emlékszik már rá, mikor hallott ennyi rohadt dudát – aztán hirtelen *bumm!*

Kipattan a szeme, és az ablaküveghez szorítja az arcát, mint egy gyerek, amikor először

pillantja meg a 59th Street Bridge ezüstösen csillogó pilléreit, alatta pedig a Roosevelt Islandet, amit gyerekkorában Segély-szigetnek hívtak, mert az egész tele volt kórházakkal, még mielőtt az ingatlanspekulánsok rátették volna a kezüket, és olyan lakásokat nem építettek rá, ahol még a medencéknek is panorámája van (a medencéknek!), aztán meglátja Manhattant, a Sutton Place repkénnyel befuttatott, régi lakóházait, amelyek még állják a sarat az acél és üveg hadsereg ellen – a Chrysler és az Empire obeliszkjét, a mogorva ikertornyokat, az egész látóhatárt, az épületek kavalkádját, a tégla, az acél, a kő és az üveg forradalmát, amiben hemzsegnek az emberek, ami dugig tele van emberekkel, az autókat, amint özönlenek a sugárutak hasítékaiba, a mellékutcák kerülő útjait… a világot. A kibaszott világot. Vince legszívesebben nevetne és tapsikolna örömében. És vajon miért lepődik meg azon, hogy könnycseppek csorognak az arcán?

Apja halála után Vince gyakran elsétált az Elisabeth Streeten lévő lakásuktól a Washington Square-re, kószált a fák között, támasztotta a márvány diadalívet, és figyelte a világot. Tizennégy éves volt. Álmodozó volt, úgy közlekedett a városban, mint egy turista, mint akinek az a feladata, hogy megfigyelje a dolgokat – mindig felfelé nézett, az épületeket vizslatta – ellentétben a legtöbb helybélivel, akik mindig előre vagy enyhén lefelé irányított tekintettel mentek, állandóan éberen figyelve, de kerülve a szemkontaktust. Vince azonban, amióta az eszét tudta, az eget fürkészte, hátha meglátja az apját odafent dolgozni. Aztán az egyik darukábel kettévágta az öregét, ám addigra Vince már annyira megszokta, hogy nem tudott máshogy járni.

A parkban megtanult sakkozni, pókerezni, kiszúrni a szélhámosokat és a zsebtolvajokat, észrevenni, ha kicserélték a kockát vagy a lapokat, vagy ha eltűnt a golyó az asztalról. Megtanult kitérni a kések, a mezítlábas nők és a drogosok útjából, megtanult észrevétlenné válni, és nem futásnak eredni, ha megjelentek a zsaruk. Mindenki, akit csak ismert, lopott és verekedett, ezért ő is lopott és verekedett. A többi apátlan gyerekhez hasonlóan Vince-t is megtalálták a helyi bandák, és befogták dolgozni – cigit venni, őrködni, szállítani. Vince-t mindenki kedvelte. Nem volt szicíliai, de még olasz sem, soha nem tartozhatott közéjük, nem lehetett családtag, de ugyanígy nem volt se ír, se lengyel, se zsidó, se semelyik itt élő kisebbség tagja. Volt valami különös, megközelíthetetlen melankóliájában és halálosan nyugodt tekintetében – valami, amit könnyű volt összetéveszteni a vakmerőséggel – és azon ritka kölykök közé tartozott a környéken, akiknek soha nem kellett bizonyítaniuk a bátorságukat.

Még nem volt jogosítványa, amikor már autókat lovasított meg, de ahelyett hogy egyenesen a daraboló műhelyekbe vitte volna őket, mint a többi autótolvaj, Vince letekerte az ablakot, még télen is, a szél az arcába vágott, és lement egy napra Brighton Beach-re vagy Rockawaybe. Gyakran csak körözött a városban, lógva ki az ablakon, mint egy kutya. Először akkor kapták el, amikor egy zsaru kiszúrta, hogy keresztben áll a parkolóban, és a városháza korinthoszi oszlopait bámulja.

– Nem érdekel, mint mondanak az emberek – közölte Vince a rendőrrel, miután az megbilincselte. – Nekem tetszik.

Vince számára a város inkább építészeti formák, mint kerületek és bevándorlók gyűjtőhelye volt: kedvelte a városháza környékének pöffeszkedő, klasszikus épületeit, a SoHo komoly kovácsoltvasát, a Central Park West extravagáns sziklautánzatait. Volt egy visszatérő álma Manhattanról emberek nélkül, amelyben csak a sofőr nélküli taxik suhannak egyenletesen az épületek között. Még korai bebörtönzésében is vigaszt tudott meríteni az épületből, különös módon megnyugtatta, hogy eltölthet egy éjszakát a New York-i fogház, a Tombs egyiptomi oszlopai és égbe nyúló tornyai alatt. Ha már lesittelik az embert, inkább üljön egy művészeti alkotásban, mint mondjuk a Sziklában, a Rikers Islanden, ami úgy néz ki,

mint valami legelő, ahol a birkák egykedvűen bámulják a szögesdróttal szegélyezett látóhatárt.

Vince-nek minden szabadulása után a Washington Square-re vezetett az első útja, és mindig egyre több hippit és egyetemistát talált ott, akiket átraktak a Village-be, miután a New York University bronxi kollégiuma bezárt. Az egyik ilyen alkalommal villámcsapásként érte a felismerés, hogy kétféle ember van a parkban: azok, akik mennek valahová, és azok, akik nem. Könnyű volt megkülönböztetni őket: az alvilági figurák – a játé kosok, a dílerek, a tolvajok – *ténferegtek*, jobbra-balra tekintgettek, keresték a következő balhét, míg a diákok – *haladtak*, céltudatosan vágtak át a parkon, leszegett fejjel, magukhoz szorítva a hátizsákjukat, mintha egy csecsemő volna, nyugtalanul nézelődve, miközben magukban ismételgették a figyelmeztetéseket, hogy óvakodjanak a parkban előforduló drog-dílerektől, tolvajoktól, kéregetőktől, szökevényektől, kurváktól, utcazenészektől, maffiatagoktól és sima modorú szélhámosoktól – vagyis az olyanoktól, bármennyire nehezére esett is beismerni, mint ő maga.

Huszonhat éves volt, nyakig benne bimbózó hitelkártyaüzletében – ami legjobb tudomása szerint az ő *találmánya* volt – és éppen ötödször ült börtönben, amikor az anyja meghalt májgyulladásban. Mikor kiszabadult, Vince leült a téren, és figyelte az egyetemistákat, próbált rájönni, mi a különbség közte és köztük. Tudta, hogy okos. Valószínűleg több könyvet olvasott, mint a legtöbbjük. Sok fontos dolgot mégsem értett meg. Voltak egész tantárgyak és irányzatok, amelyekről semmit sem tudott. Valami nem stimmelt. Tényleg csak a pénz és az oktatás adta lehetőségekről lett volna szó? Vagy bizonyos fajta gondolkodásmódról; ők egyszerűen jobb döntésekre voltak kondicionálva? Esetleg valami alapvető jellemvonásról – valami belső késztetésről, valami bizonyosságról – amit Vince csak úgy tudott meghatározni, hogy belőle hiányzik. Talán tényleg csak az ambíció teljes hiányáról volt szó. Végtére is, hogy legyen az emberből valami, ha soha nem álmodozott semmi másról, mint egy miniszoknyás lányról, egy hatos csomag sörről vagy egy színsorról?

Az egyetlen ambícióhoz hasonló dolog Vince életében egy étteremlánc ötlete volt, ami tizenhat éves korában pattant ki a fejéből. Az lenne a neve, hogy Piknikkosár, és nyári ételeket készítenének – szendvicseket, sült csirkét, krumplisalátát és pitét olcsó, sorozatgyártott piknikkosárban: egész étkezésekre valót. A vicces az volt az egészben, hogy ő maga soha életében nem volt piknikezni, soha nem volt még csak egy nyári táborban sem. A várost is alig néhány alkalommal hagyta el. Talán éppen erről volt szó: az embert csak az tudja elvarázsolni, amit még sohasem próbált.

Aztán, egy nappal a bírósági meghallgatása előtt, Vince elmondta az ötletét fiatal ügyvédjének, Benny DeVriesnek, akit szemmel láthatóan meghatott az ötlet, hogy egy alvilági bűnöző piknik éttermet akar nyitni. Benny vietnámi veterán volt, aki átverekedte magát a jogi egyetemen, és Vince számára ő képviselte mindazt, amivé Vince válhatott volna, ha lett volna benne becsvágy. Benny és Vince barátok lettek, és ez a barátság mindkettőjük érdekeit remekül szolgálta – Vince-nek időnként szüksége volt egy védőügyvédre, Bennynek pedig időnként szüksége volt egy bűnözőre. Idővel eljutottak oda, hogy Vince nem kért pénzt a fűért és a műszaki cikkekéit, amiket a barátjának beszerzett, Benny pedig mindig ingyen képviselte.

Benny azok közé az ügyvédek közé tartozott, akik szerették a maffiás ügyfeleket, akik beszélték a közös nyelvet, és a maffia éttermeiben ettek. Igazi rajongó volt – egy kis hal, aki egy tányérból akart enni a nagyokkal – és a Benny harmincadik születésnapjára rendezett bulin Vince több maffiatagot is látott. Ekkor ismerkedett meg Tinával, Benny húgával is, aki akkor még csak húszéves volt, Benny irodájában dolgozott részmunkaidőben, alacsony volt, félénk, és nagy barna szemei voltak. Vince számára ez a lány jelentett mindent: ambícióinak és vágyainak megtestesülését. És még ha Benny nem is rajongott túlságosan az ötletért, hogy a kishúga egy tolvajjal és drogdílerrel randizik, soha nem próbálta lebeszélni arról, hogy Vinceszel találkozgasson – legalábbis addig, míg be nem ütött a krach.

A krach ugyanolyan volt, mint az összes hasonló, körülbelül annyi remény volt a

menekülésre, mint egy süllyedő hajóról. Volt egy kártyaparti, egy kölcsön, egy szállítmány, egy átverés, egy bukta, és Vince máris azon kapta magát, hogy tizenötezerrel plusz a kamatokkal tartozik a queens-i bandavezérnek, plusz még tízzel a bíróságnak kártérítés címen, különben két év börtön vár rá. Ekkor szólt Benny, hogy a zsaruk találtak egy felvételt, amely szerint Vince életét veszély fenyegeti, és megsúgta, hogy az ügyész évfolyamtársa volt. Ha Vince tanúskodik Dominic Coletti és a bandája ellen, beveszik a tanúvédelmi programba. Vince nem akarta, de Benny azt mondta, hogy Tina élete is veszélybe kerülhet, így Vince belement, és amikor a barátja a tárgyalás után közölte, hogy mit szeretne fizetség helyett, Vince nem akadékoskodott. Amikor beszállt a programba, Tinától örökre elbúcsúzott.

Felegyenesedik, és körülnéz a Washington Parkban. Megengedte magának azt a luxust, hogy úgy gondoljon erre, mint egy teljesen másik életre, és arra az elszánt fickóra – Martyra – is, mint valaki másra, míg újra meg nem rohanta minden. Most pedig… ugyanitt van. Vince körbejárja a diadalívet, figyeli az embereket, a véget nem érő folyamot. Amíg itt élt, soha nem jutott eszébe, de most nem tudja megállni, hogy el ne tűnődjön rajta: Hová mennek? Turisták, üzletemberek, punkok, latinok, művészek, kamaszok – az egyetemisták egyre fiatalabbnak, tökéletesebbnek és valahogy profibbnak látszanak – hová mehet ez a rengeteg ember?

Ránéz az órájára. Egy óra. Lehetséges, hogy Benny változtatott a régi jó pénteki rutinján… de amikor Vince idáig ér, már meg is látja, amint közeledik a maga százhatvanöt centijével,JhSS WALTKR egy kicsit idősebb, megfontoltabb, szőke afro-frizurája feleakkora, és őszül, visszahúzódik magas Garfunkel-homlokáról. Benny öltönyben van, kék inget visel és elegáns gyapjúkabátot. Hóna alatt vastag újságcsomag.

Vince lebukik az egyik pad mögé, majd nyolc lépés távolságból követni kezdi Bennyt át a parkon, végig az Ötödik sugárúton a Keleti Tizenegyedik utcáig, ott az ügyvéd befordul, bemegy a Cedarba, de nem ül le az étteremben, hanem átmegy a bárrész egyik falmelletti asztalához. Idény közben Benny minden pénteken eljön ide, és annyi napilapot hoz magával, amennyit csak bír. Rendel egy sertésragut meg egy sört, és végigolvassa a sportoldalakat, sérülések és rosszkedvű sztárok után kutatva, minden érdekli, amiből előnyt kovácsolhat a hétvégi meccsekkel kapcsolatban.

Vince a bár túloldaláról figyeli, megvárja, míg kihozzák neki az ételt, Benny pedig alaposan megsózza. Aztán odasétál, és lehuppan a barátjával szemben. Táskája az ölében. Benny felnéz, szája mosolyra húzódik.

– Hello – mondja Vince.

– Te szemétláda – mondja Benny halkan. Feláll, megkerüli az asztalt, és olyan hosszan és erősen öleli meg Vince-t, hogy a bárpultnál ülők odafordulnak.

Benny egy sertésdarabot csócsál, és a szája bal oldalán keresztül beszél.

– A neve Ray Scatieri – Ray Sticks. Angelo Bruninak dolgozott Phillyben.

– Dolgozott?

– Tavaly márciusban Angelo meghalt abban a balhéban Atlantic Cityben. Az emberei azóta is egymásra vadásznak. Marakodnak a konc felett. Ez a Ray Sticks kihasználta az alkalmat, hogy lelépjen, eljött New Yorkba, és azóta itt dolgozik, speciális munkákat végez a Gambinóknak, közben pedig várja, hogy mi lesz Phillyben.

Vince megrázza a J&B whiskyt a poharában.

– Mi az a speciális munka?

– Minden, amit a fiúk nem akarnak maguk elintézni. Csupa nem hivatalos dolog. Aggódnak, hogy valaki beszélni fog, vagy ki kell nyírni egy barátot, egy zsarut vagy egy bírót – valami húzós. Talán nem bíznak a helyi tehetségekben, vagy olyan fickót keresnek, akinek van valami szakterülete.

– Szakterülete?

Benny kifújja a levegőt.

– Tudod, mint például a gyújtogatok. Vagy azok, akik balesetnek tudják álcázni, vagy el tudnak tüntetni valakit. Ott vannak a kínzók. Hogy sokáig szenvedjen a tag. Tudod, különböző szakterületek.

– És mit csinál Ray Sticks? Mi az ő szakterülete?

Benny bevesz egy újabb falatot a szájába.

– Van egy ügyfelem, aki ismeri Ray Stickset, együtt kártyázik vele. Azt mondja, Sticks arról híres, hogy bárkit bármikor elintéz. Semmi lelkiismeret-furdalás. A pasas egy kibaszott gép. Bármikor bevethető. Imádja a munkáját. De állítólag – Benny körülnéz – attól indul be igazán, ha nőket kell elintéznie.

– Nőket? – Vince maga elé képzeli Ray fekete szemeit.

– A régiek közül sokan nem adnak megbízást gyerekekre vagy nőkre. De most, hogy megjelentek a kolumbiaiak meg a kokain, minden a feje tetejére állt. Nincsenek már szabályok. Nők. Gyerekek. Egész családok. És ez a Ray Sticks elvállalja az efféle munkákat, amihez az idősebbeknek nem fűlik a foga.

Vince belekortyol az italába.

– A pasas egy állat. Én mondom neked, Marty, ha tényleg őt küldték utánad, az nem sok jót jelent. Ennél nem sok rosszabbat tudok elképzelni.

– Miért engem? – Vince megissza az italát, és az üres pohárral int a csaposnak.

Benny szájába vesz egy újabb falatot, és megvonja csapott vállát.

– Épp eleget kérdezősködtem ahhoz, hogy kizárjanak a kamarából, megvádoljanak, vagy akár meg is öljenek miatta. Fogalmam sincs Talán valaki örökölte Coletti papírjait. Talán csak átnézték a régi könyveket. Vagy megtudták valakitől, hol vagy, és így akarnak üzenni minden spiclinek. Ki tudja, miért történnek a dolgok?

A csapos hoz egy újabb italt Vince-nek. Kortyol belőle egy nagyot, aztán lenéz az asztalra, próbálja összerakni a darabkákat. Mikor felnéz, Benny őt bámulja.

– Mi az?

– Megváltoztál – mondja Benny.

Egy szellem. Vince végigsimít sörtehaján.

– Igen, az új séró.

– Nem. Nem arról beszélek. Máshogy… nem is tudom, máshogy nézel ki. – Iszik egyet. – És akkor mi a terved, Marty? El kell tűnnöd, igaz?

– Nem tudom – mondja Vince – Az a város, ahol voltam… ha ott megtaláltak, a Holdon is utolérnek.

Vince felsóhajt.

– Ez kezd egyre őrültebbnek tűnni. De összeszedtem egy kis pénzt. Arra gondoltam, mi volna, ha visszafizetném a kölcsönt? Mi lenne, ha besétálnék, és úgy tennék, mintha nem is volna olyan nagy dolog? Csak egyszerűen visszaadnám.

Benny felnevet, de aztán látja, hogy Vince komolyan beszél.

– Mennyid van?

– Szerinted mennyi kell?

Benny vállat von.

– Tizenöt rongy három évvel ezelőtt… Hatvanat akarnak majd, és valószínűleg még akkor is kinyírnak a rend kedvéért.

Vince a táskájára néz.

– Nincs hatvanam.

– Mennyid van?

– Tízet hoztam.

– Tízezret?

– Otthon van még több. Megmondom nekik, hogy csak akkor kapják meg a többit, ha

hazaengednek, és onnan elküldöm nekik. Ez lesz az én életbiztosításom.

Benny Vince-re bámul, majd szomorúan elmosolyodik, és az utolsó húsdarabot is a szájába teszi.

– Én a helyedben félretennék párszáz dollárt koporsóra.

Vince-nek megvan az öreg Dom Coletti Bay Ridge-i címe. Sétál két háztömbnyit, és Broadway állomás mozaikos lépcsőin lemegy a metró aluljáróba. Elvarázsolja a szagok és a hangok áradata: pörkölt mogyoró, cigarettafüst és a metró fékjeinek visítása. Egy csapat kölyök ütközik neki, míg a zsetonjára vár, és kezével automatikusan a tárcájához nyúl, mialatt sorban áll a forgókeresztnél, és aztán – odabent vagy: foszforeszkáló fények a csempézett falakon, egy beszívott latinó kiabál a sötét peronon – *„Pacífico!”*- egy nő mocskos fürdőruhában a *Rocky* filmzenéjét játssza egy viharvert klarinéton, lába előtt egy doboz, benne öt- és tízcentesek, amelyeket az újságpajzsok mögé rejtőző utasoktól kapott. A peronon álldogáló emberek az alagútba bámulnak, te pedig elmosolyodsz, mikor meghallod a közeledő metró kattogó dübörgését, áthajolsz a korlát felett, és a fekete alagútban meglátod a halvány Küklopsz-fényt, és megérzed az első léghullámot – por és szemét – majd átjár a nosztalgia, ahogy táncra perdülnek az újságpapírok, a B jelzésű szerelvény pedig berobban az állomásra – *kattog, kattog, kattóóóg* – majd felvisít, és megáll.

Az ajtók kipattannak, a peronon várakozó emberek pedig beözönlenek a metróba, megkerülik a kapaszkodó-rudakat. lehuppannak a műanyagszékekbe, gyanakvóan vizslatják egymást, és kapaszkodnak a táskájukba, hátizsákjukba, bevásárlószatyrukba. A kocsi húgyszagtól bűzlik. Vince nem ül le, izgatottan olvassa újra a graffitiket, mint olyasvalaki, akinek évek óta most először akad a kezébe egy otthoni újság. Chulo még mindig egy geciláda. Jennifer továbbra is faszszopó ribanc. Végül Vince leül, és behunyja a szemét.

A folyó túloldalán a Hetvenhetedik utcánál száll le, Brooklynban. Vince sétál nyolc háztömböt, és ott találja magát Coletti háza, egy tiszta, háromemeletes, felvonó nélküli épület előtt, amely szinte a Verrazano árnyékában van. Vesz egy nagy levegőt, és elindul az ajtó felé. A ház előtt játszó gyerekek utat engednek neki, belép az előtérbe, elolvassa a névtáblákat, és becsenget a 3B-be. Egy perc múlva egy idős női hang szól bele a kaputelefonba.

– Igen?

– Dominic Colettit keresem.

– Ki maga?

Szinte megtántorodik a kérdés súly alatt.

– Egy régi barát.

Az ajtó zümmögve kinyílik, Vince pedig felmegy a széles lépcsőn, amelyet vastag, graffitivel teleírt fakorlát szegélyez. A harmadik emeleten egy idős olasz asszony várja az ajtóban. Rövid, fekete haja van, a szeme alatt mély barázdák, az állán két nagy anyajegy, amelyekből fekete szőrszálak meredeznek.

– Mrs. Coletti? A nevem… Vince Camden. – Kezet nyújt.

Az asszony rá se hederít.

– Ha maga a férjem barátja, hogy lehet, hogy én sose hallottam magáról? Hogy lehet, hogy nem ismerem?

– Egy időre el kellett mennem New Yorkból. Régen hosszabb hajam volt.

– És azt mondja, hogy Dómmal dolgozott?

– Igen.

– A régi helyen Queensben?

– Igen.

– Maga vízvezeték-szerelő?

Vince emlékszik rá, hogy Coletti eredeti szakmája vízvezetékszerelő volt, de, akár a többi,

maffiával kapcsolatban álló ember, valószínűleg egyetlen napig sem dolgozott vízvezetékszerelőként.

– Mert maga nem úgy néz ki, mint egy gengszter. Még csak nem is látszik olasznak.

– Nem – vallja be Vince. – Nem vagyok olasz. És nem vagyok vízvezeték-szerelő.

Összehúzza magán a pongyoláját, és bemegy a lakásba. Vince követi. A kisméretű nappalinak öregségszaga van. A tapéta színe vagy kifakult bézs, vagy elöregedett fehér. Minden vízszintes felületen az unokák bekeretezett fényképei állnak – a kisasztalon, a dohányzóasztalon, a tévén, a szekrényen, a kandallópárkányon és az étkezőasztalon. Az összes unokának, fiúknak és lányoknak egyaránt, ugyanolyan vállig érő, vastag, fekete, haja van, pontosan középen elválasztva.

– Mit akar Dómtól?

– Én csak… beszélni akarok vele – mondja Vince.

– Senki nem jár már Domhoz. – Összeráncolja a homlokát. – Ez az igazi bűncselekmény. Rengeteg pénzt szerzett a magafajta embereknek. Mindig kitartott mellettük, ha valaki börtönbe került, gondoskodott a családjáról. – Közelebb hajol Vince-hez. – És hogy hálálják meg? Amikor odabent volt, eljöttek megkérdezni, mire van szükségem? Vagy most? És maguk fiatalok eljöttek? Maguk fiatalok, akik minden pénzüket a kábítószerrel szerezték, a Studio 54-be járnak. Én is olvasok újságot, tudok a Studio 54-ről. Eljönnek köszönetet mondani az én Domini-comnak? *Grazia, paisan… famiglia!* Maga ezért jött, vízvezetékszerelő?

– Nem – mondja Vince. – Azt hiszem, nem.

Az asszony gúnyosan megismétli: *„Azt hiszem, nem.”* Mikor már nincs mit mondani, megfordul, és elindul egy szűk folyosón, amelyről három ajtó nyílik. Vince követi. Az asszony megáll egy asztali oltár előtt – kilenc gyertya rózsafüzérekkel, Mária és néhány szent kicsinyített figurája. Vince-nek egy csocsó-asztal figurái jutnak eszébe a köntösbe bújtatott kis alakokról: festett sárga hajuk, vörös szájuk és kék szemük egy kicsit félre van csúszva.

Az asszony keresztet vet, és kinyitja az egyik ajtót, Vince pedig követi egy sötét szobába. Rothadás- és szarszag fogadja. A szoba közepén egy régi kórházi ágy áll, félig megdöntve. Az ágyon, egy műanyag pelenkától eltekintve teljesen meztelenül, a Dominic Hidegvér Colettiből megmaradt utolsó negyven kilogramm fekszik. Hajlott keze a mellkasán, görbe ujjaival mintha egy ágba kapaszkodna. Bőre, mint a sápadt fakéreg. Egyik lába lecsúszott az ágyról, lábán a köröm hosszú és töredezett. De igazából Coletti arca az, ami megrendíti Vince-t. Arca fintorba merevedve, szeme csukva, ráncos szája egy Obetűt formáz, ajkán fehér tajték. Légzése reszelős.

– Agyvérzése volt – mondja Vince halkan.

Az asszony bólint.

– Az orvosok azt sem tudják már, hogy mennyi. Azt mondják, most is folyamatosan van neki. Látszani már nem látszanak. De ő érzi őket. Tudom. – Óvatosan visszarakja a lábát az ágyra, felveszi a takarót a padlóról, és deréktól lefelé ráteríti. – Dom. Ez a fiatalember hozzád jött.

Coletti jobb szeme kipattan, és Vince-re mered. A tekintete először semmitmondó, de egy pillanattal később már értelem csillog benne.

– Akarsz vele beszélni, Dom?

Vince figyeli az öreg arcát, de néhány pislogáson kívül semmit sem lát.

– Rendben – mondja az asszony. – Akkor magatokra hagylak.

– Ért engem?

– Érted? – kérdezi az asszony a férjétől. Két gyors pislogás, és Mrs. Coletti Vince-hez fordul. – Két pislogás azt jelenti, igen. Három azt jelenti, nem.

– És az egy pislogás mit jelent?

Az asszony arca elsötétedik.

– Azt jelenti, hogy szerencsétlennek kiszáradt a szeme. Ha szüksége van valamire, akkor elkezd folyamatosan pislogni. Akkor jöjjön, és szóljon nekem.

Kimegy, Vince pedig körülnéz a sötét szobában, hogy mire tudna leülni. A sarokban van egy összecsukható szék, odahúzza az ágy mellé, csikorog a padlón. Vince leül, előrehajol, a térdére támasztja a kezét. – Tudja, ki vagyok?

Coletti kettőt pislog.

– Nézze, sajnálom, hogy így alakultak a dolgok.

A szem csak néz meredten.

– Sajnálom Crapót és Bailey-t is. Nem tudtam, hogy ilyen nehéz lesz nekik. Bajba kerültem, nem volt meg a pénz, és nem láttam más kiutat, csak…

Az öregember pislog hármat, Aztán becsukja a szemét. Szemhéján vastag, kék ér fut keresztül. Elég a kifogásokból.

– Oké – mondja Vince.

Az öreg ismét kinyitja a szemét. Vár – Nézze… meg kell kérdeznem valamit – még mindig rajta vagyok a listán?

Coletti hármat pislog. Nem. Nehezen veszi a levegőt.

– Nincs néhány régi barátja, akik még mindig el akarnak tenni engem láb alól?

Három pislogás. A szem meredten nézi.

– *Valaki* el akar intézni.

A szem csak nézi meredten.

– Nem maga az?

Három pislogás.

– Nincs valami ötlete, hogy ki lehet az?

Három pislogás.

– Oké. – Most már a sötétben is ki tudja venni a szoba berendezési tárgyait. A falon egy kép a felújítás alatt álló Verrazano-Nairows hídról, kilátszanak a bordái. A másik falon televírekről készült fotók. Eszébe jut, hogy Dom imádta a lovakat.

– Oké – ismétli meg Vince. – Köszönöm. A táskájáért nyúl, és kiveszi belőle a pénzzel teli borítékot. Leszámol négyezer dollárt ötvenesekben – nyolcvan bankjegyet – és leteszi a vastag kupacot Coletti mellé az ágyra. Az öregember felhúzza a szemét egészen a szemhéjáig, majd leereszti a mellkasára. Vince fogja a pénzt, és Coletti karomba görbült kezébe teszi – a bőre hideg és kemény. Az öregember kettőt pislog, határozottan. Igen.

– Ez csak négyezer – mondja Vince. – Kevesebb, mint az egyharmada annak, amit kölcsönvettem. Nem tudom, hogy a kamatokat vissza tudom-e fizetni, de az eredeti összeg hiányzó részét elküldöm, amint hazaértem. Oké?

A szem csak néz meredten.

– És ha maga… elmegy, akkor elküldöm a feleségének. Ez így rendben van? Kvittek vagyunk, ha ezt megteszem?

Szünet. Két pislogás.

– Köszönöm. – Vince megveregeti az öreg mellkasát, és feláll. A szem követi. – Kérdezhetek valamit? – mondja Vince.

A szem meredten nézi.

– Mindig szerette ezt, ezt az életet?

Az öregember meredten nézi.

– Mi lett volna, ha valaki felajánlja, hogy kezdje újra? Új név. Új város. Minden. Csak úgy. Mit gondol, képes lett volna rá?

Az öregember tekintete a távolba réved. Két pislogás.

Aztán becsukja a szemét. Vince vár még egy másodpercet, aztán kilép a szobából. A levegő odakint tiszta, és Vince vesz egy mély lélegzetet. Mrs. Coletti jön a folyosón, elmegy Vince mellett, be a szobába Vince átmegy a nappalin, és már az ajtóban van, amikor meghallja

Mrs. Coletti hangját a háta mögül.

– Ezt a pénzt Dómnak hagyta?

Félig megfordul.

– Igen.

– Miért?

– Tartoztam neki.

Az asszony egy pillanatig csak nézi, aztán összeszűkül a szeme. – Marty Hagen. – Úgy hangzik a szájából, mint egy arculcsapás. – ügye maga az?

Vince nem felel.

– A fene enné meg. Tudja, hogy Dom még csak nem is hibáztatta magát? Soha egy rossz szót nem mondott magára. Kimondottan kedvelte. Tudja, hogy elengedte volna azt a pénzt, amivel tartozott? *Elengedte volna.* Hát egy ilyen embert tett maga tönkre, maga hitvány. .

Vince lesüti a szemét.

– Az én Domom ismerte Profacit. A Gallo fivéreket. Ennél az asztalnál evett Joey Colombo. Negyven év alatt Dom soha nem tett keresztbe olyannak, akinek nem kellett volna, soha nem töltött egy hétvégénél többet a börtönben. Profi volt. Nem dolgozott a saját környékén, nem árult drogot. Hat gyereket nevelt fel úgy, hogy egyiküknek sem kellett azt csinálnia, amit neki, szakmákat szerzett nekik és állásokat. A legidősebb gyerekünk, Paul könyvelő. A legfiatalabb, Maria gyógyszerész Orange-ban. És aztán, amikor elvégezte a feladatát, amikor eljött az ideje, hogy az én Dominicom hátradőljön és játsszon az unokáival, két vállra fekteti egy hülye kis tolvaj, aki nem bír visszafizetni egy kölcsönt! És mindezt miért? Egy pár ezer dollárért? Bah!

Vince a cipőjét nézi.

– Mintha egy tigrist terített volna le egy szúnyog.

– Mennyit kellett ülnie?

Az asszony úgy int a kezével, mintha nem számítana.

– Egy évet. Azt hitték, rá tudják venni, hogy bedrótozza magát, de ő nem ment bele. Dom soha. Sem egy évért, sem nyolcvanért. Volt benne tartás, amiről maga azt sem tudja, hogy micsoda. De a börtön tönkretette. Kijött, és a keze már nem engedelmeskedett neki, aztán lebénult az arcának a jobb oldala – Az öregember ajtajára néz. – Miért hozta azt a pénzt? Mit akar?

Vince-nek megrándul az arca.

– Jóvá akartam tenni.

Az asszony nem fordítja el a tekintetét, és Vince-nek sem engedi, hogy elfordítsa.

– Nos, azzal itt már elkésett.

Amikor követünk valakit, az a legjobb, ha három órára vagyunk tőle, nem *mögötte*, hanem *párhuzamosan* vele – egy sávval odébb, vagy még jobb, mellékutcákban és sikátorokban, ha két lépéssel mellette, eggyel pedig mögötte megyünk. Így ha a célszemély hátrapillant, egyenesen a háta mögé néz, és nem lát semmit. Ez a módszer koncentrációt és megérzést igényel, de élesíti az érzékeket, és a végén már előbb tudjuk, hogy merre akar menni, minthogy elindulna abba az irányba. Legalábbis ez Alan Dupree új elmélete. Vakon megy keresztül a LaGuardia terminálján, sokkal inkább érezve magát turistának, mint rendőrnek, először jár New Yorkban, és egy kemény fickót keres, akinek neve vagy Vince Camden, vagy nem. Tű, találkozni szeretnék veled! Aláírás: Szénakazal. Vajon Phelps azért hagyta, hogy ő menjen, amikor megkapták rá az engedélyt, mert tudta, hogy nem lesz egyszerű? Hadd vesztegesse az idejét a zöldfülű.

Dupree megragadja a bőröndje fogantyúját, és elindul a repülőtér bejárata felé, amikor egy erős kezet érez a vállán.

– Hé, lassíts má', baszom az anyádat. Te vagy Dookie?

Dupree-t piaszag csapja meg. Megfordul, és egy nagydarab,kövér, kopasz fickóval találja magát szemben, aki szűk nadrágot és inget visel, a kabátja alatt pisztolytáska, a szeme alatt táskák, az övén pedig bilincsek lógnak. Dupree kezet nyújt.

– A nevem Alan Dupree.

A zsaru rá sem hederít Dupree kinyújtott kezére, inkább elveszi a bőröndjét.

– Kurva főnökök, mi? Keresztülzavarnak ezen a kurva országon, csak mer valami matula felszállt egy gépre. Én mondom, Dookie – kurva főnökök. Lusta pinák. Azok mind egy szálig. – Majd mintha eszébe jutna valami: – Én Donnie Charles vagyok. De mindenki Detektív Charlie-nak hív. Vagy Det-Charlie-nak.

De általában csak Charlie-nak, a kurva életbe. – Minden egyes szó úgy bukik ki a szájából, mint egy adag nyál, kivéve a *kurva*, amelyet Chailes szinte vallásos áhítattal ejt ki, mint egy zsoltár refrénjét, mint mikor egy bálna feljön a víz színéie levegőt venni. Hatalmas lépésekkel indul meg előre, kezében lóbálva a bőröndöt. Dupree-nek időnként be kell iktatnia néhány futólépést, hogy ne maradjon le tőle. – Én meg épp a saját ügyeim után jártam mikor felhív az a kurva hadnagy, és aszondja, hogy jön valami fasz Seattle-ből, akit furikáznom kéne valami gyilkosság vagy mi a here miatt, én meg azt gondolom, egye meg a rosseb, kell az a kurva túlóra.

Detektív Charlie végigszáguld a repülőtér épületén, odakint pedig egy jelöletlen autóhoz siet, amelyik a járdán áll. A hátsó ülésen cipősdobozok, legalább húsz. Az egyiknek hiányzik a teteje, és látszik, hogy egy vadonatúj pár Adidas futócipő van benne. Egy fiatal hispán ül a motorháztetőn, és feláll, amikor meglátja Chariest, aki kinyitja a kocsit, benyúl hátra, és odaad egy pár cipőt a fiatal fickónak, aki bólint, és elmegy. Aztán Charles felpattintja a csomagtartót, és minden további nélkül behajítja Dupree bőröndjét.

– Kurva majmok. Meg kell őket kenni, hogy vigyázzanak a kurva autókra. Hallottál má' ilyet Seattle-be'? A kurva puerto ricóiak mindent ellopnak, ami mozdítható, a kurva anyjukat. Sok PR van Seattle-be', Dookie? Hányas a lábad? Negyvenkettes? Válassz egyet!

És elindulnak.

Dupree érzi, hogy szembe kellene úsznia Det-Charlie beszédfolyamával, és azt az illúziót keltenie, hogy tudja, mit miért tesz. Elővesz egy mappát, hogy összefoglalja az ügyet, mert azt gondolja, hogy ennek ez a módja. – Nagyra értékeljük a segítségét. – Kinyitja a mappát. – Az emberünk neve Vince Camden. Először egy gyilkosság színhelyén kerültünk kapcsolatba vele mintegy harminchat órával ezelőtt. Azt mondta, nem ismerte az áldozatot, de megtaláltuk a nevét a noteszében.

– Aha – mondja Charles a forgalmat figyelve.

– Önként bejött válaszolni a kérdéseinkre, és bevallotta, hogy ismerte az áldozatot, de mivel volt alibije, elengedtük.

– Ja. Aha. – Siet, és nem figyel oda.

– A kihallgatás után hazavittem, és mondtam, hogy ne hagyja el a várost. Aztán találtunk néhány lopott hitelkártyát egy borítékban, rajta az ő nevével az áldozat holmija között, ezért visszamentem, hogy feltegyek neki még néhány kérdést, és akkor láttam, hogy elmenekült. A ház szét volt verve. A bőröndje eltűnt. Kaptunk házkutatási engedélyt, és marihuánát illetve további lopott hitelkártyákat találtunk.

– Aha.

– Elmentem az étterembe, ahol ez a Camden állítólag reggelizett, és a tulaj emlékezett rá, azt mondta, telefonált, és jegyzetelt közben. Ezért átkutattam a szemetest…

Charles most először fordul felé, arcán hitetlenkedő félmosoly.

– Átkutattad azt a kurva szemetest?

– Igen – feleli Dupree bizonytalanul. Elővesz egy műanyag-zacskót, benne egy összegyűrt papírlap. Felolvassa: „Társ. Bay Ridge. Férjhez ment. Jerry. Tina McGrath. Long Island.”

Charles felnevet.

– Hát, így már minden világos.

Dupree azonban végig akarja mondani a sztorit, még ha csak magának is.

– Végigtelefonáltam ma a légitársaságokat, hogy nézzék át a New York-i utaslistákat, és *hopp*. A Pan Ammel ez a Vince Camden elrepült Spokane-ből Chicagóba, onnan pedig ide a LaGuardiára ma reggel. Alig kerültem el Szóval foglaltunk egy helyet, és felhívtuk magukat, hogy tudnának-e segíteni. És… itt vagyok.

Charles nem tűnik túl lelkesnek.

– Mi a fickó neve?

– Vince Camden…

– Camden? Mint New Jersey?

– Azt gyanítjuk, hogy ez álnév.

Detektív Charles ezen bepöccen.

– Most akkor mi a fasz van? Ez a neve vagy nem ez a neve? Ne szórakozzá' velem, Seattle, mer' kurvára nem vagyok olyan hangulatba'.

Dupree nem tudja, mit feleljen.

Charles mellbe vágja. Fáj.

– Csak vicceltem, haver, de kurvára benyaltad, mi? Semmit ne vegyé' komolyan, amit mondok. Ez a lényeg. Kérdezd meg bármelyik faszszopót, és mind ugyanazt mondja: semmit ne vegyé' komolyan, amit az öreg Det-Charlie mond. Hacsak nem vág *ilyen* arcot. – Felhúzza a száját és az orrát, úgy néz ki, mint egy buldog. Dupree látja, hogy üveges a szeme: be van szívva. A fickó be van szívva. – Jól jegyezd meg ezt az arcot, Dookie. Ha meglátod, azonnal húzzá' be a legközelebbi kurva asztal alá.

Charles agresszíven tolja előre a Ford Crown Vic-et a forgalomban, zabálva a távolságot az autók között. – Húzzatok már a gecibe előlem! – Ráhajt az előtte lévő autóra, és rácsap a dudára. – Húzzatok a gecibe az utamról! – Amikor áthajt a szembejövő sávba, hogy megelőzzön egy buszt, Dupree belekapaszkodik a műszerfalba. Az autó visszakanyarodik a saját sávjába, és Charles ráver a dudára. – Mi a fasz olyan fontos ezeknek? Melyik faszszopó üldöz egy gyilkost rajtunk kívül? Egyik sem? Akkor húzzatok a gecibe *a kurva utamról*.

Dupree kinyitja a száját, hogy emlékeztesse Chariest, Vince Camden – vagy akárhogy is hívják – csak egy nagyon fontos tanú, de aztán úgy dönt, hogy jobb, ha csendben marad.

– Beszélnem kell a szakszervezetissel, – mondja Charles, – aztán elkapjuk az egyik informátoromat, hogy ismeri-e az emberedet. Szereted az olasz kaját?

– Igazából azt gondoltam, hogy ezzel a lánnyal kellene kezdenünk. – Dupree benyúl a mappába a levélért, amit Vince Camden házában talált. Valami miatt a nevet és a címet levágták a borítékról és a levél tetejéről, de a nő, aki küldte, úgy írta alá, hogy Tina. Phelps ezért egyezett bele, hogy őt küldjék: a levél és a szemétben talált papírfecni miatt. – Látja? Egy levél Tinától, és aztán ugyanez a név a papíron. Tina McGrath. Azt gondoljuk, hogy ugyanarról a Tináról van szó.

Charles nem válaszol.

– A telefonkönyvben van egy Jerry és Tina McGrath. És mit gondol, hol laknak?

Semmi.

– Long Islanden. Itt van a cím. És nézze csak. A papíron, amit a szemétben találtam ez áll: „Long Island”. Látja?

– Nőt akarsz, Dookie? Mé' nem ezzel kezdted? Idejössz a nagyvárosba, és asszed, az öreg Det-Charlie nem gondoskodik rólad? Nem kell ahhoz elmennünk Long Islandre. Picsába a negatív faszsággal, Seattle! Gondolkodj pozitívan.

Dupree már nyitja a száját, hogy kijavítsa Chariest, aki lenyúl maga mellé, elővesz egy üveg Jack Danielst, alaposan meghúzza, odanyújtja Dupree-nek, majd az előttük lévő kocsi felé int vele: – Húzzá' má' a gecibe az utamról!

* * *

Két órát kell valahogy agyonütnie, mielőtt Bennyvel találkozik. Vince visszametrózik Manhattanbe. Bemegy a belvárosba, és sétálgat az Ötödik sugárúton, az emberfolyamban. Zavarba ejtő az a sok szempár, az a sok arc. Minden sarkon Ray Sticks-et látja maga előtt. Vajon meddig tart, mire Ray rájön, hogy Vince nincs már Spokane-ben, és rájön, hogy visszajött ide? Megáll egy mozi hirdetőtáblája előtt. Az egyik film a három közül a *Változó állapotok*, amelynek a regényváltozatát egy pár hónappal ezelőtt olvasta, amikor először próbált jó benyomást kelteni Kellyben. Egy fiatal tudósról szólt, aki különleges kísérletnek veti alá magát. Vince emlékszik, hol volt az a pont, ahol abbahagyta a könyvet. Még a harmincadik oldalon sem tartott, amikor az egyik szereplő azt mondta: „Kétségbeesetten üvöltve születünk, kétségbeesetten üvöltve halunk meg, az emberi élet pedig abból áll, hogy folyamatosan győzködjük magunkat, hogy élünk.” De az nem volt ellenére, hogy megtudja, hogyan végződik a történet.

A film azonban lassú és sötét, ő pedig képtelen odafigyelni. Amikor elfogy a popcorn, feláll, és kimegy. Sétál egy ideig, aztán fog egy taxit, és elviteti magát egy Caffe Grigio nevű kis étteremhez a Desbrosses utcába. A Benny mellett álló fickó fekete inget és fehér zakót visel, a kezét pedig összekulcsolja a lágyéka előtt, mintha a sorfalban állna egy szabadrúgás előtt. A fickó a szürke különböző árnyalataiban játszik – palaszürke szempillák kandikálnak ki a napszemüveg mögül, a halántékán pedig már őszül. Fekete inge ki van gombolva, és látni engedi az aranyláncot ezüstszínű mellszőrzetében.

Benny úgy áll közöttük, mint egy bokszbíró. Hiába a szőke afro-frizura, még így is legalább tizenöt centivel alacsonyabb mindkettőjüknél.

– Hello – köszön Vince-nek. – Ő az ügyfelem, akiről beszéltem. Pete, ez itt… – Vince látja, hogy régi barátjának emlékeztetnie kell magát, hogy az új nevét használja, ahogy megbeszélték. – Ez itt Vince Camden.

Óvatosan kezet fognak, és besétálnak az étterembe, elhaladnak a pénztár mellett, egyenesen az egyik ablak melletti bokszhoz, ahol már ki van készítve három teríték és három pohár víz. Pete elhúzza a függönyt, és leül, ujjai idegesen matatnak a tányéralátéten. Az alátéten ez áll: *Csodás Olaszország!* Pete végighúzza az ujját Olaszország körvonalain, de közben nem néz le.

Benny Pete mellett ül.

– Oké, – mondja, – beavattam Pete-et a sztoridba. Beleegyezett, hogy baráti alapon segít nekem.

– Nagyon köszönöm – mondja Vince.

– De soha senkinek nem említheted, hogy beszéltél vele, vagy hogy én képviselem őt. Ha felteszel egy kérdést, és arra nem válaszol, akkor annyi. Világos?

Vince bólint.

– Senkinek nem mondhatod el, amit tőle hallasz, még nekem sem. Pete bajba kerülhet, ha kiderül, hogy egy hozzád hasonlónak segít.

Vince-t meglepi a mondat éle.

– Egyszóval ez a mai találkozás soha nem történt meg – folytatja Benny. – Világos?

– Persze – feleli Vince.

– Rendben – mondja Benny. – A bárpultnál leszek, mert tényleg jobb, ha nem tudom, miről beszéltek. Intsetek, ha végeztetek!

Figyelik, ahogy Benny odamegy a bárpulthoz, és leveszi a kabátját. Kijön a pincérnő, Pete egy sört és egy borjúhúsos cannellonit rendel. Vince csak egy whiskyt kér. Mikor kihozzák az italokat és egy tányér rágcsálnivalót, Pete leveszi a napszemüvegét, és látni engedi fáradt,

szürke szemét. Kivesz a tányérból egy kis sajtot, szalámit meg egy olajbogyót.

– Benny azt mondja, Ray Sticks vadászik magára. – A hangja érdes és lassú, mintha víz alól beszélne.

Vince bólint. – Azt hiszem, ő az. Nagydarab, zömök fickó fekete hajjal és hernyóvastag szemöldökkel. Mindenkit főnöknek szólít…

Mielőtt folytathatná, az Ügyfél bólint, és belekortyol a sörébe.

– Igen, ez Ray Sticks. Együtt kártyázom azzal az állattal.

– Hogy tudnám kideríteni, hogy ki küldte rám?

– Csak egyvalaki küldhette.

– Kicsoda?

Pete kivesz még egy olajbogyót a tányérból.

– Sticks egy Johnny Boy nevű figurának dolgozik, aki a Gambino banda főnöke Queensben. Mindent Ozone Parkból irányít – rablás, szerencsejáték, ez-az. Az öccséé a kábítószer.

Johnny olyan, mint egy régi vágású keresztapa. Hagyománytisztelő. Állandóan arról beszél, hogy vissza kell térni a régi dicsőséghez. Meg efféle faszságok. Nagyon dörzsölt. Nem hagyja, hogy bármi is kihulljon a réseken. Valószínűleg magára is így talált rá. Egy ilyen résben.

– Mit gondol, megengedné, hogy kifizessem a saramat?

– Nem valószínű. – Pete összeráncolja a homlokát, és félrebillenti a fejét. – John nem idegenkedik a pénztől. De maga nem tudja, milyen ez a fickó. Teljesen elmebeteg. Túl sok filmet néz. Tavaly márciusban elgázolta egy autó a fiát, és azóta meg van zakkanva. Abszolút kiszámíthatatlan.

– És hol találom meg?

– Johnny Boy általában a Bergin Halász-Vadász Klubban tanyázik. De a maga helyében távol maradnék attól a helytől. Egy ilyen pasasnak, mint maga, nem sok esélye van bejutni oda. – Most először néz Vince szemébe. – Ne vegye sértésnek.

Vince nem törődik vele.

– Akkor hol?

– Próbálja akkor, amikor nem dolgozik. Szeret kártyázni. Sokat iszik, és van, hogy tízhúszezret is elszór egy hétvégén. Maga tud játszani?

– Igen. Egy kicsit.

Pete letép egy darabot a papíralátétről, és kér egy tollat az egyik pincéitől.

– Ma este van egy parti a Mott Streeten. Kezességet vállalok magáért, és beviszem. Maga kifizeti a beugrómat, aztán gyorsan veszítek, és elhúzom a belem, mielőtt bármit mondana. – Pete leírja a címet a papírfecnire. – Mindig van két-három parti. Nem tudom garantálni, hogy Johnny Boy asztalához fog kerülni, de ha elég sok pénzt felvillant, sőt esetleg nyer is… talán odakerülhet.

Vince megköszöni, a fickó vállat von. A bárpultnál ülő Ben-nyre pillant, majd visszafordul Vince felé.

– Nézze, Benny azt mondja, maga rendes fickó, ezért egyszer elmondom: vigyázzon ezzel a Johnnal! Nem százas. Mióta a gyereke meghalt… – Nem fejezi be.

– Mennyi idős volt a gyerek?

Pete a tányéron matat. – Tizenkettő.

– Jézusom. És a fickó, aki elütötte? Mi lett vele?

Pete kivesz egy olajbogyót a tányérból. Ránéz, megmutatja Vince-nek, majd beledobja a poharába. Némán figyelik, ahogy lesüllyed az East River fenekére.

Átsuhannak egy alagúton, miközben Detektív Charles egyszerre kezeli a dudát, a

gázpedált és a whiskys üveget. Mikor kibukkannak az alagút túloldalán, Dupree meglát egy táblát, ami a New Jersey Turnpike felé mutat. Charles-hoz fordul.

– Hé, New Jersey-ben vagyunk?

– Hát nem is a kurva Seattle-ben!

Dupree a kezében tartott mappára néz.

– Nézze, azt hiszem, beszélnünk kellene azzal a lánnyal, Tina McGrath-szal, mielőtt túl késő lesz…

– Higgadj má' le, Seattle, bazze'! Előbb van egy kis dolgom.

– De…

– Idefigyelj, öreg, lett volna végre egy szabad péntek estém, szusszanhattam volna egyet, de mikor felhívott a hadnagy, hogy jön valami szerencsétlen fasz Tahófalváról, és segítség kell neki, azonnal ugrottam! Mit gondolsz, olyan könnyű leakasztani a szögről egy New York-i nyomozót, aki önként rád áldozza a péntek estéjét? Igazán mutathatnál egy kis megértést ahelyett, hogy engem mogyorózol!

– Ne haragudjon – mondja Dupree.

Lehajtanak az autópályáról, áthaladnak egy ócska házakkal teli környéken, majd néhány perc múlva megérkeznek egy kis üzleti negyedbe. Charles leparkol egy tisztítószalon előtt, a bejárat mellett egy üvegajtó, az ajtó felett pedig egy tábla, amelyen ez áll: NITTI VENDÉGLŐJE.

Charles kiugrik a kocsiból.

– Gyerünk, Seattle. Harapunk egyet a szakszervezetisemmel, aztán megkeressük neked a csajt.

Dupree csak ül a kocsiban, nem tudja, mitévő legyen.

– Gyere má' bazze'! Ne csinálj úgy, mint egy kis kurva. – Charles a fogát csikorgatja, majd behajol az ajtóba, és rávillantja a legszebb mosolyát. – Esküszöm, hogy ilyen jó kaját még nem ettél. Nem megy sehová az embered az alatt az egy óra alatt, míg betolunk egy tányér tésztát. Na gyere már. Ne hozzá' kellemetlen helyzetbe.

Nitti vendéglője jól megvilágított hely, a falakon olasz filmsztárok bekeretezett fényképei és több kép egy olasz házaspárról más-más emberek társaságában, valamint Olaszország-térképek, articsókával és padlizsánnal teli kosarak, meg fellógatott Chiantis üvegek. Az étel egy hosszú svédasztalon van a bejárattal szemben – lasagne, sült makaróni, spagetti, húsgolyók, kolbászok, köretként pedig zöldbab és cukkini. A vendégek többsége férfi. Pecsétes terítővel letakart, hosszú asztalok mellett ülnek, és vizespohárból isszák a Chiantit.

A fényképeken látott öreg, hajlott hátú olasz férfi kikiabál a pénztárgép mögül – Kettő, Charlie?

– Ahogy mondod, Giuseppe. Ez itt Dookie. Újonc zsaru Kaliforniában, eljött megnézni, hogy csinálják a nagyok.

Dupree már nyitja a száját, hogy helyesbítsen, de Charles odafordul hozzá, és azt suttogja: – Tudom, hogy nem Kaliforniából jöttél, de ez a vén fasz életében nem hallott még Seattle-ről.

– Akkor cowboy, Charlie? Rumm-bumm?

– Ahogy mondod, Giuseppe. Egy kibaszott bumm-bumm cowboy.

Az öreg olasz rájuk szegezi az ujját.

– Bumm-bumm!

– Te kapsz napidíjat – mondja Charles. – Fizesd ki az öreget.

Dupree odaad neki tizenöt dollárt. Charles felmarkol egy tányért, és mivel Dupree nem tudja, mi egyebet tehetne, követi. Megpakolják a tányérjukat kajával, aztán csatlakoznak egy komorférfihoz a sarokban. Keskenyarcú, szalmahajú figura, kezében cigaretta, tisztára nyalt tányérja félretolva a vizespohárral együtt. Charles-ra pillant, majd Dupree-re, aztán szív egyet előbb az orrán, majd a cigarettából.

– Hol a faszba' voltál, Charlie? Mindjárt nyolc óra.

– Ma este dolgozom, Mike. Megmondtam.

– Nem mondtál lófaszt se. Miért vagy még mindig szolgálatban?

– Kell a túlóra. – Dupree-re néz. – Meg valaki, aki igazolja, hogy hol vagyok.

– Ki ez a kölyök?

Dupree kinyitja a száját, hogy bemutatkozzon, de Mike rá se pillant, ezért hagyja, hogy Detektív Charlie mutassa be.

– Ez itt Dookie. Dookie, ez itt Mike. A rendőrszakszervezet vezetője. Dookie zsaru Seattle-ből. Ma együtt dolgozunk, kisegítjük egymást. Mint a társak, mi leszünk egymás alibije. Igaz?

Az *alibi* szóra Dupree arcára fagy a mosoly, de aztán felolvad, mikor a szájába veszi a valaha ízlelt legfinomabb húsgolyót – fűszeres, húsos, mint egy marhaszelet és egy paradicsom keresztezése. – A fenébe, ez tényleg jó – mondja.

Charles felnevet. Mike nem szól egy szót sem.

– Nézd, mondtam, hogy Dookie okés. Tanúsítani fogja, hogy egész este neki segítettem. Igaz, Dookie? – Charles betöm egy adag kaját a szájába.

Dupree szorítást érez a mellkasában.

– Miről beszél?

Mike Detektív Charles tányérja felé bök a cigarettájával.

– Nem hiszem el, hogy van még étvágyad ezek után. Gusztustalan egy disznó vagy, Charlie.

– Menj az anyádba, Mike!

– Nem! Te menj az anyádba, Charlie! Ezt most kurvára elbasztad!

Dupree hol egyikükre, hol másikukra néz, villáján egy felszúrt húsgolyó.

– Tudom – mondja Charles szájában egy adag sült makarónival. – És…

– És? – Mike elnyomja a cigarettáját. – Elegem van már abból, hogy mindig kihúzzalak a szarból.

– Ugyan már! Mér' kell úgy kezelned, mint egy kurva gyereket? Elég a baszogatásból, inkább mondd meg, mit csináljak.

Mike felsóhajt.

– Nagyon nagy szarban vagy, Charlie.

– Tudom jól, miben vagyok.

– Ideje szembenézned a tényekkel. – Mike rágyújt egy újabb cigarettára. – Ez nem egy ingyen ebéd, Charlie. Vagy egy kibaszott teniszcipő.

– Tudom, hogy mi *nem*, Mike. Csak azt mondd meg, mit kell tennem.

Dupree felváltva néz egyikről a másikra.

– Hányszor elmondtam neked? Ne szarakodj a folyónak ezen az oldalán, Charlie. A lány apja tanácstag Newarkban. Ideát nem tudok rajtad segíteni.

– Sikerült megtudnod, hogy mit mond a csaj? – kérdezi Charles.

– Azt mondja… – Mike ismét Dupree felé int a fejével – Biztos vagy benne, hogy ezt őelőtte akarod megbeszélni…

– Kimegyek. – Dupree fel akar állni.

Charlie rárakja a kezét a combjára. – Nem. Dookie itt marad. Társak vagyunk. Nincsenek titkaink.

Mike vállat von.

– Azt mondja, hogy ő és a barátnője áthajtottak Alphabet Citybe egy kis fűért. Félreállítottad őket, behúztad az egyik csajt a kocsidba, kényszerítetted, hogy szopjon le, majd elloptad tőlük a füvet.

Dupree-nek elment az étvágya. Eltolja maga elől a tányért.

– Persze. – Charles duzzogva összeráncolja a homlokát, a feje búbján is barázdák jelennek

meg. Bekap egy falatot, majd a villájával mutogatni kezd. – Nem így történt, Mike.

– Nem? Akkor mégis hogyan? – Mike levesz a nyelvéről egy darab dohányt, és előbb Dupree tányérjára néz, majd most először Alanre. A tekintete visszaugrik Charles-ra.

– Gyakorlatilag letépte rólam a gatyát, Mike. Nem kényszerítettem én senkit semmire. Szívességet tettem neki.

– Uramisten!

– Ugyan már, Mike. Honnan kellett volna tudnom, hogy egy tanácstag az apja? Ne csináld má' ezt velem. – Detektív Charles megissza a borát, és Dupree pohara felé nyúl. – Nem lehetne ezt valahogy helyrehozni?

– Helyrehozni? A belső ellenőrzés máris megneszelte a dolgot. Mégis hogy akarod ezt helyrehozni, Charlie? – Mike letüdőzi a füstöt.

– Nézd… – Charles Mike karjára teszi a kezét.

Mike elhúzza a karját, és Charlie orrára mutat az ujjával.

– Tudom, hogy kemény dolgokon mentél keresztül, Charlie. De ennek egyszer és mindenkorra véget kell vetni.

– Úgy lesz. Úgy lesz. Esküszöm. – Charlie mintha a remény szagát érezné.

Mike a cigarettájából felszálló füstöt figyeli.

– Megkerestem ezt a tanácstagot, és ahogy sejteni lehetett, nem igazán volt elájulva tőle, hogy a lánya füvet vásárol tíz nappal a választás előtt.

Charles rászegezi a villáját.

– Tudtam, hogy segíteni fogsz nekem, Mike.

– Fogd már be a pofád, Charlie! Az az egy szerencséd, hogy ez a fickó egy gennyláda politikus. Ha az én lányomról volna szó, már egy csövön keresztül húgyoznál! – Vesz egy nagy levegőt. – A fickónak gondja van az egyik munkásszakszervezettel, amelyik az ellenfelét támogatja. Nem akar balhét csinálni… szóval, ha ki tudnád segíteni… nem is tudom.

Mike egy összehajtott papírlapot csúsztat oda elé.

Charlie felkapja a papírt, és kinyitja. Dupree látja, hogy Mike leírt egy lakcímet és egy nevet: Daiyl Greene.

– Mit akar, mit csináljak belőle? – kérdezi Charlie. – Fasírtot? Felvágottat?

– Nem, nem. Semmi ilyesmit. Csak add át az üzenetet.

Charlie úgy vigyorog, mint aki megütötte a főnyereményt.

– Ennyi az egész?

– Egy *erős* üzenetet – mondja Mike. – Ezek után a tanácstag, azt hiszem, jobban fog vigyázni a lányára. De ez csak az egyik fele a problémádnak.

– Ezt meg hogy érted?

– A belső ellenőrzés kiderítette a díler nevét. Úgy gondolják, hogy összedolgoztok. Szól neked, te pedig a városból kifelé menet lekapcsolod a vevőit.

– A picsába, Mario! – köpi a szavakat Charles. Aztán megtörli az arcát, és megpróbál megint mosolyogni. – Majd én elintézem. Helyrehozom.

Mike előrehajol.

– Charlie, véget kell ennek vetned.

– Úgy lesz, Mike. Úgy lesz. Ígérem. Ha ennek vége, rászánok egy kis időt, és… és mindent elsimítok. Csak most az egyszer segíts ki. – Kinyújtja a kezét az asztalon.

– Jó. Rendben van. – Mike megfogja Charles kezét, és megszorítja.

Dupree percek óta döbbent rémülettel figyeli az egész jelenetet. Megköszörüli a torkát.

– Nézzék, fiúk. Én ebben nem akarok részt venni. Ez a maguk dolga, nekem semmi közöm hozzá. De nem akarom, hogy…

Mindkét zsaru lassan Dupree felé fordul, mintha csak most vennék észre, hogy ott van. Mike elmosolyodik, és megpaskolja a karját: – Mit szólnál még egy kis borhoz, Dookie?

Két lap a kézben. Három az asztalon. A negyedik a turn, az ötödik a river. A Texas Hold

'Emnek megvan a maga szépsége és ritmusa. Mint a lélegzésnek. Még három alvás nélkül eltöltött nap után is. És hirtelen nem számít, hogy New Yorkban vagy-e vagy Washingtonban, hogy a neved Vince, Marty vagy Jimmy Carter… csak a kártyák vannak, ugyanazok a kártyák mindenkinek, ötvenkét lap, négy szín, finoman lekerekített sarkak, keresztvonalkás díszítés, a kártya mindenhol ugyanolyan, és te úgy veted bele magad a játékba, mintha az életed múlna rajta, mint ahogy az is múlik.

Vince alaposan bekezd egy egyszínű király-bubival. Úgy dönt, hogy nem óvatoskodik, jelzi, hogy itt van. Nagyot hív. Ketten eldobják. Még ketten a flop után. Még hárman a turn után. Vince-nek ugyan nem jön össze a sor, de a river egy király, és leszed három darab százast egy kopasz, vastag szemüveges muksóról. A beszélgetés folyamatosan zajlik körülötte: mindenkinek van valami baja, vagy sokat baszogatják, vagy sokkal tartozik az uzsorásának, vagy egy faszfej a próbaidős tisztje.

Ismerős neki az egész, mégsem tud odafigyelni a pontos részletekre, hogy ki mit mond, kit baszogatnak, melyik uzsorás, ki az a rendőrtiszt. Aztán hirtelen rájön, hogy ez semmiben sem különbözik a fánkboltban hallott beszédtől, vagy a *normális* hölgyektől az utcán: a szülői értekezletektől, a kerti partiktól, a fogszabályzóktól és a bankszámláktól. *Banán, málna, ribizli.*

Vince eldobja a következőt, aztán megad egy alacsony tétet, és tartja a flopig, majd azt is eldobja. Az egyik játékos megpróbál szóba elegyedni vele, de Vince csak egyszavas válaszokat ad neki. New Yorkban lakott. Elköltözött a nyugati partra. Van egy fánkboltja Washington államban Összefutott egy régi baráttal, és ő mondta, hogy tud egy jó partit.

Le kellett tennie a beugrót Pete helyett is, kétezer fejenként, de Pete szemmel láthatóan játék nélkül felszívódott, és Vince úgy érzi, leragadt a gyerekek asztalánál, egy csapat senkivel – a táplálékláncalján. Szóval ez az első asztal, remek – kilenc fickó, iszik, szivarozik, és Hold 'Emet játszik. Ha jól következtet a szabályokból – egyszer van beugró, 10 százalék a házé – akkor van még egy pár kilencfős asztal a házban, és ők addig játszanak, míg csak egyasztalnyi ember marad, olyan tíz-tizenötezres beugróval, és ha megnyeri ezt az asztalt, esetleg a következőt is, akkor talán eljut ahhoz, és talán Johnny Boyhoz is, akitől megpróbálja majd megvásárolni a szabadságát.

– Katona vagy?

Vince felnéz az idősebb, beesett arcú pasasra.

– Tessék?

– A hajad Mostanában már senki nem hordja így.

Vince állandóan elfeledkezik vadonatúj frizurájáról.

– Nem. Nem vagyok katona.

– Én ott voltam Normandiában, Omaha Beachnél – közli bizalmasan az öreg. – A fél szakasz odaveszett egy óra alatt. – Senki nem figyel rá, ezerszer hallották már. – De a golyóknál sokkal rosszabb volt a tengeribetegség. Szinte megkönnyebbültünk, amikor partra szálltunk. – A többiek rá sem hederítenek. – Sosem fogom elfelejteni. Láttam egy fickót, aki rögtön lesüllyedt a tengerfenékre a csomagjával. Nem találták el. Egyszerűen csak kiugrott a hajóból, és elsüllyedt. Megfulladt a rengeteg súlytól.

Vince a megnézi a lapjait. Két kilencest kap, mire hív egy olyan átlátszó blöfföt, amivel egy húszdolláros bankot sem tudna megnyerni a Gödörben, nem hogy ezt, ilyen tétekkel. Kijön egy harmadik kilences. És egy pillanatig nem számít Johnny Boy, nem számít semmi más, csak a kártya. A következő körben bubi-ötöst kap különböző színben, és míg normál körülmények között ezt eldobná, most nincs ideje okosan játszani, és úgy dönt, akár most is kiblöffölheti őket a bankból. Tudományos tény: minél magasabbak a tétek (és ilyen magas tétekkel Vince még sohasem játszott), annál könnyebb blöffölni. Bejön A többiek eldobják – szerencsére, mert nem volt semmije Négy dobással később megismétli az akciót. De most már figyelnek rá. Figyelik a kezét, az arcát. Ketten megadják. A flop: ász, dáma, négyes. Az osztó

kirak egy kilencest, aztán jön a river, egy négyes. A szemközti fickó megmutatja a lapjait: ász-kilences. Valaki füttyent egyet. Vince is felfordítja a kártyáit. Dáma pár. Besöpör egy újabb ötszázast. Ketten felállnak az asztaltól, alig egy óra után kivégezte őket. Egyikük az öreg Omaha Beachről. Vince-re néz, aki nem tudja, mit mondjon. Maga elé képzeli az öreget katonaként, amint hátizsákostul süllyed le a fekete vízben. – Egy élmény volt magával játszani – mondja Vince. Zsetonjai nagy halomban előtte, kétezer dollárja most már hatra hízott. Az igazi játék még csak most kezdődik.

– Szóval, amikor azt mondod, fánkot sütsz…

Vince a baloldalán ülő fickóra néz.

– Tessék?

– Fánk. – A fickónak gumiszerű arca van – mélyen ülő szemek, vastag ajkak, vidéki kiejtés. – Szóval juharszirupos szelet meg ilyesmi? Vaníliás fánk?

– Igen. Juharszirupos szelet. Vaníliás fánk. Képviselőfánk. Csokis fánk. Minden.

Gumiarc nevetni kezd.

– Én meg azt gondoltam, hogy ez valami eufemizmus. Tudod.. . fánkot sütni.

A többiek csatlakoznak a nevetéshez, de az egyik játékos komolyan azt kérdezi.

– Lekvárosat is csináltok?

– Igen. Azt is.

A fickó elmosolyodik.

– Ez jól hangzik. Be tudnék tolni egy párat. Nem igaz, Ken? Nem jönne jól? Egy kibaszott lekváros fánk?

Az asztal túloldalán ülő fekete hajú, vörös szemű srác vállat von, és a selyemingére mutat.

– Én ugyan nem eszek lekváros fánkot ebben az ingben. A picsába is. Tommy. Nőj már fel. A felnőtteknek nem jár fánk.

Vince végigméri az asztalnál maradt fickókat – sofőrök, másodosztályú figurák, szájhősök, kisstílű bűnözők, semmi látható tehetség, aligha van köztük beavatott – és ahogy kirobban belőlük a nevetés, rájön, hogy semmi okát nem látja annak, miért is ne foszthatná ki ezeket a seggfejeket. Megnézi a lapjait. Két tízes. Odanézz. Sok mindenre számított ma este: hogy nem engedik játszani; hogy engedik, de nem jut el Johnny Boyhoz; hogy megtalálja, de Johnny Boy azonnal elviteti és lelöveti. Arra azonban nem számított, hogy szerencséje lesz.

Vezetése tudatában Vince könyörtelen. Agresszíven játszik, nem törődik a blöffökkel, és a zsetonok csak szaporodnak előtte, nőnek a stószok, megbillennek, aztán eldőlnek, mint a római oszlopok. Vagy kiblöfföli őket a bankból, vagy hagyja őket játszani, ha jobb lapokat kap. Azon ritka alkalmak egyik ez, amikor a kártyák alig számítanak. Ha lapok nélkül játszana, akkor is megnyerne minden második leosztást. A többiek pontosan azt teszik, amit ő akar.

Mikor már csak hárman maradnak, akcióba lendül: meglesi a lapjait (dáma-kilences), majd úgy hagyja őket. Kicsit hív. Hagyja, hadd emeljenek. Aztán megduplázza a tétet. Barátságtalanul néznek rá, a lapjukra pillantanak, aztán Vince-re, aztán megint a lapjukra, aztán Vince lapjaira (lefelé fordítva hevernek az asztalon, nem fogja még egyszer megnézni azokat, ők pedig tűnődhetnek, hogy megnézte-e egyáltalán), a lapjukra pillantanak, aztán Vince-re, és végül megadják. A flop: dáma, bubi, kilences.

Ki most már nem szállhatnak, főleg nem egy ilyen sorgyanús lapnál, és a harmadik játékos – egy halk szavú, szénfekete hajú fickó – all-int mond. Vince addig emeli a tétet, míg Ken is kénytelen minden pénzét feltenni. A turn és a river: hatos, dáma. Szép nagy bank.

Ken kirak egy dáma sort. Szénfekete egy ász sort. Remek sorok. Egy a nyolcvanhoz az esélyük. De Vince-nek fullja van, három dáma, két kilences. Övé a bank. Régóta nem játszott ilyen magas tétekben, nemhogy nyert volna. Kétezer dolláros beugróval és nyolc játékossal számolva Vince tizenhatezer dollárt nyert alig több, mint két óra alatt. Azok után, hogy adott négyezret Colettinek, kifizette a ház jutalékát, és befizette Pete beugróját, még mindig maradt

tizennyolcezer dollárja. Most már csak Johnny hiányzik.

Vince hátradől, és kiissza a whiskyjét. A szénfekete hajú fickó rágyújt egy cigarettára, és ő is hátradől a székben – Szóval fánkokban utazol – mondja.

– Így van – mondja Vince.

A fickó tesz egy széles mozdulatot a cigarettát tartó kezével.

– Kibaszott jól játszod ezt a játékot ahhoz képest, hogy fánksütésből élsz.

– Ki mondta, hogy abból élek?

A többiek felnevetnek.

– Profi vagy? Ezt csinálod?

– Nem – feleli Vince. – Csak szerencsém volt. Bárkinek lehet szerencséje.

– Nem – mondja Szénfekete. – Nem. Nem lehet Bárkinek nem lehet szerencséje. Ez a baj a szerencsével. Hogy diszkriminál az a szemétláda.

Vince erre csak mosolyog.

Szénfekete kezet nyújt.

– A nevem Carmine. Ez az én játékom volt, amit épp most nyertél meg.

– Vince. – Kezet ráznak.

– Korán van. Akarsz még játszani, Vince?

– Azt akarod mondani, hogy van egy másik játszma, Carmine?

– Vince… – Carmine szív egyet a cigarettájából. – Mindig van egy másik játszma.

* * *

Szellemek mindenfelé. Vámpírok. Csontvázak. Cowboyok, hercegnők, békák, hobók és olyan jelmezek, amelyeket Dupree fel sem ismer, álszakállak, köpenyek és maszkok különös kombinációi. Yoda és Darth Vader, kezükben párnahuzattal. Detektív Charles lassan vezet, gyerekek csoportjait világítja meg a fényszóró. Egy hosszú, egyenes, kétemeletes házakból álló utcán gurulnak végig, minden második épületen egy amerikai zászló. – El is felejtettem, milyen nap van ma – mondja Dupree. Megnyugtatónak találja, hogy még ezen a feje tetejére állt helyen is van Halloween, itt, ahol a rendőrök részegen randalíroznak, kábítószert lopnak és lányokat szopatnak. Attól eltekintve, hogy a házak közvetlenül egymás mellett állnak – sehol egy udvar – akár Spokane-ben is lehetne, gondolja Alan, és ettől egy kicsit jobban érzi magát.

Charles leparkol egy alacsony kőépület előtt, amelynek 4412 a házszáma. Az ajtó felett egy tábla, hogy szavazzon mindenki Jimmy Carterre, az ablakokban pedig a Newarki Városi Tanács jelöltjének, James Ray Burke-nek a transzparensei. Charles kikászálódik az autóból.

– Mindjárt visszajövök.

Dupree kinyitja a száját, hogy tiltakozzon, de Charles rácsapja az ajtót. A bejárathoz sétál, megpróbálja kinyitni az ajtót, de lévén szombat, az ajtó zárva van. Megkerüli a házat, és Dupree néhány pillanat múlva üvegcsörömpölést hall. Pár perccel később a Burke-transzparensek eltűnnek az ablakból. Charles kilép a bejárati ajtón, mosolyog, kezében a két Burke-transzparens és egy telefonregiszter. A kocsiban a két transzparenst a hátsó ülésre hajítja, a telefonregisztert pedig az ölébe veszi, és felcsapja a Daryl Greene névnél.

Dupree nem szól semmit, csak bámul ki az ablakon.

Charles lassan halad tovább, nézi a házszámokat, és végül leparkol egy piros szegélyű, fehér ház előtt. Leállítja a motort, még egyszer belenéz a regiszterbe, majd a hátsó ülésre dobja. Dupree-hez fordul. – Nézd. Tudom, hogy ez nem pont az, amire felesküdtél. Sajnálom, ha – keresi a megfelelő szót, – rossznak látszik. De itt többről van szó. Ez egy nagyon fontos nyomozás. – Mikor Dupree nem felel semmit, folytatja. – Mindegy, elintézem ezt a dolgot, amit Mike rám bízott, aztán megkeressük a te emberedet. Hogy is hívják?

– Vince.

– Igen. Vince. – Detektív Charles kiszáll az autóból, kinyitja a hátsó ajtót, és kiveszi a kabátját, az egyik Burke-transzparenst és az egyik lopott teniszcipő dobozát. A járdáról visszafordul, Dupree-re mosolyog, majd benyúl a kabátja alá, és – Alan majdnem teljesen biztos benne – kicsatolja a pisztolytáskáját.

A D Greene név rá van festve a postaládára. Két kis kalóz áll D Greene verandáján, és épp arra készülnek, hogy bezsebeljék az édességeket. Egy öreg skót terrier megszagolja őket, majd visszabiceg a takarójára, és lefekszik, elenged egy nagy kutyasóhajt. Magas, nyúlánk, fekete férfi hajol ki a bejárati ajtón, vállával tartva a szúnyoghálós külső ajtót, és csokoládé szeleteket dob a zsákjukba.

Charles úgy néz ki, mint egy aggódó szülő, ahogy a sziklakertben áll, miközben a fiúk megkapják a csokikat. Egyszer visszanéz Dupree-re. Elvigyorodik. Van valami a házról-házra járó gyerekekben, ami átbillenti Alant a holtponton: nem hagyja, hogy ez megtörténjen. Vele tart, nem szól egy szót sem, de nem hagyja, hogy bárkinek is bántódása essék. Itt húzza meg a határvonalat. Dupree előhúzza a fegyverét, a két térde közé helyezi, és kibiztosítja anélkül, hogy odanézne. Itt most nem arról van szó, hogy milyen zsaru. Itt arról van szó, hogy milyen ember. Azt mondja magának: ha Charles a kabátja felé nyúl, kiszáll a kocsiból. Megacélozza a szívét.

A kalózok otthagyják D Greene verandáját. Charles összetekeri a transzparenst, és úgy tartja maga elé, mint egy kardot, de a fiúk egyszerűen csak elsétálnak mellette. Charles megigazítja a kabátját, és fellép a verandára.

Dupree a bal kezébe fogja a fegyvert, a jobbját pedig a kocsiajtó kilincsére teszi.

Charles bekopog D Greene ajtaján, aztán félreáll, és megsimogatja a kutyát. Ismét a magas, fekete férfi nyit ajtót, és lefelé néz, mert édességre váró kisgyerekekre számít. Charles felegyenesedik, odalép az ajtóhoz, és megáll tőle alig néhány centire. D Greene résnyire kinyitja a külső ajtót is, és hallgatja, amit Charles mond. Dupree egyre feszültebb. Soha nem sütötte még el a fegyverét a lőtéren kívül. Úgy kell tekintenie erre, mintha a lőtéren volna. Képzelj oda egy célkeresztet Charles hátára! Húzd meg a ravaszt!

Mintha valaki levette volna a hangot a tévéről. Charles a transzparenssel és a cipősdobozzal hadonászik. D Greene hallgatja. Charles odaadja neki a Burke-transzparenst. Előbb balra billenti a fejét, aztán jobbra, mintha két választási lehetőséget ajánlana. Majd hátraveti a fejét, és felnevet. D Greene nem nevet. Charles tesz egy széles mozdulatot a kezével, körbemutat a környéken, és mond valamit.

D Greene reszkető ujjával Charles arca előtt mutogat. Charles megvonja a vállát, mintha azt mondaná: *Hé, csigavér. Senki nem fenyeget itt senkit.* Aztán felnevet, és D Greene arca felé lendíti a cipősdobozt. Felemeli a kezét, mutatva, hogy véletlen volt. Aztán közelebb lép, és kinyitja a cipősdobozt. D Greene nem néz bele. Mond néhány szót, megdörgöli a homlokát, aztán visszamegy a házba, bólint még néhányat, becsukja az ajtót, és lekapcsolja a lámpát a verandán.

Dupree megnyugszik, elengedi az ajtó kilincsét, és visszacsúsztatja a fegyvert a kabátjába. A légzése még mindig hangos és szapora, amikor Charles visszasétál a kocsihoz, kinyitja a hátsó ajtót, és behajítja a cipősdobozt.

– Kedves fickó – mondja. – De sajnos negyvenhatos a mérete. Úgy látszik, igaz, amit mondanak.

Felnevet a saját viccén, majd kivesz egy másik dobozt, becsukja az ajtót, és visszaballag a házhoz. Megáll a sziklakertben, felvesz egy baseball labda nagyságú sziklát, és fellép a verandára. Leteszi a dobozt az ajtó elé, aztán odamegy a terrier takarójához, és mielőtt Dupree felfoghatná, mit is lát, Charles rálép a kutya nyakára, a kővel pedig lesújt a fejére. Újra lesújt. Aztán még egyszer. A kutya meg se nyikkan.

– Jézusom – motyogja Dupree.

Detektív Charles fogja a véres követ, a lábával lerúgja a cipős doboz fedelét, és beledobja a követ. Mikor visszaül a kocsiba, most először látszik nyugodtnak azóta, hogy felvette Dupree-t. – Imádom a Halloweent – mondja Charles. Meghúzza a whiskysüveget, majd megkínálja vele Dupree-t.

– Oké, Seattle. Menjünk, intézzük el a te dolgodat.

Néhány szó Johnny Boyról: pontosan olyan, amilyennek Benny ügyfele leírta – hordóhoz hasonló mellkasán fekete ing feszül, karja vastag és izmos, egyik csuklóján súlyos aranylánc, a másikon egy Rolex. Dörzsölt. Jóképű a maga módján. Haja még fekete, de a halántékán már őszül, és kezd ritkulni. Mindentudó mosolyához képest Vince-é csak egy gyengébb kiadás.

Vince leül az üres helyre – közvetlenül szemben Johnny Boyjal. Tízezret (pénzének több mint a felét) beváltja zsetonra – ennyi a beugró a második körbe. Egy üres lakás étkezőjében vannak, egy ovális asztal körül, kilenc fickó, különböző méretű zsetonhalmokkal és teli whiskys-poharakkal. A hamutartóban fehér csikkek erdeje. A Johnny balján ülő fickó egy poharat és egy üveg Crown Royalt nyújt felé. Vince bólint, noha nem szeret inni, amikor nyerésben van. A szomszédos nappaliban néhány pasas ül, és csendben tévézik.

A Johnny jobbján ülő figura kövér és barátságos, egymáshoz illő cserszínű inget és nadrágot visel. Olyan, mint egy melegítőruha, az ing be van tűrve a nadrágjába. Öve, mint maga az egyenlítő.

– Carmine azt mondja, két óra alatt letakarítottad az asztalát. Elnyerted az utolsó centjüket is. Igaz ez?

Vince vállat von.

– Jól ment a játék.

– És most eljössz ide, hogy nekünk add ezt a pénzt?

Vince elmosolyodik.

– Majd meglátjuk.

– Ange vagyok.

– Vince.

Ange bemutatja az asztalnál ülőket: – Toddo. Jerry. Huck. Nino. Beans. Carmine-t pedig már ismered.

Johnny Boyt, aki utolsónak érkezik az asztalhoz, nem mutatja be. – John.

– Na, és mivel foglalkozol, Vince? – kérdezi Ange.

– Fánkokat süt – mondja Carmine.

Néhányan felnevetnek. Egy fiatal kölyök jön az asztalhoz, és majd' egy percig suttog Johnny Boy fülébe. Jó sok információt kap, aztán a kölyökhöz fordul, és ad neki egy egyszavas választ.

– Mi vízvezeték-szerelésben utazunk – mondja Johnny, mikor a kölyök elmegy.

Ezúttal senki nem nevet.

Magasabbak a tétek, és a játék is jobb. Vince veszít négyszáz dollárt egy egyszínű ász-királyon. Ennél az asztalnál senki nem beszél a munkájáról, a próbaidős tisztjéről vagy arról, hogy baszogatják. Sportfogadásról beszélnek, hogy mennyit vesztettek egy meccsen, vagy milyen szarul fizetett valamelyik győzelem. Ha nem tudná, azt hihetné, hogy egy csapat önjelölt futballedző között ül. Szerintük a Packers pontokkal jobb a Pittsburgh-nél („A farkamnak több esze van, mint Terry Bradshaw-nak”), a Tampa a szerencsétlen Giants-nél („Kurva Giants á Times Square-en se tudna bevinni egy touchdownt”), a Jets pedig a New Englandnél („A faszom is jobb passzokat ad, mint Steve Grogan”).

Osztás. Vince egy különböző színű ász-tízest kap. Hív.

Vince-nek be kell vallania: van abban valami jó, hogy újra ilyen fickók között lehet. Feldobja. Az emberek általában nem tudják, hogy a bűnözők néha igazán viccesek tudnak

lenni – kivéve persze akkor, amikor nem. És még mindig futball. Úgy látszik mindenkit kinyírtak az aznapi eredmények az egyetemi bajnokságból: a UCLA veszített az Arizona State ellen, a Mississippi State pedig megverte az első helyezett Alabamát.

– Tizennégy pontos hendikeppel adták, erre kimennek, és kikapnak hat-háromra, a kurva anyjukat. Ilyen a világon nincs, hogy tizennégy ponttal adják, és csak három szaros pontot szereznek. Én ezt nem veszem be. Nekem ez bűzlik!

A flop. Feljön egy újabb ász. Vince nagyot hív.

– Csak egy idióta ad erre tizennégy pontos hendikepet – mondja Johnny Boy.

– Én csak annyit mondok, nem kizárt, hogy valaki megkörnyékezte azt a kurva irányítót – mondja Carmine.

– Faszság.

– Én csak annyit mondok, hogy nem kizárt.

– De. Dehogynem. – Johnny Boy kiüríti a poharát, és Carmine felé fordul. – Teljesen kizárt. Kibaszottul kurvára kizárt. Annyira kizárt, hogy annál jobban már nem is lehet.

– Nézd, John. Én csak annyit mondok…

– Csak annyit mondasz, hogy fingod nincs az egészről, Carmine. Mégis mit gondolsz, ki környékezte meg – a kurva CIA?

Carmine hangja veszít a lendületéből.

– Én csak annyit mondok, hogy nem lehetetlen.

– De. De az. Lehetetlen. Gondolod, hogy Bear Bryant hagyná, hogy valami tejfelesszájú kölykön elússzon a bajnokság? Ez a meccs egyáltalán nem az irányítón múlt. Mi a franc van veled?

Turn. River. Semmi más nem jött Vince lapjához. Ász párja van. Talán elég lesz. Nagyot hív. Ange és Johnny Boy tartják.

– Én csak annyit mondok, hogy nem lehetetlen, ennyi. Mindent el lehet intézni.

– A kurva anyádba már, te seggfej! – Johnny Boy bepöccen. Int a poharával, és azonnal újratöltik. – Leszállhattál volna már a témáról, de akkora seggfej vagy, hogy nem. Oké. Tudni akarod, miért lehetetlen? Akarod, hogy elmondjam?

– Igen.

– Mert én nem tudtam róla.

– Mert te nem tudtál róla?

Johnny ezt az adagot is ledönti a torkán, és ismét teletöltik a poharát.

– Így van.

Mindenki nevet, kivéve Vince-t, aki az asztal közepén lévő kétezer-kétszáz dollárra koncentrál.

Jókora bank. Vince kirakja az ász párt.

Carmine nem hagyja annyiban a dolgot.

– Szóval azt mondod, hogy amiről nem tudsz, az meg sem történik?

– Na végre, hogy felfogtad. – Johnny megmutatja a lapjait: két nyolcas. A közös lapokkal együtt három nyolcasa van. Ő a nyerő.

– Szóval, ha Kínában valaki feltalálja a repülő autót, de te nem tudsz róla…

– Akkor az kurvára meg se történt.

– Mégis mit képzelsz magadról, Johnny, hogy te vagy az Isten, vagy mi? – kérdezi Carmine.

– Nem. – Magához húzza a zsetonokat. – Még nem.

Az első dolog, ami Dupree-nek feltűnik, mikor meglátja Tina McGratht, hogy alacsony termete ellenére milyen formás. Vad, vörösesbarna haja van, és egykedvű, mutass-valamit tekintete, ami arra készteti Dupree-t, hogy gyorsabban beszéljen, mint ahogy feltehetően

szükséges lenne. A nő hosszú férfiinget visel, az ajtóban áll, és ugyanúgy résnyire nyitja a külső ajtót, mint D Greene, amikor Detektív Charlesszal beszélgetett.

– Már megmondtam. Nem ismerek senkit, akit Vince Cam-dennek hívnak. Most pedig, ha megbocsát. Késő van, és a férjemnek holnap dolgoznia kell.

Dupree a nő felé nyújtja a levelet.

– Ezt maga írta?

Ránéz a levélre, és Dupree látja, hogy megremeg az alsó ajka. Eltakarja a száját, úgy tesz, mintha köhögne.

– Nem tudom, miről beszél.

– Tudja, hogy a név le volt vágva a borítékról?

Dupree-re néz, aztán a kezében tartott levélre.

– Sajnálom. Semmit nem tudok erről.

– Nem maga írta ezt a levelet?

A nő csak bámul rá.

Dupree elteszi a levelet.

– Legalább azt mondja meg, kapcsolatba lépett-e vele.

Semmi válasz.

– Nézze, beszélhetek egy ügyésszel, és kötelezhetjük magát az együttműködésre, Mrs. McGrath.

Ezen elgondolkodik, mint egy sakkozó a következő lépésén.

– Már mondtam. Nem tudom, miről beszél.

Dupree a kocsiban ülő Detektív Charles-ra pillant. Oda akart jönni, hogy segítsen Dupree-nek, de Alan nem kért abból a segítségből, amit ő nyújthatna. Most azonban eltűnődik, hogy vajon van-e itt egy nyelv, amit ő nem beszél, valami trükk, amivel a New York-iakat szóra lehet bírni. Hátha van egy kutyája, amit megölhetne.

Tina mögött egy széles vállú férfi bukkan fel bokszeralsóban, rövid hullámos haja van, lejön a lépcsőn, aztán bemegy a nappaliba.

– Tina? Ki van itt?

A nő hátraszól a válla felett.

– Senki, Jerry. Majd én elintézem.

Dupree emlékszik a levél dátumára – kicsivel több, mint egy évvel ezelőtt íródott – és arra, hogyan kezdődik…

– Akkor megkérdezem a férjét. Hátha ő tud valamit…

A nő felkapja a fejét.

– Ne. Kérem.

Jerry McGrath az ajtóhoz lép.

– Ki ez, kicsim?

Dupree Tinára pillant, aki kinyitja a száját, de nem tudja, mit mondjon. Ezért Alan előkapja a jelvényét, és jól gondolja, hogy Jerry nem veszi észre, hogy nem a New York-i Rendőrséghez tartozik.

– Üdvözlöm, Mr. McGrath. Egy betörés gyanúsítottját keressük, és azt gyanítjuk, hogy ezen a környéken lehet. Nem látott valami szokatlant ma este?

– Nem – mondja.

Tina elmosolyodik, és megveregeti a férje mellkasát.

– Majd én elintézem, Jerry. Menj lefeküdni. Későre jár.

A férfi elmosolyodik, jóképű fickó. – Kösz, kicsim. – Lenéz, és mintha most venné csak észre, hogy alsónadrágban van. Vállat von.

– Négykor kezdek.

– Semmi gond – feleli Dupree. – Elnézést a késői zavarásért.

Jerry visszamászik a hálószobába, Tina pedig kilép a verandára, és becsukja maga mögött

az ajtót. Elveszi a levelet, és elolvassa a címzést a borítékon.

– Nézze, nem ismerek egyetlen Vince Camdent sem Ezt a levelet a régi barátomnak írtam. Marty Hagennek. De három éve nem találkoztam vele. – Megfordítja a levelet. – Nem válaszolt rá.

Dupree leírja Marty Hagen nevét a noteszába.

– Kábé száznyolcvan centi magas? Barna hajú? És ilyen mosolya van… – Dupree megpróbálja utánozni Vince Camden mosolyát.

– Igen, ez Marty.

– És soha nem hallotta, hogy a Vince Camden nevet használta volna?

A nő megrázza a fejét.

Dupree ezt leírja a noteszába.

– Laknak itt barátai vagy rokonai?

– A szülei meghaltak. Testvérei nincsenek. Más rokonáról nem tudok. Soha nem beszélt róluk. – Visszafordul a ház felé, hogy biztos legyen benne, a férje nem hallja. – Kérdezze meg a bátyámat, Bennyt. Barátok voltak. Benny volt az ügyvédje. – Megadja Benny telefonszámát és címét.

Dupree elővesz egy névjegykártyát, és leírja rá a szállodája nevét – aztán a válla felett Detektív Charles-ra pillant, aki őt nézi a kormány mögül. Mindjárt éjfél. – Nézze, – mondja Dupree, – ha találkozik Vince-szel – úgy értem, Martyval – vagy ha hall róla valamit, kérem, hívjon fel, és hagyjon üzenetet a szállodában.

A nő bólint, elveszi a kártyát.

– Miből gondolja, hogy megkeres engem?

– Leírta a maga férjezett nevét egy darab papírra azon a napon, amikor elindult. Ez a levél pedig az éjjeliszekrényén volt.

A nő meglepettnek tűnik, talán mintha hízelegne is neki a dolog, de aztán rendezi az arcvonásait.

– Mit csinált?

– Hitelkártyákat lopott.

Úgy forgatja a szemeit, mintha ez nyilvánvaló lett volna.

– És maga néhány lopott hitelkártya miatt jött New Yorkba?

– Azt gondoljuk, hogy tudhat valamit egy gyilkosságról.

– Csak nem gondolják, hogy…

– Talán. Nem tudjuk. Nézze, Mrs. McGrath, ha találkozik vele…

A nő bólint, és a névjegykártyára pillant.

– Még valami. Van valami ötlete, hogyan kötött ki Spokane-ben?

Tina McGrath félrebillenti a fejét.

– Ezt meg hogy érti?

– Miért költözött New Yorkból Spokane-be?

– Nos… gondolom, maguk rakták oda.

– *Mi* raktuk oda? – Dupree most kezdi érezni, mennyire fáradt az időeltolódástól.

– Miután tanúskodott. Gondolom, maguk költöztették oda.

És hirtelen minden a helyére kerül – hogy nincs semmiféle adat, még egy jogosítvány sem, a hamis név, a levélről levágott név.

– Jézusom! Benne van a tanúvédelmi programban?

– Igen. Maga ezt nem tudta?

Dupree felnevet, és megdörgöli az orrnyergét. Egy árnyék. Egy szellem.

– Nem, – feleli, – ezt nem tudtam.

Johnny Boy Vince arca felé bök vaskos mutatóujjával. Úgy néz ki, mint egy manikűrözött

virsli. Vince felől nézve pont a férfi nagy vizenyős szemei között helyezkedik el.

– Egy hibát – mondja. – Egyetlen kurva nagy hibát.

Vince visszafojtja a lélegzetét. Ez az én hibám, gondolja. Bizonyos dolgokat nem szabad részeg emberek előtt felhozni.

Később jár. Már csak öten maradtak az asztal mellett – Vince, Johnny, Carmine, Beans és Ange. A pénz többször is körbejárt, többnyire Carmine és Ange között. Mindkettőjüknek olyan harmincötezer körül lehet. Beans nagyjából a pénzénél van, azzal a tízezerrel játszik, amivel beszállt. Johnny egy órával ezelőtt elveszítette a maga tízezer dollárját, de paprikavörös lett az arca, és eltűnt az alsó ajka, ezért a többiek gyorsan kölcsönadtak neki még egy tízest, amiből nyolcat villámgyorsan elveszített. Johnny seggrészeg, már csak kétezer dollárja van, és elfelejti megnézni a lapjait, mielőtt hív. Vince-nek eközben hátat fordított a szerencse, ami az első asztalnál a kegyeibe fogadta, csak konzervatív játékának és egy jól időzített sornak köszönheti, hogy nem esett még ki. Már csak ezerötszáz dollár van előtte.

Próbálja figyelmen kívül hagyni az orra előtt hadonászó húsos ujjat, és azt kívánja, bárcsak ne hozta volna fel a témát.

Johnny körbenéz.

– És ti, seggfejek? Tudja valamelyik faszfej, hogy milyen hibát követett el Jimmy Carter?

Carmine: – Nem bombázta szét a kurva irániakat abban a pillanatban, hogy foglyul ejtették a túszokat.

Johnny végre leengedi az ujját, és Vince fellélegzik.

– Nem.

– Hagyta, hogy az a kurva OPEC megemelje a benzinárakat.

– Nem.

– Nem ölette meg Billyt abban a pillanatban, ahogy kinevezték.

Mindannyian nevetnek, kivéve Johnnyt, aki megrázza a fejét. – Az egyetlen hiba, amit elkövetett, ez volt. – Körülnéz, aztán elégedetten hátradől a székén. – Elfelejtette, hogy ő nem viselkedhet puhapöcsként.

A többiek éljeneznek, nevetnek, a poharukat emelik, és azt kiáltozzák, hogy *salut.*

– Komolyan beszélek, a kurva életbe! Az emberek hajlandóak követni egy iszákost. Még egy fogyatékost is. Követnek egy bűnözőt. Egy pszichopatát, egy holdkórost vagy akár egy buzit. De ha azt látják, hogy nincs vér a pucádban – akár csak egyetlen másodpercre is – neked annyi.

– Szóval szerinted Reagan fog nyerni.

– Hát persze, hogy Reagan fog nyerni. Minden megváltozik. Jönnek a kurva zászlók meg felvonulások meg a hadsereg meg a szűzlányok meg az ötvenes évek megint. Egy puhapöcsűt megválaszthatnak egyszer, de kétszer soha. Nem telhet el úgy nyolc éve, hogy nem rúgunk szét egyetlen segget sem. Mi szeretünk seggeket szétrúgni. Úgy teszünk, mintha nem szeretnénk. De szeretünk. – Körbemutat. – Az emberek odakint… ugyanolyanok, mint mi. Ez ugyanaz a helyzet, minthogy Big Paul a nagyfőnök, és nem Neil. Bárcsak Reagan vinné a mi boltunkat is!

Az asztal körül ülő fickók idegesen néznek körül.

– Figyeljétek meg! Egy nap majd eljön a mi Reaganünk is… felbukkan… egy igazi főnök, valaki, akinek van karizmája, valaki, akit tisztelnek, jön, és visszaszerez valamit a régi büszkeségből… dicsőségből. Szétrúgja a seggeket, amiket elmulasztottunk szétrúgni az elmúlt három évben. Kezdve azzal a dagadt puhapöcs Big Paullal!

Ange finoman Johnny vaskos alkarjára teszi a kezét.

– John. Ezt ne itt beszéljük meg.

– Nem mondtam én semmit. – Johnny elhúzza a karját, és megnyalja vékony ajkát. – Én csak azt mondom… hogy ezt az egy dolgot az emberek sosem bocsátják meg. Ha nem tudsz férfi lenni… baszd meg magad. Állj félre az útból, és engedd, hogy valaki más legyen a

főnök. Csak ennyit mondok, Ange. Ez minden, amit mondok.

A többiek felemelik a poharukat, hátha ezzel sikerül pontot tenniük a beszéd végére, de Johnny nem törődik velük, és folytatja.

– Mint ez a kurva Reagan! Lehetne ő a főnökünk! Én követném. Mert ő tudja! Tudja, hogyan legyen férfi, és az emberek hallgatnak rá. Ő tudja, hogy az embernek pénzt kell keresnie, és férfinak kell lennie, és meg kell védenie a családját. Az embernek ki kell állnia az igazáért, akármi is legyen. És tudjátok, miért? He? – Körbehordozza a tekintetét, aztán a fal felé int. – Mert az emberek… odakint… különbözőek, a fekák, a buzeránsok, az Upper East Side-i faszfejek és a kínai vénasszonyok… de egy dolog közös bennük. Mindannyiukban. – Johnny kiissza az italát. – Félnek. Halálosan be vannak szarva. Ezt várják egy főnöktől. Értitek? Azt, hogy jöjjön valaki, aki nem fél. Ennyi az egész. Mint, amikor gyerekek voltunk, és felnéztünk az öregünkre. – A többiek összenéznek, és elnémulnak, mintha tudnák, mi következik, mintha jártak volna már ezen az ingoványos területen korábban is. – Ennyi az egész. – Johnny arca kivörösödik, és nagy, kidülledő szeme megtelik könnyel. – Ezért amikor valami *faszszopó* elüti a kurva *autójával* a kurva *gyerekedet!* Száguldozik a kurva autójával, és nem gondol a gyászoló anyára! És amikor az anyának látnia kell azt a mélyedést az úton, ahol a fia kilehelte a lelkét! Nem érdekel, ha az életem hátralévő részét a sitten kell töltenem, de ilyenkor az embernek ki kell állnia az igazáért, és tennie kell valamit!

A többiek halkan motyognak: – Igazad van, Johnny.

– Így igaz.

– Jól mondod, Johnny.

Johnny hátrahanyatlik.

– Kurvára tennie kell valamit.

A többiek idegesen fészkelődnek a székükön, nagyon szeretnének témát váltani.

– Szóval… – Ange mondani akar valamit, de semmi nem jut az eszébe.

Beans az, aki közbelép, a többiek nagy megkönnyebbülésére.

– John, gondolod, hogy egyszer megválasztanak egy olaszt elnöknek?

Mintha meg sem hallaná. Csak bámulja az asztalt.

Beans folytatja.

– Úgy értem, ha egy írből lehetett elnök, miért ne lehetne belőlünk is?

Carmine megnézi a lapjait, és hív.

– Mi a helyzet D'Amatoval? Ha lenyomja Javist meg azt a szemüveges kurvát, akkor egy nap még elnök is lehet belőle. Az a fickó kibaszott jól csinálja.

Johnny felsóhajt, és körülnéz. Mintha visszatért volna az asztalhoz, csak idősebben és zavartan. Hátradől a székén, egyik szemét a kártyáira szegezi. Végigsimít a haján.

– D'Amatoból sosem lesz elnök. Kopaszodik. Ez a második dolog, amit az emberek akarnak. Hajat. Nem lehetsz puhapöcs, és nem lehetsz kopasz. Ki akar egy kopasz puhapöcs elnököt?

– Na és Ford? – szól közbe Carmine. – Kopasz is volt meg puhapöcs is.

Johnny felcsattan.

– Először is őt nem választották, te kibaszott, hülye faszszopó! Őt csak *kiválasztották*, miután annak a kurva Agnew-nak elkapta a faszát a fogaskerék. Ráadásul játszott a Michiganben. Szerinted egy puhapöcs focizhat a kibaszott Michigan University csapatában? Katona is volt, a kurva életbe! Uramisten!

A többiek meredten nézik a lapjukat, és abban reménykednek, hogy Johnny ezzel befejezte.

Vince kényszeríti magát, hogy megnézze a lapjait. Két tízes. Oké. Úgy tűnik, a vihar elmúlt. Most vagy soha. Ötszáz dollárral nyit. Ange és Johnny – még mindig morgolódva – megadja. A többiek eldobják. A flopban még egy tízes. Vince felteszi az utolsó ötszáz dollárját is. Megadják azt is. Az összes pénze bent van. A turn és a river már nem javít a helyzetén.

Három tízese van. Erős lap. Johnnynál semmi, Ange-nek azonban három dá-mája van.

– Bocs, Fánkos. – Ange besöpri a pénzt. Vince döbbenten bámulja az Ange kupacába került zsetonokat. Johnnyra néz, aki szintén a zsetonokra mered. Vince nem hisz a szemének. Veszített. Elveszítette a pénzt, amivel ki akarta fizetni az adósságát. Ilyen egyszerűen. Még mindig van kábé hatezer a táskájában, de az nem lesz elég. Megközelítőleg sem. Vége.

Johnny tántorogva feláll.

– Húgyoznom kell.

Ajkai között áttetsző nyálréteg. Vince csak ül, és a kártyáit nézi.

Szóval ennyi. Menekülnöd kell. Mit szólnál Kanadához? Remek. Nyitsz egy éttermet, a kanadai Piknikkosarat. Hogy van a piknik franciául?

Vince hátratolja a székét, megköszöni a többieknek a játékot, és feláll. De önmagát is meglepi, amikor ahelyett, hogy elmenne, követi Johnnyt a mosdóba. Megpróbál úgy tenni, mintha csak a sorára várna. Áll odakint a szűk folyosón, és hallgatja, ahogy Johnny vizel. Mit csinálsz? Menekülj! Ha most elmenekülsz, soha nem lesz vége. Talán ez a pillanat is van olyan jó, mint bármely másik.

Érzi, hogy a szíve a fülében dobog. A folyosó végén egy kis asztalka, rajta újságok: *Reader's Digest és Saturday Evening Post.*

Furcsán hatnak ezek a magazinok egy ilyen helyen. Kinyitja a *Reader's Digest*et, és fellapozza benne a kedvenc rovatát, az Igaz történeteket, fantasztikus sztorikat reménytelen helyzetekről és az emberi kitartásról. Ez most egy fickóról szól, aki belehajtott a folyóba, és két napot töltött úgy, hogy a víz a nyakáig ért, mielőtt megtalálták. Vince elolvassa az első idézetet. *„Tudtam, hogy megfogok halni.”* Mindig ezt mondják az Igaz történetekben. Az emberek mindig tudják, hogy meg fognak halni.

Vince becsukja az újságot. Ezen a héten ez már a harmadik alkalom, hogy tudja, meg fog halni. De végtére is… mindig tudta, nem? Az emberek mindig tudják. Mi más történhetne? És mégis mindenki meglepődik. Vince elképzeli, hogyha ezt megússza, ír egy Igaz történetet a *Reader's Digest*nek*:* Egy asztalnál pókereztem azzal az emberrel, aki meg akart ölni. *Aztán kimentem utána a mosdóba. És ahogy ott álltam, kezemben az újsággal… tudtam, hogy megfogok halni.*

Johnny jó hosszú ideje bent van már. Mikor végez a csurgatással, még bent marad, a torkát köszörüli. Aztán mintha fennhangon beszélne. Vince ismét eldönti, hogy hagyja a fenébe az egészet, megfordul és elmegy – *Óh, Kanada!* – amikor kinyílik az ajtó, és ott áll Johnny szemtől szemben Vince-szel.

Egy pár centivel magasabb, mint Vince, akit meglep Johnny zömöksége – az asztalnál ülve nem tudta felmérni, milyen vastag a karja és a mellkasa, mintha mindjárt felrobbanna. A szeme félig lehunyva, kimerültnek tűnik. Vince-nek az a benyomása, hogy a pókerasztal mellett viccelődő figura csak egy szerep, egy túljátszott karakter – és hirtelen beléhasít a gondolat, hogy néha mindannyian egyedül maradunk, néha mindenki belenéz a tükörbe, és meglátja, ki is valójában. Még a szörnyetegek is lefekszenek aludni.

Hallja a saját hangját, amint azt mondja: – Elnézést, – és megpróbál bemenni mellette a mosdóba. Kanada! Van saját futball-ligájuk. *Csak be akarok menni a mosdóba.* Kanadában hideg van.

Johnny csak bámul rá, először várakozóan, aztán dühösen, és Vince legszívesebben megkérdezné tőle: *Hány halott embert ismer?*

És nem tehetsz róla, de azon tűnődsz, vajon melyiket venné számba előbb – a fiút, akit elütött egy autó, vagy a férfit, aki vezette? Melyik az első: a gyász vagy a bosszú? Melyikük arcát látja maga előtt, amikor este lefekszik aludni, amikor zavartan és izzadtságban úszva felébred? Melyik arc kísérti álmában? De Vince nem ezt a kérdést jött feltenni, ezért megacélozza magát, és megpróbálja állni a férfi hideg tekintetét. És mielőtt megszólalna, az utolsó hang, amit hall, ironikus módon magáé Johnnyé: *Az embernek ki kell állnia az igazáért,*

és tennie kell valamit!

Vince vesz egy mély lélegzetet: – Mr. Gotti, – mondja, – tartozom önnek egy kis pénzzel. – Mikor Johnny nem erre reagál, Vince folytatja. – Én vagyok az a fickó, akit meg akar öletni azzal a másikkal.

V

New York, New York

1980. novemberi, (szombat) 1 óra38perc

Ötödik fejezet

Még mindig nem veszi fel senki a telefont Benny DeVries házában. Dupree visszaakasztja a kagylót az utcai készülékre, és visszasétál Charles autójához. Bemászik.

– Semmi – mondja Dupree. – Nézze, nyugodtan menjen haza. Semmi értelme, hogy mindketten itt szobrozzunk.

Charles egy fogpiszkálót rágva mered maga elé, és megrázza a fejét. – Jól vagyok. – Benny háza előtt parkolnak, ami Dupree számára jónak tűnik, de Charles azt állítja, hogy veszélyes környék. Az ügyvéd egész éjjel nem volt otthon. Dupree tudja, hogy merész feltételezés volna azt hinni, hogy Vince Camden/Marty Hagen társaságában van, de egy próbát megér. Többször is megpróbálta már hazaküldeni Chariest, de az mindig leintette, és azt mondta, nem akar bajba kerülni amiatt, hogy Dupree megöleti magát.

Dupree megkönnyebbülve látja, hogy a nagydarab zsaru kezd kijózanodni, örül, hogy maga mögött hagyja azt az állapotot, amiben akkor volt, mikor felszedte a repülőtéren – kiszámíthatatlan és ingerlékeny volt a nagy, vizenyős szemeivel. Most csak bámul kifelé a szélvédőn.

– Mindig is kedveltem a megfigyeléseket – mondja Charles. – Nyugis. Csendes.

Az utca síkos a csatornákból felszálló gőz miatt. Meglepően nagy a forgalom. Taxik húznak el mellettük, párok sétálnak a járdán.

– Holnap az lesz az első dolgom, hogy előkerítem ennek a Hagennek az aktáját – mondja Charles. – Hétvégén kicsit zűrös, de elintézem.

– Köszönöm. – Dupree elhelyezkedik Charles Crown Vic-jének az anyósülésén. Jó dolog egy gyanúsított lakása előtt várakozni – ugyanolyan megnyugtató, mint az édességet kéregető gyerekek. Azon kapja magát, hogy Charles-ra is kezd úgy gondolni, mint a társára.

– Szóval bajban van.

Charles rápillant, majd ismét kibámul az ablakon.

– Igen. – Vastag nyakát csavargatja. – Nem mintha számítana, de amiről Mike és én beszélgettünk… az nem úgy történt. Nem kényszerítettem azt a lányt semmire. Nevetgéltünk, viccelődtünk. Ő akart hátraülni a kocsiban. Az ő ötlete volt. Teljesen be volt indulva rám, gyakorlatilag könyörgött. Esküszöm az anyám életére, hogy én csak hagytam magam. Nem akartam, hogy börtönbe kerüljön. Csak egy kurva oboázás volt! Kinek fáj az?

Dupree kinéz az ablakon Benny DeVries házára.

– Hadd mutassak valamit. – Charles kinyitja a tárcáját, és kivesz belőle egy darab papírt, rajta egy telefonszámmal. – Nézd. Még a számát is megadta. Azt hittem, tetszek neki. Fel is akartam hívni. Gondoltam, jól kijönnénk egymással. – Charles türelmetlenül megvonja a vállát a saját magyarázkodása hallatán. – Kiderült, hogy kamu a szám. – Dupree figyelmét azonban nem kerüli el, hogy ennek ellenére visszateszi a tárcájába.

Bámulnak ki a szélvédőn. Csend. Egyszer csak egy taxi áll meg a DeVries-ház előtt. Két férfi száll ki belőle. Az egyikük szőke, a másik egy idősebb, nagydarab fickó őszes hajjal. Flegma, de szigorú kinézetéből még Dupree is meg tudja állapítani: a fickó a maffia tagja. A ház előtt állnak, beszélgetnek, és néha körülnéznek. A taxi várakozik.

– Szőkeherceg. – Charles felül a vezetőülésben. – Az a te embered?

– Nem, az nem Camden. Talán Benny.

– Mert a másikat ismerem. Pete Giardano. Uzsorás, volt már egy-két ügye – Úgy tűnik Charles-t őszintén érdekli ez az új fejlemény, és Dupree eltűnődik, milyen hosszú ideje

csinálhatja ezt a munkát. A két férfi az utcán alig egy fél méterre áll egymástól, beszélgetnek, bólogatnak. Végül kezet ráznak, és Pete Giardano visszamászik a taxiba. A szőke hajú fickó még mond neki valamit az ablakon keresztül, aztán nézi a taxit, ahogy elhúz. Amikor elindul a ház felé, Dupree kinyitja a kocsiajtót, és odakiált neki: – Benny?

Benny DeVries megfordul, először kíváncsian, hogy ki szólíthatta a nevén, majd rémülten. Odaint egyet, majd sietősen elindul a bejárati ajtó felé.

Dupree átvág az úttesten, és felmutatja a jelvényét.

– Lassabban, Benny. Rendőr vagyok. Szeretnék feltenni néhány kérdést.

DeVries bizonytalannak tűnik, de megvárja, míg Dupree odaér mellé, és megmutatja a jelvényét.

– A nevem Alan Dupree a Washington állambeli Spokane-ből. Egy barátját keresem, Vi… – Kijavítja magát. – Marty Hagent.

– Martyt? – DeVries elmosolyodik. – Istenem, Marty Hagennel nem találkoztam már vagy… – Hangosan kifújja a levegőt a száján, és az égboltra emeli a tekintetét. – Jézusom, már az idejét sem tudom pontosan. Csak nem került bajba?

– Talán – mondja Dupree – Úgy tudom, hogy maga képviselte.

– Igen. Lopás. Többrendbeli csalás.

– Néhány évvel ezelőtt bevették a tanúvédelmi programba, igaz?

– Igen. Marty bajba került, adósa maradt néhány embernek.

Dupree reméli, hogy jól emlékszik a névre.

– Pete Giardanónak?

DeVries felnevet, és abba az irányba néz, amerre a taxi elhajtott.

– Pete-nek? Nem. Pete az ügyfelem. Találkoztunk, aztán megittunk néhány pohárral. – Nevet. – Nézze, nem tudom, mi történt Martyval, mióta a szövetségiek elvitték. Eltűnt. Tudja, hogy még azt sem engedik meg nekik, hogy beszéljenek az ügyvédjükkel?

– Ezt nem tudtam – feleli Dupree.

– Igen. Egyszerűen csak… eltűnnek. – Vállat von. – Nézze, ha más nincs… nagyon fáradt vagyok.

– Beszéltem a húgával. – Dupree most először lát némi aggodalmat az ügyvéd arcán.

– Ő tudott róla valamit?

– Nem – mondja Dupree.

Benny megkönnyebbül.

– Mit tud még mondani az ügyről?

– Nem sokat – feleli Benny.

– Esetleg elmondhatná azt, amihez csak hétfőn tudok hozzáférni az irattárban. Ki ellen tanúskodott. – Dupree elmosolyodik. – Hol vannak a hullák elásva.

– Nincsenek hullák. Semmi efféle. Marty hitelkártyákkal üzletelt, azért kapták el. Ennyi. Kölcsön kellett kérnie egy queens-i maffiózótól, de a fickó családja nagyobb szeletet akart az üzletből. Marty bevállalt néhány kockázatos húzást, hogy ki tudja őket fizetni, és megint lebukott, onnantól kezdve pedig nem volt visszaút.

– Nem tudta visszafizetni a kölcsönt? – kérdezi Dupree.

Benny bólint.

– És a fiúk attól féltek, hogy beszélni fog. Az FBI lehallgatott néhány pasast, akik arról beszéltek, hogy elteszik láb alól. Ezért egyezséget ajánlottak neki – ha tanúskodik, beveszik a tanúvédelmi programba. Klasszikus sztori. Hetente megtörténik.

– Bevették a tanúvédelmi programba néhány hitelkártya miatt?

– El akarták kapni azt a bandát, és azt remélték, hogy az eggyel fölötte álló fickó majd beszél. Aztán az afölött álló is. Tudja. Mint a dominó – mondja Benny. – De aztán nem jött össze, néhány vádalkuval ért véget az egész.

– Nem is gyilkolt meg senkit?

– Ki? Marty? Dehogy. Marty egy tolvaj. Nem egy erőszakos fickó. Marty… – Benny az égboltot elhomályosító utcai lámpára néz, – … vicces srác. Okos. Ha valahová máshová született volna, ha lett volna pénze, lehetősége… nem is tudom…

– És ha visszajönne New Yorkba, hová menne?

Benny rámered.

– Marty? Nem hinném, hogy visszajönne. De ha mégis, akkor bárhol lehetne – az épületeket bámulná, könyvesboltokban lógna… ülne a rakparton, és lógatná a vízbe a lábát. Mit tudom én?

– Vannak más barátai?

– Én vagyok az egyetlen. Másról nem tudok.

– Barátnők?

– A húgom volt az egyetlen barátnője, akit ismertem.

Beszélgetnek még néhány percig, aztán Dupree megköszöni Benny DeVries-nek, és kicsikarja belőle ugyanazt az értéktelen ígéretet, mint a húgából: – Ha hall valamit Vince-ről, hívjon fel, oké?

– Persze – mondja Benny, és elteszi a rendőr névjegykártyáját anélkül, hogy rápillantana. Dupree elindul vissza a kocsihoz, és megpróbálja összerakni a dolgokat. Mindjárt hajnali kettő.

A kocsiban Charles a kormányra hajolva várja.

– Nos?

– Találkozott vele.

– Elmondta?

– Nem. – Vonja meg a vállát Dupree. – De jelen időben beszélt róla. Különös, nem? Ha három éve nem látott volna valakit, akkor jelen időben beszélne róla?

– Ja, ja – mondja Charles. A DeVries házra néz, aztán vissza Dupree-re. – Mi a faszom az a jelen idő?

Mikor ér véget egy nap? Az órák és a naptárak szerint éjfélkor, de akinek egy óra határozza meg az életét, az nem jobb egy robotnál. Amikor a nap felkel? Ha hagyjuk, hogy a nap tegye ugyanezt, az csak egy fokkal jobb. Akkor mi? Az ébrenlét? Akkor kezdődik egy nap, amikor kiszállunk az ágyból? Vince ébren is szokta érezni, hogyha véget ér egy nap. Nincs rá szabály, hogy mikor következik be, egyszerűen csak tudja. Ha muszáj lenne valamit mondania, akkor azt mondaná, hogy amikor a kocsmák bezárnak. Vince számára általában akkor ér véget egy nap. Spokane-ben hajnali kettőkor, itt New Yorkban háromkor. Vince legtöbbször olyankor érzi azt, hogy átlép egyik napból a másikba, hogy a világ megváltozik körülötte.

Vince a pókerasztalnál ül, szivar- és cigarettafüst vékony felhője alatt, a nemezborítású asztalon whiskypoharak. Ange, Carmine és Beans lenyűgözve hallgatják Vince-t, még többre kíváncsiak. Johnny úgy viselkedik, mint akit nem érdekel a dolog, noha ő volt az, aki visszarángatta Vince-t az asztalhoz, miután meghallgatta a sztoriját – semmit nem reagált, amikor Vince elmondta neki a kölcsönt, a tanúvédelmi programot és azt, hogy alig tudott meglógni Ray Sticks elől. Most türelmesen hallgat, mint egy bíró, miközben a többiek a kérdéseikkel bombázzák Vince-t.

– És aztán? – kérdezi Ange.

– Aztán leültetnek egy asztalhoz. Te pedig elsorolod azokat a helyeket, ahol laktál, dolgoztál, vagy jártál már. Minden olyan helyet, ahol lehetnek barátaid vagy rokonaid. Azokat a városokat és államokat kihúzzák, és a velük szomszédos államokat is. Azután veszik a megmaradt helyeket, és keresnek egy várost, ami elég nagy ahhoz, hogy elvegyülhess benne, elég nagy, hogy legyen ott egy FBI iroda, de annyira nem nagy, hogy egy hasonló akció

előfordulhasson benne.

Beans a fejét rázza.

– Szóval nincs semmi beleszólásod?

– Először nincs – mondja Vince. – Először csak felébredsz abban a városban, és minden más. Nem csak az épületek és az emberek, hanem minden: a nyelv, a szagok… Az ég abban a városban, ahol most élek, hatalmas. És közelebb van, mint itt. Egészen közel. – Kinyújtja a kezét, mintha megérinthetné – Nagy kék, és fehér a széle. Nincs szmog, nincs forgalom. És a fák! Amikor keresztülhajtasz rajta, olyan érzésed van, mintha nem is lenne város, mert a házak mind a fák közé épültek.

– Ne bassz. – Carmine ráhajol az asztalra, mosolyog. – Mintha láthatatlan volna?

– Olyasmi. És az emberek olyan különösek… ott élnek ezen a tökéletes kis helyen, de mivel más városokat nem ismernek, meg vannak győződve róla, hogy valahol máshol jobb lenne.

– Hallottam, hogy Montanában vannak olyan helyek, ahol leülhetsz a házad ajtajában horgászni. – Mindenki Beans felé fordul.

– Igen, Spokane-nek is van egy folyója. Tele van harcsákkal. De senki nem horgászik a folyóban, mert túl gyors, és vízesések meg zúgók vannak benne, és különben is, nem tudsz úgy eldobni egy követ, hogy az ne egy tóba essen bele. Ezek a hidegvízű, hegyi tavak húsz-harminc mérföld hosszúak, és olyan mélyek, hogy némelyiknek még mindig nem találták meg a fenekét.

– Ne bassz.

– A víz a gleccserekből jön. Van egy Brit-Kolumbiában, néhány órányira északra, ahol látni lehet a jeget a tó tetején. Délre vannak folyók, ahol hatméteres tokhalakat lehet fogni, vannak vagy száz évesek.

Az asztal körül ülők hitetlenkedve rázzák a fejüket.

– És a nők? Vannak jó nők?

– Nem sok, de azért akad egy pár, aki… – Vince Kellyt akarja leírni, de maga is meglepődik, hogy Beth képe jelenik meg előtte. – Nagyon kedves – mondja halkan.

– És sok pénzt kapsz a kormánytól? – kérdezi Ange.

– Eleinte egy keveset. De aztán beíratnak valahová, és elvárják, hogy becsületesen tartsd el magad. Így lettem cukrász.

Beans, Ange és Carmine bólogatnak. Johnny az italával van elfoglalva, majd Vince-re bámul. A tekintete üres és kifejezéstelen.

– Mindig is az volt az almom, hogy nyitok egy éttermet – mondja Vince. – Ezért elvállaltam ezt a fánkos melót, és azt gondoltam, hogy idővel belekezdek valamibe egyedül.

– Olasz kajáldák? Vannak ott jó olasz éttermek?

– Nincsenek – feleli Vince. – Csak makaróni és ketchup. De nem is tudok olasz kajákat csinálni.

Ange vállat von.

– Tudok adni egy-két receptet.

Beans körülnéz, hogy hová nyomhatná el a csikkét, mert az ő hamutartója már tele van, aztán Carmine-ét választja.

– És mi más lehettél volna még? Lehettél volna… nem is tudom… orvos?

Vince megvonja a vállát.

– Orvos nem hiszem, hogy lehettem volna, de ki tudja. Úgy értem… elméletileg bármi lehetsz, ami más ember lehet. Újrakezdheted.

– Figyeljetek. – Carmine elereszt egy kuncogásfélét. – Tudjátok, mi szeretnék lenni? Tengerbiológus. Láttatok már olyan fickókat, akik delfinekkel úsznak? Olyan szeretnék lenni. Elköltöznék Hawaiira, és egész nap a delfinekkel úszkálnék. – Gotti felé fordul. – Tudnak kommunikálni egymással, John. – Éles, kattogó hangokat hallat.

A másik két fickó belekortyol az italába, és szemmel láthatóan arról ábrándoznak, hogy milyen új hivatást választanának maguknak. Kivéve Johnt, aki csak ül, és bámul. Nem Vince-re, hanem a semmibe.

– Az új nevedet te választod ki? – kérdezi Ange.

– Részben. Segítenek abban is. Olyan nevet próbálnak adni, amit nem fogsz elfelejteni. Mint nekem. Vince az apám neve volt.

– Ne bassz. – Ange John felé fordul. – Ez szép dolog, nem, John? Az apja kurva nevét választotta. Nem szép dolog?

John kortyol a whiskyjéből.

– Én tudjátok, mit választanék? – kérdezi Beans. Alacsony, kopasz fickó, arcán egy hosszú forradás a szemétől a szájáig. – III. Reginald Worthington Edenfield.

– Néha van benne valami nyomasztó – mondja Vince. – Mindent újra kell kezdened. Nincs priuszod. Nincsenek adósságaid. Mintha… mintha újra megszületnél. – A tárcájába nyúl, és egy pillanatnyi hatásszünet után előveszi a regisztrációs kártyáját. – Még ilyet is kaptam.

Ange megnézi a kártyát, aztán odaadja Carmine-nek, aki megfordítja, mintha franciául lenne, majd Beanshez kerül, aki továbbadja Johnnynak.

John megnézi mindkét oldalát, aztán az asztalra pöcköli.

– Nagy dolog – mondja. – Te és még százmillió idióta.

A többiek nem szólnak semmit.

– Szóval, – mondja végül Vince, – hogy találtak meg?

Mindenki Gottira néz, aki megvonja a vállát.

– Miből gondolod, hogy el voltál veszve?

Füst. Csend.

– Gyerünk. – Johnny Boy kiissza az italát, és a feje úgy billeg a nyakán, mint egy törött forgótengelyen: jobbra, balra, hátra. – Osszátok azt a kurva kártyát.

Carmine oszt magának, Beansnek, Ange-nek és Johnnak.

– És ez az első alkalom, hogy visszajöttél, Vince?

– Igen. – Vince örül, hogy ezen a néven szólítják, így remélhetőleg nem azonosítják Vince-t, a bűnbánó cukrászt Martyval, a spiclivel. Figyeli, ahogy a többiek játszanak, és azt kívánja, bárcsak játékban lehetne még mindig. Nem szereti úgy nézni, hogy nem vehet részt benne. Nem szereti, hogy így jelképesen is a *körön kívülre* került.

– Mikor felismertem Ray Sticks-et, tudtam, hogy el kell hagynom a várost. Arra gondoltam, hogy elmenekülök – még néhány perccel ezelőtt is ezen gondolkodtam. De aztán úgy döntöttem, hogy inkább vállalom a felelősséget azért, amit tettem. Kifizetem a számlát.

Beans csodálkozva rázza a fejét.

– Gondolkodtam is, hogy hová tűnt Sticks. Egész idő alatt erre volt ráállítva, főnök?

John felnéz, de nem válaszol. Beans visszafordul Vince felé.

– Azért biztos be voltál szarva.

– Egy kicsit.

– Ehhez azért akkor is kellett bátorság, hogy visszajöjjön ide – mondja Ange reménykedve, és Johnra pillant, aki úgy tesz, mintha meg sem hallaná. – Szerinted nem kellett hozzá bátorság, John?

Vince-nek kezd olyan érzése lenni, mintha Ange a védőügyvédje lenne a John előtt tárgyalt ügyében. Vince Johnra néz, aztán Ange-re, majd vissza.

– Tegnap elmentem meglátogatni az öreg Dom Colettit. Beans elmosolyodik.

– Ne bassz. Az öreg Hidegvért? Hogy van? Azt hallottam, hogy volt valami rohama vagy micsoda. Elköltözött egy kis lakásba Bay Ridge-be.

– Igen – mondja Vince. – Agyvérzést kapott. Nincs valami jó bőrben. Kifizettem neki, amennyit tudtam, és megegyeztünk, hogy elküldöm neki a többit. Így legalább vele kvittek vagyunk.

– Johnnyra pillant, akinek az arca semmit nem árul el. – Azt reméltem, hogy önnel is meg tudok egyezni, Mr. Gotti. Azt reméltem, hogy ki tudom egyenlíteni a számlát.

Johnny iszik a whiskyjéből, majd Vince-re emeli üvegesen csillogó tekintetét.

Detektív Charles megáll Dupree szállodája előtt, és leállítja a motort. Azt mondja, reggel megszerzi Dupree-nek Marty Hagen aktáját, és végigjárhatják a neveket. Charles ásít.

– Na és nős vagy, Seattle?

Dupree megforgatja a gyűrűt az ujján.

– Igen. Két éve.

– Gyerek?

– Még nincs. A feleségem még tanul. Utána akarunk gyereket.

– Igen? És mi lesz belőle?

– Logopédus.

– Ne bassz. – Charles felemeli a fejét, a szemhéjai le akarnak ragadni. – Szóval… izé… mit is fog akkor csinálni.

– Logopédus lesz – beszédhibás emberekkel fog foglalkozni.

– Logikus.

Dupree az ajtó felé nyúl.

– Szóval segít megszerezni Hagen aktáját? Mert nem akarok a rendőrbírókkal szarakodni. Az hetekig eltartana.

– Ja, a kurva szövetségiek. Megszerzem neked.

– Onnantól már egyedül is el tudom intézni. Nem kell rám áldoznia az egész vasárnapját.

– Ugyan, ha már eddig eljutottunk, kíváncsi vagyok a végére.

– Igazán nem szükséges – mondja Dupree.

– Kell a túlóra.

– Írja be. Majd megmondom a hadnagyának, hogy egész hétvégén velem volt.

– Egy csomó időt megspórolok neked azzal, hogy tudom, mi hol van. Meg talán ismerek is egy pár figurát, mint Pete Giardanót. – Charles a slusszkulcs felé nyúl. – Meg aztán, ha magadra hagylak, és kinyírnak, az én seggemet rúgják szét. Szóval holnap dél körül itt vagyok érted, oké?

– Nem – mondja Dupree olyan határozottan, ahogy csak tudja. – Köszönöm.

– Micsoda? – Charles ránéz. Felnevet. – Szórakozol velem, bazze'? – Aztán előbb vörösre vált az arca, majd elsápad. – Nem kérsz a segítségemből?

– Nem.

Charles egy ideig csak bámul rá. Dupree legszívesebben otthagyná, de nem akar megfutamodni, ezért állja a tekintetét.

– Tudod, mit szeretek az ilyen srácokban, mint te? – kérdezi végül Charles. – Azt hiszitek, mindent tudtok a világról. Azt hiszitek, hogy egy dolog a munka, és egy másik dolog az élet, és hogy végigcsinálhatjátok úgy az egészet, hogy ki sem nyitjátok azt a kurva szemeteket. De tudod mit? Eljön majd a nap, tíz év múlva, amikor rájössz, hogy ez nem arról szól, hogy ki a jó fiú, vagy hogy ki érdemel büntetést. Ez arról szól, hogy vagyunk mi… – Hátramutat a városra. – Meg ők.

– Es egy éjjel, amikor egy sötét, szarszagú folyosón mész, körülötted csupa kábszeres, és meghallod egy negyvenötös kattanását a kurva füled mellett, majd megérted, és rájössz, hogy az egyetlen dolog, ami számít a világon, az az, hogy azok a fickók mögötted legyenek. Ezért van ugyanolyan egyenruhánk, ezért van ugyanolyan jelvényünk. Mert ez a legfontosabb, Seattle! Testvérek vagyunk. Mint az igazi testvérek. Ha a kurva bátyádnak segítségre volna szüksége, ha beteg volna, mit tennél?

– Felhívnám az anyámat, és megkérdezném, miért nem szólt róla, hogy van egy bátyám.

– Baszd meg, Seattle – mondja Charles.

Dupree kinyitja a száját, hogy mondjon valamit, de aztán meggondolja magát. Kilép a járdára. A szálloda előtt sorban állnak a taxik, a sofőrök hanyatt dőlve alszanak. Dupree azon gondolkodik, amit a nagydarab zsaru mondott (*ha a bátyád beteg volná),* miközben figyeli, ahogy a jelöletlen rendőrautó elindul. Visszafordul a taxik felé.

..*

Johnny felnéz a lapjaiból, mintha valami elhatározásra jutott volna.

– Húzd fel a pólódat!

Vince felhúzza a pólót a nyakáig, és körbefordul.

– Nadrágot.

Vince vár egy pillanatot, majd kigombolja a nadrágját, és letolja a bokájáig. A többiek az asztalnál nem néznek oda – Johnnyt kivéve.

Elégedetten, hogy Vince nincs bepoloskázva, Johnny megkérdezi: – És mit fogsz csinálni?

Vince a ruháját igazgatja.

– Tessék?

– Ha… – Előreejti az állát, és elfojt egy böffentést. – Ha visszavonom a vérdíjat, mit fogsz csinálni?

– Nem tudom. – Vince most jön rá, hogy ilyen messzire még soha nem ment el gondolatban, nem gondolkodott azon, hogy mi történhet ez után. Johnny arcán azonban látszik, hogy nem mindegy, mit válaszol. Ahogy Vince felteszi önmagának a kérdést, már tudja is a választ… és reméli, hogy ez a helyes válasz. – Azt hiszem, visszamegyek Spokane-be. Elküldöm a többi pénzt, aztán… élek.

John csak néz, ezért Vince folytatja.

– Bérelek ott egy kis házat. Van egy munkám, amit szeretek. Meg barátaim. – Megint azon kapja magát, hogy Beth-re gondol. – Szeretnék előrejutni. Mármint törvényesen.

Johnny kiissza a whiskyjét. Megnézi a lapjait, aztán a jobbján ülő Ange-re pillant.

– Mennyi a tét?

– Egy ötös, John.

John lenéz a zsetonjaira. Pontosan ötszáz dollár van előtte. Ismét Vince-re emeli a tekintetét. A szeme résnyire szűkül. Fejével apró nyolcasokat ír le a levegőbe. Nyelvével egy teljes másodpercen keresztül nyalogatja az ajkát.

– Mennyi pénzed van?

– Hát, odaadtam ma négyet Colettinek…

John türelmetlenül legyint.

– Mennyi pénz van most nálad, bazmeg?

– Nálam? Hatezer, de ez minden pénzem. Ahogy mondtam, arra gyűjtök, hogy nyissak egy éttermet, de amikor visszajöttem, azt gondoltam…

John kinyújtja a kezét.

– Azt reméltem, hogy akkor fizetnék, amikor…

Gotti nem húzza vissza a kezét, ami úgy billeg az asztal felett, mint egy csónak a viharos tengeren.

Vince körbenéz, aztán a zsebébe nyúl, előveszi a bankjegyköteget, és Johnny kezébe teszi.

Johnny Boy a bankba dobja.

– Tartom az ötszázat, és emelem… mit mondtál mennyi is ez?

– Hatezer.

Carmine és Beans egymásra merednek, aztán Ange-re.

– Adjátok meg! – köpi a szavakat John. – Add meg a kibaszott hívásomat, Ange!

Döbbenten bámulnak. Végül John átnyúl az asztalon, belemarkol Ange zsetonjaiba, és az asztal közepére dobja őket. – Adjátok meg a kibaszott hívásomat! – Odanyúl Beans és Carmine elé is, és a bankba húz egy rakás zsetont, míg Vince pénze szinte elvész a sok zseton között.

– Ez az! – kiáltja John. – Nagy bank!

A többiek nem tudják, hogy mitévők legyenek, ezért egymás után megmutatják a lapjaikat. Beansnek dámái vannak. Carmine-nek sora. Ange-nél két pár van. Mindannyian Gottira merednek, aki nem a kártyáit nézi, hanem az asztal közepén heverő huszonötezer dollárt. Aztán Vince-re emeli a tekintetét.

– Holnap rajta leszel egy gépen – mondja Johnny.

Vince a bankra néz – a pénzére.

John is a pénzre néz.

– Nem érdekel az se, ha el kell térítened, de délben rajta vagy egy kurva gépen.

– Rajta leszek – mondja Vince.

– Két heted van, hogy elküldd a többi pénzt.

– Rendben.

A többiek John lapjait nézik, amelyeket még mindig a kezében tart.

– És ha még egyszer visszajössz, én magam csinállak ki, te szemét spicli.

Vince bólint.

Egy pillanatig mindnyájan csöndben vannak, és John lapjait bámulják – még Vince is, aki most kapta vissza az életét.

Végül Ange megköszörüli a torkát.

– Nos, John?

A nagyember felsóhajt, és ledobja a lapjait az asztalra. Egy hatos és egy kettes. Nincs semmije. Még egy párja se. A többiek nem tudják, mitévők legyenek. John feláll, az ablakhoz megy, és kibámul rajta. Vince kihasználja a lehetőséget, hogy felálljon, és elinduljon az ajtó felé. Visszanéz, és látja, hogy az asztalnál ülők még mindig a bankra merednek. Gotti az ablaknál áll megereszkedett vállakkal, mint egy öregember. Vince épp becsukja maga mögött az ajtót, amikor látja, hogy Johnny visszafordul az asztal felé, mintha most támadt volna egy új ötlete – vagy mintha meggondolta volna magát.

Detektív Charles végighajt a Hatodikon, ráfordul a B-re, és lelassít az egyik háztömb előtt. Odasiklik egy, a magas sarkúját a kezében lóbáló kurva mellé, aki rámosolyog, lehajol, és elkezd vele csevegni.

– Szeva, Charlie. Veszel, vagy eladsz?

– Egyik sem. – Megkínálja a whiskysüvegből. – Nem láttad Mariót?

– Az előbb még itt volt a srácokkal – mondja a csaj, és előre mutat. Felegyenesedik, Charles pedig gázt ad. Két háztömbbel odébb leparkol egy régi épület előtt, amelynek az oldalán egy tűzlépcső rozsdás csontváza éktelenkedik. Jól meghúzza az üveget, rácsavarja a kupakját, aztán kikászálódik a kocsiból. Benyúl a hátsó ülésre, és kivesz két cipősdobozt. Két dominikai férfi ül a kapufeljárón, és sört isznak.

– Hello, srácok – mondja Charles. – Hogy ityeg a fityeg?

A két férfi azt mondja, minden oké, és lepacsiznak Charlesszal.

– Nem láttátok Mariót?

A fickók az épület felé intenek a fejükkel. – Odafent van valami kis buzival, akit a belvárosban szedett össze. Akarod, hogy lerángassam ide, Charlie?

– Igen – feleli Charlie. – De ne mondd meg neki, hogy én vagyok az. Mondd azt, hogy valaki várja idelent, aki venni akar tőle egy kis füvet. – Charles mindkettőjüknek odaad egy-egy cipősdobozt. Kiveszik belőle a cipőket, Charles pedig rájuk mosolyog. – Eltaláltam a

méreteteket?

– Igen, jót hoztál, Charlie. – Mikor az egyikük beköti az íij cipőjét, leugrik a kapufeljáró széléről, és elindul fel a lépcsőn. Világít a lábán az új cipő. Eközben Charles visszaballag a kocsihoz, kinyitja a csomagtartót, és elővesz egy feszítővasat Lecsukja a csomagtartót.

A lépcső alján megjelenik a dominikai egy másik fickóval – alacsonyabb, fekete keretes szemüvege van, és lófarokban hordja a haját. Az alacsony fickó először mosolyog, de csak addig, míg meg nem látja Chariest. Akkor maga elé kapja a kezét, és futásnak ered. A nagydarab zsaru azonban számított rá, és két-három lépésen belül nyakon csípi.

– Nem csináltam semmit, Charlie! Esküszöm, hogy senkinek nem mondtam semmit!

Charles nem figyel rá, csak megfogja a lófarkat, a másik kezével pedig meglendíti a feszítővasat. Az ütés a karját és az arcát éri az alacsony fickónak. Szemüvege végigcsúszik a járdán, és nekicsapódik egy parkolóórának.

– Megmondtam, hogy ne próbálj kibaszni velem, Mario!

Mario kiszabadítja magát, és elindul fel a lépcsőn, de az egyik dominikai egy rúgással visszatereli Charles felé. Mario bemutat balra, aztán kitör jobbra, Charles lerakja a vasat, és utána veti magát. Elkapja Mario lábát, és nekiesnek a ház falának. Hosszú árnyékaik egymással hadakoznak az utcai lámpák fényében. Charlesnak alig egy másodperc kell csak hozzá, hogy lebirkózza a kisebb férfit.

– Esküszöm, Charlie! Senkinek nem mondtam semmit! Kérlek, Charlie!

Charles a hajánál fogva visszarángatja Mariót a kapufeljáróhoz. Maga mögé nyúl, hogy felvegye a feszítővasat a földről. De az nincs ott. Körbetapogat a kezével, aztán felegyenesedik, és a válla felett a kapuban ülő fickókra pillant.

– Mi a fasz van? – De a dominikaiak kezében nincs semmi, és valahová a nagydarab zsaru mögé bámulnak.

Charles megfordul, és tiszta erőből Mario arcába sújt.

– Hol van az a kurva feszítővas? – De Mario keze is üres, a fejét védi vele, és zokog. Charles oldalra fordul, és csak akkor látja meg Dupree-t, amint kilép az árnyékból, kezében a feszítővassal.

– Dookie?

– Ezt nem teheti.

– Mit nem tehetek? Épp egy gyanúsítottat hallgatok ki. – Elengedi Mariót, elmosolyodik, majd hirtelen előrelendül, és abban a pillanatban, ahogy megragadja Dupree ingét, a feszítővas nekicsapódik a koponyájának.

Charles hátratántorodik néhány lépést, elengedi Dupree ingét, de döbbenetes módon, nem esik össze. A kapufeljárón üldögélő emberek egy szempillantás alatt eltűnnek az épületben. Charles utánuk néz, majd hátrapillant a válla felett, és meglátja egy taxi nyitott hátsó ajtaját. – Egy kurva taxival követ tél? – Felnevet, majd a fejéhez nyúl, és érzi, ahogy nő a dudor a halántékán. – Adde azt a vasat. – Tesz egy lépést Dupree felé, aki meglóbálja a feszítővasat, és hátralép.

– Mario! – kiáltja Dupree. A srác felnéz rá. – Élnek valahol rokonaid?

Mario habozik. Charles Dupree-ről Marióra néz, majd vissza.

– Mario – mordul rá Charles. – Ha megmozdulsz, meghalsz!

– Mario! – kiáltja Dupree újra. – Futás! – Mario végül talpra kecmereg, összeszedi a szemüvegét, és elrohan. Dupree és Charles figyelik, amíg el nem tűnik a sarkon.

Charles higgadtan elmosolyodik.

– Mégis mi a faszt képzelsz magadról?

– Igaza volt – mondja Dupree. – Tényleg szüksége van a segítségemre.

Charles nevetni kezd, majd megdörzsöli a púpot a fején. – Most engedtél szabadon egy körözött kábítószerárust, Seattle. Ezt elbasztad. – Van valami furcsa hörgés a hangjában. – Na, adde azt a feszítővasat. – Ismét felnevet, és Dupree nem győz csodálkozni, hogy milyen jól

tűri a fájdalmat. – Gyere. Hazaviszlek. – Megdörgöli a fejét, a kocsija felé fordul, aztán… méreteit meghazudtoló gyorsasággal a kabátjába nyúl, kicsatolja a pisztolytáskáját, és előhúzza a fegyverét. Dupree-nek ugyanennyi időre van szüksége ahhoz, hogy tegyen egy lépést előre, felemelje a feszítővasat, és képen törölje vele Chariest.

Fogak törnek, vér fröccsen, Charles arca pedig elmosódik, mintha szögesdrótnak rohant volna. A fegyver a járdán csattan, Charles az épület felé dülöngél, az egyensúlyát próbálja visszanyerni, teste egyre jobban előredől. – Váhj, – mondja, – váhj e' kisi'. – Szájából spriccel a vér, miközben beszél. Dupree-t lenyűgözi, hogy a férfi még mindig talpon van, és egy kicsit csodálja is érte. Charles előbb lerogy a járdára, majd végül kiterül: arca, mellkasa, karjai úgy zuhannak az aszfaltra, mint egy kidőlt fa.

Vince kilép az utcára. Mélyen belélegzi a nyirkos levegőt. Szóval ez a helyzet. Szabad vagy. Oda mész, ahová akarsz, azt csinálsz, amit akarsz. De bizonyos fokig nem voltál eddig is szabad? A kérdés inkább az, hogy meg tudtad-e tenni azokat a dolgokat, amelyeket megtehettél volna… a tó és a varjak.

Nem, ennek vége. Vince figyeli, ahogy egy kamion próbál betolatni egy étterem udvarára. A tulaj a kezével jelzi, hogy mennyit mehet még: két méter, egy méter. Vince úgy érzi, mintha neki jelezne – hogy milyen közel van hozzá a veszély.

Az egész dolog arra emlékezteti, mint amikor felébred az óracsörgés előtt – folyamatosan nő benne a feszültség, míg végül egy kéz nehezedik a vállára. Megpördül, és Ange mosolygó arcával találja szemközt magát.

– Hello, Fánkos! – mondja Ange a cserszínű pulóverében. – Van egy jó hírem. John azt mondta, vigyelek ki a reptérre.

– Vigyél ki? – kérdezi Vince. *Vigyél el kocsikázni?* – Te… aha… tudod mit, Ange? Nem fontos. Egyedül is kitalálok.

– Öö, a helyzet az, hogy ragaszkodnom kell hozzá. – Ange előrebiggyeszti a száját. – John biztos akar lenni benne, hogy rendben odaérsz. És azt akarja, hogy beszélgessek el veled egy kicsit. Rendben?

– Persze. – Vince-nek kiszárad a szája. Hát persze. Nem engedhetnek el csak úgy. Ha felnyomod őket, azt nem úszhatod meg. Az egész rendszer összeomlik, ha hagyják, hogy egy tégla besétáljon, és bocsánatot kérjen, amiéit megszegte az egyetlen szabályt, amit ezek a seggfejek betartanak.

Ange elővesz egy köteg bankjegyet.

– John azt mondta, vegyek neked repülőjegyet is. Mivel elvette az összes pénzed.

– Ez tényleg nem szükséges – mondja Vince. – Tudok kölcsönkérni.

Ange leinti.

– John ragaszkodik hozzá. Nézd, tényleg nem rossz ember. – Közelebb hajol Vince-hez. – De el kell tűnnöd a városból. Magunk közt szólva, nem hiszem, hogy John örül, ha a közelben vagy.

Vince bólint. Hát persze, hogy John nem akarja a közelében tudni. És Vince még valahol örül is neki, hogy Ange az. Az asztal körül ülő fickók közül őt kedvelte meg Vince a legjobban, mintha ő értette volna meg egyedül, hogy mi a csábító abban, ha egy időre mások lehetünk, ha egy időre Vince Camdenné válhatunk. Nem, ha valakinek meg kell húznia a ravaszt… akkor már Ange a legjobb. Ő legalább gyorsan elintézi majd. Fájdalommentesen. Talán még le is tudja beszélni róla.

– Gyemnk, Fánkos. Induljunk.

Elsétálnak Ange kocsijához, egy piros Dodge Diplomathoz. Vince megpróbálhatna elmenekülni, de még ha Ange elől el is tudna szökni… ha Spokane-ben megtalálták, akkor bárhol megtalálhatják. Lázasan jár az agya, megpróbál valami kiutat találni, amikor hirtelen

eszébe jut valami.

– Megállhatnánk előbb egy percre valahol?

Angelo elgondolkodik.

– A főnök azt akarja, hogy tűnj el.

– Van az a lány… szeretném látni még egyszer mielőtt…

Ange hátranéz a válla felett, majd bólint.

– Oké. Rendben.

– És aztán gyorsan… igaz, Ange?

– Amiatt ne aggódj, Fánkos. Pikkpakk otthon leszel.

* * *

Dupree a kórház várótermében ül, kezében egy fánk és egy pohár feketekávé. Épp az üres nővérpultot nézi, amikor felbukkan a folyosón Mike, Charlie szakszervezeti képviselője Bizonytalan léptekkel közeledik, mint aki nem tudja, mi vár rá. Dupree feláll, és mosolyt erőltet az arcára.

– Hello, Mike! – köszönti, mintha országos nagy cimborák volnának. – Kösz, hogy eljött. Charlie-nak biztos sokat fog jelenteni.

A szakszervezetis – vékony, ősz hajú, beesett arcú fickó – várakozóan néz rá, mintha azt mondaná: ajánlom, hogy valami jó hír következzen. Megszólal a hangosbemondó, az egyik orvost keresik, Mike egy pillanatra hátrakapja a fejét.

– Jól van – mondja Dupree. – Ne aggódjon! Valószínűleg meg kell operálni az állkapcsát. Egy ideig nem fog tudni beszélni. De ez nem olyan nagy tragédia, nem igaz?

– A nővér azt mondta, megtámadták – mondja Mike – Nekem segített. Épp kihallgattunk egy fickót… hol is, Alphabet Cityben? Amikor valaki előlépett az árnyékból, rávetette magát, és megütötte egy feszítővassal. Kétszer… azt hiszem.

– Valaki… – mondja Mike.

– Igen – feleli Dupree. – Valaki.

Hosszú másodpercekig farkasszemet néznek, majd Dupree megvonja a vállát, elmosolyodik, és elfordítja a tekintetét.

– Sajnálom, hogy nem tudtam neki segíteni. Nem vagyok túl jó az efféle helyzetekben.

– Tényleg? Nem szeret verekedni?

– Nem. Nem igazán. – Dupree az órájára néz. – Nézze, nekem mennem kell. Csak azt gondoltam, jobb, ha itt van valaki, amikor kitolják a műtőből. Biztos nagyon össze van zavarodva. Jobb lenne, ha valaki megnyugtatná, és szólna neki, hogy ne ugráljon.

– Ne ugráljon?

– Igen. – Jelentőségteljesen Mike-ra néz. – Mondja meg neki, hogy köszönöm a segítségét. Mondja meg neki, hogy az én megítélésem szerint kvittek vagyunk.

Mike gyorsan bólint. Nem ígér semmit, de úgy tűnik, érti, mik a fegyverszünet feltételei – Nézze, nem tudom, mennyit tud Charlie-ról… hogy mi történt vele…

– Többet, mint amennyit tudni szeretnék.

Mike vállat von.

– Jó zsaru volt…

Dupree nem felel.

Mike látja, hogy ezzel nem sokra megy, és megvonja a vállát.

– Rendben. Majd megnézem, mit tehetek érte. Magának szüksége van még valamire?

– Ami azt illeti… – Dupree elővesz egy jegyzettömböt, és leírja a Martin Hagen nevet. – Úgy volt, hogy megszerzi ennek a fickónak az aktáját. Esetleg tudna benne segíteni?

Mike azt mondja, megpróbálja.

Dupree elindul, de Mike utána szól.

– Meddig lesz itt?

– Amíg meg nem találom ezt a fickót.

– A maga helyében igyekeznék – mondja Mike.

Mint egy álom – egy emlék, ami sosem volt a tiéd, mégis pontosan le tudnád írni. Szombat reggel nyolc óra, hűvös, borongós idő, és az utca túloldalán Tina lép ki a kis verandára a reggeli újságért. Mezítláb van, egy rövid frottír köntöst visel, ami izmos combja közepéig ér. Sötét haja copfban összefogva. A köntös alatt fehér selyem villan. Ebben a képben minden benne van, amit Vince valaha akart az életben: egy nő, egy ház, a reggeli újság. És egy pillanatra elönti a keserűség, amiéit ilyen kisszerűek az álmai – ez nem olyan, mintha ő akarna lenni az elnök, mégis aligha lehetne messzebb még ettől az egyszerű élettől is, amely másoknak minden erőfeszítés nélkül az ölükbe hullik, amely ellen mások lázadnak, amelyről lemondanak a buszvégállomások, a pályaudvarok és a kocsmák felé menet. Vince az utca túloldalán áll, nekidőlve Ange kocsijának. Ange az autóban ül, ráhajol a kormányra, és mosolyogva mutogat, vastag ajkai azt kérdezik: Ő az?

Tina mozdulatlanul áll, az újságot olvassa, lapozgat benne, és Vince tényleg oda akar menni hozzá, meg akarja ölelni, érezni akarja a leheletét a mellkasán, végig akar simítani combja apró, szőke pihéin.

Egy autó húz el közöttük, és Vince kizökken a gondolataiból. Tina azonban föl sem néz az újságból. Az autóban ülő Ange felemeli a kezét, és a szempilláját rezegteti. Vaskos arcán izgatottság, amint azt mondja: *Menj oda hozzá!* De mielőtt Vince elhatározhatná magát, Tina megfordul, és elindul az újsággal befelé. Kinyitja az ajtót, és belép a házba. Az ajtó becsukódik mögötte. Vince csak áll az utca túloldalán, nekidőlve a kocsinak.

Ange kikászálódik az autóból, és rákönyököl a nyitott ajtóra.

– Hé, nem ő volt az, Fánkos?

– De. Ő volt az.

– Akkor meg mi a fasz van? Ezért vezettem idáig, hogy aztán oda se menj hozzá? Azt hittem, beszélni akarsz vele.

– Nem hiszem, hogy képes lennék rá – feleli Vince. – Nem tudom, mit mondhatnék neki.

Ange a ház felé pillant, majd vissza Vince-re.

– Csinos.

– Kösz, Ange.

Vince végigméri a házat – kicsi, deszkaburkolatú épület, pontosan olyan, mint az a két ház, amely közrefogja, sárgára és fehérre van festve, az ablakban virágtartók és egy amerikai zászló. Az a fajta élet, amit Vince szeretett volna megadni neki, és amiről Tina kitartóan állította, hogy nincs rá szüksége – legalábbis akkor nem volt, amikor együtt voltak, ráadásul akkoriban Vince sem lett volna képes így élni.

Ange még mindig a kocsiajtóra támaszkodik. Megvakarja a fejét.

– Szóval azt akarod mondani, hogy elhoztalak ide a világ végére, és aztán egy kurva szót sem fogsz vele váltani?

– Azt hiszem, csak látni akartam.

– Mióta?

– Három éve – feleli Vince.

– Soha nem hívtad fel? Nem írtál neki levelet?

– Nem.

– Hogyhogy?

Vince az ablakokat figyeli, hátha felbukkan valamelyikben.

– Megígértem a bátyjának, hogy békén hagyom. Nem akarta, hogy baja essen.

– Aha. – Ange bólint. – Ez nagyon… Jézusom, ez nagyon szomorú.

Vince vállat von. Visszamegy a kocsihoz, kinyitja az ajtót, már majdnem beül, aztán megáll.

– Ange, tudom, miről van szó.

Ange szeme elkeskenyedik.

– Tényleg?

Vince bólint.

– John soha nem engedne csak úgy el, igaz?

– Fánkos… – vonja meg Ange a vállát. – Tudod, hogy ez nem olyan egyszerű. Meg kell értened Johnt. Nagy rajta a felelősség. Vannak bizonyos szabályok. Ez az egész rendszer precedensekre és elintézési módokra épül. Mindennek van értéke. Mindennek megvan az ára. Senkit nem hagyhatsz futni. Legalábbis nem valami, – Ange a megfelelő szót keresi, – valami kompenzáció nélkül. Ez nagyobb, mint te vagy én. Vagy akár John. Ez az egész nemzedékekre nyúlik vissza. Nagyobb, mint mindenki, aki benne van. Épp ettől működik.

– De nekünk nem muszáj velük tartanunk. Te és én… kiszállhatnánk belőle.

Ange elmosolyodik.

– Miért akarnék kiszállni belőle? Süssek én is fánkokat? Ugyan már. – Megvonja a vállát. – Na, szállj be a kocsiba.

Vince még egyszer Tina McGrath lakásának ablakaira pillant, de azok ugyanolyan üresek és kifejezéstelenek, mint Johnny Boy tekintete. Beszáll az autóba.

– Fel a fejjel, Fánkos. Helyesen cselekedtél. A nehezén már túl vagy. – Ange beindítja a motort. – Készen állsz?

Vince hátradől az ülésen, és behunyja a szemét.

* * *

Martin Hagen rendőrségi aktája vastag, de megdöbbentően üres: kilenc letartóztatás, legalább négy börtönbüntetés, de semmi erőszakos bűncselekmény. Se súlyos testi sértés, se fegyveres rablás – a lopás és a csalás a legsúlyosabb, amit elkövetett. Ez kétségkívül nem egy gyilkos aktája. Dupree leírja Hagen próbaidős tisztjének a nevét meg néhány címet, amit ellenőrizhet, de alig van valami ebben az aktában Martin Hagenről, ami elvezethetné Dupree-t Vince Camdenhez. Dupree olvas ellopott hitelkártyákról, ellopott autókról, ellopott műszaki cikkekről és ellopott csekkfüzetekről, de valami nem stimmel.

Az utolsó bejegyzés egy rövid nyomozói jelentés *(…a körülményekből és a megbánás szemmel látható hiányából kiindulva, Hagen potenciális visszaeső*) amelyet az ügyész számára készítettek. Ehhez hozzácsatolva egy négyoldalas részlet egy FBI-lehallgatás szövegátiratából, amelyen két azonosítatlan gyanúsított arról beszél, hogy meg kell találniuk valakit, és „el fogják intézni Hagent”, azt a „rohadt ír spiclit”, és hogy „ásatnak majd vele egy gödröt” valahol. Az oldalt két FBI ügynök az aláírásával hitelesítette.

A jelentés alján ott van az ügyön dolgozó ügyészségi nyomozó, egy Janet Kelly nevű nő telefonszáma is.

Annak ellenére, hogy szombat van, Dupree felhívja, és azonnal elnézést is kér, mikor kiderül, hogy az az otthoni telefonszáma. A nő először ingerült, hogy szombat reggel zavarják. Már nem a kerületi ügyészségen dolgozik. Egy évvel ezelőtt felmondott, és most a büntetés-végrehajtásnál dolgozik Dupree még egyszer elnézést kér, amiért ilyen korán hívta, majd megkérdezi, hogy emlékszik-e a Martin Hagen-ügyre.

Először nem ugrik be neki, de aztán Dupree visszaolvassa neki a jelentését, és akkor már emlékszik.

– Óh, igen – mondja. – A hitelkártyás. Kedves kis szélhámos volt, ha jól emlékszem rá.

Bankkártyákat lopott, aztán tévéket, mosógépeket, magnókat vett rajta – majd eladta a cuccot két fickónak, akik valami öreg maffiavezérnek dolgoztak. Lógott nekik valamennyi pénzzel, ezért elkezdték fejni. Először nagy dobásnak ígérkezett, de aztán nem lett belőle semmi.

– Hogyhogy? – kérdezi Dupree.

– Volt egy dörzsölt ügyvédje, aki egy egyetemre járt az ügyésszel. Sikerült meggyőznie a fickót, hogy ez a Hagen nagyon sokat tud, egy aranybányán ül, és ez a hitelkártya-simli csak a jéghegy csúcsa.

– És?

– Kiderült, hogy inkább egy jégkocka csúcsa.

– Gondolja, hogy eltitkolt valamit maguk elől?

– Nem – feleli a nő. – Őszintén szólva azt gondolom, hogy a saját kis hitelkártya-üzletén kívül semmiről nem tudott. Szerintem egyáltalán nem volt beavatott, csak egy kis piti tolvaj. De mire rájöttünk, már megkapta a teljes mentességet.

– És egy hitelkártya-lopási ügy miatt berakták a tanúvédelmi programba?

– Nos, ott volt az az FBI-os szalag is. Úgy tűnt, hogy kicsinálják a fickót, ha nem vesszük be a programba.

Dupree előveszi az aktából a szövegátiratot.

– Igen, láttam a jelentést. De ha igaza van, és a fickó tényleg nem tudott semmit, miért tűztek ki vérdíjat a fejére?

– Nem a megfelelő embert kérdezi. Ezt inkább az FBI-jal kellene megbeszélnie.

Dupree az FBI jelentésre mered. Valami nem stimmel.

– Azt mondta, emlékszik Marty Hagenre. Arra is emlékszik, hogy nézett ki?

– Igen, persze. Jóképű fickó. Problémásnak tűnt.

– Magának úgy tűnt, hogy ír?

– Nem tudom.

– A Hagen német név.

– Nem értem, mire…

– A felvételen az van, hogy el fogják intézni Hagent, azt a „rohadt ír spiclit”. – Dupree az arcához emeli a papírt, és megfordítja.

A vonal másik végén Janet Kelly felnevet.

– Nem tudom, mit mondjak erre. Ezek nem olyan fickók, akik álmatlanul hánykolódnak, ha eltévesztik valakinek a nemzetiségét. Nézze, ha nincs más…

Dupree még mindig a papírt nézi.

– Nem, nincsen. Ennyi. Elnézést a zavaráséit.

Leteszi a kagylót, és az aktára néz. Hétfő reggelig nem fog tudni beszélni az FBI-jal. Ami azt jelenti, hogy még legalább két napot itt kell töltenie, és figyelni az ajtót, hogy Detektív Charles mikor kel fel a kórházi ágyból, ül be a kocsijába, és…

Dupree körbenéz a szállodai szobában: az egyik ágyon papírfecnik és jegyzetek, a másik még gyűrött a néhány órás, nyugtalan alvástól. Hirtelen nagyon kicsinek érzi magát. Mégis kicsoda o ahhoz, hogy megtalálja ezt a fickót New Yorkban, hogy megértse a maffia üzletpolitikáját és a New York-i rendfenntartók ügyeit, hogy az ellenségévé tegyen egy olyan embert, mint Donnie Charles? Elképesztő, hogy az ember mennyire egyedül tudja érezni magát egy hétmilliós városban. Feláll. Alig van hely a lábának a két ágy között, oldalazva tud csak elmenni közöttük. Hallja az autódudákat odakintről, indul a reggeli forgalom. Elhúzza a függönyt, és lenéz a Hetedik sugárútra, aztán el a Times Square felé. Borult az ég. Figyeli az autókat, és azon tűnődik, hogy idővel vajon milyen hatással van az emberre ez a tömeg és ez a felfokozott ritmus. Vajon ő sem különbözne Charlestól, ha itt élne? Vagy épp ellenkezőleg, a helynek ehhez semmi köze? Charles tizennyolc éve zsaru. Tizennyolc év talán bárkiből ezt hozná ki. Dupree-t egy pillanatra elönti a pánik, és azt kívánja, bárcsak írhatna magának egy levelet, amit csak 1998-ban kap meg. *Kedves Alan, vigyázz magadra! Ne légy seggfej!*

Felemeli a telefont, és tárcsáz. Fülsértő a csörgés.

– Halló? – Aggodalmasnak tűnik a hangja.

– Szia, Debbie.

– Szia. – Megkönnyebbülése átjárja Dupree-t.

– Ne haragudj, hogy ilyen korán hívlak. Csak…

– Örülök, hogy hívtál. Te is hiányzol. Mikor jössz haza?

– Nem tudom. Talán hétfőn.

– Milyen New York? Szép?

– Meghiszem azt – feleli. Alig néhány lépést kellene csak tennie, hogy mind a négy falat meg tudja érinteni a szobájában. – Ez tényleg… nem semmi. – Szeretne odabújni a felesége mellé, a kanapén, abban a városban, amit olyan jól ismer. De legfőképp azt kívánja, bárcsak véget érne már ez az ügy, és bárcsak soha ne találkozott volna Donnie Charles-szal a repülőtéren. Megjelenik előtte a nagydarab nyomozó – szája összevarrva – száguld keresztül a városon, mellette a whiskysüveg, fekete szeme maga elé mered.

– Egyszer elmehetnénk együtt is oda, Alan. De semmi munka. Csak turistaként. Megnéznénk az Empire State „Buildinget. Körbejárnánk a Central Parkot.

Dupree hanyatt dől az ágyon, és behunyja a szemét.

– Hát persze.

***

Utolsó gondolatok: *A balfácán* óta nem volt igazán vicces sorozat a tévében; a fasírt jobb, mint a virsli; vajon mennyi ideig küldi még a telefontársaság a számlákat, miután meghal az ember; az előre passz megöli a klasszikus futballt; az olasz kaját messze túlértékelik; jó lett volna kutyát tartani.

Vince bámul kifelé az ablakon, figyeli az elsuhanó épületeket. Nem tud lépést tartani a saját agyával, ezért megpróbál azokra a dolgokra összpontosítani, amiket lát – a vizuális ingerekre korlátozni magát. Vajon meddig cipeljük magunkkal az emlékeket – vajon azok is eltűnnek, amikor kialszik a fény? Mi történik azzal a sok dologgal, amit láttál: a napfelkeltékkel és a színsorokkal? Mi történik velük, amikor már nem leszel? Mohón újabb képekre vágyik… semmi különösre, csak egy kis szépségre. Bárcsak megkérhetné Ange-et, hogy dél felé menjenek – a kedvenc épületei Manhattan azon részén vannak: a Városháza és a Standard Oil régi épülete, a Chambers Street márvány és kovácsoltvas homlokzatai – de észak felé tartanak. Vince megpróbálja felidézni, milyen épületeket szeretne látni északon. A Met… a Carnegie Mansion. Az Ansonia és az Arthorp a Broadwayen.

T Vince kétszer is a kilincsre teszi a kezét, hogy kiugorjon az autók közé, de mindkétszer elhagyja a bátorsága. Lekanyarodnak a LaGuardia felé, és Vince azon gondolkodik, hogy Ange vajon miért tesz úgy, mintha tényleg a reptérre vinné. Talán Ange a repülőtéren szokta elintézni az efféle dolgokat. Lehet, hogy Vince hulláját berakják egy faládába, és elküldik Szicíliába.

Egy kissrác figyeli őket egy felüljáróról, Vince elkapja a tekintetét, és majdnem elsírja magát a fiú szemében felvillanó jövő láttán. Bárcsak követhetné ezt a fiút, és élete hátralévő részét egy biciklin tölthetné, cikázna az autók között, élvezné a szabadságot, becsukná a szemét, és elengedné a kormányt… ő lenne az egyetlen mozgó dolog egy kimerevített világban – egy gyerek legyőzhetetlen a biciklije nyergében ülve, vagy legalábbis azt gondolja. Legyőzhetetlenség: ez kellene most Vince-nek. Becsukja a szemét, és elmosódnak a parkoló autók, a kapufeljárókon ülő emberek, szinte érzi az arcán a haját borzoló szelet.

Uramisten, de szép is volna, ha el lehetne raktározni valahová azt a sok mindent, amit láttál és éreztél, mint ahogy a fényképezőgépből kivesszük a filmet. Semmi kétség, ezért írnak

emberek könyveket, történeteket, hogy hagyjanak maguk után valamit, hogy megosszák másokkal is a szépséget és a fájdalmat, amit láttak és átéltek. Ezt láttam! Vagy a graffiti: Itt jártam! A fenébe is, itt jártam! Mi a faszért nem írtál le soha egyetlen sort sem; miért nem rögzítetted valahogy az itt eltöltött időt? Milyen nehéz lehet az?

Aztán furcsamód az autó bekanyarodik a repülőtérre, Ange ráfekszik a dudára, átcikázik a taxik között, és megáll a jegypénztárak előtt – férfiak, akik rángatják fel a Samsonite-jukat a járdára, nők, akiknek egyik kezében cigaretta, a másikban utazótáska, taxisok, akik úgy rajzanak, mint nyáron a szúnyogok. Ange leállítja a motort, és Vince felé fordul.

– Megjöttünk, Fánkos.

Vince nem tudja, mit mondjon.

– Te… te most hagyod, hogy elmenjek?

Ange félrebillenti a fejét.

– Igen. John megmondta neked, hogy hazamehetsz. Miért? Mit hittél, mit fogunk csinálni veled?

– Azt hittem… de… azt mondtad, hogy ez nem olyan egyszerű.

– Igen, John kér tőled egy szívességet. Ezt nem vetted?

– Nem – mondja Vince. – Azt hittem, meg fogsz…

– Mit fogok?

– Tudod…

Ange elvigyorodik – Azt hitted, meg foglak…

Igen. – Vince elkomorodik, és utánozza Ange hangját. – *Ez nagyobb, mint te vagy én, Fánkos.*

Ange egy pillanatig csak bámul rá, aztán kitör belőle a nevetés. Mindkét kezével a hasát fogja, úgy röhög, sötét szemei résnyire szűkülnek.

– Azt hitted… Óh, Istenem! Én egy szóval sem mondtam, hogy meg foglak… csak annyit mondtam, hogy Johnnak tervei vannak veled. Ennyi az egész.

– *Mondani* tényleg nem mondtad, de hát ki mondja meg azt valakinek, hogy le fogja lőni?

Ange alig tud beszélni a röhögéstől – Ez kibaszott nagy, Fánkos! Azt hitted, meg foglak – és közben meg csak itt ültél! Óh, bazmeg! Azt a hidegvérű kurva néni-kédet!

Ange olyan hangosan nevet, hogy egy pár, akik ugyanolyan színű bőröndöket húznak maguk után, megállnak, és benéznek az autóba.

– Nem… nem hiszem el, hogy csak itt ültél, miközben azt hitted, meg foglak…

Ange sír. A könnyei potyognak, ahogy Vince vállára teszi a kezét.

– Azt hitted… Óh, Istenem… Uramisten… beszarás. Ez kurva nagy!

Most már Vince is nevet, és mindketten előre görnyednek, levegő után kapkodnak, és a műszerfalat csapkodják.

Ange végül megtörli a szemét, és megrázza a fejét.

– Istenem, nagyon bírlak, Fánkos. Bárcsak itt maradhatnál. Te tényleg feldobnád itt a hangulatot. És csak hogy tudd, ha arról van szó, mindig két embert küldünk. – Elfintorodik, mintha valami savanyúba harapott volna. – Egyedül nagyon nehéz.

Vince megtörli a saját szemét a kabátujjával.

– És akkor mi a szívesség? Mi a… *kompenzáció?*

Erre Ange-ből megint kitör a röhögés, úgy néz ki, mint aki mindjárt szívrohamot kap, a mellére csap, ujjából pisztolyt formál, és Vince-re mutat vele, aki a térdére borul, és sír a röhögéstől.

– Óh, Istenem – sóhajtja Ange, amikor újra beszélni tud. Elnyomja a nevetést, aztán benyúl a zsebébe, előhúz egy köteg bankjegyet, és Vince kezébe nyomja. – Oké. – Próbál uralkodni magán. – Megmondom, mit akar tőled John: fogd ezt a pénzt, menj vissza abba szaros kisvárosba, ahová az FBI szemmel láthatóan a spicliket küldi, vegyél egy pisztolyt, és loccsantsd ki az agyát annak a hazug szemét Ray Sticks-nek!

VI

Chicago, Illinois/Columbus, Ohio

1980. november 2. (vasárnap) 4 óra 13 perc

Hatodik fejezet

Kisurran a mosdóba, hogy egyedül lehessen, mostanában gyakran teszi ezt, kilép a cipőjéből, és csak áll a tükör előtt, bámulja azt a furcsa, seszínű arcot: homokszín haja megőszült, és mintha mindene olvadna – '76-os mosolya megfakult, a szemet eltávolodtak egymástól. Kinyitja a melegvizes csapot. Odakint, a szobában mostarira már fel-alá járkálnak, és fojtott hangon beszélgetnek… az aggódó tekintetek megbeszélése. Tudja, hogy amint elhagyja a szobát, már csak egyetlen téma létezik: hogyan kezeljék őt, hogyan tartsák kordában hibás ösztöneit. Tudja, mit éreznek. Hogyne tudná, hiszen ő is ugyanúgy érez. Valamikor régen meggyőzték róla, hogy nem elég kemény, nem elég határozott, túl vallásos. Valamikor régen meggyőzték róla, hogy nem engedheti meg magának azt a gyermeki naivitást-azt a makacs hitet, hogy ha a legjobbat hozza ki magából, akkor az a legjobbat fogja eredményezni. Valamikor régen meggyőzték róla, hogy épp az ellenkezője igaz. Hogy önmaga a saját legnagyobb ellensége.

Most már maga is azt hiszi, a mit ők – hogy a feladatuk az, hogy megvédjék önmagától. Közös ellenségük néz vissza rá a tükörből. Gőz száll fel a forró víz nyomán. Leteszi a mappát, és a víz alá tarítja a kezét. Olyan hosszú ideig tatija ott, ameddig csak bírja, örül mindenfizikai behatásnak, ami eltereli a figyelmét a saját gondolatairól.

– Aú! – Megrázza kivörösödött kezét, és várja, hátha meghallotta valaki. De csend van. Egyfajta perverz örömet szerez neki, hogy ennyire egyedül van. Soha nincsen már egyedül. És közben mindig egyedül van.. minél többen vannak a szobában, annál inkább egyedül van. Az arcához érinti meleg, nedves kezét. Utána… ha rosszul alakulnak a dolgok… akkor mi lesz? Golf? Tévészereplések? Hazatérés? Mit csinál valaki, amikor ennek vége? Amikor eljut valaki ebbe a pozícióba, aztán visszaküldik-pedig nem akarja. Néha elfelejti, hogy ez róla is szól… az életéről, hogy ennek az egésznek a középpontjában egy ember áll. Caddell majd újabb számokkal hozakodik elő, és tárgyilagosan kijelenti, hogy az alapvető probléma még mindig ugyanaz: az emberek egyszerűen nem szeretik. Nem a kormányát vagy a politikáját, hanem őt. A többiek pedig, akik a szobában ülnek, bólogatnak majd, és jegyzeteket készítenek, mintha egy szappanról vagy egy tévéműsorról beszélgetnének, ő megpróbál majd velük tartani, de közben egy belső hang, egyre gyengébben, de azért hallhatóan, azt mondja: Várjatok! Rólam van szó! Engem nem szeretnek! Egyébként elképesztő a dolog – a közvélemény-kutatások azt mutatják, hogy jobb embernek tartják az ellenfelénél, intelligensebbnek, könyörületesebbnek, és kevésbé tartják valószínűnek, hogy egy újabb világháborúba vezeti őket… és mégis a másik fickót akarják.

Néha eltűnődik: Kik ezek az emberek? Kik ezek az emberek, akik képesek elhinni valakiről, hogy jó, okos, becsületes, adakozó… és mégsem szeretik?Miféle emberek ezek?Még mindig hallja, ahogy a közvélemény-kutató a szemébe mondja: Nézze, a probléma a következő: a gyengeségeikre emlékezteti őket.

Néha úgy érzi, mintha a másik oldalon volna, azokkal az emberekkel a szobában, akik úgy néznek arra az asztal mögött ülőpojácára, mint egy fejtörőre, amit meg kell oldani, vagy egy termékre, amit el kell adni, és ilyenkor általában kimeríti magát, és kimegy a mosdóba… hogy vessen egy pillantást a saját arcára, hogy megnézze, ott van-e még.

Elzárja a vizet, és a kezébe veszi a mappát. Ismét kinyitja, hátha van valami a jelentésben, ami az előbb elkerülte a figyelmét. A szabadon bocsátás feltételei, be nem avatkozás; a sah vagyonának, visszaadása; a számlák zárolásának feloldása; a jogi lépések visszavonása. És a

túszokat akkor is csak egyesével engedik majd szabadon, több mint egy hónap alatt.

*Három hónappal ezelőtt ez még jó hír lett volna. Három hónappal ezelőtt hatalmas előrelépés lett volna, ha találnak egy értelmes felnőttet a másik oldalon, akivel lehet tárgyalni. De most, két nappal a választás előtt… ez pontosan az, ami. Nem előrelépés, nem hír, semmi, csak az, ami. Rossz előjel. Heteken keresztül hallgatta, ahogy azt sustorogják a fülébe, hogy Irán I*rakkal vívott háborúja az egyetlen megoldás: ajánljanak fegyvereket az emberekért. Visszautasította, de most már látja, miért *merült fel újra és újra. Ez lett volna az egyetlen esélye a győzelemre.*

Ehelyett naivan reménykedett benne, hogy sikerül egyezségre jutni velük, hogy az iráni parlament elfogadható feltételekkel fog előállni. Most meg… Hogy is van az, amit Jody idéz mindig, amit egy álarcos diák mondott a követség lépcsőjén az első napokban: Térdre kényszerítettük Amerikát.

Térdre kényszerítették őt.

Kik ezek az emberek, akik őt okolják, akik összekeverik a szájhősködést a bátorsággal? Ugyan melyik normális ember akarna a vezetőjük lenni?

Az órájára néz. Túl korán van még ahhoz, hogy felhívja Ros-t. Vasárnap. Chicago. Vasárnap Chicagóban. Maga elé képzeli a programját – találkozás fekete lelkészekkel. Ez lett volna a kulcsmomentuma az egész választási hadjáratnak, az utolsó nagy húzás, ami feléje billenti majd a mérleg nyelvét Úgy volt, hogy ma fordítja majd a maga javára a dolgokat, hetek óta erre készül: napi húsz óra, ébredés a keleti parton, lefekvés a nyugatin: találkozás szakszervezetekkel, tanárokkal, papokkal.

Nem szeretik.

Vasárnap. Chicago. Néha otthon, amikor vasárnap reggel már nem tud tovább aludni, korán felkel, óvatosan, nehogy felébressze Ros-t, az éjjeliszekrényen heverő biblia után nyúl, végigfuttatja ujjait az aranyszegélyű lapokon, és az aznapi szent leckére gondol. Félrehajtja a könyvjelző szalagot, és hagyja, hogy magától kinyíljék valahol a könyv. Most is ezt szeretné tenni, de tudja, mit szólnának hozzá a másik szobában: a cipőjükre szegeznék a tekintetüket, a szemüket forgatnák. Van egy biblia az elnöki repülőgépen is. Kell egynek lennie ebben a szállodai szobában is. Vagy már nem tesznek bibliákat a szállodai szobákba?

Vasárnap. Chicago.

Behunyja a szemét, és megpróbálja maga elé képzelni a könyvjelző szalagot és az aranyszélű lapokat, amint kinyílik a könyv Dávid zsoltárainál, makacsul és elkeseredetten, egy erős ember könyörgése, egy király jajkiáltása. – Szolgáltass nekem igazságot, Uram, mivel ártatlanul élek.

Kinyitja a szemét, előrenyúl, és megérinti az arcot a tükörben, a hideg üveget.

Két lehetőségünk van, *mondta Jody nem sokkal ezelőtt, hogy kijött volna a szobából, aztán a két oldal előadta a maga érveit, hogy mi az a két mód, ahogyan politikai előnyt kovácsolhat ezekből a feltételekből. A harciasabbak azt mondták, az öklét rázva kiáltsa:* Nem! Ezek a feltételek elfogadhatatlanok! *Zászlók és öklök! Viselkedjen úgy, mint egy elnök!* Egy év elteltével sem hajolunk meg Irán feltételei előtt. Nem leszünk mi is túszok. *Ez a kard útja.* Reaganebbnek kell lenni Reagannél, *mondta valamelyikük. A másik lehetőség: bejelenti, hogy győztek. Utaljon rá, hogy közel járnak a megegyezéshez, és a túszok szabadon bocsátása már csak puszta formalitás:* Csak idő kérdése. Győztünk. *Állítsa szembe az államférfit ellenfele harcias magatartásával. Ez a pásztor útja. A kard és a pásztor. Ezek közül választhat. És a ki nem mondott következtetés:* Még mindig nem késő jóvátenni a dolgokat.

Emelt hangok vitatták meg a két lehetőséget, felemelt mutatóujjak, öltönyös férfiak, nyitott galléros léptek: Ez az utolsó esély… Kulcsfontosságú, hogy… *Aztán Jody felemelte a kezét, mire mindannyian elhallgattak, és ránéztek, nem Jodyra, hanem őrá. Azé döntése. A jövő rajta múlik… Várnak. Vajon tényleg gyűlölték, gyűlölték a hiányosságait és a gyengeségeit, hogy nincs súlya a szavainak, hogy nincs humora? Vajon tényleg gyűlölték annyira, amennyire ő*

gyűlölte saját magát? Vártak. Milyen hosszú egy pillanat? Egyik arcról a másikra nézett, majd az ölében heverő mappára. Valaki megköszörülte a torkát.

Ebben a munkakörben az ember mindig csalódást okoz a fél szobának.

És akkor állt fel, elnézést kért, és kijött, most pedig itt áll, egyedül, nézi a saját arcát a tükörben. Megpróbál visszaemlékezni, hogy mikor volt utoljára önmaga, mielőtt még csalódást keltő számok, elhibázott ötletek és gyengeségek összességévé vált volna.

Van egy harmadik lehetőség is.

Vasárnap. Chicago.

A mappa az Ötvenkettek legismertebb fotóinál nyílik ki.

Mivel ártatlanul élek.

Abban a pillanatban elhatározza magát.

Visszamegy a szobába, és bejelenti, hogy visszarepülnek Washingtonba. Lemondják a mai kampánygyűlést. Nem emeli fel a kardot, és nem mondja azt, hogy győztek. Elmondja az igazat: még nem tartunk ott.

És minden valószínűség szerint veszíteni fog.

Vasárnap. Chicago. Az arc visszabámul rá a tükörből.

Talán utána… újra elkezdődik az élet. Talán az arca ismét az övé lesz. Talán majd felébred, és tudni fogja, hol van, és az alapján ítéli majd meg magát, hogy ki, és nem az alapján, hogy ki nem. Az emberek a szobában majd csak bámulnak rá. Megpróbálják majd lebeszélni róla. De nem, mondja majd ő. Sajnálom. Hazamegyünk. Elég mára a politikából, fiúk. Ma… ma éljünk ártatlanul.

Vasárnap. Chicago. Kik ezek az emberek? Vesz egy nagy levegőt, rápillant még egyszer a saját arcára – bizakodó és rémült – majd kinyitja az ajtót, és visszamegy a szobába.

A fiúk önteltek és magabiztosak, nyakkendők meglazítva, sikerszag terjeng a levegőben, amikor szép fokozatosan, egyik a másik után, észreveszik, hogy a nagyember ott áll az ajtóban. Fekete haja tökéletesen lesimítva és elválasztva – visszatérő poén köztük, hogy biztosan állva alszik, mint a lovak a filmjeiben. Hogy Nancy kirakja az istállóba, felteszi rá a szemellenzőt meg egy vödör zabot a nyakába, őpedig elalszik.

Azonnal ráfigyelnek, mintha… mintha már meg is nyerte volna.

– Hogyhogy ilyen korán felkelt, kormányzó? Holnap nagy napja lesz.

Két kezével megfogja az ajtófélfát, és előrehajol, így a felsőteste már a szobában van, míg a lába még odakint. Olyankor folyamodik ehhez a módszerhez, amikor anélkül akarja uralni a helyiséget, hogy ténylegesen belépne. A fiúk úgy értékelik, mint valami ajándékot, mintha nekik produkálná magát.

– Nos… – Elmosolyodik, és máris két százalékot ugrik a népszerűsége, barátságosan hunyorog. – Nos, talán nem tudtam aludni.

A fiúk nevetnek. Soha nincs ilyen problémája.

– Mi az ábra?

– A feltételek, uram. Az iráni parlamentfeltételei a túszok szabadon bocsátására. – A szobában mindenki az ötoldalas jelentésfölé hajol, amit az elnök emberei küldtek át előzékenyen.

Az ablakhoz megy, és kinéz rajta. A nap épp most kel fel, nekiütődik a felhőknek. Alacsony a látóhatár, nincs rajta semmi említésre méltó…

– Columbus, kormányzó.

Nem szól semmit.

– Ohio.

A hideg ablaküveghez intézi szavait: – Amikora Sötét győzelmet *forgattam Bogarttal, a rendező az az idegesítő kis zsidó volt, Edmund Goulding, és egyfolytában arra próbált rávenni minket, hogy hangsúlyozzunk jobban, adjunk nagyobb nyomatékot a szavainknak.*

Mindig azt mondta: „Úgy kell csinálnunk, hogy Ohióban is értsék. Azt akarom, hogy Ohióban is működjön.”Mióta az eszemet tudom, utálom Ohiót.

Megfordul, és az arca semmilyen érzelmet nem árid el, a fiúk pedig, mint sok más esetben, most is azon gondolkodnak, hogy ő vajon értette-e, hogy mit akart mondani.

– Szerintem ezt ne vegyük bele a mai beszédembe.

Nevetés.

Valaki átnyújtja neki a jelentés egy másolatát, de elhessegeti magától. Az efféle dolgokat jegyzetlapokon szereti, és különben sincs nála a szemüvege. Utálja a szemüveget. Amikor beszédet kell mondania, az egyik szemébe kontaktlencsét rak, és azzal a szemével olvas, így nem kell elismernie, hogy szemüveget hord. Mintha a vitalitás is a választási kampány része volna.

– Hadd halljam – mondja.

A fiúk egymásra néznek.

– Alapvetően… elfogadhatatlanok. Toronyórát akarnak lánccal.

– Oldjuk fel a zárolt bankszámlákat. Adjuk vissza a sah pénzét.

– Küldjünk meztelen képeket Suzanne Somers-ről.

– Óh – mondja. – Abból magunknak is szerezzünk..

A szoba nevetésben tör ki.

– És… mit jelent ez?

A fiúk nehezen tudnak uralkodni magukon.

– Nos, uram… ez azt jelenti, hogy az elnök nem fog ott állni a kifutópályán ma vagy holnap, háta mögött a tengerészzenekarral, miközben az ötvenkettek. leszállnak a gépről, és megcsókolják a talajt.

– Ön lesz az, aki majd ott áll azon a kifutón, uram.

Nevetés. Néhányan tapsolnak.

– Ne, ne. Ugyan már. – Nem szereti az efféle dolgokat, babonásan nem iszik előre a medve bőrére. '64-ben még akkor sem akarta kijelenteni, hogy őt választották Kalifornia kormányzójává, mikor Pat Brown már elismerte a vereséget.

Az arca gyanakvó, szinte mérges.

– Mi inkább a katonazenekart fogjuk használni.

Taps.

Felemeli a kezét.

– Mit fognak tenni?

– Úgy tűnik, hogy visszamennek Washingtonba. Szerintem bejelentik, hogy győztek, hátha senki nem veszi észre, hogy a túszok még mindig Iránban vannak. Vagy ez, vagy megforgatja a feje felett a kardot. Én azt tenném. Megráznám az öklömet, és azt mondanám: „Nem fogunk megtörni. Nem engedünk a *szélsőségesek zsarolásának.” – Mi egyebet tehet még?*

– Megkérdezheti Amyt, hogy mit gondol.

A szoba fele nevetésben tör ki.

– Esetleg bevallja, hogy vágy van a szívében az ajatollah iránt.

A másik fele is nevetni kezd.

– És mi mit teszünk?

– Ez a legszebb benne. Nem kell csinálnunk semmit Úgy teszünk, mintha…

– Igen, mintha…

– Mintha felette állnánk.

– Óóh, ezt szeretem, felette állni. Felette akarok állni. Csinálhatjuk így? Állhatok felette?

Bólogató fejek.

– Nem kommentáljuk közvetlenül a krízist. Óvatosságra intünk…

– Tiszta szívünkből reméljük, hogy blablabla.

– A nemzet imái…

– Ez most nem a politikáról szól…

– Tegyük a dolgunkat blablabla.

Visszafordul az ablak felé. A nap márfelkelt, a felhők szürkék és fehérek. A felhők másik oldalán Washington van. Két nap. Úgy érzi magát, mint egy hadvezér két nappal azelőtt, hogy bevonulna egy nagyvárosba. Mintha lóháton tette volna meg az utat Sacramentótól Washingtonig, fó film lenne belőle. Visszamegy az ajtóhoz, azt a pozíciót szereti a legjobban.

– Számok? Vannak már számok?

A fiúk összenéznek, és elmosolyodnak.

– Ezek még csak előzetes…

– De vannak?

– Wirthlin személyesen akarja majd prezentálni őket.

– De vannak már számok?

– Igen. Vannak már számok.

Vár.

A fiúk alig tudnak uralkodni magukon.

– Tizenegy.

Leereszti a karját. Istenem. Tényleg befog következni.

– Tizenegy? – Bambán áll az ajtóban, mint Gomer Pyle.

– Úgy értem, van egy bizonyos statisztikai hibahatár…

– Tizenegy? – Két nappal előtte?

– Igen, uram. Ez már csak rajtunk függ.

A többiek gyors pillantást vetnek rá – Rajtunk függ? – helytelen kifejezés, különösen a nyárvégi ökörségek fényében, amiket aKKK-ról mondott, meg Tajvanról, meg a fákról, amelyek a légszennyezésért felelősek, meg hogy nem kellene pénzt invesztálniuk az intellektuális kíváncsiságba, különösen annak fényében, hogy hajlamos veszélyesen elkalandozni a témától, és összevissza fecsegni, és hogy azon a héten nyolc pontot veszített a népszerűségéből. A fiúk ezt nem engedhetik meg újra. De úgy tűnik, mintha nem venné észre az aggodalmukat. Rövid memóriával van megáldva. Kimeríthetetlen tartalékai vannak önbizalomból. 11 százalékkal vezet. Két nappal előtte.

– Hogy is mondta azt az előbb? Hogy szívből reméljük…?

– Tiszta szívünkből reméljük…

– Nem. Várjanak! – Elmosolyodik. Egy hetvenéves kisfiú őszinte mosolyával. – Tiszta szívemből remélem.

Mindannyian ránéznek. Hát ez az. Ilyen érzés.

– Ez most már rólam szól. Tiszta szívemből remélem.

Áll még egy percig az ajtóban, és figyeli, ahogy teszik a dolgukat. Visszasétál a szobájába, leoltja a villanyt, és lefekszik az ágyra. Fekszik a sötétben, hallgatja a saját légzését, és azon tűnődik, vajon milyen nyakkendőt választanak neki mára.

Hetedik fejezet

David Best nagy nehezen kiszabadítja magát a pezsgőszínű Mercury Bobcat első üléséről, hatalmas hasa nekifeszül a kormánykeréknek. Mikor végre sikerül kiszállnia, megvetően visszanéz a kocsira, becsukja az ajtót, majd megfordul, és szemközt találja magát Vince Camdennel.

David hátraugrik, keze a mellkasán.

– Vince. Uramisten! A szívbajt hozta rám!

– Nem hiszem el, hogy idehozták Ray Scatierit.

David még mindig ijedtnek látszik, tesz egy lépést hátrafelé.

– Micsoda? Miről beszél?

– Ray Scatieriről. Bevették a tanúvédelmi programba, és idehozták Spokane-be. Jézusom, David! Van fogalmuk róla, hogy ki ez a fickó? Egy állat!

David vaskos orcája pirosra vált, aztán körülnéz, és összeszorítja az ajkát.

– A fenébe is, Vince. Senkivel nem szabad kapcsolatot teremtenie, aki benne van a programban…

– Óh, mi már alaposan kapcsolatba léptünk egymással – mondja Vince.

David komor arccal körülnéz, minden irányban.

– Jöjjön velem!

Vince követi Dávidét az épületbe. Korán van, az előcsarnok üres. A lift acélajtaja kinyílik, és ők csendben felsuhannak a hatodik emeletre. David kerüli a szemkontaktust. Vince elnyom egy ásítást. Az elmúlt egy hétben alig néhány órát aludt.

A rendőrbíró tölgyfa előszobája üres. Bemennek az irodába, David leül, és széttárja a karját – a megadás mozdulata, vagy a végtelen lehetőségeké, vagy mindkettőé: – Oké – mondja David. – És most hová?

– Tessék?

– Ha a tanúk kapcsolatba lépnek egymással, az egyiket elmozdítjuk. Szóval… hová? Maga választ. Hová akar menni?

– Nem tudom… – Vince kinéz az ablakon: borult idő van. Ezen még nem gondolkodott. Hát persze. Miért nem hagyod, hogy átrakjanak valahová máshová? Minél messzebb Sticks-től és Lennytől meg ettől az egész dologtól, amit Gotti akar tőled, és csak… eltűnni. Újrakezdeni. Tiszta lappal. Elrepülni innét.

David benyúl a fiókba, elővesz egy térképet, és kiteríti az asztalra kettőjük közé.

– Egyszer azt mondta, nyitni akar egy éttermet, nem? Rendben. Segítünk. Válasszon egy várost, mi meg találunk magának egy épületet.

A térképen rajta van az egész ország, folyók és autópályák hálózzák be, hegyek tarkítják, az államok neve feketével kihúzva, minden állam más-más színnel, a fővárosokat csillag jelöli. Van valami megnyugtató ezekben az ismerős formákban, végighúzod az ujjad az államhatárokon, és eszedbe jut az általános iskolai kirakós – és most ugyanúgy van, választhatsz: mindegyik állam egy puzzle-darabka, Tennessee sima, párhuzamos oldalai, a háromszögek középen, a folyó határolta államok cakkos szélei. Gyerekkorodban kivetted Floridát meg Idahót, és úgy tettél, mintha fegyverek volnának – hosszú csövű puskák. Floridával lőttél a többi gyerekre, az Isten szerelmére.

– Hawaii? – ajánlgatja David, mintha csak kávéval kínálná. – Kalifornia?

Vince tekintete a térképről Carter elnök fényképére siklik – már négy évvel ezelőtt is látni lehetett az arcán a döntések terhét és a félelmet – és Vince megérti.

Néha egyetlen pillanat alatt megvilágosodik az ember. Carter elnök egyetértően néz rá. Erről van szó: itt vagy, és éled az életedet, aztán négyévente egyszer megszólalhatsz – beleszólhatsz abba, hogyan folytatódjon az élet, és ez egyszerre valóságos és elvont, akárcsak az államokat határoló fekete vonalak – beleszólhatsz abba, hogy melyik irányba haladjunk, és persze hogy cinikus az egész; meddő, értelmetlen, félrevezetett – de a fenébe is, ha csak annyi eredménye van, hogy négyévente egyszer megállsz, és elgondolkodsz, és rájössz, hogy valami nagyobb egésznek vagy a része, akkor talán minden alkalom felér egy kis csodával.

Vince megérinti a fejét az ujjaival, és halkan így szól: – Miért hozták ide Ray Sticks-et, David?

David felnéz a térképből.

– Vince. Erről nem beszélhetek magával.

– David, az a fickó nagyon gonosz…

– Az a *fickó* valószínűleg a legértékesebb tanú az országban.

– De pont ide? Pont ide kellett hozniuk?

David megvonja a vállát.

– Mégis mit tehettünk volna, Vince? Háromezer ember van ebben a programban, jórészük beavatott, és nem rakhatjuk őket New Yorkba. Vagy Detroitba. Vagy Clevelandbe. Egyáltalán sehova, ahol a maffia jelen van. Jól van, kihúzzuk a húsz legnagyobb várost és azok környékét. Kihúzzuk Vegast. Meg Atlantic Cityt. Mi marad? Lexington? Des Moines? Phoenix? Spokane? Most mondja meg! Mégis hová rakjuk a selejtet? Melyik környék kapja a szemetet? Hová rakjunk egy ilyen fickót? Hová rakjunk egy olyan fickót, mint maga?

Vince érzi a mondat élét, és tudja, hogy megérdemli.

– Vannak mások is?

– Itt? – David egy pillanatig gondolkodik, mielőtt válaszolna, majd vállat von. – Persze. Általában négyen-öten. Ez a város tökéletesen megfelel erre a célra. Olasz bevándorlók. Nem drága. Elszigetelt. Sok munkalehetőség. Szövetségi iroda. Elég nagy ahhoz, hogy el tudjanak vegyülni, de ahhoz nem, hogy nagy bajba keveredjenek.

Vince eltűnődik, vajon ismer-e valakit közülük, és azonnal elkezd járni az agya: a mosogató Geno vendéglőjében, az alacsony bicegő pasas, aki Samnél kártyázott. Eszébe jut, milyen szót használt Dupree: *Szellemek.*

– Nem rakhatnak ide egy ilyen fickót, mint Ray Scatieri, David. Ez egy bűnöző.

– Na ne mondja – sóhajt fel David. – És mit csinál? Pénzben kártyázik? Hitelkártyákat lop? Füvet árul?

Vince elkapja a tekintetét, Jimmy Carter képére néz.

– És mi a helyzet magával, Vince? Jól megél a fánksütésből? – David arca nem árul el semmit. – Nézze. Tudom, hogy nem könnyű becsületesnek lenni. Aki rókákkal foglalkozik, az néha elveszít egy-egy csirkét. Néha pedig kétszer is el kell költöztetnie egy rókát. – David előrehajol, és Vince elé tolja a térképet. – Gyerünk, Vince. Válasszon egy új várost. Válasszon egy új nevet. Hagyja maga mögött ezt a paranoiát meg a simlis üzelmeit.

Természetesen igaza van. Csak így menekülhet el Ray Sticks és Johnny Boy elől. És talán önmaga elől is. Vince egy pillanattal később a térkép után nyúl. Újrakezdeni. Ezúttal tényleg. Elpárologni. Vince a térképre néz.

– Jól van. – David elmosolyodik. – Hozzálátok a papírmunkához. – Kilép az irodából. Becsukja maga mögött az ajtót.

Vince New York állam délkeleti csücskét bámulja, ahol Manhattan szigete úgy néz ki, mint egy kis horog… egy apró, ártalmatlan hely. A világ. Benny ezen a helyen él, meg Tina. Egy nappal ezelőtt még ott volt azon a szigeten, Ange autójában, és arról beszéltek, hogyan ölje meg Ray Sticks-et. Ez a baj ezekkel a térképekkel – csak a dolgok felszínét mutatják,

soha nem az igazságot. Honnan tud David a fűről és a hitelkártyákról – az ő *simlis üzelmeiről?*

Vince feláll, körülnéz az irodában, kinyitja az ajtót, és megpillantja Dávidét, aki az ajtónak háttal, suttogva telefonál: – Itt tartom, amíg… – David megmerevedik, tudja, hogy figyelik, megfordul, és meglátja Vince-t az ajtóban. David motyog valamit, hogy mennie kell, és lerakja. Úgy néz Vince-re, mintha most látná először.

– Levágatta a haját.

– A rendőrség volt az? – kérdezi Vince.

David egy pillanatig csak néz, mintha azt fontolgatná, hogy hazudjon-e vagy sem. Végül vállat von.

– Küldtek egy zsarut New Yorkba. Kiderítette, hogy maga benne van a programban. Ez a Phelps nyomozó felhívott múlt éjjel, és azt mondta, beszélni akarnak magával. Már úton vannak, Vince.

– Mit mondott?

– Phelps? Azt mondta, belekeveredett valamibe – hitelkártyákat lopott. Füvet árult. És ki akarják kérdezni egy gyilkosságról.

– Arról már beszéltem nekik.

– Nos, meg akarják ismételni.

– Nem öltem meg senkit, David.

– Ha ideér, majd elmondjuk nekik.

– Már elmondtam nekik.

– Elmondjuk nekik még egyszer.

– Maga most őrizetbe vesz engem, David?

– Megkérem, hogy maradjon itt, és működjön együtt a rendőrséggel.

Vince körülnéz az irodában.

– Mennyi esélyem van kijutni az épületből, mielőtt ideérnek? Mielőtt maga hívná a biztonságiakat?

– Ugyan már, Vince – nevet fel David.

– Egy az öthöz? Egy a tízhez?

David nem szól semmit.

– Ahogy akarom, David? – Vince kilép az irodából, és nyugodtan elindul a lift felé. Arra számít, hogy David fegyvert fog rá, lefogja, vagy legalább hívja az épület biztonsági szolgálatát, de a nagydarab férfi csak lohol utána, mint egy kistestvér.

– Ugyan már, Vince – mondja. – Várja meg a rendőröket, és beszélje meg velük. Elsimítjuk ezt az ügyet, aztán keresünk magának egy másik várost. Csak beszéljen velük.

– Holnap feladom magam. – Vince belép a liftbe. – Van még valami, amit el kell intéznem előbb.

– Vince. Gondolkodjon! Ne legyen hülye!

Vicces. Ange pont ugyanezt mondta neki, miután vázolta a helyzetet: Az FBI ráhúzta a vizes lepedőt Ray Sticks-re Philadelphiában, és hónapokig bedrótozva mászkált közöttük New Yorkban. Aztán egy nap egyszer csak eltűnt. Sticks valószínűleg eleget tudott ahhoz, hogy Gottit és a bandáját évekre kivonják a forgalomból, Johnny Boy ajánlata tehát egyszerű volt: Vince repüljön vissza Spokane-be, ölje meg Sticks-et, és a fennmaradó adósságát elengedik. Szívességet tennél vele a világnak, mondta Ange, és Vince tudta, hogy igaza van. És mi van, ha nem öli meg Sticks-et? Nos, akkor eljönnek, és behajtják rajta mindkét adósságot. Akkor mondta Vince, hogy nem biztos benne, hogy meg tudja tenni, mire Ange elmosolyodott: *Ne légy hülye!*

A liftajtó rácsukódik David gondterhelt arcára, Vince pedig megnyomja a második emelet gombját. Kiszáll, sietség nélkül átvág a folyosón a lépcsőházhoz, belép, lemegy a lépcsőn az első emelet alá, egészen az alagsorba. Az ajtó egy betonfolyosóra nyílik. Vince addig megy,

míg meg nem lát egy öltözőszekrényt. Kinyitja, és talál benne egy kezeslábast. Belebújik, aztán kilép a hátsó ajtón, ahová a teherautók szokták hozni a rakományukat, felragad egy nagy doboz vécépapírt, és a vállára veszi, hogy eltakarja az arcát. Felmegy egy rámpán, eléri az utcaszintet, és épp át akar menni az úttesten, amikor befordul egy jelzés nélküli rendőrautó a sarkon. Vince látja, hogy a nagy bajuszú Phelps és egy másik zsaru ül az első ülésen. Elmennek előtte, Vince pedig sietség nélkül átvág az úton, bemegy a Riverfront Parkba, leteszi a vécépapírt egy padra, lehúzza a kezeslábas cipzárját, kilép belőle, és nyugodtan átsétál a parkon.

Kis irodájában, fordhami diplomája és a bekeretezett fényképek alatt, melyeken felmentett gengszterekkel pózol, Benny DeVries sokkal nyugodtabbnak és magabiztosabbnak tűnik, mint azon az éjjelen, amikor Dupree az utcán kikérdezte. Dupree leül Bennyvel szemben egy székre, és még egyszer megköszöni, hogy időt szakított rá.

– Nem fog sokáig tartani. Csak egy-két kiegészítő kérdést szeretnék feltenni.

Benny türelmetlenül az órájára néz.

– Már mindent elmondtam, amit tudok.

Dupree megrázza a fejét.

– Nos, nem. Az a helyzet, hogy nem mondott el mindent.

– Miről beszél?

– Aznap éjjel azt mondta, hogy nem látta…

Benny hátradől, mosolyog, élvezi a helyzetet.

– Így van.

– … és én megkértem, hogy hívjon fel, ha látja Vince-t.

– Én pedig azt feleltem, hogy majd felhívom. Nézze…

– Csak ma reggel jutott eszembe. Azt mondtam *Vince*, és nem azt, hogy *Marty.* Egy szóval sem említettem, hogy az új neve Vince. Azt mondta, a tárgyalás óta nem hallott róla, de azt mégis tudta, hogy a programban Vince volt a neve.

Benny DeVries egy pillanatig csak bámul rá, aztán széles mosolyra húzódik a szája.

– Igen. Vicces. Úgy értem… ezzel nem sokra megy: nyilván magától értetődőnek vettem, hogy Martyról beszél, vagy az is lehet, hogy korábban használta a Vince nevet. De igen… határozottan ügyes.

Dupree előrehajol, és azt mondja: – Nézze, Benny, nem akarom nagydobra verni ezt az ügyet, és egy csomó kellemetlenséget okozni magának.

– Kellemetlenséget – ismétli Benny még mindig mosolyogva.

– Csak azt gondoltam, hogy beszélnünk kellene még egyszer, mielőtt az ügyészhez vagy a kamarához fordulok…

A mosoly még szélesebb lesz.

– A kamarához!

– Nézze, talán segíthetek, ha elmondja, hol van Vince, de azt most kell megtennie, mielőtt még elmerül a szarban.

Benny nevet, aztán még mindig vigyorogva rágyújt egy cigarettára.

– Szereznie kellene maga mellé egy *rossz rendőrt.* – Szív egyet a cigarettából. – Mi is a neve, ne haragudjon?

– Dupree.

– Igen, Dupree nyomozó. Először is tételezzük fel, hogy láttam a barátunkat, és hazudtam magának róla. Előbb fog a farkam szárnyakat növeszteni, és kirepülni az ablakon, minthogy maga talál egy ügyészt New Yorkban, aki egy ilyen piszlicsáré ügy miatt hajlandó vádat emelni ellenem. Ez az egyik. Másodszor: az ottani ügyészeknek, akárhonnan a francból is jött maga – feltételezve, hogy ott is felegyenesedve járnak – itt nincs hatáskörük. Harmadszor

pedig, ami az ügyvédi kamarát illeti, megadhatom a telefonszámát a fegyelmi bizottság elnökének, ha akarja, ugyanis én voltam a vőfély a kurva esküvőjén! És még ha perbe is tudna fogni emiatt, végül úgyis csak a maga szava állna az enyémmel szemben, de még ha nem így volna, akkor sem számítana. És tudja, miért?

Dupree némán ül.

– Mert nem azt kérdezte, hogy láttam-e *Vince Camdent.* Azt kérdezte, láttam-e Marty Hagent. Nos, Marty Hagen nem létezik. Maguk gondoskodtak róla. Vagyis… én az igazat mondtam. Marty Hagent a tárgyalása óta nem láttam. Hogy Vince Camdent láttam-e? Azt nem kérdezte. Most pedig tűnjön el az irodámból. és vissza ne merjen jönni házkutatási parancs nélkül, maga hülye kis szardarab!

– Azt hiszem, nem teljesen érti, hogy miről beszélek…

– Óh, dehogynem, nagyon is értem. Valaki megpróbál baszakodni velem! – Benny teljesen felhúzta magát, az arca már paprikavörös, és egyáltalán nem akarja, hogy véget érjen a jelenet.

– Mióta dolgozik zsaruként?

Dupree ránéz.

– Öt éve.

– Hány éves?

– Huszonhét.

– Mióta nyomozó?

Dupree egy pillanatig habozik, hogy hazudjon-e, de nem akarja megadni neki ezt az örömet.

– Három hete. Ideiglenesen vagyok kinevezve.

– Szóval újonc. – Benny előrehajol, és elmosolyodik. – Hogy tetszik a város, kopaszkám?

Dupree visszamosolyog rá.

– Hosszú hétvége volt.

Benny felnevet, és hátradől a székben.

– Hadd adjak magának egy jó tanácsot, maga szerencsétlen kis hülye.

– Nem hiszem, hogy megengedhetem magamnak.

– Pro bono.

Dupree vár.

– A tanácsom a következő: menjen haza! Ez a hely nem olyan, mint ahonnan maga jött. Itt több korrupció, hátba szúrás és vesztegetés történik egy étterem megnyitása előtt, mint amennyi bűntényt valaha elkövettek a maga szaros kis városában.

Dupree végigméri.

– Vajgerincű ügyvédek szánalmas frizurával Spokane-ben is akadnak.

Dupree felveszi a kabátját, benyúl a táskájába, és előhúz egy lapot a Martin Hagen-aktából.

– Hadd adjak én is egy jó tanácsot. Legközelebb, amikor olyan helyzetbe kerül, hogy csak úgy tud távol tartani a húgától valakit, ha benyomja a tanúvédelmi programba, akkor ne hamisítson meg egy FBI jelentést.

Benny elé csúsztatja a papírlapot, aki nem néz rá.

– Mi is ez? Esküszegés? Az igazságszolgáltatás akadályozása?

Benny végül rápillant a papírra.

– Az FBI ügynök, aki leadta ezt a jelentést, azt mondta, hogy egy másik ügyhöz kapcsolódott, és egy Breen nevű fickóról volt benne szó. – Dupree a papírlapra mutat. – Valaki végigment a szövegen, és a Breen nevet mindenhol kicserélte Hagenre. Megemlítettem az FBI ügynöknek, hogy maga egy évfolyamra járt az ügyésszel, és kiderült, hogy Jerry Breen ügyénél is ő volt az ügyész. Hát nem különös? Micsoda véletlen egybeesés!

Benny a halántékához érinti a kezét. Odakint az utcán egy sofőr ráfekszik a dudára.

– Szóval hol van?

– Nem tudom – suttogja Benny. – Két nappal ezelőtt találkoztam vele.

– Felhív, ha megtud róla valamit?

Benny bólint.

Dupree feláll, elindul az ajtó felé, majd visszafordul, és az ügyvéd asztala fölé hajol.

– Na, és ez hogy tetszett, Benny? Elég *rossz* voltam?

Tic belép a konyhába, és azonnal elvigyorodik.

– Mr. Vince! Hát visszajött! – Tic kötényén liszt- és cukornyomok. – Milyen volt a temetés, ember? Szomorú, mi?

– Még nem tartották meg – mondja Vince.

– Egyfolytában maga után érdeklődnek. Zsaruk. Meg másféle figurák is. Az öreg teljesen be van tojva. Óh! – Tic-nek hirtelen eszébe jut valami. – Tessék, ez a magáé. – Leveszi a kötényt, és Vince felé nyújtja.

– Nem. – Vince megrázza a fejét. – Ez most már a tiéd.

– Nem én vagyok a cukrász – mondja Tic. – Maga a cukrász.

– Nem maradok itt, Tic. Csak azért jöttem vissza, hogy elintézzek egy pár dolgot. Ez a tiéd. Most már te vagy a cukrász.

Tic rámered a kötényre.

– Mintha maga lenne Obi-Wan, én meg Luke. Mindjárt elélvezek, nem kamuzok. – Fogja a kötényt, és megköti a derekán.

Vince vállon veregeti. Elmegy Tic mellett, belép a tárolóba, és fejre állítja a felmosó vödröt. Feláll rá, megkeresi a kulcsot az álmennyezetben. Leveszi a kulcsot, felnyitja a csapóajtót, és lemegy az alagsorba a hátizsákjával. Meghúzza a madzagot, felkapcsolódik a villany, visszanéz a lépcsőre, majd félretolja az üres zsákokat, kiveszi a fémdobozt, és kinyitja. Ott van benne az egész: húszezer és az apró.

Vince körülnéz, aztán felkap egy üres lisztes zsákot a padlóról, és belegyömöszöli a pénzt. Aztán a zsákot belerakja a hátizsákjába. Vissza az emeletre. Tic kötényben várja, kezében egy félbehajtott papírlap.

– Tudja, melyik az a dögös csaj, aki szerdánként mindig vesz egy tucatot? Farrah? Ma reggel ő volt az első, és ezt hagyta itt magának.

Vince a szeme elé tartja papírlapot:

Vince, kérem, hívjon fel! Meg kell beszélnünk valami fontos dolgot. Kelly

Vince a konyhai készüléket használja. Kelly örül, hogy hallja a hangját, és azt akarja tudni, ráér-e egy kicsit beszélgetni. Megbeszélik, hogy felveszi Vince-t két háztömbnyire a fánkbolttól, a mellékutcában. Mikor lerakja, Vince elindul az ajtó felé, de mielőtt kilépne rajta, a válla felett még visszanéz. Tic Vince szokott helyén áll a pult mögött, lába egy tejes rekeszen, és az egyik vevővel épp a vasárnapi NFL-eredményekről beszélgetnek, hogy a Steelers győzelme a Packers ellen vajon azt jelenti-e, hogy végre rátaláltak a helyes útra. Nancy a kávéscsészéket tölti újra. A műanyag asztalok mellől apró füstfelhők szállnak a mennyezet felé, mint megannyi tábortűz.

Mi lenne, ha képes lennél pillanatfelvételeket készíteni a szemeddel – elraktározni az adott időt és helyet? Akkor úgy lapozgathatnál az emlékeid között, mint egy albumban: az utolsó alkalom, amikor együtt láttad a szüleidét; az égbolt az első lopott kabrió vezetőüléséről; az a reggel, amikor otthagytad az ágyban Tinát, és feladtad magad az FBI-nál. Rádöbben, hogy ez a hely nagyon közel állt hozzá.

Vince még egyszer utoljára belélegzi a szagokat – fánk, kávé és cigaretta. Kilép a

konyhába, vállára veti a hátizsákját, aztán átvág a konyhán, és becsukja maga mögött a hátsó ajtót.

Dupree belesüpped az ágyba a szállodai szobájában.

– Ott van?

– Igen – mondja Phelps a vonal túlsó végén. – Felhívtam tegnap éjjel a rendőrbírót, aki az ügyével foglalkozik, és elmondtam neki, hogy mit derítettünk ki Camdenről. Azt mondta, együttműködik velünk. Aztán ma reggel telefonált, és azt mondta, hogy Camden az irodájában van.

– Mikor repült vissza?

– Valószínűleg akkor, amikor maga a Szabadságszobrot nézegette.

– Mondott valamit?

– Azt mondta a fickónak, hogy nem ő ölte meg Dougot, és még van valami elintéznivalója, de holnap feladja magát. Aztán elmenekült. Megfigyelés alatt tartjuk a házát, de eddig… semmi.

– És a lány? – kérdezi Dupree. – Az alibije. Ráállítottak valakit?

– Egy kicsit szűkében vagyunk az embereknek – mondja Phelps. – Múlt éjjel találtak a megyeiek egy fickót, akit fejbelőttek, majd belegyömöszöltek a saját csomagtartójába. Én mondom magának, kopaszkám: kezdem úgy érezni magam, mint a régi szép időkben. Majd beszélünk, ha hazaért.

Miután lerakja, Dupree a fürdőszobába megy, összeszedi a borotválkozó készletét, és belerakja a bőröndjébe. Úgy volt, hogy ma felkeresi Dominic Colettit, és visszamegy még Benny-hez, de most már szükségtelen. Felhív egy utazási irodát, ahol egy kicsit várakoztatják, majd azt mondják, van egy United Airlines járat a Kennedyről Denverbe kilencven perc múlva. Ha eléri a csatlakozást, este tízre már Spokane-ben lehet.

Felhívja Debbie-t, de nem veszi fel. Kiveszi a töltényeket a fegyveréből, berakja őket a borotválkozó készlete mellé, a fegyvert pedig a bőröndbe teszi a pisztolytáska mellé. Felkapja a kabátját, és kilép a folyosóra. Befordul a lifthez, és Donnie Charles széles hátával találja magát szemközt, aki épp azt nézi, hogy melyik irányba megy a számozás. Nagy feje hátrafordul, és ott áll szemtől szemben Dupree-vel.

Néhány szó Donnie Charles-ról: az arca jobb oldala bordó és sárga, fel van dagadva, mintha bagót rágna. Szája össze van szorítva egy acéldróttal, amely vaskos nyakától indulva végigfut az állkapcsa alatt, és végül eltűnik az ajkai között. Ajkai mind alakjukat, mind színüket tekintve egy-egy gilisztára emlékeztetnek. A szeme fölött egy vérvörös zúzódás. Jobb szeme alig látszik ki a lila duzzanatból.

Egy pillanatig csak állnak egymással szemben, majd Dupree önkéntelenül is tesz egy lépést hátrafelé.

– Gondolom, nem azért jött, hogy kivigyen a reptérre?

Charles a zsebébe nyúl, és előhúz egy kis spirálfüzetet meg egy tollat. Lefirkant néhány szót, majd Dupree arca elé tartja.

mikor
repülő

– Másfél óra múlva.

Charles bólint. Aztán villámgyorsan előrelendül, és mielőtt Dupree föleszmélhetne, már kirúgták a lábát, és egy nagy puffanással a szőnyegen landol. Felül, Charles pedig arcba rúgja, amitől megpördül. Mikor kitisztul Dupree tekintete, azt látja, hogy Charles tornyosul fölé, kezében a tolla és a jegyzetfüzete, és épp ír valamit. Végül lehajol, és Dupree orra alá dugja a

papírt, aki zihálva szedi a levegőt, és csak nagy nehezen tudja kiolvasni a szavakat:

nem fogod
elérni

Kelly elfordítja a slusszkulcsot, és leparkolja Mustangját Aaron Grebbe házával szemközt.

– Vince. Kérdezhetek valamit? Történt valami aznap éjjel, amikor elmentek Aaronnal? – Hosszú, szőke haja copfban van összefogva, és Vince eltűnődik, vajon hogy tudja ilyen feszesre húzni oldalt; fényes, tökéletes tincsei az arany különböző árnyalataiban tündökölnek. Vince-nek minden akaraterejére szüksége van, hogy ne bámulja állandóan a nő hosszú, kék farmernadrágba bújtatott lábait.

– Nem. Semmi különös – hazudja Vince.

– Csak mert… – Fejével Grebbe kétszintes háza felé int. – Ma reggel nem jött dolgozni. Nem kampányolt. Tegnap este nem jött el egy lakossági fórumra. A telefont sem veszi fel. Én… nem tudom, mit tegyek, Vince.

Vince körülnéz.

– Hol a furgonja?

– Biztos a felesége vitte el. Egyedül van odabent. – Úgy néz Vince-re, mint aki már meg is kérdezte, honnan tudja. – Ma reggel itt voltam, és figyeltem a házat. Csak járkál egyik szobáról a másikra. Szerintem iszik. – A szája elé teszi a kezét – azokat a hosszú, elegáns ujjait – és Vince hirtelen ráeszmél, hogy pont úgy tekint rá, mint ahogy egy építészeti alkotásra, elragadtatással, vágyakozva – de mindig egy bizonyos távolságból.

– Nem tudtam, ki mást hívhatnék fel. Azt gondoltam, maga talán tudja, mit kell tenni.

– Rendben van. Beszélek vele. – Vince megveregeti a vállát, aztán felkapja a hátizsákját, és kinyitja a kocsiajtót.

– Vince?

Visszafordul.

– Megmondaná neki, hogy… hogy sajnálom? Hogy nem akartam… – Nem fejezi be.

Vince bólint, kiszáll a kocsiból, és átvág az úttesten. Fellép a járdára, elsétál a bejárati ajtóig, és megnyomja a csengőt. Csoszogást hall odabentről, aztán látja, hogy elsötétül a kémlelőnyílás. Egy másodperccel később az ajtó kinyílik.

Aaron Grebbe nincs megborotválkozva, melegítőnadrág van rajta póló nélkül. Széles vállú, erős testalkatú férfi. Be van rúgva.

– Hello, az én egyetlen támogatóm.

Grebbe megfordul, és elindul befelé.

– Jöjjön be. Öntsön magának egy italt. Épp a *Match Game*-et nézem. Szereti ezt a vetélkedőt? Én imádom.

Követi Grebbe-et a süllyesztett padlójú nappaliba, ahol üvegek veszik körül a fehér hi-fi tornyot. Grebbe lehuppan a kanapéra, kezében egy hosszú nyakú pohárral, amiben valami barna likőr lötyög néhány olvadozó jégkocka társaságában. Vince közelebb lép az üvegerdőhöz, és azt látja, hogy többségük üres. Az egyik rumosüveg még félig tele van, önt magának egy keveset belőle, és lehuppan egy barna bőrfotelba. Grebbe egy teli hamutartóban matat, és addig keresgél, míg talál benne egy csikket, amit még érdemes elszívni.

A tévé teljesen le van halkítva. Gene Rayburn, a műsorvezető vadul vigyorog, mond valamit az egyik versenyzőnek.

– Szóval minden rendben? – kérdezi végül Vince.

Grebbe elfordítja a tekintetét a nagyméretű tévéképernyőről, és Vince-re néz.

– A legnagyobb rendben.

– Kelly hívott. Aggódik.

Grebbe kortyol egyet a poharából.

– Most nem tudok Kellyvel beszélni.

– A felesége rájött?

Grebbe úgy néz ki, mint aki mindjárt elsírja magát.

– Szeretem Paulát. Tényleg. Ha sejtettem volna, hogy…

– Mi történt?

– Aznap éjjel… amikor… miután kiraktam magát, hazajöttem, és ébren volt. És tudja, mi a legviccesebb az egészben? Két éve nem mondtam el neki az igazat. Most igen. „Találkoztam azzal a fickóval", mondom neki, „azzal a kártyással És elmentünk egy hajnalig nyitva tartó pókerklubba, és beszélgettem néhány szavazóval, aztán két ürge megpróbálta elkapni ezt a fickót, én pedig megmentettem az életét. Megmentettem egy ember életét." Egy ideig csak bámult rám, aztán így szólt: „Viszonyod van valakivel." – Felnevet. – Hazudhattam volna. Bármit mondhattam volna neki, hogy plakátokat készítettem, hogy Reagan fia meghívott reggelizni. De nem. Én elmondtam neki azt az egyetlen dolgot, amit képtelen volt elhinni: az igazságot.

– Sajnálom – mondja Vince.

Megvonja a vállát.

– Még akkor is kimagyarázhattam volna, vagy legalább Kellyt nem kellett volna elmondanom neki. Tudja, jól tudok hazudni. Kiválóan, tényleg. De aztán eszembe jutott, amit láttam. Azok az emberek a pókerasztalnál. A fickó a kocsiban… le tudtam volna lőni azt a fickót, Vince. Úgy értem – le *akartam* lőni! Mit árul el ez rólam? Úgy értem, mennyivel vagyok különb nála? Kell lennie valaminek… valaminek, ami különbbé tesz egy ilyen embernél… – A kezében tartott pohárra néz. – Jobb ember akarok lenni.

Vállat von.

– Szóval azt mondtam Paulának, hogy sajnálom. Hogy nem akartam. De mégis megtettem. Megkérdezte, ki volt az. Azt mondtam, nem fontos. Dehogynem, felelte így hát elmondtam neki.

Elhallgat, Vince vár néhány másodpercet, majd előrehajol.

Grebbe felnéz, és mintha meg volna lepve, hogy Vince még mindig ott van. A feje jobbra-balra billeg.

– Egész jól fogadta. Bólogatott, mint aki amúgy is tudta. Aztán bement a szobájába, összecsomagolt, fogta a gyerekeket, és… elment.

– Tudja, hová ment?

– Paula? A nővéréhez.

– Össze kell szednie magát. Menjen utána!

– Nem akar velem beszélni.

– Ne hívogassa! Menjen oda! Viselkedjen úgy, mint egy férfi! Mondja meg neki, hogy soha többé nem fog előfordulni!

Grebbe elnyom egy böfögést, aztán forgatni kezdi a fejét, mint aki mindjárt rosszul lesz. Feláll, és kimegy a fürdőszobába, de Vince csak azt hallja, hogy megnyitja a csapot.

Vince egy pillanatig csak ül, aztán a kezében tartott pohárra néz, majd feláll, és megfogja Grebbe italát. Odaviszi a hi-fihez, felmarkolja a többi üveget, és kiviszi őket a konyhába, ott pedig kiüríti a mosogatóba azokat, amelyekben van még. Az üres üvegeket kirakja a hátsó verandára. A nappaliban Gene Rayburn épp gratulál egy vastag szemüveges nőnek, akinek az arca alatt villog a „$ 15000!" felirat. A víz még mindig folyik a fürdőszobában.

Egy perc múlva Vince kilép a folyosóra – a falakon a helyes Grebbe gyerekek fényképei váltakozó háttér előtt – és odamegy a bezárt fürdőszobaajtóhoz. Halkan bekopog. Semmi.

– Hé! Jól van?

Grebbe végül kinyitja az ajtót, és kijön. Átfurakszik Vince mellett. Megcsapja a fürdőszobából kiáramló gyomorsav- és piaszag.

– Elnézést – mondja.

A nappaliba érve úgy látszik, jobban felzaklatja, hogy véget ért a vetélkedő, minthogy rosszul van, és valaki kiöntötte az italát.

– És most mit fog csinálni? – kérdezi Vince.

– Mindjárt kezdődik a *20.000 Dolláros Piramis.*

– Holnap van a választás…

– Az már nem számít.

Vince vet még egy pillantást a tévére, aztán feláll, és elindul az ajtó felé. Mielőtt azonban kilépne a házból, megáll.

– Nézze, azt csinál, amit akar. Engem nem érdekel.

Megvakarja a fejét, és próbál rájönni, mit is akar mondani.

– De mi van azzal, amit a múltkor mondott? Hogy alig várja már, hogy munkához láthasson. *Egy jobb állatkert az egy jobb állatkert.* Mert ez volt a legértékesebb gondolat, amit valaha politikustól hallottam. Vagy bárkitől.

Grebbe a dohányzóasztalt nézi, mindkét kezével a fejét fogja.

Vince ránéz a tévére, aztán megvonja a vállát. Fogja a hátizsákját, az ajtóhoz lép, és kinyitja. De az ajtó melletti asztalkán meglátja az aznapi újságot. Letekeri róla a gumit, és addig lapozgat benne, míg meg nem találja a fizetett hirdetéseket. Aztán kilép a verandára, és a hűs, délutáni levegőben kinyitja az újságot. Végigfuttatja az ujját az ingatlanhirdetéseken, és végül megtalálja. Felnéz. Az utca túloldalán Kelly hanyatt dőlve ül a kocsiban, és a Mustang mennyezetét tanulmányozza. Vince megvárja, míg meghallja odabentről, hogy Grebbe megnyitja a zuhany csapját, aztán átvág az úttesten, és beszáll az autóba.

– Minden rendben lesz. Hamarosan összeszedi magát.

– A felesége…

– Igen.

– Uramisten.

Vince végül felé fordul.

– Kelly, ugye tudja, hogy most egy ideig távol kell tartania magát tőle?

A nő lesüti a szemét, a válla rázkódni kezd a sírástól. Az a helyzet az építészettel, hogy bizonyos épületek jobban mutatnak egy bizonyos távolságból. Vince türelmesen megvárja, míg a lány megtörli a szemét, és vesz egy mély lélegzetet. Mikor biztos benne, hogy vége, Vince felmutatja az összehajtott újságot.

– El tudna vinni erre a címre?

Dupree áthelyezi a testsúlyát, és megpróbál találni egy kényelmes testhelyzetet hátrabilincselt csuklójának. A bordái fájnak, amikor nagy levegőt vesz. Baloldalt a két alsó valószínűleg eltörött. Az arcán lévő zúzódás úgy fáj, mintha közvetlen összeköttetésben lenne az agyával. Előrehajol Charles jelzés nélküli autójának hátsó ülésén. Az akadémia óta nem volt bilincsben. Kényelmetlen érzés. Charles bekanyarodik egy sarkon, és Alan nekiesik egy halom cipősdoboznak. Felnyög a mellkasába hasító fájdalomtól. Visszanyeri az egyensúlyát.

– Mindent elmondtam magáról a felettesemnek, – hazudja. – Azonnal magát fogják megkeresni, ha történik velem valami.

Charles csak a vezetésre koncentrál, nem néz hátra. Dupree a férfi kopasz fejét és nyakát egymástól elválasztó vízszintes vonalra bámul: az állkapcsát tartó fémmerevítőre. Dupree örül neki, hogy ott van, így legalább tudja, hol ér véget a nyak, és hol kezdődik a fej.

– Az emberek a szállodában hallották, hogy segítségért kiáltok. Mindent láttak – mondja Dupree. Az igazság az, hogy úgy bámultak Dupree-re, mint egy bankrablóra vagy valami perverzre, akit hátrabilincselt kézzel vonszol keresztül az előcsarnokon egy nagydarab nyomozó, kezében a jelvényével. Dupree tett egy tétova kísérletet arra, hogy megszökjön, amikor kiértek az utcára, de Charles nemes egyszerűséggel beleverte a fejét a kocsi tetejébe –

dörzsölt mozdulat, amit Dupree el is raktároz magában. Ha ezt megússza élve, még jól jöhet a későbbiekben.

Megpróbálja elkapni Charles tekintetét a visszapillantó tükörben.

– Elég, ha a hadnagy felhívja a szállodát, és azonnal tudni fogja, mi történt. Ezzel a bedrótozott pofával meglehetősen könnyen be tudják azonosítani.

Semmi.

Dupree hátradől az ülésen. Észak felé haladnak, el a Central Park mellett, és Dupree azon kapja magát, hogy kifelé bámul az ablakon. Lenyűgözi, hogy egy ekkora méretű városnak, ahol ennyi ember éli az életét és ilyen rohamtempóban, egy ilyen gyönyörű és nyugodt park van a közepén. Kocogok, görkorcsolyázók, biciklizők, öregasszonyok szvetteres kutyákkal. Dupree Charles-ra néz, a nagydarab zsaru egyik keze a kormányon, a másik az ablakban. Aztán lenéz a bőröndjére, ami a lábainál hever. Két bokája közé fogja, és megint Charles-ra pillant. Ha sikerülne valahogy feltornáznia az ülésre, kinyitnia, kivennie a fegyverét, megtalálnia a töltényeket, betölteni, majd lelőnie Charles-t – mindezt hátrabilincselt kézzel.

B terv: – Hé, nem jár legalább egy telefonhívás?

Már Amsterdamban járnak, Charles elhúz a Columbia University mellett, be a Morningsíde Heights negyedbe. Harlem. A neonfények elhalványulnak, a házfalakon egyre több graffiti és berácsozott ablak. Charles vezet. Az arcok és a téglaépületek egybefolynak, Dupree hátradől, behunyja a szemét. Végül lassítanak, és Dupree kinyitja a szemét. A táblán az áll, hogy Százötvenharmadik utca, egy borostyánnal befuttatott kőfal mellett haladnak el, majd áthajtanak egy kovácsoltvas kapun, és Dupree a hátsó ablakon keresztül visszafelé el tudja olvasni a feliratot.

TRINITY TEMETŐ. Ez nem hangzik valami jól. Charles lassan vezet. Egy erdei ösvényre emlékeztető úton kapaszkodnak fel füves kis emelkedőkre, amelyeket vastagon borítanak az út mellett álló tölgyek és szilfák levelei. Előttük egy kolostor és egy templom. Dupree nem hisz a szemének, hogy egy ilyen hely létezik ebben a városban, Manhattanben. Körbenéz. Kocsikat és embereket lát ezeken a kacskaringós kis utakon, akik sírok fölé hajolnak, virágokat igazgatnak, mauzóleumok felé igyekeznek.

Végül Charles leállítja az autót, kiszáll, és kinyitja a hátsó ajtót. A karjánál fogva megragadja Dupree-t, és kirántja az autóból, végigráncigálja az úton, fel az egyik füves kis dombra, egy virágokkal és plüssállatokkal körbevett sírkőhöz. A sírnál lenyomja Dupree-t a műanyag virágok és vázák közé. Dupree arca nekinyomódik a hideg kőnek. Hátratolja magát, feltérdel, és elolvassa a feliratot: MEGKERESTEM AZ URAT ÉS MEGHALLGATOTT ENGEM, ÉS MINDEN FÉLELMEMBŐL KIMENTETT ENGEM. MOLLY ANNE CHARLES 1978. MÁRCIUS 9. – 1978. NOVEMBER 11. Dupree felnéz.

– A lánya.

Charles lebiggyeszt az ajkát, és vadul írni kezd a füzetbe.

szívbeteg
billentyű letapadt

– Részvétem – mondja Dupree. Rápillant még egyszer a dátumra. Majdnem pontosan két éve. – Vele született rendellenesség volt?

Charles ír:

négy műtét
drágák

Dupree sejti, hová vezethet egy ilyen dolog, szinte látja maga előtt Charles-t, amint azon jár az agya, honnan teremthetné elő a plusz pénzt az egyre nagyobb orvosi költségekre – látja

a félelmet, a dühöt és a tehetetlenséget.

mindig
sírt

Megpróbál másodállást vállalni, de azzal sem jut előbbre. Eközben nappal látja, mekkora pénzeket keresnek a drogdílerek. Hánynia kell tőle: BMW-kben feszítő maffiózók, gazdag kölykök, akik apuci kocsijával járnak kokóért a városba. És az első alkalom, biztos olyan könnyedén ment: semmi, csepp a tengerben.

v*eszekedtünk*
a feleségem

Charles a papírra koncentrál, arca eltorzul. Látszik rajta, hogy nem találja a megfelelő szót. Végül Dupree felé fordítja a füzetet.

megtört
én

Dupree bólint. Ki tudná megmondani, mit tenne egy ilyen helyzetben? Milyen messzire menne el? Elkapja egy elhaladó asszony pillantását; elképzeli, milyen abszurd is ez a jelenet: ott térdel hátrabilincselt kézzel a kis sírkő előtt, miközben az összedrótozott arcú, nagydarab nyomozó egy tollal és egy notesszel a kezében hajol fölé.

dolgoztam
éjszaka

Dupree ismét a sírra néz. Kifakult üdvözlőlapok, művirágok és egy plüsselefánt nagy, leffegő fülekkel Charles lapoz egyet.

úgy
halt meg

A füzetre összpontosít, megint lapoz.

hogy meg
sem ismertem

Végül úgy tűnik, hogy Charles befejezte. Leengedi a kezét, amelyikben a füzet van. Dupree áthelyezi a testsúlyát, és sikerül maga alá húznia az egyik lábát. Fájdalom hasít a bordáiba és az arccsontjába. De sikerül felállnia. Charles nem tesz semmit, hogy megakadályozza. Dupree kihúzza magát, Charles szemébe néz, majd halkan azt mondja: – Sajnálom. – Aztán vesz egy mély lélegzetet, és felkészül az újabb ütésre. – De nem számít. Ezt maga is tudja, igaz? Ez semmin nem változtat.

Charles kifejezéstelen tekintettel mered rá.

Dupree közelebb hajol, hangja egyre halkabb: – Bizonyos szempontból… ettől csak még rosszabb.

És végre megérkeznek a könnyek is, széles ívben csorognak le Charles arcán. Ellöki Dupree-t, és a fiatal rendőr a földre zuhan, nekicsúszik a sírkőnek, rá a játékokra és a virágokra. Charles fölé magasodik. Hátraveti a fejét, de nem tudja kinyitni összedrótozott

száját, és a hang, amely kijön rajta, egy álmában felsíró gyerek nyögése – halk nyöszörgés száll a füves dombok felett.

Csokis sütemény. Vince azonnal megérzi az illatát, ahogy fellép a kis ház verandájára A szúnyoghálós külső ajtó be van szorulva, és homlokon vágja vele magát, amikor kinyitja. Az ajtó kisebb, mint az ajtónyílás, és mielőtt kinyitja, látja a keret körül a vékony fénycsíkot.

Beth aprónak látszik az étkezőasztalnál ülve, előtte egy tál sütemény és két kupac szórólap. Vörösesbarna kosztümöt visel, a bal karján az ujja fel van tűrve a gipsz miatt, ami egy nyitott újságon pihen.

– Vince? – Akaratlanul is elmosolyodik, és gyorsan lesüti a szemét. – Mit keresel itt?

– Házat nézek.

Beth nem reagál a válaszra.

– Kérdezősködnek utánad.

– A rendőrség?

– Igen. Meg az a fickó, Ray.

Vince-nek nem tetszik, ahogy kimondja a nevét, mintha barátok volnának; lefeküdt vele. Jeges borzongás járja át – Tartsd távol magad attól a fickótól, Beth! Nem érdekel, mennyit fizet. Tartsd távol magad tőle!

– Lent volt egy párszor Samnél az elmúlt napokban. Kártyázni. Azt mondja, régi cimborák vagytok. Emlékeztet rád.

– Beth…

Beth feláll, és színpadiasan megöleli, de közben alig ér hozzá.

– Kösz, hogy eljöttél, Vince. Igazán nem kellett volna.

Vince megragadja a vállánál fogva.

– Ígérd meg, hogy nem találkozol vele többet, Beth!

A lány hátrahőköl, és visszaül a székbe.

– Szóval visszajöttél?

– Nem – feleli.

Beth bólint, az arcáról semmit nem lehet leolvasni.

– Beth, komolyan beszélek. Távol kell tartanod magad tőle.

A nő nem felel.

– Csak azt akarom, hogy biztonságban légy.

– Nos – feleli, és mosolyt erőltet az arcára – Nem fogod megtudni.

Vince felvesz egyet a szórólapok közül.

– Hogy megy a ház?

A képen a ház, ha lehet, még rosszabbul néz ki, mint élőben: apró, véletlenszerűen elhelyezett ablakok, rózsaszín gipszvakolat. Két hálószoba. Egy fürdőszoba. Olajfűtés. Lapos kátránytető. Irányár: 32.500 dollár.

– Volt néhány érdeklődő a hétvégén, de ma te vagy az első… néha már olyan érzésem van, hogy Larry adott egy házat, amiről tudja, hogy eladhatatlan Nem is tudom – talán, hogy megtanítson valamire. Hogy tudjam, hol a helyem.

Felvesz egy süteményt a tálról, megforgatja a kezében, majd visszateszi.

– Ugyan már. Egyszerűen csak nem mennek olyan jól a házak mostanában – mondja Vince. – De te jól festesz itt. Mint aki ezt csinálta egész életében. – Vince azt kívánja, bárcsak tudna mondani még valami biztatót. – Nem mutatod meg a házat?

– Erre semmi szükség, Vince.

Vince körülnéz: fémszekrények a konyhában, csöpögő csap, beázás nyomai a plafonon.

– Honnét tudjam, hogy meg akarom-e venni, ha meg sem mutatod?

– Vince. Hagyd abba! – Megkínálja süteménnyel.

Vince kivesz egyet, és két harapásra megeszi.

– Te csináltad?

– Vince.

– Komolyan kérdezem. Nagyon finom. Ez a szakmám, Beth. Cukrász vagyok, emlékszel? Baromi jó ez a süti. Komolyan mondom. Tökéletes a tésztája, és pont annyi ideig sütötted, hogy jó legyen, de ne barnuljon meg.

Vince kivesz még egy süteményt, aztán lerakja a hátizsákját az asztalra.

– Figyelj rám. El kell rejtenem némi pénzt egy időre. Szóval hadd halljam. – Kinyitja a táskát, kiveszi belőle a liszteszsákot, és az asztalra teszi. – Mennyit kérnek ezért a patkánylyukért?

Az üzlet gyorsan megköttetik: Vince és Beth beteszik Vince 20.000 dollárját Beth bankszámlájára (ezzel 20.458, 52 dollárra növelve az egyenlegét), aztán kitöltik a papírokat. Mivel az összegnek több mint kétharmadát letették, a kölcsön fedezetének elfogadják a házat, de a 20 százalékos kamat közel havi l60 dollárra növeli a törlesztő részletet – annyira, amennyit Beth most fizet a lakásáért. Harminc év alatt Beth majdnem 50.000 dollárt fog visszafizetni. Elképesztő üzlet, gondolja Vince. Ennél még a maffia is kedvezőbb feltételekkel ad kölcsönt.

Beth szinte eksztázisban volt, amikor 28.500 dollárt ajánlott, a tulajdonos pedig azonnal lecsapott rá. Larry természetesen nem mondott le a jutalékáról, és így a Beth-nek – asztal alatt – ígért százalék is az ő zsebébe vándorolt. Beth udvariasan visszautasítja a felmérést és az értékbecslést, és azt mondja, hogy a biztosítást majd ő elintézi. Gyorsan bólogat, miközben a hitelügyintéző végigmegy a többi ponton.

Eközben Vince rájön, hogy soha nem érezte még magát ilyen jól. A szája elé kell tennie a kezét, hogy elrejtse a mosolyát. Beth percenként hátrapillant rá a válla felett, és Vince erősen kétli, hogy Beth keze elég nagy ahhoz, hogy eltakarja a saját mosolyát.

Azóta így mosolyog, mióta kinyitotta a lisztes zsákot, megmutatta neki a pénzt, és azt mondta: – Azt akarom, hogy Kenyon és te itt lakjatok.

Elpirult, és a szemébe nézett.

– Te most… – De nem fejezte be a mondatot, mintha félt volna bármit is kérdezni.

– Még nem – mondta Vince. – El kell intéznem valamit, és egy ideig valószínűleg távol leszek. – Vett egy mély lélegzetet. – De amikor visszajövök, igen, szeretném, ha megpróbálnánk. – És azon kapta magát, hogy ő maga is elhiszi.

Először nem akarta elfogadni: – Ezt nem tehetem, Vince. Nem vehetem el a pénzedet. Azt mondtad, hogy egy étteremre gyűjtesz.

– Azt még később is nyithatok – felelte. – Kérlek, Beth. Fogadd el!

És hirtelen látta maga előtt, ahogy Beth és Kenyon ülnek a verandán, és várják, hogy hazajöjjön a fánkboltból – csak éppen nem ő az, aki közeledik, hanem az apja – és akkor Vince ráeszmélt: *Ez a te álmod.*

Mikor végre beleegyezett, nagyszerű volt látni Beth arckifejezését. Addig csak filmekben látott olyat, hogy valaki örömében sírva fakad.

A hitelügyintéző odatolja elé a papírt.

– Ez megy a tulajdonoshoz. Beletelik egy pár napba, de mivel nem akar eladni másik házat, és nem kéri a felmérést meg az értékbecslést, szerintem két héten belül elintéződik minden. Ha a tulajdonos is beleegyezik, egy hónapon belül beköltözhet.

Beth megfogja Vince kezét, és megszorítja. Odahajol hozzá, és a fülébe súgja.

– Siess vissza!

Clay a szokott időben várja, a szokott helyen, a Dicks egyik kinti asztalkájánál. Vince odasétál, lerakja a hátizsákját a székre, és lehuppan.

– Hihetetlen, micsoda hetem volt – mondja.

Clay fel sem néz – Még mindig a miatt a kocsi miatt vagy berágva. Nem is szép az az autó, Clay.

– Én vállalom az összes kockázatot, és nem kapok érte semmit cserébe.

– Vegyél inkább egy amerikait.

– Ha elkapnak, vége a karrieremnek Az életemnek.

– Igazad van, Clay.

Clay meglepetten felnéz.

– Ezért fújjuk le az egészet – mondja Vince – Ezt meg hogy érted?

– Úgy, hogy vége.

– Hogy érted azt, hogy vége?

– Vége. Befejeztük. Túl kockázatos, Clay. A fickót, aki a hitelkártyákat készítette, kinyírták. Érted? Halott. A zsaruk utánam kajtatnak. És van egy fickó a városban, egy nagyon veszélyes figura – egy maffiózó – Hallod, amit mondok?

Clay nem szól semmit.

– Ez a fickó azt akarja, hogy adjalak ki neki, Clay. A nevedet akarja.

– Akkor mondd meg neki. – Clay feltolja a szemüveget az orrnyergére. – Mondd meg neki, hogy találkozni akarok vele. Üzletelni akarok vele.

– Nem *üzletelhetsz* egy ilyen fickóval. Clay. Elveszi a pénzed, aztán pofán lő.

– Találkozni akarok vele.

– Nem.

– Nézd, Vince, szállj ki, ha akarsz, de én folytatni akarom. Többre is képes vagyok. Kétszer ennyi kártyát is el tudok venni, és akkor kétszer ennyi pénzt kereshetnék vele.

Vince előrehajol, és halkan azt mondja.

– Százszor elmondtam már. Nem vehetsz el több kártyát. Le fogsz bukni.

Clay megrázza a fejét.

– Egy szóval se kértem, hogy vigyázz rám. Mondd meg a nevét annak a fickónak! Ha te túlságosan be vagy szarva ahhoz, hogy folytasd, akkor legalább ne állj az utamba!

– Clay.

Clay beletúr a zsebébe, majd két kezébe fogva tart valamit az asztal alatt.

Vince elmosolyodik.

– Nézz be az asztal alá, Vince!

– Menj már a fenébe, Clay!

Clay egy pillanatra felvillantja – szürke – aztán visszarakja az asztal alá.

– Le akarsz lőni? Itt? A Dicks udvarán? Lehet, hogy sikerülne olyan helyet találnunk, ahol több szemtanú van. Bár most nem jut eszembe egy sem.

Clay körülnéz, végigméri azt a néhány embert, aki az asztaloknál és a kocsijában ül.

– Elmegyünk kocsikázni – mondja.

– Hová fogunk kocsikázni, Clay?

– Nem tudom. Az erdőbe.

– Melyik erdőbe?

– Nem tudom. Itt mindenhol erdő van.

– És ki fogja a fegyvert, miközben te vezetsz?

– Majd én.

– Hogyan? Én meg melletted ülök? Abban a pillanatban, ahogy az útra nézel, elveszem tőled.

– Akkor majd te vezetsz.

– Én nem fogok kimenni az erdőbe, hogy agyonlőhess.

Clay lenéz az asztal alá, próbálja kitalálni.

– A picsába, Vince! Ha nem adsz több pénzt, legalább annak a fickónak add meg a nevét!

– Idehallgass, Clay. Az a fickó szárazra szívna téged, ellopatna veled annyi kártyát, amennyit csak lehet, aztán behajítaná a hulládat a folyóba. Érted, amit mondok?

– Komolyan beszélek, Vince. Ez az utolsó figyelmeztetés.

Vince hátradől.

– Szörnyű hetem volt, Clay. – Felvesz az asztalról egy sült krumplit. – Alig aludtam egy pár órát az utóbbi… nem is tudom, öt napban? Akárhányszor megfordulok, valaki megfenyeget. Ez az első alkalom, hogy valaki konkrétan fegyvert fog rám, de meg kell mondanom – ez az első alkalom, hogy egy kicsit sem vagyok megijedve.

Clay egy pár másodpercig csak bámul rá, majd végül kiteszi a fegyvert kettőjük közé az asztalra.

– Rohadj meg, Vince! Ez így nem fair.

– Nem. – Vince a csövénél fogva felemeli a festékszóró pisztolyt, elhúz rajta egy kis reteszt, és kirázza a tenyerébe a benne lévő töltényt. – Ez nem fair.

Eljön a pillanat, amikor minden, amit el lehet végezni, el van végezve. A játék végigjátszva, a stratégia kivitelezve, a hibák elkövetve. Az emberek a helyükön, és már nincs más hátra, mint várakozni – nincs már hova futni, taktikázni, egyezkedni, mentegetőzni. Lesz, ami lesz, és most már nincs több befolyásunk rá. És abban a pillanatban az időt már sóhajokban, megbánásban és gúnyban mérik; ezek az előeste másodpercei, percei, órái.

Vince felemelt fejjel sétál, az épületek tetejét bámulja – egy gyors építészeti áttekintés, hogy mindet elraktározza magában – az átépített téglaépületek körvonalai, néhány tisztességes irodaház, és Spokane szerinte legszebb építészeti alkotása – a tizenkilenc emeletes, Art Deco-stílusú Paulson Building. Persze van még néhány szép épület – a Megyei Bíróság vagy a Davenport Hotel, bár a helybéliek elfogódottsága ezzel az egykor szép szállodával kapcsolatban egy kissé már túlzás. Vince gyanítja, hogy minden amerikai városban van egy olyan szálloda, mint ez – minden városnak megvan a maga piciny csodapalotája. Bemegy a sarki trafikba, és vesz egy szivart későbbre. Ránéz az órájára: háromnegyed hat. Van még egy kis agyonütni való ideje.

Vince végigsétál a Sprague Avenue-n, itt találhatóak a város legjobb kocsmái. Az ember ragaszkodik az augusztus és a szeptember kései naplementéjéhez, de amikor beköszönt az ősz, kellemes meglepetés a korai sötétedés. Tűsarkak kopognak a hideg, csillogó járdán. Vince elhalad néhány jónak tűnő hely mellett, majd befordul egy szálloda aljában működő bárba, ahol nincsenek túl sokan, és a bárpult felett egy színes tévé van. Megragad egy bárszéket – lenyűgöző, hogy az ember lába milyen természetesen illeszkedik a lábtartóra – és elkapja a csapos tekintetét.

– Beam és Coke.

Mikor megkapja az italát, rákérdez: – Mit gondol, nem nézhetnénk a híreket?

A csapos Vince-ről a tévére pillant, ami egy polcon áll, kesudiós és chipses zacskók, ecetes tojásos és virslis üvegek fölött.

– Viccel? Hétfő este van. Ha hozzáérek a tévéhez, levágják a karom.

A tévéképernyőn épp a Cleveland irányítója, Brian Spine melegít. Cosell szerint ma este lehetősége nyílik megdöntenie a Browns történetének passzrekordját.

– Holnap van a választás – mondja Vince. – Ugyan már. Tíz perc hírek. Aztán visszakapcsolunk a meccsre. Mit szól hozzá?

Nyolcan vannak még rajta kívül a bárban, közülük hatan a bárpultnál ülnek, mint Vince. Egyikük, egy fickó foltos melegítő felsőben és viseltes festőnadrágban előrehajol, és Vince szemébe néz.

– Nem azért jövünk ide, hogy a híreket nézzük. A híreket otthon is nézhetjük.

A csapos jót szórakozik a válaszon. Széttárja a karját, és azt mondja Vince-nek: – Mondok valamit, barátom. Ha sikerül találnia még egy embert, aki a híreket akarja nézni, átkapcsolom a tévét tíz percre.

Vince végignéz a bárpult mellett. Hat kifejezéstelen tekintet bámul vissza rá.

– Na, fiúk, mit szóltok hozzá? Mi van, ha az irániak ma elengedik a túszokat?

A bárpultnál ülő férfiak visszafordulnak a tévé felé. Vince körbenéz a kocsmában. Rajtuk kívül már csak két öltönyös fickó van, akik egy asztal fölé hajolva elmélyülten beszélgetnek valamiről. Vince leugrik a bárszékről, kikerüli a szebb napokat is látott biliárdasztalt, és odalép az asztalukhoz.

Az öltönyökben két írnek látszó férfi rejtőzik, látszik rajtuk, hogy nem feszélyezi őket a viselet, második vagy harmadik generációs ügyvédek lehetnek. Egyikük nagydarab, medveszerű jelenség, enyhén őszülő halántékkal, a másik alacsony, fontoskodó, fekete hajú figura. Mindketten szürke öltönyt viselnek, a nyakkendőjük meglazítva, és egy kis asztal fölé görnyedve eszik a steakjüket és isszák a whiskyjüket. Egyikük valahonnan ismerős Vince-nek. Ahogy odalép hozzájuk, elkap egy félmondatot, mikor az alacsonyabbik az órájára néz – „Húsz percen belül odafent kell lennünk…” – majd mindketten Vince felé fordulnak.

– Elnézést a zavarásért. De szükségem van még egy szavazatra, hogy átkapcsolják a tévét a hírekre. Maguk mit szólnak hozzá? Tíz perc hírek?

Az alacsonyabb le akarja rázni.

– Egy pár perc, és mi már itt sem vagyunk.

A nagydarab fickó azonban kíváncsi.

– Miért akarja nézni a híreket?

– Hát, holnap van a választás.

– Nem mondja? Holnap? – Van ebben valami hallatlanul mulatságos a két férfi számára, és Vince egy pillanatra elbizonytalanodik, majd rájön, honnan ismerős neki a fickó. Kongresszusi képviselő. F-fel kezdődik a neve. Vince-nek nem jut eszébe.

– Fogalmam sem volt róla – mondja a fickó. A negyvenes éveiben járhat, úgy öregszik, mint egy tanyasi srác, vagy mint egy iszákos ügyvéd, egyszerre kisfiús és pocakosodó. A hangja parancsoláshoz szokott és barátságos, de valahogy puhán ejti a szavakat, mintha egy nagydarab hús lenne a szájában. – Nem úgy néznek ki, mint akik a híreket akarják nézni. – A bárpultnál ülő férfiak felé int, akik úgy merednek a tévére, mintha egy vályúból innának.

– Jót fog tenni nekik – mondja Vince.

– Gondolja? – kérdezi a kongresszusi képviselő. Felnevet. – Rendben. Meggyőzött. – Feláll, és felemeli a sörét, a másik kezét pedig a szívére teszi. – Igen tisztelt kollégák, a Hatos Asztal képviseletében és Washington állam nevében, a csodálatos búzamezők, az alumínium gyárak, a húsvizű folyók, a hósapkás hegycsúcsok és a kiváló kocsmatöltelékek nevében büszkén teszem le a voksomat tíz perc szenvedés és szívfájdalom mellett, amit a hírek jóvoltából mindannyian átélhetünk.

A bárpultnál ülők zavartan felemelik a poharukat, miközben a csapos kinyújtja a kezét, és átkapcsolja a tévét.

– Köszönöm – mondja Vince.

Az asztalnál ülő két férfi Vince felé emeli a poharát, aki visszamegy a helyére. A tévében Jimmy Carter látható komoran, összeráncolt szemöldökkel. Nem úgy fest, mint aki az újraválasztásért küzd. Úgy fest, hogy lerövidítette a kampánykörútját, és eljött Chicagóból, hogy bejelentse, az irániak követelései továbbra is teljesíthetetlenek: *Tudom, hogy minden amerikai azt akarja, hogy olyan feltételekkel tétjenek haza, amelyek méltóak a túszok által átélt szenvedésekhez.* A következő bejátszáson Carter és Mondale sétál keresztül a Fehér Ház gyepén, egymást átkarolva, mintha támogatnák a másikat, majd az ajatolla-hot mutatják, amint elszánt híveinek integet, aztán az iráni parlamentet, nyakkendők, turbánok,

napszemüvegek, hosszú szakállak és tömött bajuszok – miközben Dan Rather elmondja a túszok szabadon bocsátásának feltételeit: *a néhai sah dollármilliárdjainak visszaadása, a zárolt iráni számlák feloldása…*

Aztán Ronald Reagant mutatják, amint integet, és kezet ráz egy rakás emberrel, akik számban és buzgalomban méltó ellenfelei az ajatollahot dicsőítő tömegnek: *Természetesen mindannyian azt akarjuk, hogy ez a tragikus helyzet megoldódjon. Tiszta szívemből remélem, és tudom, hogy önök is.*

A hírek oda-vissza csaponganak Irán és az Egyesült Államok között: a túszok családtagjai, iráni diákok táncolnak egy égő amerikai zászló körül, Edmund Muskie, Warren Christopher, egy iráni olajkút, sor a benzinkútnál, munkanélküliek sora – a képek összeállnak egy folyammá, ami lehet történelem, de lehet háttérzaj is, összefüggéstelen és szelektív, mint a memória, kiszakítva minden kontextusból – hajléktalan gyerekek egy viskóban, eladatlan autók egy parkolóban, földalatti silókból felszálló rakéták és egy spagettiszósz reklám, ami arra készteti a csapost, hogy a visszakapcsolja a tévét a futballmérkőzésre.

És ennyi. Van az, amiben hisz az ember, és van az, amit akar, és ez így van jól. De ezek végeredményben csak gondolatok.

A történelem, akárcsak egy ember élete, tettekből áll Egy ponton túl már nem számít a hit, a gondolkodás vagy az elhatározás, és nem marad más, csak a tettek. A csapos ellép a tévé elől, és Vince-re mosolyog.

– Sajnálom, – mondja, – de lejárt az ideje.

VIII

Spokane, Washington

1980. november 4. (kedd) 0 óra 3 perc

Nyolcadik fejezet

Vince a SamGödör előtt áll, az egyik utcai lámpa alatt, keze mélyen a zsebébe süllyesztve. Korán van még, de látja, hogy Sam sürgölődik odabent. Vince kiveszi a rágógumit a szájából, és elpöcköli. Megropogtatja a nyakát. Hideg van. A Gödör úgy világít előtte, mint egy vidéki vendégfogadó. Úgy érzi, amennyire lehet, készen áll.

Felmegy a lépcsőn. Az ajtó szorul, de aztán sikerül átjutni a rajta, és a meleg előtérben találja magát, szemben a mosolygó Eddie-vel, aki épp egy tálca bepanírozott csirkét tart a kezében.

– Hello, Sam.

– Vince Camden! Hol a fenében voltál?

– Utazgattam egy kicsit.

– Kérdezősködtek utánad. A rendőrség még ide is bejött egyik éjszaka.

– Igen. Beszéltem velük. Tisztáztuk a dolgot.

– Mondom nekik „Kiről beszélnek? Vince Camdenről? Akkor forduljanak meg, és húzzanak el innét, mert Vince Camden a legtörvénytisztelőbb polgár, aki valaha átlépte ennek a helynek a küszöbét.” – Eddie rákacsint. – Az az okostojás zsaru meg tudod, mit mondott erre? „Te is tudod, Sam, hogy ez nem nagy kunszt”. – Eddie hátraveti a fejét, és felnevet. – Van benne igazság, a kurva anyját. – Lenéz a kezében tartott tálcára. – Korán van még a kártyához.

– Igen, tudom – mondja Vince. Követi Eddie-t az étkezőbe, és leül a pulthoz, miközben Eddie belerakja a csirkéket a forró zsírba. Senki nincs mögötte, és csak a konyhában ég a villany, amitől úgy látszik, mintha Eddie egy színpadon főzne.

– Ez az új pasas, Ray is érdeklődött utánad – mondja Eddie. Tölt Vince-nek egy pohár whiskyt a pult alatt tartott üvegből.

– Sokat jár ide? – Vince kirak egy ötdollárost az asztalra. Eddie egyetlen mozdulattal elveszi, és otthagy helyette hármat.

– Ray? Az elmúlt két-három éjjel itt volt, mindig olyan két óra körül, szórakozott a kurvákkal, meg ilyenek. Nem egy nagy kártyazsonglőr, de a nőkkel nagyon jól bánik.

Csak meg kell várnod, hogy idejöjjön. Egyszerűbb, mint gondoltad.

– És te hol voltál? – kérdezi Eddie.

– Hazamentem egy pár napra.

Eddie felnéz a csirkékből.

– Nem viccelsz? És az hol van?

– New Yorkban.

– Akkor jól hallottam. Szóval vannak ott rokonaid?

– Nincsenek. – Vince szinte maga is meglepődik, ahogy ezt kimondja. Nincsenek ott se rokonai, se haverjai. Az ő haverjai most már itt vannak. Mikortól nevezünk egy helyet az otthonunknak?

– Nekem sincsenek – mondja Eddie. – Van egy gyerekem Seattle-ben, de nem beszél velem, a nővérem pedig Indianában él a családjával, de nem szoktam meglátogatni őket. Rajtuk kívül… senkim nem él már.

Vince megrázza az italt a poharában, beszívja a csirke illatát, és a tűzhely melegét.

– Számoltad már valaha?

Eddie felnéz.

– Mit?

– Hogy hány halott embert ismersz. Én a minap megszámoltam.

– Ne bassz. És meddig jutottál?

– Hatvanháromnál hagytam abba.

Eddie úgy néz rá, mint aki magyarázatra vár, majd legyint az egyik bepanírozott csirkecombbal.

– Hatvanhárom nekem egy év alatt összejön. Meg se nézem a címlapot, a sportot meg a vicceket, egyenesen a gyászjelentésekhez lapozok. Csak hogy lássam, nem vagyok-e ott. – Miközben beszél, egy nagy fogóval forgatja a sistergő combokat és szárnyakat a négy fekete serpenyőben. – Nem, nekem nincs szükségem a számolgatásra, Vince. Amikor eljön az idő… azt úgyis tudni fogjuk. – Felemeli a fejét, és Vince szemébe néz. – Te még fiatal ember vagy. Valószínűleg minden temetésre jut egy esküvő is, amire hivatalos vagy. Én már az idejét sem tudom, mikor voltam utoljára esküvőn. De minden hónapban kapok legalább egy értesítést valami francos temetésről. – Eddie a mosogatóhoz viszi az egyik serpenyőt. – Annyira unom már a temetéseket, hogy a sajátomra valószínűleg el sem megyek.

Vince kinyitja a száját, hogy mondjon valami okosat, de aztán babonából vagy szimpla félelemből végül meggondolja magát, felemeli a poharát, megemeli az öreg háta felé, és kiissza a whiskyjét.

A kártyások egyenként szivárognak be, és ahányszor nyílik az ajtó, Vince mindig megmerevedik, de Ray helyett csak mosolyok, kézfogások és hátba veregetések érkeznek. – Mi az, nem tudsz meglenni a pénzünk nélkül? – Jacks barátságosan megöleli, egyik whisky csúszik a másik után, és mielőtt Vince feleszmélhetne, már ismét ott ül a szokott helyén a szokott asztalnál, figyeli a lapokat, amelyek úgy áramlanak az ujjai között, mint valami folyadék, és lenyűgözi, hogy a kártyák mindig megtalálják a helyüket, soha nem akad össze a szélük, és nem törik meg a mozdulat. Százszor is meg tudja csinálni egymás után anélkül, hogy elcseszné, százszor egymás után, és mindannyiszor úgy olvad egymásba a két kupac, mint, amikor két kancsó vizet öntenek össze. És egy ilyen pillanatban ugyan hogyan is félhetnél egy olyan ostoba valamitől, mint Ray Sticks, aki ennyire földhözragadt és egyszerű, miközben te ilyen csodákra vagy képes, miközben te képes vagy repülni? A kártyák egymás után szállnak ki a kezéből, végigcsúsznak a sima felületen, és pontosan ott állnak meg, ahová megálmodta őket. Nem lehetne, hogy egy ez az éjszaka örökké tartson, hogy ez a parti soha ne érjen véget?

Jacks felveszi a lapjait. – Aznap éjjel, amikor a feleségem végül elhagyott, egész éjjel fent voltunk, és próbáltuk helyrehozni a dolgokat. „Ugyan már, szívem”, mondom neki. Aztán megkérdezem, „Mi a probléma?” Mire ő: „Nem vagy elég okos és érzékeny, semmi más nem érdekel, csak a kaja és a foci, soha nem hallgatsz meg, nem keresel elég pénzt, és undok vagy a családommal.” Jesszusom, egy egész listája van, órákon keresztül sorolja. Aztán elmegy. Bepakol néhány ruhát, aztán kisétál az ajtón.

Vince megnézi a lapjait.

– Aznap éjjel tizenkét év után először alszom egyedül – mondja Jacks. – Baromi szarul alszom, állandóan az ő oldalát lesem, a párnája az ágytakaró alatt, ahogy tizenkét évig mindig, csak épp most már örökre így marad. Végül hajnali négykor felébredek, úszom az izzadságban, a takaró teljesen hozzám van tapadva, tiszta jéghideg veríték vagyok. Voltatok már így?

Jacks két dollárt hív.

– Soha nem emlékszem az álmaimra. Soha. De aznap éjjel, valami miatt… hajnali négykor, ahogy ott ülök az ágy szélén, minden eszembe jut, kristálytisztán, mint ahogy most

itt ülök. Olyan tisztán, mintha tényleg megtörtént volna. Álmomban egy focimeccsen vagyok, a legjobb helyen, amit valaha kaptam. A Raiders és a Dolphins játszanak. És a Raiders lemészárolja őket. Shula sír, mint egy óvodás, akinek elvették a nyalókáját.

Vince beleharap a csirkéjébe – meleg, zsíros, tökéletes – és megadja a hívást.

– Imádom a focit. De soha nem álmodtam még róla. Másnap reggel fogom az újságot, és mit látok? Aznap este a tévés meccsen a nyavalyás Oakland Raiders játszik a nyavalyás Miami Dolphins-szal, pont, mint az álmomban. Lehet, hogy tudtam, hogy ők játszanak, és benne volt a – minek is hívják? – tudatalattimban, de esküszöm az égre, hogy fogalmam sem volt róla, hogy az a két csapat játszik. Szóval azt gondoltam, hogy ez valami jel.

Jacks meghúzza a pezsgősüveget, amit két fatörzs vastagságú combja között tart.

– Egy órával a kezdőrúgás előtt körülnézek, hogy mi a helyzet, és kiderül, hogy a Dolphins-t hat pontos hendikeppel adják. Azt gondolom, hogy ez biztosan nem véletlen, és megfogadom az Oaklandet, az oddszok olyanok, mintha Muhammad Ali szállna ringbe Barry Manilow ellen. Kétezer dollárt teszek rá. Persze hitelből, nincs egy vasam sem.

A fiúk füttyentenek, és le nem veszik a szemüket Jacks-ről, miközben tartják a tétet vagy bedobják a lapjukat.

– Amint felrakom a pénzt, úgy érzem magam, mint egy seggfej. Egész végig olyan érzésem van, hogy hatalmas hibát követtem el. Istenem, nincs munkám, és felrakok két rongyot egy álomra?

– A meccs katasztrofális. A Raiders nem képes vezetni egy épkézláb akciót. Egy perccel a vége előtt a Dolphins tizenhárom-nullra megy, fényévnyi távolságra van még a Raiders hatpontos veresége is.

A többiek mosolyognak, előrehajolnak.

– Szóval ott ülök, mindjárt elveszítek kétezer dollárt, ami nem is az enyém, és hirtelen megvilágosodik előttem az életem; Peggy elhagy, csődbe megyek, a rossz döntések egész sora, egy elbaszott élet, tényleg, és abban a pillanatban, ahogy ezt bevallom magamnak, csoda történik: Stabler felnéz, eldobja a labdát, az a kurva Freddie Belitnikof pedig, ki más, átjut a védősoron, és elkapja, bumm, negyven másodperccel a vége előtt az Oakland feljön tizenhárom-hatra. Mindössze annyit kell tenniük, hogy belőjék a jutalomrúgást, és akkor a pénzemnél vagyok. Döntetlen. Nem nyerek… de legalább nem is veszítek. És ez a maximum. Úgy értem, persze hogy nyerni akarok. Ki nem? De legyünk őszinték. Egy ilyen fickó, mint én, mi többet kívánhat annál, mint hogy ne veszítsen?

Mosolyok és egyetértő bólintások.

– Szóval felállnak a lövéshez, és én, évek óta először, imádkozni kezdek Nem is annyira imádság ez, mint inkább alku, az a fajta, amit olyankor mondunk, mikor a feleségünk megtalálja egy másik nő melltartóját, vagy az esküdtszék visszavonul döntést hozni.

Megértő nevetés.

– *Esküszöm, hogy eljárok a templomba. Abbahagyom az ivást. Kedves leszek a gyerekekhez meg a vén faszokhoz.* Imádkozom, miközben a Miami játékosai felsorakoznak a vonalhoz, aztán kifogyok az imákból, és már bármit hajlandó vagyok megígérni, ha megcsinálják azt az egyetlen pontocskát: *Feleszem a szart a járdáról. Leszopok egy kutyát.*

Hátravetett fejjel röhögnek A könnyeiket törölgetik.

– Bármit, csak lőjék be. És hát mi ez? Egy nyavalyás jutalomrúgás, álmukban is megcsinálják az ilyeneket. Minden rendben lesz, és abban a pillanatban, ahogy ezt gondolom, hátradobják a labdát, de dögöljek meg, ha nem túl magasan, mert Isten soha nem egyezne bele, hogy ne szopjak. Mindketten tudjuk, hogy nem érdemlem meg. A labda magasan száll az elkapó feje felett, én pedig előrezuhanok a székből, és azt kívánom, bárcsak meghalnék… erre mi történik? Az a kurva irányító olyat csinál, amilyet én még az életemben nem láttam. Felugrik, és valahogy levadássza a labdát a levegőből…

Jacks magasan a feje fölé emeli a kezét, a többiek vigyorognak – Én pedig ott helyben, a

tévéképernyő előtt térdelve, sírva fakadok. Mint egy szaros kölyök. Pityeregve figyelem, ahogy az elkapó lerakja a labdát, a rúgó pedig nekifut, és azt gondolom, hogy néha még nekem is, a kurva életbe, néha még nekem is lehet szerencsém.

A fiúk a szájuk elé teszik a kezüket.

– A rúgó nekifut a labdának, a lábtartása tökéletes, a fal kitart, és itt dögöljek meg, ha nem az történik, amit soha egyetlen, istenverte futballmeccsen sem láttam még. Annak a kutyabaszó seggfejnek, csak annyi lenne a dolga, hogy belője a labdát, és akkor nem veszítek két rongyot, annak az idiótának, csak be kellene lőnie, hogy egálba kerüljek. Ehelyett mit csinál? Az a faszpörgettyű nekiszalad, három lépésre a labdától megbotlik a saját lábában, és ráesik a labdára, mint egy kurva kézigránátra. Szemmel láthatóan nem tudta kiverni a fejéből azt a magas hátrapasszt, és egyszerűen ráesik. Ott fekszik, mint egy kurva pompomlány. Vége. Game over. Vesztek két rongyot.

A többiek nyerítve nevetnek. Az asztalt csapkodják.

– Néhány nap múlva Peggy felhív. Azt mondja, miért nem próbáljuk meg még egyszer? – Jacks megvonja a vállát, és azt mormogja: – A hülye kurvája.

A nevetés részeg hümmögéssé halványul, Vince szinte már el is felejti, hogy miért van itt, amikor megnézi a lapjait – két hatos – és hív. Aztán nyílik az ajtó, és Vince rájön, hogy ez a parti mégsem tarthat örökké, és szinte megkönnyebbül, amikor felnéz, és meglátja Lenny Huggins ragyás arcát, jellegzetes pofaszakállát és hatalmas napszemüvegét. Lenny körülnéz a teremben, a szeme megállapodik Vince-en, megrázza a fejét, és elindul felé. Megváltozott a járása, Vince megismeri ezt a járást, a magabiztosság teszi. Szemével azt keresi, hol dudorodik ki Lenny kabátja.

Csak ő és Jacks maradt. A flop már az asztalon van, még két hatos van benne. Vince csendesen elmosolyodik. Pókere van. Ez valami vicc. Lenny óvatosan közeledik hozzá.

– Kiszállok – mondja Vince, és odatolja a pénzt Jacks elé.

– Mit csinálsz? – kérdezi Jacks.

– Mennem kell – feleli Vince.

– Vince. – Lenny Huggins odaér melléjük. – Nem hiszem el, hogy itt vagy. Hallottam, hogy visszajöttél, de tényleg azt hittem, hogy ennél több eszed van.

– Nem, – mondja Vince, – nincs.

Az asztalnál ülők úgy figyelik a párbeszédet, mint egy teniszmeccset.

– Mehetünk?

– Hol van a haverod?

– Vár ránk.

– Remélem, tudod, mibe mászol bele, Lenny.

– Ez valami figyelmeztetés akart lenni?

– Igen – feleli Vince. – Valami olyasmi. – Hátratolja a székét, Lenny erre távolabb lép az asztaltól, kezével a dereka felé nyúl. Oké, gondolja Vince, most már legalább tudod, hol a fegyver. Ha rosszra fordulnak a dolgok, ez még jól jöhet. Vince feláll, és a hátizsákja után nyúl.

– Azt majd én hozom – mondja Lenny.

Vince egy pillanatig habozik, aztán odadobja neki. A lapjait még mindig a kezében tartja. Lerakja őket az asztalra, a többiek pedig értetlenül bámulják a négy hatost, mindannyian, kivéve Petey-t, aki rámosolyog.

– Akkor holnap, Vince? – kérdezi Petey.

Különös, hogy az emberek milyen nemtörődöm módon vetnek oda egy ilyen mondatot. A boldogság alapegysége, a minimális elvárás… a holnap. Hányszor kérdezi ezt meg valaki? Te meg csak rávágod, hogy igen, gondolkodás nélkül, mikor valójában számtalan oka lehet

annak, hogy nem így fog történni. Vince Lennyre néz, aztán vissza az asztalnál ülőkre. – Hát persze – mondja. – Holnap. – Azzal elindul az ajtó felé.

Lenny bedobja Vince hátizsákját a csomagtartóba. Aztán kigomboltatja Vince-szel a kabátját, felhúzatja a pólóját és a nadrágszárát. Elégedetten mutat a Cadillac vezetőülésére.

– Te vezetsz – mondja Vince-nek.

– Sokat ittam.

– Menj lassan.

– Nem tudom, hová megyünk.

– Majd mondom.

– Mi lenne, ha te vezetnél, és én mondanám, hogy hová menj.

– Beszállás – mondja Lenny.

Nyugat felé navigálja Vince-t, át a belvároson. Sötét van és hideg, egyik lámpától a másikig csúszkálnak a deres utcákon, a saját árnyékuktól eltorzult épületek feléjük hajolnak – a parallelogrammák városa, a hegyesszögek városa.

– Sokat zabál, mi? – mondja Vince.

Lenny belenéz az arcába. – Mi van?

– Egy nyolcéves Cadillac. Mennyit mész egy gallonnal? Tíz mérföldet? Tizenkettőt?

– Tizenötöt – mondja Lenny.

Vince felnevet.

– Lehetetlen, hogy tizenkettőnél többet menj vele.

– Autópályán tizenötöt.

– Lehetetlen, Lenny. Az lehetetlen.

– Kussoljál már, Vince!

– Jól van. – Vince vezet tovább. – De akkor is lehetetlen.

Egy pár percig csendben mennek tovább, majd Lenny egyszer csak kifakad.

– A kurva anyádat, Vince! Miért kell neked mindig mindent tudni?

– Tizenkettő?

– Igen – köpi a szót Lenny. – Tizenkettő.

Egy motelhoz mennek, a Sunset Hill lábához, a belváros nyugati szélére. A motel egy fenyőfákkal borított bazaltdomb oldalába épült, ami úgy őrzi a várost, mint egy városfal. A dombot kettészeli a régi négysávos autópálya, ami bevisz a városba, de alig van már rajta forgalom, mióta vele párhuzamosan megépült az államközi autópálya. Az ötvenes-hatvanas években épült motelek azonban még mindig megvannak, egykor a város kezdetét voltak hivatottak jelölni reményteli modernista tábláikkal – színes patkókkal és kanyargó, világító nyilakkal. ÚSZÓMEDENCÉK! ÓRÁS SZOBÁK! SZÍNES TV!

A távolabbi végén parkolnak le, a sötétben, egy földszintes épület előtt, előttük motelszobák ajtói – ahogy az autó fényszórója végigpásztázza az ajtókat, Vince látja, hogy az ajtókon páratlan számok vannak egytől kilencig. A parkolóban nem áll több autó.

– Kilences – mondja Lenny. Fejével az épület vége felé int. – Egyet kopogsz, aztán a tarkódra teszed a kezed. Kinyitom az ajtót, és bemész.

– Jelszó? Hogyhogy nincs jelszó?

– Kuss legyen, Vince.

Kiszállnak a kocsiból. Vince becsukja az ajtót, és elindul a kilences szoba felé, lába alatt csikorog a murva. Még egyszer elismétli magában a dolgokat: az eleje lesz a legnehezebb Ha az éjszakát túléled, minden rendben lesz. Vince megáll az ajtó előtt, nyugalmat erőltet magára, és egyet koppant az ajtón. Azután a tarkójára teszi a kezét. Lenny előrenyúl mögüle, és kinyitja az ajtót. Egy sötét szoba tárul fel előtte, amiben csak egy kislámpa világít az asztalon. Meglöki Vince-t, hogy induljon.

Egy szúk kis motelszoba nappalijában vannak – kanapé, szék, tévé és egy kisasztal – amiből egy még kisebb konyha nyílik, benne egy műanyag asztalka és egy szék, ami félig a nappaliban van. Vince két csukott ajtót lát még, valószínűleg a hálószoba és a fürdőszoba.

– Leülni – mondja Lenny. Vince leül a székre. A kanapé fölött egy furcsamód megnyugtató festmény, ami egy hegyi tájat ábrázol, az előterében egy fekete erdősávval. Ez is az olyan képek közé tartozik, amelyek nem keltik a valóság illúzióját, mert a perspektíva el van cseszve – az előtérben álló fák kevésbé élesek, mint a hegyek a távolban. De akkor is tetszenek neki a fák. Egy ilyen sűrű erdőben örökre elrejtőzhet az ember.

Kinyílik a hálószoba ajtaja, és kilép rajta Ray Sticks. Fekete nadrágot visel, kigombolt inget, és alatta egy V-nyakú pólót.

Cipő nincs rajta. Hátrasimítja fekete haját. – Hello, főnök. – Ray nyitva hagyja az ajtót maga mögött, és kell egy másodperc, amíg Vince felismeri, hogy aki az ablaktalan hálószobában az ágyon fekszik a fejtámlához kuporodva, az… Beth. A gipsze eltűnt, és azt a karját vigyázva maga mellé fekteti. A bal szeme fel van dagadva.

– Eltörte a karom! – mondja, és sírva fakad.

Vince feje előrebukik – a *terve* hirtelen naivnak és meggondolatlannak tűnik. A francba Ray a hálószoba felé fordul, majd vissza.

– Igazából csak újra eltörtem Vince kényszeríti magát, hogy kinyissa a szemét. Elnéz Ray mellett, be a hálószobába. – Jól vagy? – kérdezi.

Beth egyet bólint. Végigsimít a haján, és dühös arccal néz Ray-re.

Vince azt mondja: – Nézd, semmit nem kapsz tőlem, amíg nem látom őt kisétálni azon az ajtón.

– Azon az ajtón? – kérdezi Ray. Megáll Vince felett, mosolyog.

De Lenny az, aki elkezd fel-alá járkálni a szobában és beszélni.

– Nézd, Vince, már az elején megmondtam, hogy ezt az ügyet elintézhetjük simán is meg rázósan is…

Ray hátranéz Lennyre, aztán Vince-re mosolyog, kimegy a konyhába, és kinyitja a hűtőszekrényt.

– És te a rázós utat választottad – mondja Lenny. – Én nem akartam…

– Nincs rá szükséged – mondja Vince Ray hátának. – Engedd el!

Lenny pofon vágja. Vince arca gyakorlatilag meg sem rezdül.

– Hé, bazmeg! Hozzád beszélek, te faszszopó! – kiáltja Lenny.

De Vince továbbra is Ray-nek címzi a mondandóját.

– Komolyan beszélek Nem mondok el semmit, amíg el nem engeded Ray hátrafordul, és a válla felett rámosolyog.

– Hát persze, ahogy akarod, főnök. – Fog két almát, egy hámozókést meg egy konyharuhát, és visszamegy a nappaliba.

Lenny hol Vince-re, hol Ray hátára néz.

– Mi a lófasz folyik itt? Miért egymáshoz beszéltek? Beszéljetek hozzám!

Ray ügyet sem vet rá. Ráteríti a konyharuhát a dohányzóasztalra, aztán lerakja rá a kést és az almákat. Leül a kanapéra.

Vince képtelen levenni a szemét a késről.

– Engedd el, és a tiéd lehet a postás. Beszélni akar veled. Még több kártyát akar lopni.

– Akkor hívd fel – mondja Ray. Fogja az egyik almát meg a kést. – Hívd át ide!

– Ma már nem megy. Túl késő van. Éjszakára kihúzza a telefont. Majd reggel felhívom. Egy étteremben szoktunk találkozni Odaviszlek.

Ray nekilát meghámozni az almát. – Nem is tudom. A reggel nagyon messze van, főnök.

Vince előrehajol.

– Van egy kis pénzem.

Ray felnevet.

– Ja, a barátnőd mesélt valamit róla. Azt mondta, vesztek neki egy házat.

Vince próbálja elrejteni mélységes csalódottságát.

Ray beletörli a kés pengéjét a konyharuhába.

– Úgy döntöttünk, hogy holnap bemegyünk, és kivesszük azt a pénzt. Csapunk egy görbe estét. – Kacsint.

Lenny Rayre bámul. – Mi a lófasz folyik itt? Miről beszél itt mindenki? Ez az én üzletem.

Ray feláll, a zsebébe nyúl, és elővesz egy húszdolláros bankjegyet.

– Eredj, hozz nekünk valamit inni!

Lenny előbb Ray-re, aztán Vince-re, majd Beth-re, végül újra Ray-re néz.

– Hajnali fél négy van. Honnan szerezzek valamit inni?

Ray csak néz rá szótlanul, míg Lenny végül elveszi a pénzt, és az ajtó felé indul. Ray megfogja Len vállát, a másik kezével pedig az övébe nyúl, és kihúzza onnan a fegyvert, egy fekete félautomatát, és a saját övébe dugja. – Nem akarom, hogy szétlődd a golyóidat – mondja.

Lenny gyorsan Vince-re pillant – mintha átsuhanna arcán a felismerés – de aztán elmegy piáért.

– Ez a fickó egy idióta – mondja Ray, miután Lenny elment. – Hogy tudtál ilyen elmebetegekkel dolgozni?

– Szegény ember vízzel főz.

– Ja. – Ray a hálószoba ajtajához lép, a kés még mindig a kezében. Beth rémülten összehúzza magát. – Édesem, a fiúd meg én beszélgetünk egy kicsit. Aludj addig. – Azzal becsukja az ajtót, és visszaül a kanapéra. Lába a párnán, így még mindig magasabban van, mint Vince. Farkasszemet néznek.

– Kedves csaj – mondja Ray.

Vince a Ray felett lógó festményre néz, a kifürkészhetetlen fekete fákra.

– Tudod, ki vagyok? – Ray a saját állára mutat a késsel.

– Igen – feleli Vince. – Tudom, ki vagy.

– Mondd ki.

– Ray Sticks.

Ray elmosolyodik a saját neve hallatán, mint egy szomjazó, amikor vízhez jut végre.

– Szóval te *tényleg* onnét való vagy – Igen.

– Lenny is ezt mondta, de azt hittem, csak félrebeszél. Ki voltál ott? Ismertük egymást?

– Nem – mondja Vince.

– Eltakarító vagy? Valakinek a bandájában dolgoztál?

– Hitelkártyákat loptam. Ugyanazt, mint itt. Nem voltam beavatott.

– Óh. – Ray csalódott. – De kár. – Hátradől a kanapén, és végigméri Vince-t. – Szóval egy senki voltál, de aztán idejöttél – tudsz egy pár dolgot… tudsz kártyázni. És egyszerre te vagy itt a jani, mi? A gengszterek királya. – Felnevet. – A picsába.

Vince nem felel. Rayt figyeli, ahogy az almát hámozza, a lehető legvékonyabb réteg héjat szedi csak le, ezért az alma fehér húsa még pirosas alatta. Ray felnéz, felhúzza vastag szemöldökét.

– Utálom a héját. A kenyérhéjat is levágom a szendvicsemről.

Végez az egyik almával, aztán lerakja – nyersen és lemeztelenítve – és hozzálát a másikhoz. – És mit gondolsz erről a helyről? – kérdezi Ray – Spokane-ről? – Vince vállat von. – Szeretem.

– Nem, az nem lehet. Nem szeretheted.

– Nagyon szeretem.

– Nem szívatsz?

– Nem.

– Tudod, mit utálok itt a legjobban? – kérdezi Ray.

– Mit?

– A pizzát. Ehetetlen Ezt büntetni kéne. Nem is értem. Hol a faszban lehet itt egy szelet pizzát kapni?

– Hozzá lehet szokni – mondja Vince. – Én már egészen megkedveltem.

– Ne! Ugyan már! Hogy bírod megenni ezt a szart? Ez nem pizza, ez pirítós pepperónival! Ehhez nem lehet hozzászokni. Milyen hely ez, ahol egy kurva pizzát se lehet enni? Vagy egy szendvicset? Kérek egy kurva sajtos steaket, erre úgy néznek rám, mintha azt kértem volna, hogy süssenek meg egy csecsemőt.

Vince önkéntelenül is elmosolyodik – Taxit próbáltál már fogni?

Ray a fejéhez emeli a kezét.

– Ültem már mind a kettőben.

Nevetnek.

– És ahogy vezetnek! – mondja Ray hitetlenkedve.

Vince bólint. – Tudom. Tudom. Mintha csak öregek élnének ebben a városban. Még a fiatalok is úgy vezetnek, mint az öregek.

– Életemben nem láttam még ilyet. Olyan udvariasak, hogy hánynom kell tőlük. Egy hete vagyok itt, láttam egy kereszteződést, ahol… *mind a négy irányból stoptábla volt.* Mi a faszom ez?

Vince nevet. – Tudom. Tudom.

– Négy seggfej ül az autójában, mindegyik a saját stoptáblája mögött, és bámulnak egymásra, mint egy kurva teadélutánon. Ott ülnek tíz percig, és közben mutogatnak, hogy „Te menj. Nem, előbb te. Nem, ragaszkodom hozzá. Nem, tényleg.” Én mondom, főnök, egyszer odamegyek egy ilyen kereszteződéshez, előhúzom a stukkeremet, és fejbe lövöm az összes baromállatot.

Vince mosolyogva bólogat. A hálószoba ajtajára pillant.

– És mi a helyzet a…

Vince feláll, és már félúton van a hálószoba felé, mielőtt Ray befejezhetné a mondatot. Egyfelől ugyan gyorsan csalódnia kell, másfelől viszont lenyűgözi, hogy a nagydarab férfi milyen gyorsasággal pattan fel a kanapéról, és csak egy fémes csillanást lát, mielőtt megérezné a kés hegyét az arcán, közvetlenül a szeme alatt. A fájdalom és Ray nyakára szoruló kezének az ereje meggyőzi arról, hogy jobb, ha elengedi Ray vállát, és hagyja, hogy az visszalökje a székére.

Vince köhögve masszírozza a torkát, aztán megérinti a vágást az arcán Kicsi, alig nagyobb, mint egy borotválkozás közben szerzett sérülés. De emlékszik, ahogy a kés hegye az arccsontjához ért, közvetlenül a szeme alatt, és a hangtól, ahogy a fém megkarcolta a csontját, kirázza a hideg.

Ray megáll fölötte, kezében a késsel, arcán mérhetetlen unalom.

– Hadd nézzem.

Vince elveszi a kezét, és megmutatja neki a vágást.

– Eltévesztettem a szemed. Mázlista vagy.

Ray ott áll még egy percig, és körbenéz a szobában.

-Jól van – mondja végül, mint aki örül, hogy túl vannak ezen a butaságon. Letörli a vörös pöttyöt a késről, aztán visszaül a kanapéra. Előbb félbe, aztán négybe, majd nyolcba vágja az almát, és odaad Vince-nek egy darabot, aki elveszi. Ray úgy csinál, mint aki elfelejtett valamit. – Hol is tartottunk?

– Óh! – Ray elmosolyodik, és összecsapja a tenyerét. – És mi a helyzet a luvnyákkal? Láttál már valaha ilyen ronda luvnyákat? Azt se tudom, hogy megdugjam-e őket vagy inkább pórázt rakjak rájuk.

Lenny egy háromnegyedéig tele üveg Kahlúával tér vissza.

– Mi a faszom ez? – kérdezi Ray.

– Kahlúa. Ez egy kávélikőr.

– Kibaszott csokis tejet hoztál nekem?

– Lehet csinálni belőle fehér oroszt. Vagy… földcsuszamlást.

– Földcsuszamlást.

– Igen. Az egy koktél.

– Földcsuszamlás. – Vince-re néz. – Kibaszott földcsuszamlást fogunk inni.

Lenny előbb Vince-re, majd Rayre néz. – Nem találtam egyetlen boltot sem, ami nyitva lett volna. Hajnali négy van, Ray.

– Akkor honnan szerezted ezt?

– Hazamentem.

Ray Vince-re néz, és megrázza a fejét. *Látod, micsoda hülyékkel vagyok körülvéve?* Kinyitja a Kahlúát, és megszagolja. Belekortyol. – Egy kis földcsuszamlást?

– Jól van, Vince, elmondom, mi fog történni – kezdi Lenny. – Összehozol nekünk egy találkozót a postással. Bemutatod nekünk.

De sem Ray, sem Vince nem néz rá.

– Szóval ezt a nevet ők adták neked? – kérdezi Ray. – Vince? Jó név.

– Én választottam – mondja Vince.

– Mi az igazi neved?

– Marty.

– Igen, a Vince az tényleg jobb. Én elvileg Ralph LaRue vagyok. El tudod ezt képzelni? Ralph LaRue? Ugyan már! Megpróbáltam, de nem ment.

– Hozzá lehet szokni az új névhez.

– Én nem változtatom meg a nevem ezeknek a geciknek a kedvéért. – Eszébe jut valami. – Hé, miféle képzést kaptál ehhez a fánkos álláshoz? – Ray odanyújtja neki a Kahlúás üveget.

Vince elfogadja.

– Hathónapos tanfolyam volt.

Ray érdeklődve néz rá.

– Na és milyen?

– Fánkot sütni? Szeretem – mondja Vince.

– Kapsz belőle százalékot?

– Nem.

– Pénzmosoda?

– Nem.

– Lefölözöd a hasznot?

– Nem – felel Vince. – Én csak… fánkokat sütök.

Ray félrebillenti a fejét.

– Nem értem.

– Egyszerűen csak… szeretem csinálni. És te? Belőled mi lesz?

Ray bekap egy szelet almát.

– Beraktak egy kurva teherautó-szerelő tanfolyamra.

Vince elmosolyodik.

– Engem. Szerelgessem azokat a kibaszott nagy dögöket. El tudod ezt képzelni? *Ez itt a kibaszott motor, te faszszopó.* Érted? – Ray vállat von. – Kiderült, hogy nem vagyok egy mintadiák. A tanárom azt mondta, nem jó a koncentrációm. Adott egy 2-est, a kurva anyját! – Elveszi az üveget Vince-től. – Nagy fasz volt az öreg.

Lenny csípőre tett kézzel áll.

– Jól van, ha befejeztétek az enyelgést, valaki esetleg elmondhatná nekem, hogy mi az Úristen folyik itt!

– Ülj le – mondja Ray, és egy darab almát csúsztat a szájába.

– Nem. Te figyelj rám, Ray!

– Ülj. Le.

– Nem. Nem tudom, mit képzelsz magadról…

– Ülj. A faszba. Le.

Lenny elvörösödik.

– A picsába, Ray.

– Lenny – mondja Vince halkan.

– Nem! Elegem van ebből. Téged én hoztalak ide, Ray. Ez az én üzletem.

Ray felpattan, alkarját Lenny nyakához szorítja, és nekinyomja a falnak. Azután fogja a hámozókést, és lassan belenyomja Lenny vállába, közvetlenül a kulcscsontja felett. Lenny sikoltozva kapkod a bal vállából kiálló kés után. Ray sípcsontját rugdossa, és közben fejhangon nyöszörög, ahogy próbálja megragadni a kés nyelét.

Ray előhúzza a fegyvert az övéből, és Vince-re szegezi, aki elindult feléjük. Vince megáll. Azután Ray Lenny szájába nyomja a fegyver csövét. – Kussoljál már, bazmeg!

A sikoltozás abbamarad.

– Hol van a húsz dolcsim?

– Mi… mi? – motyogja Lenny szájában a fegyver csövével.

– Adtam húsz dollárt, erre hoztál egy fél üveg csokis tejet a saját házadból. Hol a picsába' van a húszasom?

Lenny felnyög a fájdalomtól, ahogy előhúzza a zsebéből a húszast. Odaadja Raynek.

Ray zsebre rakja a pénzt. Kiveszi a fegyvert Lenny szájából.

– Jól van. Figyelj rám. Ha még egy hangot kiadsz, agyonlőlek. Érted, amit mondok? Beszélgetni próbálok ezzel az emberrel. Megpróbálom kideríteni, hogyan is működik ez az egész hitelkártya biznisz, és ahhoz az kell, hogy te csöndben legyél.

Lenny a kulcscsontjából kiálló kis késre néz.

– És a kés?

– Az az *én* késem. Ha egy ujjal is hozzáérsz, darabokra váglak vele. Most pedig fogd be azt a kurva pofádat, és ülj le a seggedre!

Lenny lecsúszik ülőhelyzetbe, háta a falnak vetve, vállából kilóg a kés. Ray mintha zavarban lenne az egész incidens miatt. Beharapja az alsó ajkát. – Te is leülsz – mondja Vince-nek, aki visszaül a székére. Ray visszamegy a kanapéhoz, egy pillanatra megáll, majd odadobja Lennynek a konyharuhát. – Ha összevérezed a szőnyeget, meghámozlak, mint ezt a kurva almát. – Lenny a kés nyele köré tekeri a konyharuhát, felitatva vele a vállából szivárgó vért.

Ray leül Vince-szel szemben.

– Miről is beszéltünk?

– Ez az én igazi problémám. Nem vagyok képzett. Nem tudok váltani. Nem olyan vagyok, mint te. Neked megvan ez a képességed. Tudsz lopni. Füvet árulni. Fánkot sütni. És ez a hitelkártya-dolog jövedelmező üzletnek látszik. Azonnal megtetszett, amint meghallottam. Egy ilyen hely tökéletesen megfelel neked. Meg tudod keresni a magadét. Én meg, én csak ahhoz az egy dologhoz értek.

Ray megvonja a vállát. – Jó vagyok benne, de őszintén szólva, nincs rá túl nagy igény. Még ott is volt olyan, hogy hónapokig nem kaptam egy rendes megbízást. Máskor meg persze alig bírtam, annyi meló volt. Mint amikor beindul a szezon, érted? Mint Phillyben, mielőtt eljöttem. A belemet kidolgoztam. Mindenki mindenkit el akart intéztetni. Volt, hogy ráküldtek valakire, aki éppen akkor bérelt fel, hogy csináljam ki azt, aki a megbízást adta. Érted? Őrület.

– De aztán forró lett a talaj a lábam alatt, és elmentem New Yorkba, hogy kicsit eltűnjek

szem elől. Ott viszont kezdtem megzakkanni. Mármint… ha eltelik egy pár hónap meló nélkül… nem is tudom… *ideges* leszek. Az én hibám, gondolom. Túl keményen dolgozom. Elragadtatom magam. Csinálni akarok *valamit*, – előrehajol, mint aki éppen gyón, – de köztünk legyen szólva, mindig az a vége, hogy azt csinálom, amihez értek.

Lennyre pillant, aki kimeredt szemmel nézi a vállából kiálló kést, és szaporán szedi a levegőt, mint egy nő szülés közben.

– És ez a hülye is… Istenem, *nála* okosabb vagyok. Nem, amire nekem szükségem lenne, az egy ilyen fickó, mint te. Valaki, aki tud pénzt csinálni, aki okos. Abban jó vagyok, hogy támogassak egy ilyen embert. Érted?

Vince bólint.

– Szóval… mit gondolsz?

Vince megdörzsöli a szemöldökét, és a hálószobaajtó felé néz.

– Igen, azt már láttam.

Ray is a hálószobaajtóra pillant, és látszik rajta, hogy érti, mire gondol Vince… Beth és a húszezer dollár. Visszafordul. – Hát, igen. Majd meglátjuk, hogy alakul, oké?

– Hé, Ray? – Lennyről szakad a víz. A konyharuha félig már piros. – Elég rosszul érzem magam.

– Kuss legyen – mondja Ray. De azért feláll, kimegy a konyhába, és hoz egy új konyharuhát. – Nesze. – Elveszi a régit, és bedobja a mosogatóba. Aztán az ablakhoz lép, elhúzza a függönyt, és kinéz az üres parkolóra – murva és egy kétemeletes épület, festett ajtók egymás mellett, szúnyogháló nélkül. Felkelt már a nap, de a vastag felhők megszűrik a fényt, és Vince nem tudja pontosan, hogy mennyi az idő. Ray is kinéz az ablakon. – Szép – mondja.

Ez a legrondább panoráma, amit Vince valaha látott.

Ray az órájára néz.

– Mit gondolsz, megpróbálhatjuk most már a postást?

Vince a hálószoba felé int a fejével – Elengeded?

– Miután odaadja a pénzem – mondja Ray. – A szavamat adom rá. – Ray kinyitja a hálószoba ajtaját, Beth a fejtámlához kucorodva alszik. Felriad. A szeme teljesen fel van dagadva.

– Öltözz fel – szól oda neki Ray. – Megyünk a bankba.

Ray visszamegy a kanapéhoz, és Vince elé tolja a telefont.

– Hívd fel!

Vince a festményre néz, azokra a zöldes fekete fákra. Ő is így érzi magát, életlennek, bizonytalannak önmagában. Végül előrehajol, felemeli a kagylót, és tárcsáz. Ray a számokat figyeli.

– Hello. Én vagyok az. Vince. Figyelj csak, az a fickó, akiről beszéltem, találkozni akar veled.

Hallgat.

– Meggondoltam magam, azért.

Hallgat.

– A szokott helyen. Mondjuk kilenckor?

Hallgat.

– Ne, ne köszönd meg. Tényleg.

Hallgat.

– Oké, akkor kilenckor.

Lerakja a telefont.

Ray elmosolyodik.

– Hogy hívják a pasast?

– Clay – feleli Vince.

– Clay micsoda?

– Clay Gainer.

– Tehát ha felhívom ugyanezt a számot, akkor Clay Gainer fogja felvenni?

Vince nem felel.

– Imádkozzál, hogy Clay Gainer vegye föl. – Ray felemeli a kagylót, és feltárcsázza ugyanazt a számot, amit Vince.

– Halló, ki az? – kérdezi Ray. – Clay kicsoda? – Vince-re pillant. – És mivel foglalkozol, Clay? – Hallgat. – Nem, én a barátja vagyok, akivel hamarosan találkozol. Csak biztos akartam lenni benne, hogy rendben vagyunk. Szóval hol lesz a találka?

Ray hallgat.

– Ne bassz. Jó kaját adnak ott?

A szemét forgatja.

– Ja, gondolom, valami olyasmi, amire azt mondják, hogy olcsó, mi?

Ray hitetlenkedve rázza a fejét Vince felé.

– Oké. Tudod, mit? Legyen inkább fél tíz. Vince és én beugrunk előbb a bankba. Oké. Majd ott találkozunk.

Lerakja.

– Dicks kibaszott hamburgerezője? Ez a baj ezzel a várossal. Mindenki olyan kibaszott spúr itt, hogy még egy jót kajálni se lehet sehol. Kavicsért és fakéregért is sorba állnátok, ha kettőt adnának egy áráért.

Feltámadt a szél, leszaggatja az elsárgult leveleket a fákról, és úgy cibálja a telefonvezetékeket, mint az ugrókötelet. Összehúzzák magukat, miközben az autó felé mennek, hideg a reggel – a nap a száguldó felhők mögül kacsingat. Ray Vince és Lenny mögött megy, keze Beth nyakán. Beth letusolt, és visszavette a fekete nadrágját meg a farmerdzsekijét, megpróbálta a sminkkel eltüntetni a monoklit, amit Raytől kapott Haját a szemébe fújja a szél. – Te vezetsz – mondja Ray Vince-nek, aki elveszi Lennytől a kulcsot, és beül a kormány mögé.

Lenny bezuhan az anyósülésre, egyik kezével a vállából kilógó kés köré csavart, véres konyharuhát fogja. – Nem vehetnénk ezt ki?

Ray megnézi a sebet. – Ha most kiveszed, csak még jobban elkezd vérezni. Ne aggódj. Még egy kicsit bírd ki.

– De nem érzem jól magam, Ray. Esetleg kitehetnétek otthon.

– Persze – mondja Ray. – Majd egy kicsit később.

Ray és Beth bemásznak hátra. Ray közelebb húzza magához, karja még mindig a nyaka körül, a fegyver csövét a bordái közé nyomja, közvetlenül a melle alatt. Vince elkapja Beth tekintetét a visszapillantó tükörben, és igyekszik biztosítani, bár azt maga sem tudja, hogy miről.

– Jól vagy? – kérdezi.

Beth bólint.

– Indíts – mondja Ray, és Vince engedelmeskedik.

– Hol van az a ház?

– Milyen ház? – kérdezi Vince.

– A ház, amit meg akartatok venni a pénzemből.

– Látni akarod?

– Igen Még csak fél kilenc van. Van még egy kis időnk.

Vince észak felé tart, át a folyón, ki arra a városrészre, ahol a szomorú kis házikó áll. A festék lepattogzott és kifakult, az ajtó két oldalán nem ugyanolyan magas a sövény. Az „Eladó” táblát, amit leragasztottak, és most az a felirat látszik rajta, hogy „Eladva”, úgy ráncigálja a szél, mint egy meglazult fogat.

– Ez? – bámul ki Ray az ablakon. – Ez egy putri. – Beth felé fordul. – Szívességet teszek neked. Ez a ház egy nagy rakás szar.

– Belül szebb – mondja Beth.

– Remélem, mert kívülről egy szaros kis putri Mennyit adtatok érte?

– Harminckettőt kértek – mondja Beth. – Huszonnyolc és felet ajánlottunk.

Ray elhúzza a száját, és Vince re néz.

– Tíznél többet nem adtam volna érte.

Vince továbbhajt, végig egy lakóházakkal teli utcán. Leveleket sodor a szél a kocsi előtt. Vince igazából alig várta már, hogy ezen a környéken lakhasson. Rayre néz a visszapillantó tükörben – És mit fogsz csinálni?

– Mire gondolsz?

– Ha beindul a hitelkártya biznisz. És megkapod a pénzem. Na és azután?

Ray nem szól semmit.

– Úgy értem, itt maradsz? Összeszedsz egy bandát? Mi a terved' – Miattam ne aggódj. Vannak terveim.

– Miféle tervek?

Ray megvonja a vállát.

– Egy ideig meghúzom itt magam, tanúskodom egy-két phillyi ügyben. Aztán, ha lecsengett a dolog, és összeszedtem némi pénzt, visszamegyek, és ott folytatom, ahol abbahagytam.

– Phillybe?

– Nem, Phillybe nem megyek vissza. New Yorkba.

– Gondolod, hogy hagyják, hogy visszamenj?

Ray legyint egyet a fegyverrel.

– Hé, csak olyanokról beszéltem nekik, akik vagy halottak, vagy már amúgy is a sitten vannak. New Yorkról lófaszt se mondtam nekik, és nem is fogok.

– Ők viszont azt hiszik, hogy mindenkit fel fogsz nyomni. Az egyik rendőrbíró azt mondta nekem, hogy fontos tanú vagy.

– Basszák meg! – Ray kinéz az ablakon, és rágni kezd vastag ajkát. – Soha nem mondtam nekik, hogy New Yorkról is beszélni fogok. Feladok egy-két phillyi hullát, aztán visszamegyek.

– Tényleg azt gondolod, hogy hagyni fogják?

– A szövetségiek?

– Nem – feleli Vince egyszerűen.

– Kik? A fiúk? – Ray felnevet. – A fiúk pezsgőt bontanak örömükben, ha visszamegyek. Senki nem csinálja olyan jól azt, amit én csinálok. Mikor látják, hogy nem köptem be senkit, rendeznek nekem egy kibaszott nagy bulit.

Vince szótlanul vezet. Ray néz ki az ablakon, és egészen addig csendben van, amíg Vince hirtelen el nem fordítja a kormányt, és csikorgó gumikkal be nem áll egy kis katolikus iskola parkolójába.

Ray ijedten körülnéz, maga elé rántja Beth-t, a fegyvert pedig Vince fülébe dugja. – Mi a faszt művelsz?

Vince leállítja a motort, és eltartja magától a kezét. – Szavazok.

– Mi?

– Szavaznom kell.

– Mi a szarról beszélsz?

– Ma van az elnökválasztás. Szavaznom kell.

Ray egy pár másodpercig csak bámul rá, haragja átvált kíváncsiságba. – Nem szívatsz? Hogy kell az?

– Szavazni? Nem tudom. Még sosem csináltam.

Ray vállat von, és az út felé int a fegyverrel. – Hát… akárhogy is, majd később elintézed.

Vince Ray szemébe néz a visszapillantó tükörben. Elmosolyodik. – Ugyan már. Mindketten tudjuk, hogy később nem fogom elintézni.

Ray előretolja Vince fejét a fegyverrel. – Gyerünk. Indítsd be azt a kibaszott autót!

– Nem. – Vince oldalra teszi a kezét, a feje előrebillen, mert a fegyver csöve a nyakának feszül. – Akkor le kell lőnöd. – Odakint egy férfi és egy nő megy át a parkolón az iskola felé.

– A kurva életbe! – mondja Ray. – Indítsd be az autót!

Vince halkan beszél, a feje előrehajtva, nyakszirtjén érzi a fegyver hűvös csövét: – Nézd. Én nem sírok. Nem könyörgök, nem teszek úgy, mintha nem tudnám, mi a helyzet. De előbb szavaznom kell!

Mindannyian bemennek, az egész furcsa, viharvert csapat. Vince az első, a vágás az arcán mostanra már élénkpiros, mögötte Ray, aki úgy fogja Beth nyakát, hogy nem keltik azt a benyomást, mintha egy szerelmespár lennének. Beth a jobb karjával a melléhez szorítja a balt, mint egy törött szárnyú madár. Leghátul Lenny, aki messze a legrosszabbul néz ki közülük, izzad és fehér, mint a fal, kabátja nyakig becipzárazva, és ráhúzva a bal vállán lévő hatalmas púpra – egy véres konyharuhára és egy nyolc centis kés nyelére.

Az iskola előcsarnokában állnak, a bejárat mellett egy szenteltvíztartó. Ray beledugja az ujjait, és keresztet vet. A szavazóhelyiség a folyosó végén van, az iskola többfunkciós nagytermében. Beth és Ray követik Vince-t végig a folyosón, ahol a vasárnapi iskolába járó gyerekek rajzai vannak kitéve a falra – két sor nyuszi figyeli őket a ragasztóból és falevélből készült kollázsokról.

Mindannyian odafordítják a fejüket, amikor elhaladnak a vatta-pamacsokból készült nyuszik mellett. Vince maga elé képzeli, ahogy azok a pici kezek megrajzolták azokat a pici nyuszikat, és felragasztották rájuk azokat a vattapamacsokat. Beth-re néz, Kenyonra gondol, és hirtelen rájön, hogy mi a legfontosabb: az, hogy Beth valahogy megússza.

– Aranyos – mondja Ray. – Vattapamacsok.

– Nem érzem jól magam – mondja Lenny.

A többfunkciós terem félig tornaterem, félig kávéház – a kosárlabda-palánkokat felhúzták a mennyezet felé, az ebédlőasztalokat összecsukták, és a falhoz tolták. A terem közepén egy hosszú faasztal, mögötte három idős hölgy, az asztalon pedig nagy fekete nyilvántartások. Az asztaltól jobbra négy szavazófülke, mindegyiken függöny, előttük pedig egy lelakatolt doboz. Vince megáll az ajtóban. Egy nő éppen végez. Kilép az egyik szavazófülkéből, és bedobja a szavazólapját a doboz tetején lévő nyílásba.

Ray a fülébe súgja: – És most mit csinálsz?

– Nem igazán tudom – feleli Vince. Beth-re néz, aki megvonja a vállat. Lenny lehúzza a cipzárját, felemeli a piros konyharuhát, megnézi a sebet, aztán visszanyomja a vállára a konyharuhát.

Az egyik idős hölgy feláll, és odamegy hozzájuk. Lehet vagy száznegyven centi magas, tiszta szürkében van, és olyan cipőt visel, amilyet Vince anyja is előszeretettel hordott – amilyet az ápolónők szoktak. – Ebbe a választókerületbe tartozik, kedveském?

Vince a tárcájában kotorászik a regisztrációs kártyája után.

– Csak nyugodtan. Arra nincs szükségem. Ha rajta van a listán, szavazhat. Maguk is ide tartoznak?

– Nem – vágja rá Ray túl gyorsan. – Mi csak elkísértük…

Az idős hölgy egy percig csak néz rá meredten, szája megfeszül, mintha azt próbálná megakadályozni, hogy kijöjjön belőle valami. – Rendben. – A fal felé mutat. – Ha akarják, ott megvárhatják. – Ray, Beth és Lenny szorosan egymás mellett haladva odamennek.

Az idős hölgy megfogja Vince karját, és odavezeti az asztalhoz. – Mi a vezetékneve,

kedveském?

– Camden.

Megállnak az első vastag, fekete könyv előtt. – Ez a kedves fiatalember azt mondja, hogy a vezetékneve Camden. Van egy szavazólapod Camden névre, Erlina?

Erlina lapozgatni kezd a könyvben, a bifokális szemüvegen keresztül nézve a neveket. – Vincent J.?

– Igen.

Megfordítja a könyvet, és odanyújt egy tollat. Vince aláírja a nevét. A kezébe nyomnak egy hosszú, keskeny kártyalapot, amelyen számok, mellettük pedig rubrikák vannak. Vince döbbenten mered a lapra, azon tűnődik, vajon meg kellett volna-e jegyeznie, mit jelentenek ezek a számok, lehet, hogy lehoztak az újságok valami listát, amíg ő távol volt.

A hölgy a szavazófülke felé mutat – Ott szavazhat, Vincent J. Camden. – Vince-nek tetszik a halk sípolás a hangjában, ahogy a műfogsorán áthalad a levegő – Csúsztassa be ezt a kártyát a könyvbe, és győződjön meg róla, hogy a lyukak pontosan illeszkednek!

Vince hátrapillant a válla felett. Ray és Beth őt figyelik. Lenny a falnak dőlve áll, és a mennyezet fluoreszkáló fényeit bámulja.

Vince belép a szavazófülkébe. Egy könyv van a szavazófülkéhez erősítve, és egy lyukasztógép, ami madzagon lóg. Becsúsztatja a kártyáját a könyvbe egészen addig, míg a legfelső sorban lévő két lyukba pontosan bele nem illik a könyvben lévő két kis pöcök. Vince kinyitja az első oldalon a könyvet.

Petíció útján benyújtott javaslat JOGSZABÁLYALKOTÁSÁRA IRÁNYULÓ KEZDEMÉNYEZÉS383.

Megtiltsa-e Washington a nem Washington államban keletkezett, nem orvosi célú, radioaktív hulladék behozatalát és tárolását, ha azt más államközi egyezmény nem engedélyezi?

Megnézi a következőt.

Indítvány a törvényhozás számára NÉPSZAVAZÁS TÖRVÉNYJAVASLATRÓL 38.

Vegyen-e fel az állam 125 millió dollár rövid lejáratú kölcsönt vízellátó berendezések tervezésére, beszerzésére, kialakítására és fejlesztésére?

Elolvassa a többi kérdést is az oldalon. Összesen öt van belőlük, és hirtelen úgy érzi magát, mintha egy dolgozatot kellene megírnia, amire nem készült: akar-e 450 millió dollárt költeni a lakossági hulladék elszállítására; akarja-e, hogy az állam lemondjon a kihasználatlan földterületekről; akarja-e, hogy létrehozzanak egy bizottságot, amely a bírák munkáját felügyeli? Mi a fene? Vince rámered az első kérdésre. Elolvassa még egyszer. Az asztalnál ülő idős hölgyek felé fordul, ahol épp egy szakállas férfinak adják oda a szavazólapját. A nő, aki segített neki, meglátja a Vince arcára kiülő tanácstalanságot, elmosolyodik, feláll, és odamegy hozzá.

– Mi a baj, kedveském?

– Nem számítottam erre az egészre.

– Mire gondol?

– Vannak itt olyan dolgok… azt hiszem, nem készültem fel eléggé…

Az idős hölgy félrebillenti a fejét.

– Mint például ez a radioaktív dolog. Még csak nem is hallottam róla.

A hölgy megveregeti a karját, és az arcán lévő függőleges vonalak mosollyá húzódnak az arcán.

– Figyeljen rám, kedveském. Szavazzon úgy, ahogy helyesnek gondolja. És ha egyet-

kettőt átugrik, az se nagy baj.

Visszamegy a nagy asztalhoz, Vince pedig visszafordul a szavazólapjához. Arra jut, hogy rossz dolog nem orvosi célú, radioaktív hulladékot behozni. A kis lyukasztógépet az IGEN lyukba helyezi, az egyes számtól oda mutató nyíl mellé. Megnyomja, és érzi, ahogy a papír kilyukad. Apró, kellemes érzés. A víz is jó dolog. Igennel szavaz. A hulladék elszállítására azonban nemmel, mert 450 millió dollár soknak tűnik, és tudja, hogy a szemétszállításban a maffia is vastagon benne van, és valószínűleg ebből a pénzből is jó nagy sápot levennének. Igennel szavaz a földterületekre és a bírák felügyeletére is (van néhány, akit nem bánná, ha megszorongatnának), aztán lapoz egyet, és ott vannak: az elnökjelöltek. Felélénkül. Reagan és Bush az első, utánuk Carter és Mondale, aztán John Anderson és Patrick Lucey, majd egy rakás név, akikre nem számított. Clifton DeBerry a Szocialista Munkáspárt színeiben, Deirdre Griswold a Munkások Világszervezetéből, meg Libertariánusok, Szocialisták, egy önmagát Polgárok Pártjának nevező valami… sőt még két kommunista is akad – Gus Hall és Angela Davis.

A szakállas fickó a Vince melletti fülkében áll.

– Mit írt a radioaktív dologra? – suttogja Vince.

A fickó felnéz.

– Tessék?

– Fogalmam sem volt, hogy ennyien akarnak elnökök lenni – mondja Vince. – Nők meg kommunisták meg minden.

A szakállas fickó vállat von, és visszafordul a szavazólapjához.

Vince körülnéz, szív egyet az orrán, és visszamegy a fülkéjébe. Az elnökjelöltekre majd még visszatér. Addig lapoz, amíg meg nem találja Aaron Grebbe nevét az állami képviselők versenyében, és odanyom egyet a lyukasztóval a neve mellé. Elolvassa a többi nevet is, de soha nem hallotta még egyikükét sem, ezért megkeresi a nagydarab kongresszusi képviselőt a bárból – Foley. Foley-ra szavaz. A többieknél nem akar tippelgetni, vagy olyan valakire szavazni, akiről később kiderül, hogy egy seggfej, ezért átugorja őket. Akkor nem marad más hátra, mint az elnök.

Vince visszalapoz arra az oldalra, és a nevekre mered. Elgondolkodik ezeken az embereken… milyenek is valójában. Miféle emberek? Jók? Bölcsek? Kemények? Közülünk emelkedtek fel, ők a legkülönbek? Eltűnődik, vajon mely jellemvonásaikat értékelné a legtöbbre – azokat, amelyek benne is megvannak, vagy azokat, amelyek nincsenek? Az ember elolvassa az újságot, megnézi a híreket, és azt hiszi, tud valamit ezekről az emberekről, de milyenek, amikor egyedül vannak, éjszaka? Ő vajon mit tenne a helyükben? *Ők* vajon mit tennének az ő helyében?

Ronald Reagan. George Bush. Jimmy Carter. Walter F. Mondale. John B. Anderson. Patrick J. Lucey. Megpróbálja összekapcsolni a neveket azzal, amit tud ezekről az emberekről, de ezek itt csak nevek egy papírlapon, és érzi, hogy pánikba esik, talán ez az egész egy nagy marhaság. Hülyének érzi magát. Lehet, hogy kitalálsz magadnak valamit, és elhiszed, hogy összefügg az életeddel, és van értelme. De mi van, ha átverted magad? Mi van, ha a végén még sincs semmi értelme?

Vagy elég, ha *hiszünk* benne, hogy van értelme? Beth-re pillant, vesz egy mély lélegzetet, és a szavazókönyv fölé hajol, egy pillanatra az egész világot egy szavazófülke függönyfalai határolják.

A lyukasztó a nevek felett köröz, és csak akkor, az utolsó pillanatban hozod meg a döntést. Egy finom mozdulat, a papír enged, és mintha átszakadna benned valami gát, lelki szemeid előtt megjelenik a ház, amit Beth-nek vettél, gyerekek ugrókötéleznek az utcán, ő pedig a verandáról figyeli őket – és szégyelled, milyen közönségesek az álmaid, még akkor is, amikor rámeredsz a szavazólapra, és azt gondolod, ha mást nem is, de legalább először és utoljára ebben a rövid, elhibázott életében Vince Camden szavazott az elnökválasztáson.

Lenny az anyósülés hideg ajtajának dőlve ül, kabátja még mindig feszül a vállán. Vince csendben vezet, arcán egy apró félmosoly.

– Szóval? – kérdezi Ray. – Mint egy kurva szerencsecsont? Vagy a szülinapi gyertyák? Nem teljesül a kívánságod, ha elmondod?

– Nem, egyszerűen csak nem akarom elmondani, ennyi az egész.

– Mi a faszért nem akarod elmondani? Mit számít az?

– Nekem számít.

– Baromság.

– Nézd, nem fogom elmondani. És ha elmondanám, az sem számítana. Azt mondok, amit akarok, és sosem tudod meg, igazat mondtam-e vagy sem.

A fegyver ismét a nyakának feszül.

– Én pedig szétlövöm azt a kibaszott fejedet!

– Oké. Reaganre szavaztam.

– Igen?

– Nem. Carterre.

– Tényleg?

– Nem. Andersonra. Érted, miről beszélek? Azt mondok, amit akarok.

Ray kibámul az ablakon, miközben keresztülhajtanak a belvároson. Vince bekanyarodik Beth bankja elé – vörös tégla, dupla üvegajtó – és beáll egy kijelölt parkolóhelyre. Leállítja a motort, aztán Lenny nyakához nyúl, és kitapintja a pulzusát. Gyenge. Lehúzza a cipzárt a kabátján, és megnézi a sebet, a kés közvetlenül a kulcscsontja felett hatolt be a testébe. – Szerintem tényleg el kellene vinnünk egy kórházba – mondja Vince. – Nem néz ki valami jól.

– Már *azelőtt* sem nézett ki jól, hogy megszúrtam volna – mondja Ray.

Ray kinéz a bankra, tekintete a duplaajtóról az ablakokra, majd az oszlopokra vándorol. – Oké – mondja – Elmondom, hogy lesz. – Megragadja Beth törött karját a csuklójánál. Beth összerándul a fájdalomtól. – Te mész be egyedül. Itt fogok állni a járdán a fiúddal. Ha azt látom, hogy ránk mutatsz, vagy hozzászólsz egy biztonsági őrhöz, vagy bármilyen hülyeséget csinálsz, akkor három dolog fog történni gyors egymásutánban.

Ray felemeli az egyik göcsörtös ujját, a körme kifogástalanul levágva, a bütyke görbe és meg van dagadva attól, hogy túl sokat használta ökölként.

– Egy: szétlövöm a köcsög barátod golyóit. A szemed előtt. Végig fogod nézni, ahogy összeesik, és tudod, hogy megakadályozhattad volna. Kettő: innen egyenesen a lakásodra megyek, és agyonlövöm azt az öregasszonyt, aki a kölyködre vigyáz. Három: elviszem a gyerekedet, és soha többé nem fogod látni. És jobb, ha tőlem hallod: én leszek rémálmai lovagja. Meghámozom, mint egy almát, és darabokban küldöm vissza. A hatot is betölti, mire végül meghal. Értve vagyok?

Beth bólint, Ray pedig elengedi a csuklóját. Képtelen megszólalni.

Lassan kiszállnak a kocsiból Lenny nem mozdul. Miközben mennek a bejárati ajtó felé, Vince megpróbálja elkapni a tekintetét – (*Menekülj!)* – de Beth nem néz rá.

Ray és Vince állnak a hideg járdán, zsebre dugott kézzel, hunyorogva a szélben, leheletük apró felhő, figyelik, ahogy Beth besétál a bankba, majd odamegy a pénztárablakhoz.

– Nem fog menekülni – mondja Ray. – Nem fog segítséget kérni. Tudom, hogy azt hiszed, de nem fog.

Vince nem szól semmit.

– Ismerem az embereket. Ez… egyfajta képesség. Látom a szemén. Nincs meg benne a bátorság hozzá. Meg van törve.

Kihozza a pénzemet, odaadja, és amikor végül a szeme közé lövök, az lesz az igazi megkönnyebbülés neki.

Vince behunyja a szemét.

– Tudod, miben hiszek? A lelkem mélyén? Hiszek benne, hogy soha egyetlen olyan embert sem intéztem el, aki nem akarta, hogy megtegyem. Ebben hiszek. Tényleg. A lelkük mélyén mindannyian azt gondolták, hogy szívességet teszek nekik.

Ray áthelyezi a testsúlyát egyik lábáról a másikra, és még mindig csevegni próbál.

– Na, főnök, ugyan már. Mondd el, kire szavaztál az előbb!

Vince nem felel.

– Tudod, mit? Jobban tennéd, ha most elmondanád. Mert egy óra múlva, amikor térden állva a gatyádba húgyozol, vér folyik a kurva szemgödrödből, és azért könyörögsz, hogy végezzek már veled… akkor majd elmondod.

– Nem – mondja Vince. – Nem fogom elmondani.

Ray felcsattan, és Vince képébe tolja az arcát. – A rohadt kurva anyádat, te kis szemétláda! Fogalmad sincs, mire vagyok képes!

Vince nem felel.

Ray egy pillanatig csak bámul rá, majd hátralép, és mintha zavarban lenne, amiért elveszítette a fejét. Megköszörüli a torkát. Úgy tesz, mintha nevetne. – Tudod, az egyetlen dolog, amit nem bánok itt… az az időjárás. Ma ugyan egy kicsit hideg van, de az a kibaszott párás levegő kurvára nem hiányzik.

Beth kijön a bankból. Úgy mozog a haja a szélben, mint egy madárraj. Átadja Ray-nek a pénztárcáját. Egy pillanatra összekapcsolódik a tekintete Vince-évei. Visszamennek a kocsihoz. Vince megszorítja a karját. – Előre – mondja Ray. Beth bemászik előre, Vince és Lenny közé, aki nem mozdul, az ajtónak dőlve fekszik.

Ray elkezdi megszámolni a százdolláros bankjegyeket.

– Azt mondtad, elmehetünk, ha odaadtam a pénzt – mondja Beth.

Ray elmosolyodik. Megvakarja a fejét. Látszik, hogy jól szórakozik. – Megmondom, mi lesz. Ha a fiúd elmondja, kire szavazott, elmehettek.

– Nem – mondja Vince.

Ray felnevet.

– Nem értem, mi a faszéit olyan nagy dolog, hogy kire szavaztál.

– Tényleg tudni akarod? – kérdezi Vince.

– Igen – mondja Ray. – Tudni akarom.

Vince megigazítja a visszapillantó tükröt, hogy Ray szeme pont középre essen. Ez is van olyan jó alkalom, mint bármely másik, gondolja. Megveregeti Beth lábát, aki reménykedve néz rá, mintha tudná, hogy csak időt akar nyerni, amíg nem tesz valamit.

– Tizennégy éves voltam, amikor először elkaptak.

– Én kilenc – mondja Ray. – Nagy dolog.

Vince folytatja.

– Az első felnőtt börtönbüntetést két héttel a tizennyolcadik születésnapom után kaptam. Szóval gyakorlatilag egész életemben büntetett előéletű voltam. Tudod, mit veszít az, aki büntetett előéletű? Két dolgot: a fegyverviselés jogát és a szavazati jogot. Minden elnökválasztás idején vagy börtönben voltam, vagy próbaidőn. De soha senkit nem hallottam amiatt panaszkodni, hogy nem szavazhat. Kit érdekel?

Ray vállat von.

– A szavazás a seggfejeknek való, mint az adófizetés. Vagy a munkahely. A fegyver meg – nagy dolog. Bármikor hozzá lehet jutni egy fegyverhez. Bármelyik bűnöző vehet magának. De próbálj csak meg szavazni a sitten. Azt nem lehet. Vicces, ha belegondolsz, hogy az egyetlen dolog, amit *nem* csinálhatunk. .. az olyasvalami, amivel nem is törődünk.

– De nemrégiben elgondolkodtam. – Vince Beth-re pillant, aki le nem veszi róla a szemét. Újra a visszapillantóba néz, hogy tartsa a szemkontaktust Ray-jel. – A régi életünk, Ray. Nem a pénzről szólt, nem is a drogokról, a nőkről vagy a hatalomról. Hanem a lyukról, amit

kétségbeesetten próbáltunk betömni. Még egy balhé, még egy meló… még egy kis pia, még több pipi, még több pénz. De a lyukat sosem sikerül betömni. Azt hisszük, okosak vagyunk, mert nem tartjuk be a szabályokat, de mondd, Ray, találkoztál valaha öreg, boldog bűnözővel? Láttál olyat valaha, hogy *valaki közülünk* üldögél a verandán az unokáival? Tudod, miért nem láttál ilyet soha? Mert addigra már semmi más nem marad, csak a lyuk.

Ray szótlanul néz vissza rá.

– Amikor belekerültem ebbe a programba, úgy volt, hogy új ember leszek. Hogy megváltozom. De ugyanazokat a dolgokat műveltem. Ugyanaz a fickó maradtam. – Vince előveszi a tárcáját. – Aztán egy hete ez jött a postával. – Hátranyújtja a gyűrött regisztrációs kártyát Ray-nek. – És arra gondoltam, mi lenne, ha nem próbálnék többet megváltozni? Mi lenne, ha elhatároznám, hogy *ez a fickó* leszek? Aki ezen a kártyán szerepel?

Ray megfordítja a kártyát, aztán visszaadja.

– Mi történik az után, hogy megkapod ezt a pénzt, Ray? Miután találkozol a postással? Mennyi pénz az elég? Ötvenezer? Százezer? Egymillió? Akármennyit szerzel, sosem lesz elég. A lyuk egyre nagyobb lesz. Minél többet raksz bele, annál nagyobb lesz. Ölj meg! Öld meg a postást! Ölj meg mindenkit ebben a városban, Ray! Vedd el mindenüket! És aztán mi lesz?

Vince megfordul, hogy szemtől szemben legyen Ray-jel.

– *Megszabadítottak minket*, Ray! Nem a börtöntől. Hanem önmagunktól, azoktól, akik voltunk. Azt mondták: „Menj, és légy valaki más! Menj, és varrd be azt a lyukat”… tudod, milyen ritka ajándék egy ilyen lehetőség? És milyen nehéz élni vele? Több bátorság kell hozzá, mint bármihez, amit valaha csináltunk. De ha akarjuk, a miénk, Ray. Csak annyit kell tennünk, hogy… reggel felkelünk. És elmegyünk dolgozni. – Beth-re néz, és megfogja a kezét. – Éjszakára hazamegyünk, és gondoskodunk a szeretteinkről. – Visszanéz Ray-re. – Csak annyit kell tennünk, hogy elmegyünk szavazni.

Ray elfordítja a tekintetét.

– Nem mehetsz vissza New Yorkba, ha ennek vége – mondja Vince. – Onnan jövök. Találkoztam Johnny Boyjal.

Ray szeme Vince-re villan.

– Elmentem hozzá, mert azt hittem, ő küldött, hogy ölj meg. – Vince vállat von. – Kiderült, hogy sosem hallott rólam. Carmine. Ange. Toddo. Találkoztam mindannyiukkal. Kártyáztam velük a Mott Streeten. Mindenki csak rólad akart hallani. John is rólad akart hallani.

Ray ajkán megjelenik egy félmosoly az emlék hatására. Sut togva mondja.

– Hogy van John? A gyerekét…

– Igen. Hallottam. Azt is te intézted el neki, ugye, Ray? A fickót, aki elütötte. Te intézted el. Nos… John engem azért küldött vissza, hogy intézzelek el *téged.*

Ray rámered.

– Baromság.

– Azért küldött vissza, hogy öljelek meg, Ray.

Ray arca megmerevedik.

– Nem hiszek neked.

– Nem mehetsz vissza oda – mondja Vince. – Soha többé nem mehetsz vissza. Ray Sticks meghalt. Akárcsak Marty Hagen. Meghaltunk abban a pillanatban, hogy beraktak minket a programba. És csak két választásunk maradt. Maradhatunk szellemek, és járkálhatunk fel-alá, azt gondolva, hogy még élünk. Vagy átváltozhatunk valaki mássá.

Ray megvakarja a fejét.

Vince előrehajol.

– Menj el a rendőrbírókhoz, Ray! Mondd meg nekik, hogy Gotti tudja, hol vagy! Mondj el nekik mindent! Kezdd újra! Látod, hogy ezzel az élettel semmit nem tudtunk kezdeni.

Ray lenéz az ölében tartott bankjegyekre.

– Ray, ha elveszed ezt a pénzt… ha találkozol a postással, akkor ugyanaz a hülye fasz maradsz, aki mindig is voltál. Nem lesz belőled senki, csak egy szellem, aki egykor Ray Sticks volt, járkálsz fel-alá, és azt gondolod, hogy élsz. És amikor valaki rád néz, csak a lyukat látják majd, ahol valamikor te voltál.

Ray szótlanul mered rá, és Vince látja, hogy megcsillan a tekintetében a felismerés, a remény.

– Nézz meg engem – mondja Vince. – Valószínűleg én vagyok a leghaszontalanabb ember ebben az országban Harminchat éves vagyok, és a fánksütésen kívül egy napot nem dolgoztam becsületesen az életemben. De ma szavaztam. És az én szavazatom ugyanannyit ér, mint mindenki másé. És lehet, hogy azoknak a seggfejeknek odakint ez nem számít, de nekem.. nos, nekem igen.

Ray megdörzsöli a homlokát az ujjaival. Beth-re néz, aztán vissza Vince-re. Kinéz az ablakon, ahol a szél rázza a fákat. De amikor visszafordul Vince felé, olyan az arca, mintha mi sem történt volna.

– Fordulj meg, és indíts – mondja.

Vince és Beth kéz a kézben ülnek az első ülésen. Csendben haladnak a Harmadik sugárúton, Dicks hamburgerezőjének a táblái két háztömbnyi távolságból világítanak. Mikor Vince megáll egy pirosnál, a szél finoman himbálni kezdi az autót. Ray zavartnak tűnik.

– Tudod, miért nem hiszek neked? – kérdezi. – Miért nem hiszem el, amit Johnról mondtál?

Vince belenéz a visszapillantóba.

– Mert nem tettél semmit. Ha John tényleg azért küldött volna, hogy elintézz, mostanra már megpróbálkoztál volna valamivel.

Vince az utat figyeli.

– Először, mikor Ange megkért rá, csak ültem, és azon gondolkodtam, hogyan csináljam? Hol vegyek fegyvert? Talán lelőhetnélek távolról. Vagy elüthetnélek autóval. Vagy olyan helyzetbe hoználak, hogy meg tudjalak lepni. Még az is megfordult a fejemben, hogy felbérelek valakit. De kit tudtam volna találni, aki jobb nálad?

Ray vállat von, elfogadja a bókot.

Vince befordul a Dicks parkolójába.

– De közben egész idő alatt tudtam, hogy képtelen lennék megtenni. Nem csak azok miatt, amiket mondtam. Szóval… megmondtam nekik, hogy nem fog menni. És akkor döntöttem el, hogy megpróbállak rábeszélni, hagyd abba, és folytasd becsületesen.

– Elmondtad John Gottinak, mi? – Ray felnevet. – Most már tudom, hogy hazudsz.

Vince megáll, és leállítja a motort. Látja, hogy Clay már ott ül az egyik asztalnál, a parkoló túloldalán.

– Senki nem beszél rajtam kívül – mondja Ray. – Világos? – Nekiáll begyömöszölni a pénzt a nadrágzsebébe. Csak úgy dagad a százdollárosoktól, bűzlik a pénztől. – Ha megpróbálkozol valamivel, előbb a lányt lövöm le, aztán téged. Vetted, főnök?

Ray és Vince kiszállnak. Elnéznek az asztalok felé. Beth a vezetőülés felőli ajtón száll ki, ő az utolsó.

A parkoló túloldalán Clay egyedül üldögél.

– Az a te embered? A színes srác?

– Igen – feleli Vince.

Beth reménykedve néz Vince-re – mintha azt kérdezné, *és most?*, és Vince örül, hogy nem beszélhet, így nem tudja neki elmondani, hogy igazából nincs terve, hogy a beszéd, amit a kocsiban tartott, *volt* a terve.

– Lenny! – kiabál vissza Ray a kocsiba. – Mozgás!

Nem mozdul. Ray rácsap a motorháztetőre. – Len. Gyerünk már!

– Szedd ki a kocsiból – veti oda Ray Vince-nek.

Vince behajol a kocsiba, átnyúl a másik oldalra, és megfogja Lenny nyakát. A bőre hideg és nyirkos. Nem tudja kitapintani a pulzusát. Megpróbálja a csuklóján. Semmi. Lenny vállára néz. A kés eltűnt belőle. Vince kimászik.

– Jön? – kérdezi Ray.

– Nem – felei Vince, és Beth-re néz, akinek az arca makacs és eltökélt.

Ray megrázza a fejét, mint aki gondolhatta volna, hogy Lenny-től csak ennyire számíthat. – Majd később foglalkozunk vele.

Átvágnak az üres parkolón, és megállnak a műanyag asztalnál, ahol Clay ül. Ahogy odaérnek, feláll, benyúl a hátsó zsebébe, és előveszi a brosúrát a sportkocsiról, amit meg akar venni.

– Hello, Vince.

Vince bemutatja őket egymásnak.

– Clay Gainer. Ralph LaRue.

Ray gyilkos pillantást vet Vince-re.

– *Ray* – mondja. – A nevem *Ray.*

Megtette, amit lehetett. Leülnek, Clay és Vince az egyik oldalon, Beth és Ray a másikon. Vince kinyújtja a kezét az asztal alatt, hátha Beth beleteszi a kést, de a lány csak bámul rá ugyanazzal a higgadt tekintettel. Ne csináld, gondolja Vince. Jézusom, *ne csináld!* Clay szétnyitja a brosúrát, és kiteríti az asztalra. – Először is, mielőtt bármi másba belekezdenénk, meg kell kérdeznem, hogy van valami problémád azzal, ha megveszem ezt az autót?

Ray elveszi a szórólapot, és megnézi mindkét oldalát.

– Még szép, hogy van, bazmeg. Ha velem dolgozol, Cadillac-ed legyen. Vagy Mercedes, valami normális autó. Nem egy ilyen olcsó japán szar. Ez nem autó, ez egy kurva karóra.

Ray visszaadja a brosúrát Clay-nek, aki vet egy nem-meg-mondtam pillantást Vince-re.

– Oké – mondja Vince Ray-nek. – Megkaptál mindent, amit akartál. Engedd el Beth-t.

– Talán majd később – feleli Ray mosolyogva.

Abban a pillanatban Beth felpattan, a hirtelen mozdulatra Ray odafordul, tökéletes támadófelületet kínálva ezzel, és annyira meg van döbbenve, hogy még a kezét sem emeli fel, amikor Beth mellbe szúrja a kis hámozókéssel, beleadva egy ötvenkilós nő minden erejét. Mindhárman felszisszennek, és hátrahőkölnek, amikor a kés nekicsapódik Ray mellcsontjának, és eltart egy pillanatig, mire Vince felfogja, mi történt. Ray egyenesen előre néz, sértetlenül, a törött penge a műanyag asztalkán csattan, a hős Beth, a csodálatos Beth pedig – most már ösztönösen viselkedve – tovább hadonászik a kés műanyag nyelével.

Ray szájon vágja a lányt, aki a földre zuhan. Ray felugrik, a torkára teszi a lábát, előhúzza az övéből a fegyvert, és Vince-re szegezi, aki felkapta a pengét.

– Add ide azt a kurva pengét!

Vince egy pontot bámul Ray válla felett.

Ray Vince arcába tolja a fegyvert. – Add ide azt a kurva pengét!

Ray belerúg Beth-be, aki a karjával védi az arcát. – Meg fogod enni ezt a kést – mondja neki. Ismét Vince felé int a fegyverrel – Add ide azt a kurva pengét, főnök!

A szél elül, és egy pillanatra minden elcsendesedik – Vince még mindig a Ray válla feletti pontra mered, majd végül kinyújtja a kezét a pengével, Ray érte nyúl, és abban a pillanatban egy árnyék vetül a karjára, egy húsos kéz landol a vállán, egy másik pedig gyakorlott mozdulattal kirántja a kezéből a fegyvert.

Ray megpördül, és Ange-dzsel találja magát szemtől szemben, akin sötét kabát van, és kedvesen mosolyog. Néhány lépéssel mögötte egy másik fickó áll napszemüvegben. Vince őt nem ismeri.

Ray zavartan pislog.

– Ange?

– Ray. Hogy vagy?

– Ange? – Közel állnak, alig harminc centire egymástól, senki nem mozdul, a szél belekap a kabátokba. Beth felnéz a földről.

Anélkül hogy levenné Ray-ről a szemét, Ange hátranyújtja a fegyvert a másik fickónak, aki a kabátzsebébe süllyeszti.

– Mit… – Ray nyel egyet. – Mit kerestek itt?

– Fánkos mondta, hogy hol találunk meg.

Ray Vince-re pillant, még mindig nem érti teljesen.

Ange a zsebébe dugja a kezét.

– John azt akarja, hogy gyere haza, Ray.

– Igen? – Ray egyik lábáról a másikra áll, bizonytalannak látszik. – Nos… ez… ez… Igen. Mármint ez a kurva hely. Igen. Hála Istennek. – Zavartan felnevet, és Vince felé fordul. – Látod, mondtam én neked, hogy visszavárnak.

– Hát persze – mondja Ange. – Szükségünk van rád.

– Te vagy a legjobb – mondja a másik férfi, mintha könyvből olvasná. – Egy igazi legenda.

Ray csak bámul Vince-re, aztán a tekintete tovább siklik róla, és megállapodik egy ponton valahol mögötte. Furcsa, ahogy Ray kezei csak úgy lógnak a teste mellett, mintha nem igazán tudná, hogy mit kezdjen velük.

– Sajnálom – mondja Vince halkan.

Ez visszarántja Ray-t a valóságba, pislog néhányat, aztán megtörli a száját. – Baszódj meg – mondja, és Ange felé fordul, arcán széles, szinte már bátor vigyor. – Kezdtem már teljesen begolyózni itt. Ez a köcsög, – hüvelykujjával Vince felé bök, – azt hiszi, mindent tud. – Lenéz Beth-re, aki már távolabb kúszott tőle. – … a kurvák meg hátba szúrják az embert… nincsenek lehetőségek… hogy a pizzáról ne is beszéljek. Nem hiszed el, hogy mit neveznek itt pizzának, Ange.

– Nos, a pizza miatt már nem kell többet aggódnod – mondja Ange.

Raynek eszébe jut valami, benyúl a zsebébe, és előveszi a pénzt, amin Vince és Beth meg akarták venni a házat. – És szereztem egy kis pénzt, Ange. Johnnak.

Ange elmosolyodik.

– Igazán nem kellett volna, Ray, de biztos vagyok benne, hogy John értékelni fogja. – Tesz egy lépést előre, elveszi a pénzt, és átkarolja Ray-t. – Nagyszerű fickó vagy. Mindig gondolsz a srácokra. – Elvezeti onnét, mint ahogy a kisöccsét viszi haza valaki a baseballmeccsről. Ray szolgálatkészen megy vele. Ange átvág vele a parkolón, keresztül egy járdán, majd be a szomszédos parkolóba, a másik férfi néhány lépés távolságból követi őket. A parkoló hátsó részébe mennek, ahol egy szögletes, négyajtós bérelt autó parkol. Kiszáll egy harmadik férfi a kocsiból, és mutatja Ray-nek, hogy az anyósülésre üljön.

Mielőtt beszállna, Ray még egyszer visszafordul, és Vince-re néz. Felemeli a kezét, mintha inteni akarna, de aztán csak ott tartja, végül Ange megböki a könyökével. Ray eltűnik az autóban. Vince a bérelt autó szélvédőjét nézi, de nem lát semmit, csak a tükröződő szürke felhőket.

Vince felsegíti Beth-t, aki leül mellé a padra.

– Elmehetünk? – suttogja Clay.

– Szerintem nem – mondja Vince – Azt hiszem, jobb, ha várunk egy kicsit.

Egy másodperccel később Ange kiszáll a kocsiból, és visszasétál hozzájuk, a szélben úgy táncol fekete-ezüst haja, mint a tenger fehér tajtékos hullámai.

– Úgy volt, hogy kilencre hozod ide – mondja Ange – El kellett mennem szavazni.

– Ne bassz. Kire szavaztál, Fánkos?

– Inkább nem mondanám el.

– Persze – feleli Ange. – Megértem.

Ange körbenéz a parkolóban.

– Ange, ez a barátnőm, Beth.

Beth int neki a jó kezével.

– Mi történt a szemeddel? – Fejével a bérelt autó felé int. – Ray csinálta?

Beth bólint.

– És a karomat is eltörte.

– Sajnálom. Az a fickó egy állat. Bocsánatot kérek a nevében.

– Ez pedig Clay. A postásom.

Ange kezet fog vele.

– A fogorvosod is itt van, Fánkos?

Vince elmosolyodik.

– A helyzet az, Ange… hogy a pénz, ami Ray-nél volt – az nem az övé. Az az enyém. Úgy volt, hogy veszünk belőle egy házat…

Ange felemeli a kezét.

– Ugyan már, Fánkos. Tudod, hogy ezen már nem tudok segíteni. Az most már John pénze.

Ange körülnéz, háta mögött a gyorsforgalmi út és a belváros felé futó utcák: alacsony barnatéglás épületek meg egy-két magasabb irodaház, az egészet pedig fákkal benőtt domboldalak veszik körül, mint egy város, amit elkezdtek építeni, aztán egyszer csak abbahagyták. Autók haladnak bágyadtan az utcákon. Az étterem előtt a lámpák finoman dülöngélnek a szélben.

– Szóval ez az? Ez az a hely, ahová annyira vágytál vissza?

– Igen – mondja Vince. – Ez az a hely, ahol élek.

– Nem pont ilyennek képzeltem. Nem olyan, mint… nem is tudom. – Ange megvonja a vállát. – Egyszerűen csak nem olyan. – A kocsira néz, ami a parkolóban áll, aztán vissza Vince-re. – De biztos vagyok benne, hogy kellemes hely.

– Szóval… akkor kvittek vagyunk, John és én? – kérdezi Vince.

– Igen – Ange megigazítja a nadrágját, aztán mintha akarna mondani valami mélyenszántót, de végül csak Vince-re mutat vastag ujjával. – Légy jó! – Visszasétál a bérelt autóhoz, a szél belekap a kabátja szárnyába. Kinyitja a bal hátsó ajtót, és beszáll.

Figyelik, ahogy a kocsi kikanyarodik a parkolóból, és eltűnik a szemük elől. Egy percig csak a szél hangja hallatszik, ahogy süvít a fák között.

– Nem fogom megkapni az autómat, ugye, Vince?

Vince rá se néz Clayre, úgy válaszol neki.

– Nem.

Egész délután a kanapén fekszenek – Vince a mennyezetet bámulja, Beth a mellére hajtja a fejét. Kenyon a dohányzóasztal körül totyog pelenkában, trikóban és papucsban, aminek harangok vannak a lábujjain. Elcsámpázik a hálószobába, és egyenként hozza ki a játékait, amiket büszkén megmutat Vince-nek. Kihoz egy plüssbékát, és Vince felé nyújtja.

– Béka – mondja Vince.

Kenyon megnézi, eldobja, majd elindul újra a hálószoba felé. Egy lendkerekes vonattal tér vissza.

– Ez egy vonat – mondja Vince.

A kisfiú ledobja, és sarkon fordul, halálosan komolyan, mintha valami kisgyerekeknek szóló kézikönyvben olvasta volna, hogy ez a helyes viselkedés, ha vendég van a háznál.

– Focilabda.

Nem beszélnek arról, ami történt, hogy Vince-nek hogyan sikerült rábeszélnie Ange-et, hogy jöjjön el Spokane-be, vagy hogy mi történhetett Ray-jel. Nem beszélnek az elveszített

pénzről vagy a házról. És arról sem beszélnek, hogy most mi fog történni – bár Vince azt gondolja, hogy Beth biztosan sejti. Felváltva alszanak, a másik figyel Kenyonra, aki fel-alá ingázik a kanapé és a hálószoba között, egyenként hozza a játékait, mintha leltárt készítene, csak egyszer áll meg, hogy megnézze Beth új, fehér gipszét. Azt mondta az orvosnak a sürgősségin, hogy autóbalesetet szenvedett, és úgy tűnt, elhitte. Aztán elmentek Vince-szel a bankba, és visszamondták a kölcsönt.

– Hát igen – csak ennyit mondott. Lennyt otthagyták a kocsijában a Dicks előtt, és névtelenül felhívták a rendőrséget a bankból.

– Korona – mondja Vince.

Kenyon arckifejezése nem változik. Ledobja a koronát, és visszaballag a hálószobába.

Vince érzi magán Beth-t – a lány súlya egyenletesen oszlik el a testén, a mellkasától a lábáig. Szereti érezni, ahogy mindene f hozzáér. Figyeli, ahogy emelkedik és süllyed a háta minden lélegzetvételnél. Megsimogatja a haját, és megpuszilja a fejét.

Beth belefúrja a fejét a mellkasába.

– Mondd el újra.

– Hát, – kezdi, – felveszünk némi kölcsönt, keresünk egy épületet, és nyitunk egy éttermet.

– És én leszek a felszolgáló.

Vince hangja alig hangosabb a suttogásnál: – te leszel a felszolgáló. Én leszek a főszakács. Az lesz a neve, hogy Piknikkosár, és mindent piknikkosarakban fogunk felszolgálni, és a falakra fákat festünk, némelyik asztal meg csak egy földre terített pokróc lesz. Hideg sült csirkét fogunk árulni meg szendvicseket és pitéket. És tele lesz gyerekekkel, csúszdákkal és hintákkal… olyan lesz, mint egy park, de odabent.

Kenyon megjelenik egy játékmackóval.

– Mackó – mondja Vince.

– És lesz egy házunk? – kérdezi suttogva Beth.

– Lesz egy nagy házunk, barbecue-val és verandával, és amikor dolgozom, te és Kenyon egy nagy pohár limonádéval vártok haza.

Alan Dupree felszisszen, amikor leemeli a bőröndjét a poggyászkiadóról.

Phelps még mindig nevet.

– Maga az egyetlen olyan zsaru ismerősöm, aki elment New Yorkba, és hagyta magát kirabolni.

Dupree átengedi Phelpsnek a bőröndjét.

– Szóval egyszer csak előugrott a semmiből, behúzott egyet, és eltörte a bordáit?

– Valahogy úgy – feleli Dupree.

– Legalább nyugtasson meg, hogy üldözőbe vette.

– Üldözőbe vettem.

– A tárcáját is elvette?

– Nem.

– Na, legalább ennyi. Így egy kissé kevésbé kínos.

Kisétálnak a modern, fehér repülőtér ajtaján, és célba veszik Phelps kocsiját. Dupree felnyög, amikor beül az autóba. Phelps a város felé megy, rákanyarodik a gyorsforgalmira, aztán a Sunset Hillről leereszkedik Spokane-be, a napsugarak áthatolnak a felhőkön – nem sokkal napnyugta előtt. Phelps beavatja Dupree-t a legújabb fejleményekbe – a teherautó-szerelőt, aki tanfolyamokat tartott, a saját kocsija csomagtartójába gyömöszölve találták meg, ma pedig egy műszaki bolt tulajdonosának a holttestére bukkantak, leszúrták, a Dicks parkolójában hevert, a saját kocsija anyósülésén. Douggal, az igazolványkép üzlet tulajdonosával együtt ez már három hulla nyolc napon belül.

– És nincs köztük semmi összefüggés? – kérdezi Dupree.

– Amennyire látjuk, nincs – feleli Phelps. – Ne vágjon pofákat, kopaszkám. Néha van ilyen. Ki tudja, miért? Talán a levegőben van valami.

Dupree kinéz az ablakon.

Phelps azt mondja, Vince Camdenről semmi hír azóta, hogy beugrott a rendőrbíróhoz. – Valószínűleg ismét elhagyta a várost.

Phelps lehajt a gyorsforgalmiról a South Hill lábánál fekvő lakónegyedbe. Befordul Alan és Debbie utcájába, és megáll a kocsifeljárón. Égnek a lámpák odabent.

– Kiveszi a holnapot?

– Nem – mondja Dupree. – Bemegyek.

Phelps kiugrik az autóból, és be akarja vinni Dupree bőröndjét, de Alan elhárítja a segítséget, és beviszi maga. Már a verandán jár, amikor Phelps utána kiált.

– Hé, szép munka volt, amúgy. Kiderítette, hogy Camden benne van a tanúvédelmi programban. Jól csinálta, kopaszkám. De nem kaphatunk el mindenkit.

Dupree meg sem fordul, úgy felel. – Ja.

Odabent Debbie nyakába temeti az arcát, és neki is elismétli a sztorit arról, hogy kirabolták. Debbie megsimogatja a hátát, aztán kimegy, hogy készítsen neki valamit enni. Dupree leül az étkezőben, elővesz egy telefonszámot a tárcájából, magához húzza a telefont, és tárcsáz.

– Fair Oaks Gyógykezelő Központ.

– Az egyik beteg állapota felől szeretnék érdeklődni, akit ma reggel vittem be magukhoz.

– Sajnálom. Semmilyen információt nem adhatunk ki a betegeinkről.

– Kérem. Én vittem be. Csak annyit akarok megtudni, hogy ott van-e még. A neve Donnie Charles. Rendőr.

– Sajnálom, uram. Nem lehet.

– Kérem. Nagyon fontos.

– Családtag?

– Nem. A… a társa vagyok.

A nő a vonal másik végén egy pillanatig hallgat, majd Alan lapozás hangját hallja.

– Itt van – válaszolja a nő.

Szótlanul vacsoráznak. Dupree épp beleereszkedik egy kád forró vízbe, amikor hallja, hogy csörög a telefon. Hallja Debbie hangját: – Sajnálom. Épp a fürdőszobában van. – Aztán elszenderedik, és arra riad fel, hogy a víz kihűlt, Debbie pedig a fürdőszoba ajtajában áll. – Alan. Azt hiszem, jobb lenne, ha kijönnél.

Dupree köntösben jön ki, és meglátja Vince Camdent, amint háttal neki Dupree kanapéján ül, kezében egy csésze kávé, és a választási híreket nézi. Dupree Debbie-re pillant. – Ne haragudj. Azt mondta, hozott neked valamit. Nem akartalak megzavarni. – Megveregeti a karját, hogy semmi baj, és Debbie visszamegy a konyhába.

A tévé képernyőjén egy szögletes állú férfi integet a híveinek egy belvárosi szálloda nagytermében, az oldalán a felesége. A kezét szorongatják, miközben a képernyőn megjelenő számok mindent elmondanak: *60 %-os feldolgozottságnál: Grebbe 61,4%; Thomas 38,6%.*

Végül Vince Camden hátrafordul. – Hello. – Felmutatja a névjegykártyát, amit Dupree-től kapott néhány nappal korábban, hátulján az otthoni számával. – Elnézést a zavarásért. Felhívtam a számot, és a felesége megadta a címet. Nem akartam holnapig várni.

– Maga…

Vince Camden bólint.

– Feladom magam.

– Mert…

– Mit tudnak? – kérdezi Vince. Elmosolyodik. – Hitelkártyákat loptam. Füvet árultam. – Vince elhelyezkedik a kanapén. – És tudom, ki ölte meg Dougot, az igazolványképes pasast. És Lennyt, akit ma találtak meg Dicks-nél. És talán még mást is.

Dupree szótlanul mered rá.

– Nem én voltam – mondja Vince. – Az a Ray nevű fickó. Ott volt a házam előtt aznap, amikor maga odajött. Ő tette.

– Honnan tudja?

– Láttam, amikor Lennyt megölte. Beledöfött egy hámozókést a vállába.

– Tudja, hol van ez a Ray?

– Nem – mondja Vince. – Nem tudom. Egy motelban szállt meg a város nyugati részén. De most már nincs ott. Mikor utoljára láttam, azt mondta, visszamegy New Yorkba.

– Egyedül?

– Meg nem mondom.

Dupree nem tudja biztosan, mit jelent ez – hogy Vince nem tudja, vagy hogy nem akarja elmondani.

Vince visszafordul a tévéhez. Dupree a háta mögött áll, köntösben, és nem tudja pontosan, mit is kellene tennie. Vagy hogy mi akar tenni. Olyan átkozottul fáradt. Végül leül a hintaszékébe, a kanapé mellé, szemben a tévékészülékkel.

Debbie jön be a konyhából, lerak egy tálca banános süteményt az asztalra, és teletölti Vince kávés csészéjét.

Vince beleharap a süteménybe. – Ez nagyon finom, Mrs. Dupree.

– Köszönöm. – Debbie segélykérően néz a férjére.

– Óh, elnézést – kap észbe Dupree. – Ez itt. . – Elhallgat – Marty vagy…

Vince elmosolyodik.

– Vince. Kérem. Szólítson Vince-nek.

– Vince. Ez itt a feleségem, Debbie.

Kezet fognak, aztán Vince tovább eszegeti a banános süteményt egy kistányér felett. Úgy ülnek ott, mint egy család, nézik a helyi híreket. A republikánusok elsöprő győzelmet aratnak: még az olyan nehézsúlyúak, mint Warren Magnuson vagy Tom Foley is vesztésre állnak. Az elnöki versenyfutást órákkal ezelőtt befejezettnek nyilvánították, Reagan kilenc százalékkal és négyszáz elektori szavazattal nyert. Jimmy Carter kicsit dühös, amiért ilyen hamar eldőlt, pedig a nyugati parton még nyitva vannak a szavazóhelyiségek, és bevágnak egy képet Carterék-ről, amint hatalmas piros és fehér szalagok előtt állnak egy emelvényen, Rosalynn és Amy szégyenlősen az oldalán, mint két cinkos, karjuk élettelenül lóg a testük mellett, és ahogy ott állnak hárman, úgy néznek ki, mint egy szegény déli család, akiket kilakoltattak az otthonukból. Carter szeme piros és fel van dagadva – *négy évvel ezelőtt megígértem, hogy soha nem fogok hazudni, ezért ma este nem mondhatom azt, hogy nem fáj* – és az arca valahogy alapjaiban változott meg, már nem hasonlít annak az embernek az arcára, aki négy évvel ezelőtt érkezett, mintha az idő és a rá nehezedő nyomás elmetszette volna az izmokat, és hagyta volna eltűnni az ismerős vonásokat – *felszólítom az új kormányt, hogy oldja meg a problémákat, amelyeket nekünk nem sikerült, és kovácsolja egybe ismét az amerikaiakat.*

Dupree Vince Camdenre néz. A szája résnyire nyitva, és úgy nézi a tévét, mintha róla lenne szó.

– Felöltözöm, és mehetünk – mondja Dupree halkan.

Vince bólint, de a tekintetét nem veszi le a képernyőről.

Dupree farmerban és pulóverben jön vissza. A bilincset a kezében tartja, reméli, hogy Vince nem veszi észre, de nem tudja biztosan, hogy szükség van-e rá. Debbie meglátja a bilincset, és felvonja a szemöldökét. A tévében Reagan sugárzik az örömtől, magabiztosan szónokol. A védjegyévé vált – *nem félek attól, ami rám vár, és nem hiszem, hogy az amerikai emberek félnek attól, ami rájuk vár* – jobbra fésült, szénfekete haj, a mandzsettagombok a

fehér ingujjakon, a széles vállak, amelyek ki töltik a sötét öltönyt – már most elnökibb a megjelenése, mint annak az embernek, akit legyőzött. Nancy úgy áll mellette, mint egy vigyorgó csontváz – *Együtt képesek leszünk megtenni azt, amit meg kell tenni. Újra mozgásba fogjuk hozni Amerika szekerét* – aztán Reagan felemeli a hüvelykujját, és a rajongói a levegőbe repítik a Reagan-transzparenseket, és konfetti hullik a szálloda báltermére.

A történelem nem más, mint az új emlékek sora. A történelem az arrogancia és a bukás örök körforgása, arrogancia és bukás, és amint valami megtörténik, már nem tudjuk felidézni, hogy milyen volt, amikor még nem tudtuk, mi fog történni, milyen volt, amikor még máshogy is lehetett volna, nem csak úgy, ahogy lett. Reagan integet. *Ha olyan késhegyre menő csata lett volna, mint amilyenre számítottunk, akkor is ugyanezt érezném. Ez életem legmegrázóbb pillanata.*

Vince végül hátradől a kanapén. Felnéz és elmosolyodik.

Dupree nem tudja megfejteni, mi van az arcára írva – egyfajta szórakozottságot lát rajta, és talán egy ironikus félmosolyt.

– Mi van?

– Csak rájöttem: el fognak ítélni hitelkártya csalásért.

Az a legkevesebb, gondolja Dupree. De nem akarja, hogy Vince abbahagyja, ezért azt mondja: – nézze, ha együttműködik, ha amit a barátjáról, Ray-ről mond, igaz, ki tudja, talán megússza egy-két évvel.

– Tudom, nem erről beszélek – mondja Vince. – De akkor is büntetett előéletű leszek. – Ismét az ironikus mosoly.

– Igen – feleli Dupree, vár. – És akkor…

– Semmi… Semmi. – Még mindig mosolyogva Vince a tévé felé fordul – a képernyőt betöltik a konfettik, a lufik és a zászlók, a középpontban pedig egy majdnem hetvenéves ember, aki azt ígéri az embereknek, hogy megszabadítja őket a félelmeiktől és a bizonytalanságaiktól, nem fogják többé kicsinek és sebezhetőnek érezni magukat, és bátran megígéri nekik, hogy visszavezeti őket a múltba.

Vince elfordítja a fejét.

– Szóval: én a varjú voltam, vagy a tó?

– Nem tudom – feleli Dupree. – Talán mindkettő.

– Igen, én is valahogy így gondoltam – mondja Vince. – Mehetünk? – Feláll, odanyújtja Dupree-nek a csuklóját, és kezdetét veszi az élete.

A SZERZŐ SZAVAZÓCÉDULÁJA 672.

Az alábbi személyeket köszönet illeti meg a könyv elkészülésében való közreműködésért, amely magába foglalja, többek között, a következő tevékenységeket: szerkesztés, támogatás, gondoskodás és türelem, a nyelvtani szabályoknak és a szerzői elvárásoknak megfelelően.

Anne Walter (Ihletés Pártja)

Dan Butterworth (Nyelv Jogaiért Szervezet)

Cal Morgan (Kézirat Felszabadítási Front)

Danny Westneat (Knobb Creek Progresszív Párt)

Judith Regan (Élet Pártja